GEORGE MIHALACHE

„IL DIO"

ȘI „DIAVOLII" DIN FAȚA PORȚII...

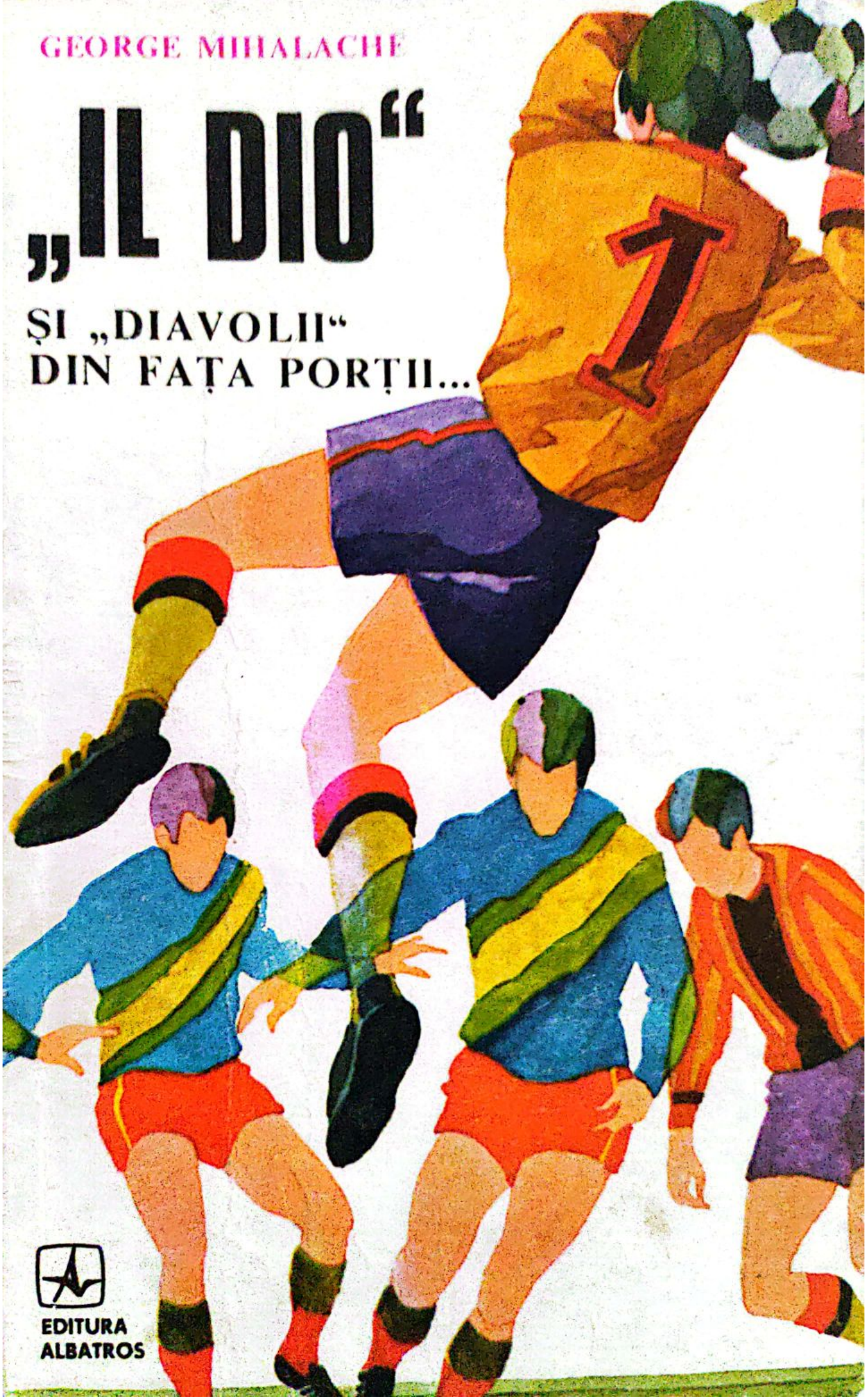

EDITURA ALBATROS

Scanned with CamScanner

GEORGE MIHALACHE

„IL DIO“

ŞI „DIAVOLII“ DIN FAŢA PORŢII...

Amintirile lui MIRCEA DAVID,
fostul portar al echipei naţionale de fotbal

EDITURA ALBATROS
BUCUREŞTI
1979

Scanned with CamScanner

Vai, timpul a trecut...

Mircea David se află în fața mea într-una din serile de iarnă dinaintea teribilei zile de 4 martie cînd nu știam că vom fi atît de încercați. Nu el e schimbat, eu sînt schimbat... Idolul tinereții mele e la fel de tînăr ca în urmă cu treizeci și ceva de ani cînd, într-un tricou vernil, apărea înaintea „negrilor" pe zgura stadionului „Venus" stîrnind ropote de aplauze și eu simțeam că am să sufăr și am să mă bucur numai din cauza acestui om, că el mă are în mînă și că a doua zi într-o clasă de fanatici „rapidiști" va trebui să răspund ironiilor, dacă „negrii", campionii, vor fi înfrînți de eternul lor rival de pe Podul Grant. Același om a cărui fotografie din ziare o decupam în fiecare luni de dimineață și o lipeam în caietele mele cu „faze" pentru ca seara să mă delectez cu imaginea unor plonjoane cum nu se mai văzuseră pe glob... La șapte ani, cînd pe Cuțarida mi se spunea „Chinezul", îmi doream să fiu poreclit Zamora sau Planicka. Jucam portar cu băieți de 17—20 de ani care mă amenințau „că-mi rup gîtul" dacă le pierd meciul. Și meciul începea pe un maidan, licărind de cioburi de sifoane în amurgul splendid de primăvară, iar eu între două ghiozdane de mușama mă aruncam cînd în dreapta, cînd în stînga după un balon mai dezumflat ceva de-

Scanned with CamScanner

cît cel „oficial" de pe Giulești sau de pe ONEF. Atunci mă visam „regele portarilor" și numele acelui rege era al unui străin, pînă cînd, într-o zi, un vecin m-a dus la un meci adevărat și irealitatea pozelor pe hîrtie a devenit ceva viu și foștii mei idoli, și ei cunoscuți numai din jurnale îngălbenite, au dispărut în neant. Noul „rege al portarilor" se numea Mircea David și apăra buturile „Venusului". Nu aveam nici un motiv să țin cu echipa din Splai, cum i se spunea, pentru că eram legat de cartierul Giulești prin toate fibrele. Pe arena de sub podul Grant am apărat mai tîrziu niște porți uriașe de sîrmă, „reglementare", adică lungi de 7 metri și ceva și înalte de nu ajungeam niciodată la bara de sus, acolo ne-am disputat toate „derbyurile" interclase de la „Vlaicu" și pe pista de atletism a acelui loc, plin de fum și zgură, am alergat pentru clubul C.F.R. în cursele de 1 500 metri plat la juniori. Atunci de ce „Venus" și nu „Rapid", cum crede toată lumea ? Din cauza lui Mircea David și a lui Humis. Ei erau „idealul" în această artă a stadionului, ei îmi satisfăceau gusturile, ei erau „artiști" și nu „tehnicieni", cum împărțeam eu jucătorii în categorii. Ei aveau fantezia care mă făcea fericit, ei erau „poeții gazonului", ei mă făceau să povestesc lunea lucruri nemaipomenite colegilor care nu văzuseră meciurile văzute de mine, inventînd desigur și lucruri incredibile puse pe seama acestor doi „titani". Pentru că nu am vrut să scap una din finalele (patru la număr) celebre ale Cupei României dintre „Venus" și „Rapid", am fost tuns numărul zero de părintele meu care credea că astfel slut nu mă voi duce în Giulești. Trebuie să vă spun că la o fază de final a acelui memorabil meci, cînd Sipoș scăpase singur spre poarta lui David și era gata-gata să înscrie aducînd victoria „gărarilor", am simțit, deși nu mai

Scanned with CamScanner

aveam fir de păr pe cap, cum podoaba mea capilară crește de groază !

Pentru David mergeam la meciuri, de la el învățam „nebunia" frumoasă de a fi stăpînul careului de 16 metri și dacă nu aș fi avut brațe slabe, cum mi-a spus meșterul Cibi Braun în 1945, după un antrenament pe ONEF de data asta, aș fi apărat probabil poarta formației „Carmen" și destinul meu s-ar fi schimbat. Am regretat multă vreme că nu am avut norocul de a fi un David al fotbalului nostru ; iată de ce ideea de a prefața „Amintirile" zeului meu m-a încîntat și cînd manuscrisul mi-a fost înmînat nu mi-au trebuit mai mult de cîteva ore pentru a-l străbate cu o sete nemaipomenită. În paginile acestei cărți viitoare era de fapt o parte din viața mea, am retrăit cu „Il Dio" toate marile lui partide și mai ales acea „Romă de neuitat", auzită numai la radio și citită în presa vremii, meciul carierei lui David și care nu fusese de fapt singurul, pentru că eu l-am mai văzut pe acest minunat jucător o dată, pe „Venus", bătînd literalmente singur pe „marea Gradjanski", celebra echipă jugoslavă care sosea aureolată de la Budapesta cu cîștigarea unui turneu pascal, disputat în compania unor mari echipe ungare, austriece și italiene, mi se pare. A cîștigat atunci „Venus" cu 2—0. Nu știu cum va fi apărat David la Roma, dar în acel meci uluitor el a învins „unsprezecele" jugoslav, deși teamul vecinilor noștri era complet, format numai din internaționali, unul și unul. 90 de minute la poarta „Venusului" a fost un bombardament mai ceva ca la Hiroshima, dar niciodată mingea nu a reușit să intre în plasă. La pauză, Mircea David a fost reținut de aplauzele publicului timp de 10 minute pe gazon și cred că în viața mea n-am văzut vreun actor obținînd un astfel de succes franc.

Scanned with CamScanner

Mircea David a fost, fără ezitare o spun, cel mai mare portar român al tuturor timpurilor. I-am văzut și pe alții : pe Zombory, pe Pavlovici, pe Sadowski, pe Crețeanu, dar singurul care s-a apropiat de valoarea lui nu a fost decît Voinescu, fără a reuși însă să-l întreacă. David a rămas unic prin curaj, prin acea disperare frumoasă a geniului meseriei lui, prin imprevizibilul cu care rezolva situații pe care nimeni nu ar fi reușit să le rezolve. Vorbim în sportul românesc despre Moina, despre Yoli, despre Gruia și Gațu, despre Năstase ; să nu-l uităm însă pe cel mai cavaler, pe cel mai frumos, pe cel mai curajos, pe Mircea David.

Citiți aceste însemnări și o să retrăiți o vreme de glorie a fotbalului nostru de la care cei tineri ar trebui să învețe mai mult, pentru că fotbalul pe vremea marelui David însemna dăruire, entuziasm, seriozitate. E concluzia acestor foarte frumoase pagini.

EUGEN BARBU

Scanned with CamScanner

— NU M-AM GÎNDIT C-O SĂ AJUNG SPORTIV !

— Iată-ne, deci, Mircea David, gata să reconstituim etapele acestui drum prin viaţă şi fotbal, un drum încununat cu o legendă !

Adîncit în gînduri, inginerul Mircea David continuă să privească pe fereastră fulguiala leneşă care a cuprins strada :

— Legendă e cam mult spus, surîde el. E drept însă că legende s-au creat multe în arenele sportive, dar mai toate au izvorît din ambiţia scriitorilor de a da o notă romanţată unor vieţi care nu s-au deosebit prea mult de cele ale muritorilor de rînd...

Ce legende s-au ţesut în jurul lui Ricardo Zamora... Se spunea că n-ar fi acceptat în ruptul capului să primească vreun gol, că avea pregătit lîngă poartă un pistol încărcat. Unii au lansat chiar versiunea că ar fi încercat să se spînzure de transversala porţii, cînd a primit un gol... Totuşi Zamora a încasat destule goluri. Era în fond şi el tot un muritor cu două mîini şi două picioare, nu putea face minuni... Dar spectatorii păreau legaţi la ochi sau pur şi simplu refuzau să vadă golurile. Astfel legenda invulnerabilităţii lui Zamora a circulat destul de multă vreme şi asta din cauza spectatorilor pătimaşi care au nevoie de un mit.

— În fotbalul nostru, printre alte legende legate de virtuozitatea lui Bodola şi Barátky, de şuturile năpraznice ale „calului“ Dobay care sfîrtecau plasele, a existat şi mai există legenda lui „Il Dio“ izvorîtă din memorabila partidă de la Roma...

Scanned with CamScanner

— E drept, a existat și o astfel de întîmplare, dragul meu, dar mă întreb : oare ea singură ar fi fost suficientă ca să exprime trecerea prin viață a unui om ?

— Categoric, nu !

— Pentru mine, continuă David cu glasul străbătut de o undă de emoție, fotbalul a fost o bucurie a vieții, deconectarea minunată după orele de studiu sau de lucru la birou și laborator. Am găsit în fotbal cu ochii unui copil mirat de noile frumuseți pe care i le dezvăluie fiecare zi...

Mircea David închide o clipă ochii derulînd sub pleoape, poate, imaginile îndepărtatei sale copilării.

Valea Largă e o micuță haltă de pe lîngă Sinaia anilor 1914, unde din cînd în cînd fac popas drumeții însetați și vechea „mocăniță" cu ciorchinii ei de muncitori forestieri... De la o vreme, pădurarul David răspunde mai voios la saluturile oamenilor. Cel care răzbătuse prin hățișurile războiului, redevine omul harnic și întreprinzător, fericit că în casa lui răsare în fiecare dimineață, odată cu soarele, zîmbetul îngeresc al micului său vlăstar... Abia venit pe lume, Mircea i-a umplut casa de freamăt și voioșie. Elena, soția pădurarului, își cată mereu drum la oraș și nu uită niciodată să aducă și o mică jucărie... Copilașul crește văzînd cu ochii în aerul sănătos al codrilor de brazi și adoarme în cîntecul de leagăn al păsărilor din pădure... A început să meargă, copăcel, copăcel, războindu-se fără răgaz cu ursulețul de catifea și apoi cu puișorii din ogradă...

Dar Petre David schimbă mereu locul, împins de demonul migrațiunii spre alte păduri mai ademenitoare... Se mută mai întîi la Comănești, apoi la Derna Tătăruș.

Viața este pîndită însă de pericole în pădurea pustie, mai ales iarna. Haitele de lupi vin pînă sub ferestre, iar ghiarele lor zgîrie ușa bine ferecată... Îngrijorat de soarta familiei, pădurarul caută în primăvară un loc mai tihnit, la Brusturi — Picleu. Dar nici aici nu va zăbovi prea multă vreme. După trei ani, își urcă familia și lucrurile într-o căruță și pornește spre Căiuț. Mircea a mai crescut, rațele nu-i mai mănîncă din buzunare. Are acum și un frățior mai mic cu care se hîrjonește la scaldă, în Trotuș. Și iată că într-o dimineață de toamnă, pădurarul în haina lui cea

Scanned with CamScanner

mai bună păşeşte solemn, ţinîndu-şi voinicelul de mînă, pe drumul care şerpuieşte spre şcoală.

— Numai astăzi mergi cu mine, băiete, îşi avertizează el odrasla. De mîine încolo ai să te duci singur. Iar peste un an o să-i arăţi drumul şi lui Nelu, frăţiorul tău, auzi ?

Mircea ridică tăcut ochii spre părintele său.

Se simte mîndru şi, umflîndu-şi pieptul, strînge mai bine ghiozdanul ponosit la subţioară.

Ştie că de azi înainte a pornit cu paşi micuţi, şovăitori, pe primul drum al vieţii.

Dar copilăria lui „Il Dio" nu reprezintă decît prima filă din această poveste de iarnă pe care am hotărît s-o depănăm împreună, fir cu fir, pînă ce primăvara ne va alunga din casă, îmbiindu-ne cu braţele încărcate de ghiocei.

Se ridică brusc din fotoliu şi se îndreaptă spre bibliotecă. Caută o vreme cu migală — sînt sute şi sute de volume în diverse limbi — şi se întoarce cu un album masiv pe care îl deschide la o pagină numai de el ştiută. Am acum în faţa ochilor o fotografie purtînd pecetea anilor. Din petecul de carton, datat 1925, îmi surîde un băieţaş firav şi sfios, cu o şapcă de licean pe cap.

— Asta e o poză de pe vremea cînd tata m-a înscris la liceul *Emanoil Gojdu* din Oradea, rememorează interlocutorul meu. Uite ce ochi de viezure speriat am ! Nici nu-i de mirare. Vedeam pentru prima oară Oradea şi oraşul mi se părea atît de uimitor, de fantastic, încît mă învîrteam pe străzile lui dezorientat, ca un fluture ameţit de soare, în prima zi a primăverii... Liceul se afla pe malul Crişului Repede, iar internatul lîngă gară, la o distanţă de aproape doi kilometri. Programul era drămuit cu rigurozitate, de la cinci din zori, pînă la nouă seara, cînd puneam capul istovit pe pernă. Pedagogii, deşi ne tratau cu „domnu' elev", aveau ochi şi la ceafă şi ne pedepseau cu severitate pentru cea mai mică abatere. Ne aflam, de fapt, ferecaţi într-un fel de cetate străjuită de ziduri groase şi înalte şi singura oază de lumină şi bucurie rămînea curtea. Ea era pentru noi raiul pe pămînt. Un rai de aproape două mii de metri pătraţi, unde ne zbenguiam în recreaţii şi unde învăţam după-

Scanned with CamScanner

amiezele, pe bănci lungi de lemn, umbrite de nuci și castani...

Tot în această curte cu un bătrîn dud la mijloc, din care se înfruptaseră toate promoțiile de la *Gojdu*, mă voi întîlni, de altfel, și cu primul teren de fotbal din viața mea...

— Deci liceul ți-a oferit primul prilej ca să îndrăgești sportul...

— El mi-a dat impulsul necesar, pasiunea, speranța. Iubeam însă și pînă atunci natura, jocurile, mișcarea în aer liber, ca orice copil. Cînd mergeam la Trotuș, la pescuit, cu fratele meu Nelu, și cu alți băietani, săream în lungime în mîlul rîului, ca să aterizăm pe moale. Apoi, cînd ne-am mutat de pe Trotuș la Brusturi, s-a nimerit să avem casa tot lîngă apă, la Picleu. Deci un nou loc pentru gimnastică, sărituri și înot. Mi-a plăcut și oina. Poate că datorită ei m-am obișnuit cu o „priză" bună la minge, dezvoltîndu-mi reflexele. Dar — aici David face o pauză, ca și cum ar pregăti o lovitură hotărîtoare — trebuie să știi că NU M-AM GÎNDIT NICIODATĂ ÎN COPILĂRIE SĂ AJUNG UN ADEVĂRAT SPORTIV!

Descumpănit de această neașteptată revelație, simt nevoia unui „time out". Automat, răsfoiesc caietul de însemnări, unde am colecționat o mulțime de date din reviste și ziare, referiri la biografia sa sportivă.

Prin 1936, în „Gazeta sporturilor", un condeier nu lipsit de talent, scria într-un articol din pagina întîi, pe patru coloane :

„David ? O felină isteață, creată anume ca să producă panică în rîndul atacanților adverși și admirație în tribune. Cu capul atingînd aproape colțul barei, întins asupra mingii și cuprins numai de ideea stăpînirii, Mircea David pare o panteră tînără, suplă și frumoasă. Și chiar în calmul așteptării, rezemat de bara porții, își menține silueta de veritabil atlet, de idol al stadionului".

Și iată, acest om mărturisește deschis că n-a crezut măcar o clipă, la începutul vieții, în destinul său sportiv.

Desigur, nu este primul paradox pe care viața ni-l pune în față și tocmai de aceea simt mai arzătoare dorința de a afla ce fapt anume a corectat pînă la urmă această scurtă ezitare în fața veritabilei sale vocații sportive. Ce s-a întîmplat mai tîrziu ? Ce tainic resort s-a de-

Scanned with CamScanner

clanșat în sufletul elevului Mircea David, determinînd schimbarea opticii ?

Pentru a răspunde acestor întrebări, trebuie să efectuăm prin „tunelul timpului“ un salt înapoi, lung de aproape cincizeci de ani.

Deci, schimbare de decor.

Curtea internatului *Emanoil Gojdu*, în vara anului 1926.

După-amiază, pe la orele 16, echipele claselor „mari“ se pregătesc pentru tradiționalul meci, meșterind o minge din cîrpe. Unul din băieții „mari“ se apropie de un „mînz“, care s-a așezat pe o bancă, pe „aleea nucilor“.

— Ce ai în mînă, puștiule ?

— O minge de oină.

— Ia dă-o-ncoa ! Măi, măi, dar frumoasă e, se minunează el. Ia spune, tu ai făcut-o ?

— Da.

— Pfiii ! Noi, „fotbaliștii“, nu avem așa ceva. Vrei să ne-o dai nouă ?

— Cu plăcere, dar joc și eu ?

— Tu ești cam mititel pentru „miuța“ noastră !

— Atunci nu v-o dau !

— Bine, bine, dă mingea aia ! O să stai în poartă.

Dialogul continuă după o jumătate de oră, cînd clopoțelul, vestind sfîrșitul recreației, pune capăt jocului !

— Auzi, măi, să vii și mîine !

— Bine.

— Da' cu minge cu tot.

— Fără minge nu se poate ?

— ...Și să știi că n-ai apărat rău. Ai mai jucat fotbal ?

— Numai m-am uitat.

— N-ai mai jucat nimic ?

— Numai oină.

— Și cum îți zice ?

— Mircea David. Dintr-a „patra.“

— Păcat ! Dacă erai mai înalt, îl concurai pe Olteanu, dintr-a „șaptea“. Asta-i dracu' gol. Joacă portar la *Bihorul*, înțelegi ? E cineva. Îi dau ghete și echipament la antrenament !

Scanned with CamScanner

— Acum, Mircea David, după ce „filmul amintirilor" a derulat prin fața noastră această secvență veche de cincizeci de ani, aș dori să știu dacă ți-ai descoperit spontan vocația de portar...

— Nici gînd. Intrasem în joc, așa cum ai văzut, dintr-o întîmplare. După ce am prins cîteva mingi sau le-am respins cu picioarele, m-am cam plictisit în poartă. Mai mult chiar, privindu-mi genunchii juliți de pe urma plonjoanelor, mi-am spus că nu e prea mare scofală să stai acolo, între două pietroaie, așa că mi-am schimbat postul și am trecut la înaintare. Dar nici acolo nu-mi prea convenea, drept să spun. Prea mare învălmășeală și toți săreau cu picioarele pe tine cînd aveai mingea, distrugîndu-ți pantofii. Bilanțul primului meci a fost dezolant. „Cîntecul de sirenă" al fotbalului nu mă prea impresiona. N-a lipsit de altfel prea mult pînă la un divorț definitiv cu fotbalul, mai ales cînd mi-au ajuns la urechi unele răutăți ale colegilor : „Tu ești prea mic de statură, nici nu te vezi printre jucători".

O bună bucată de vreme m-am refugiat deci în echipa de gimnastică a profesorului Leoschi și am devenit campionul liceului la paralele și la inele. Acolo nu mi se mai spunea „Tom Degețelul" sau „Doi pe un bilet".

Gimnastica devenise zîna mea consolatoare după deziluzia fotbalului și aș fi fost gata să pun mîna în foc că nimeni nu va mai reuși să mă îndepărteze vreodată de această mare pasiune. Dar socoteala de acasă... A venit vacanța mare și am plecat cu fratele meu la părinți, la Brusturi. Tata, cum a dat cu ochii de noi, s-a repezit să ne îmbrățișeze și ne-a spus plin de mulțumire :

— Bravo, copii ! Pentru că ați trecut clasa și nu m-ați făcut de rîs, v-am cumpărat o *minge de fotbal*, ca s-o bateți toată vara !

Am rămas încremenit de emoție. O minge de fotbal *adevărată*, cu bentițe și șiret, știți ce însemna asta pentru mine ? Minunea minunilor. Așa că în vara anului 1926 am trecut pentru totdeauna în tabăra fotbalului. Dar argumentul decisiv va apărea mai tîrziu... în ziua cînd, infiltrîndu-mă printr-o crăpătură din gardul stadionului, am văzut partida *C.A.O. — Wacker Viena*. Admirîndu-l pe portarul vienez Rudy Hiden, m-am îndrăgostit de fotbal și de postul de portar în mod special. Din acea zi de ne-

Scanned with CamScanner

uitat, portarul mi-a apărut ca un erou romantic, desprins dintr-o legendă modernă !

La C.A.O. apăra Ștefan Czinczér, vedeta orașului Oradea, într-un tricou verde, care îți lua ochii. M-am trezit oftînd plin de invidie copilărească : „Ah, ce bine mi-ar sta și mie în poartă, în tricoul acela splendid".

Dar imediat am căutat să mă smulg din acest vis absurd :

— Prostii, băiete !... Ești cam prichindel, n-ai să ajungi niciodată la bara de sus. Și apoi, cu un suspin de regret : mamă, mamă, de ce nu m-ai făcut mai înalt ?

Și timpul a curs mai departe...

BAIATUL MACELARULUI

Poți sta oare duminica sechestrat în „fortăreața" internatului, cînd de la o aruncătură de praștie răzbate tumultul celor aproape o mie de spectatori înghesuiți în mica tribună de lemn a stadionului municipal ?

Imposibil. Oricît ai vrea, oricît de drastic ar fi consemnul, inima se zbuciumă ca pe jăratic, iar picioarele te duc singure spre zidul cel înalt... Înfruntînd cerbicia pedagogilor și folosind tot felul de tertipuri și stratageme, liceenii de la *Gojdu* reușesc de fiecare dată „evadarea cea mare". O, tu, zeu al fotbalului, cîți pantaloni n-au fost jertfiți în cinstea ta, în acele escaladări peste zidul de cetate medievală al internatului...

Dar e greu de dobîndit fericirea fără... sacrificii.

După ce s-au strecurat în șir indian printr-o spărtură din gardul stadionului, elevii de la *Gojdu* urmăresc cu ochii scînteietori de emoție și admirație un tînăr blond, destul de bine clădit pentru cei 15 ani ai săi, care jonglează dezinvolt cu balonul.

— Cine-i tăurașul acela de la *Stăruința* ?

— Barátky, măi. Iuliu Barátky.

— E fantastic ! Are fotbalul în sînge.

Bănuiește oare Mircea David — unul din eroii dialogului — că peste cîțiva ani, acest poznaș „Puck", fotbalul

Scanned with CamScanner

în persoană, va face ca în fața porții sale să planeze umbra amenințătoare a „tăurașului" blond, cu dinamită în picioare ?

Nici gînd. E preocupat de probleme presante : cum să escaladeze la întoarcere gardul masiv de piatră și, mai ales, cum să-și repare pantalonul rupt la spate în cursul primei „acțiuni"...

Mircea David (după citirea acestei pagini din manuscris) :

— Da, așa a decurs prima mea întîlnire cu Iuliu Barátky. Era doar cu trei-patru ani mai vîrstnic ca mine, dar asta nu m-a împiedicat să-l admir ca pe un zeu, din prima clipă. Mă fascinase, pur și simplu și nu numai pe mine, ci pe toți colegii. Balonul nu mai avea pentru el nici o taină. Îl asculta, parcă vrăjit și resemnat. Iuliu fusese născut pentru fotbal, iar glumeții adăugau că apăruse pe lume gata echipat și cu bocanci cu crampoane în picioruțe... Barátky devenise încă din adolescență un jucător total. Anii care au urmat n-au făcut decît să-i cizeleze tehnica extraordinară, să-i maturizeze personalitatea. Talentul izbucnise năvalnic încă de pe vremea cînd bătea mingea din cîrpe pe aleile din Parcul Lighety. Atunci cînd, îmboldit de vecinii uluiți de precocitatea băiatului, tatăl său i-a cumpărat prima minge de fotbal, Iuliu nu s-a mai despărțit de ea nici o clipă. O hărțuia tot timpul, fie că mergea la școală sau la piață după cumpărături. Seara, după ce-o curăța tacticos, o ungea cu ceară, și o băga sub pat, ca să nu i-o fure cineva. Cum s-ar spune, dormea cu balonul sub pernă.

La un joc *Stăruința* — *C.A.O.*, unde asistam și eu, Ștefan Stroch, vechiul portar al „alb-verzilor", titular în națională, a fost izbit atît de violent în cap de o minge șutată de Barátky, încît a chemat rezerva să-l înlocuiască și a părăsit terenul clătinîndu-se ca o pendulă.

Apoi, cînd echipele s-au dus să se spele, după joc, la cișmeaua de lîngă baraca de la „Reiday", am fost martor la o scenă de neuitat. Portarul Stroch s-a apropiat de „adversarul" său, care se curăța de praf sub cișmea, interpelîndu-l furios :

— Tu știi cine sînt eu, măi băiețaș ?

— Da, domnule Stroch. Portarul „națională".

— Cîți ani ai tu, măi ?

Scanned with CamScanner

— 15, domnule, a răspuns Barátky, renunțînd să se mai spele.

— Tu vezi cum mi s-a umflat nasul și ochiul ?

— Văd, domnule Stroch.

— Știi că e de la șutul tău ?

— De ce n-ați pus mîna, domnule ?

— Ca să nu mi-o fracturez, a strigat și mai înfuriat, Stroch. Apoi, mai potolit, a continuat să-și chestioneze „inamicul" : Cine te-a învățat pe tine să tragi așa nebunește ?

— Mingea, domnule. Vă rog să mă scuzați ! Dacă nu sînt acasă la șase, tata mă bate rău de tot.

Și Iuliu Barátky s-a aplecat să se spele mai departe, în vreme ce Stroch, descumpănit, s-a îndepărtat bodogănind, acoperindu-și fața cu o compresă.

Mai tîrziu, am aflat că „micuțul" Barátky — cel care peste ani va deveni „minunea blondă" și „spaima portarilor", — șuta de o mie de ori pe zi mingea, trimițînd-o în zidul unui grajd de lîngă casă și speriind de moarte caii, care nechezau la fiecare „bombă"...

...Oare „ghiulelele" lui Barátky îl vor îngrozi tot atît de mult și pe liceanul de la „Gojdu" ? Om trăi și-om vedea. Asta este altă poveste și va fi spusă la timpul potrivit. Deocamdată, să nu uităm, Mircea abia a trecut în clasa a treia de liceu și încă mai șovăie între gimnastica cea plină de grație și fotbalul bîntuit de patimi și orgolii nemăsurate...

Ce decizie va lua ?

Vom afla răspunsul foarte curînd...

INTIMPLAREA CHIBZUIEȘTE MAI BINE...

Prin vara anului 1930 s-a stîrnit mare fierbere printre liceenii orădeni. Ca de obicei, înaintea vacanței, trebuia să fie desemnată echipa campioană și acum finala punea față în față *Liceul „Emanoil Gojdu"* și *Școala Superioară Societară Comercială*.

Scanned with CamScanner

„Negustorii" porneau favoriți. Aveau în primul rînd ascendentul adjudecării titlului vreme de cinci ani consecutiv și, apoi, reprezentau cea mai redutabilă forță în campionatul inter-școlar orădean. Cei mai mulți dintre componenții echipei erau, dealtfel, titulari în formațiile de juniori de la *Crișana*, *C.A.O.* și *Stăruința*. În vreme ce în tabăra „comercianților" domnea un optimism nu lipsit de temei, cei de la „Gojdu" se zvîrcoleau ca peștii pe uscat, mai ales de cînd portarul Olteanu, piesa lor de bază, răcise și zăcea cu temperatură de 40 de grade în infirmeria internatului.

Discuțiile privind alcătuirea echipei rezolvaseră mai toate problemele, dar exista o singură întrebare la care nimeni nu reușea să dea un răspuns :

— Cine îl va înlocui pe Olteanu ? Cine își ia răspunderea asta în fața liceului ?

În sfîrșit, cu o zi înaintea partidei, un pedagog a propus :

— Să joace Mircea. E ager, curajos, o să facă față...

— E mic de statură, a obiectat căpitanul echipei.

— N-are importanță, a intervenit Damian, „strategul" formației. Ce-i pe jos... o să prindă, iar sus... poate vor trage peste bară !

Băieții au izbucnit în rîs, dar nimeni n-a mai obiectat. Cu acest argument, atît de labil la prima vedere, Mircea David a fost „uns" portarul echipei sale, în marea finală a liceelor.

— Iată-ne deci în ziua multașteptatei confruntări *„Emanoil Gojdu"* — *Școala Comercială*, de pe terenul de la „Reiday"... O duminică de iunie, dacă nu mă înșel, Mircea David. Cel puțin așa scrie în acest block notes unde păstrezi toate datele problemei...

— Da, da, remarcă plin de vioiciune inginerul David, era o minunată zi de vară, o întrezăresc și acum prin pîcla îndepărtată a amintirii. Revăd tribuna de lemn înțesată cu sute de elevi, cele cîteva placarde cu lozinci de încurajare, desenate destul de stîngaci... Aud parcă și scandările celor două „galerii" de la școlile aflate în confruntare directă. Cei de la *Școala Comercială* se grupaseră într-un sector

Scanned with CamScanner

compact, agitînd prin aer șepcile lor gri, cu fir de aur. Ai noștri, de la *Gojdu*, dominau o altă latură a tribunei, fluturînd chipiurile negre cu banderolă oranj...

După ce colegii, pedagogii și alte zeci de necunoscuți ne-au făcut capetele calendar cu toate sfaturile din lume, am intrat, în sfîrșit, în teren, copleșiți de emoție și de vuietul asurzitor al stadionului. Era primul nostru meci „mare". Jucam într-un echipament *complet*, împrumutat de la *C.A.O.* și asta ne făcea pe toți să ne simțim teribil de mîndri. Eu îmi confecționasem un chilot foarte bine vătuit, ca să cad mai pe moale, la plonjoane.

Partida a debutat cu șarjele vijelioase ale „comercianților" — superiori, după cum știam toți — iar mai tîrziu, începînd de la mijlocul primei reprize, m-am trezit cu un asediu în toată regula la poarta mea. Dar, din fericire, cu toate că simțeam inima cum e gata să-mi spargă pieptul, n-am comis nici o greșeală. Probabil m-a ajutat puțin și șansa în ziua aceea, căci altfel n-aveam cum să-mi explic de ce mă aflam mereu în calea balonului sau cum se făcea că se lipea mereu de mîinile mele ca pilitura de fier atrasă de magnet ? Mă aflam la primul joc „cu mizã", ca să spun așa, simțeam obrajii cum îmi ard de emoție și teamă, dar judecata îmi era limpede și mă plasam mereu acolo unde trebuia. Tot plonjînd și sărind la mingi în careu, probabil că arătam ca un mic diavol năduşit și prăfuit, cu genunchii juliți în zgura aspră a terenului. Dar, îmbătat de ambiție și aplauze, nu simțeam nici o durere. Voluptatea luptei pentru balon mă făcuse imun la suferințele omenești...

La pauză, băieții m-au bătut pe umeri, iar pedagogul, care dăduse ideea promovării mele în echipă, se umfla în pene :

— Ați văzut c-am avut dreptate ? Olteanu n-ar fi apărat atîtea mingi de gol !

Pe moment m-am simțit foarte flatat, dar în clipa următoare mi-am amintit că Olteanu suferea cumplit acolo, în infirmerie — mai puțin din cauza febrei și mai mult la gîndul că nu juca în finală — și atunci m-am jurat că dacă vom sfîrși cu bine meciul, am să alerg la el ca să-i duc vestea biruinței !

Scanned with CamScanner

Am intrat din nou în teren și am reluat jocul. Au trecut cîteva minute liniștite, dar deodată am simțit cum tot cerul se prăbușește peste mine. Bulzan, fundașul dreapta, „Ursul", cum îl „alintam" noi, doborîse un atacant în careul nostru și arbitrul nu ezitase să aplice sancțiunea capitală, „penalty-ul", printr-un fluierat prelung care mi-a zgîriat nu numai urechile, dar parcă și inima.

Au urmat, bineînțeles, obișnuitele proteste, lamentări și „tîrguieli" care nu au dispărut nici azi, ba dimpotrivă, au sporit în intensitate, dar arbitrul a rămas ferm pe poziții și a dictat executarea loviturii. Întregul stadion amuțise. Am simțit cum de data asta îngheață inima în mine. Mă aflam singur în fața „călăului" — nu știam cum îl cheamă și nici n-aveam să aflu vreodată. Ne măsuram din priviri. Și el părea la fel de emoționat, cu toate că depunea eforturi vizibile ca să nu se dea de gol. Parcă-l văd. Unul cu picioare lungi și zdravene, cu o figură de țăndărică, pistruiat și cu urechi foarte mari. Un licean de la *Gojdu*, din spatele porții, a intrat în teren ca să-mi spună ceva, dar n-am înțeles nimic, un altul, din echipa adversarilor s-a apropiat și el de „țăndărică", pentru a-i da un sfat, și în acel moment m-a străfulgerat un gînd : „Probabil c-o să tragă pe jos... Pe sus au încercat mai toți, dar nu au reușit să mă bată !" Și, călăuzit de un fel de „reflex" pe care mi-l formasem în decursul înverșunatelor dispute din curtea internatului, am decis să-l derutez un pic. M-am aplecat deci spre stînga în momentul cînd s-a avîntat spre balon, iar atunci cînd l-a lovit, am plonjat ca în bazin spre dreapta. Șutase destul de bine, exact la colțul din dreapta jos, dar eu m-am aruncat ca o piatră din praștie, am zburat spre minge și *„cu unghiile"* am deviat-o în corner. Am rămas lungit la pămînt și am auzit vuietul asurzitor de satisfacție al galeriei noastre. L-am văzut ca prin ceață și pe „călăul" cu urechile mari lovindu-se furios cu palmele peste frunte și am înțeles că salvasem golul ! Apoi m-am trezit cu toată echipa de la „Gojdu" peste mine ! (Poate atunci s-a inițiat prima „grămadă deschisă a entuziasmului" care se poartă acum pe mai toate terenurile, în clipele de extaz !)

Dar în ziua aceea de neuitat, lucrurile nu aveau să se oprească aici. Probabil că toate zînele bune din povești se

Scanned with CamScanner

hotărîseră să-şi întindă mînuţele lor protectoare peste căpşorul meu.

Abia se domolise furtuna entuziasmului, cînd a urmat a doua clipă de şoc : am degajat lung balonul spre aripa noastră şi Borodi — aşa îl chema — a tăiat în curmeziş jumătate din teren cu trei adversari în cîrcă, s-a descotorosit de ei şi a înscris golul victoriei noastre !... (Mai tîrziu, după cum am aflat din ziare, Borodi a devenit un vitezist excelent, cîştigînd titlul balcanic la 400 de metri plat).

...Lumea întreagă e a mea ! Am învins favorita Oradiei. Cupa liceelor e a noastră. Ovaţiile, tot ale noastre. Numele jucătorilor sînt scandate pe rînd de entuziasta galerie de la *Gojdu*. Ştii ce înseamnă toate acestea pentru o inimă tînără copleşită de vîrtejul ameţitor al biruinţei ?... Tot ce va urma de acum încolo — lacrimile de fericire care se şterg atît de uşor şi cele ale tristeţii care îţi îngheaţă pe obraz şi în toiul verii, — vor deveni lucruri obişnuite. Dar prima lacrimă de bucurie a izbînzii n-o vei şterge din inimă niciodată...

— Haideţi băieţi, aşa cum am ieşit din teren, mînjiţi de praf şi de sudoare, haideţi la Olteanu, la infirmerie, ca să-i dăruim victoria. Ea e cel mai bun elixir, acum. Îl va face să sară din pat, să uite de suferinţă şi de medicamente. Haideţi, băieţi, haideţi cît mai repede !...

... Dar iată, se apropie de mine un omuleţ gîrbov, care după ce îmi zîmbeşte prietenos, se recomandă :

— Eu sînt Ceiky, Carol Ceiky, ispravnic la *C.A.O.*

Mă mîngîie părinteşte pe obraz, apoi continuă :

— Iată, puişor, ai aici 25 de lei ca să-ţi cumperi prăjituri, fiindcă trebuie să mai creşti. Iar cu bonul acesta, fii atent să nu-l pierzi cumva, te duci mîine şi faci şase poze de legitimaţie pentru *C.A.O.* Ai înţeles ?

Dau afirmativ din cap şi-l privesc cum se îndepărtează grăbit, lăsîndu-mă cu banii şi bonul în mînă...

Băieţii au luat-o înainte. Trebuie să-i ajung. Intru val-vîrtej într-o cofetărie, cumpăr prăjituri de toţi banii şi apoi alerg să i le duc lui Olteanu, la infirmerie. Băieţii sînt acolo, în jurul lui. I-au spus totul. Olteanu întinde mîna spre mine. Are febră, simt asta imediat, dar ochii obosiţi şi încercănaţi de nesomn strălucesc acum ca doi cărbuni aprinşi :

Scanned with CamScanner

— Mircea, murmură el cu glasul tremurînd, știu că ați învins și că tu ai făcut o treabă foarte bună. Îți mulțumesc din suflet... Înțelegi, era *poarta noastră*, trebuia bine apărată, ca să nu ne facem de rîs... Înțelegi ?

— Înțeleg totul, scoală-te din pat odată să vedem dacă mai știi să sari după minge...

Băieții încep să rîdă, atmosfera devine tot mai călduroasă și toți izbucnesc în urale cînd desfac pachetul cel mare plin de prăjituri. Dau năvală spre ele, dar porția cea mai mare îi revine pacientului. Încep să le spun povestea cu Ceiky de la *C.A.O.*

Olteanu, cu savarina în gură, face ochii mari :

— Ce să cauți tu la *C.A.O.* ? Vino la noi, la *Crișana*.

— Păi nu ești tu acolo ?

— N-are importanță. Vom apăra cu rîndul. Olteanu lasă prăjitura de-o parte și continuă : N-ai treabă la *C.A.O.*, Mirceo. Acolo domnește Czinczer. Ăsta se scoală și din coșciug și aleargă să apere. O să numeri nodurile plasei din spatele porții pînă o să ți se urască... ai să vezi !

BATALIA PENTRU „MICUL DAVID"

1976...

Seară molcomă de iunie, la Oradea. De undeva, din parc, se aude fanfara liceului de muzică. Perechile de îndrăgostiți își fac rondul pe aleile mîngîiate de razele lunii, bătrînii sporovăiesc zgomotos pe bănci. La o masă ascunsă de un boschet, stau la taclale cu Ladislau Botnar și Mircea David.

Chelnerul a umplut din nou paharele cu un vin rubiniu de Tîrnave, nu înainte de a deplînge ocazia ratată de Kun II de la șase metri în meciul cu *Steaua*, care s-a încheiat de vreo două ore...

Scanned with CamScanner

Ladislau Botnar e un bătrînel simpatic, cu faţa rotundă şi sprîncene stufoase. Ochii îi sclipesc cu vioiciune şi atunci cînd soarbe licoarea rubinie, chipul i se înseninează brusc, iar cutele celor 75 de ani se şterg, parcă...

— Mircea n-a ajuns la *Crişana*, se înfierbîntă el şi apoi, rotind degetul prin aer, adaugă : şi asta datorită mie ! După ce Carol Ceiky îi dăduse 25 de lei şi bonul pentru fotografii ca să-l legitimăm la *C.A.O.*, am aşteptat o săptămînă să apară la antrenament. — Unde-i puştiul ăla de la *Gojdu* ?, l-am luat din scurt pe Carol Ceiky. — Habar n-am, a ridicat Ceiky din umeri. A mîncat prăjiturile şi n-a dat nici un semn de viaţă ! — Cum aşa ?, m-am enervat eu, n-a fost vorba să-l aduci la *C.A.O.* ? — Eu ştiu ce-o fi în capul lui ? Poate nu-i arde de fotbal ! Stă toată ziua cu nasu-n cărţi. Vrea să bage multe în cap !"

Îmi plăcuse grozav băiatul la meciul cu *Comerţul* şi, cînd am auzit vorbele lui Ceiky, parcă m-a muşcat un şarpe de inimă. L-am ocărît bine şi apoi mi-am luat picioarele la spinare, ca să-i dau de urmă. David nimerise la altă adresă, la *Crişana*, dar aici suferise o cruntă deziluzie...

David surîde discret, cu melancolie :

— Botnar n-a uitat nimic, deşi a trecut multă apă pe Crişuri de atunci. Da, e adevărat. După discuţia cu Olteanu, la infirmerie, m-a tras inima la *Crişana*. Marţi după masă am alergat deci într-un suflet la terenul de la Reiday. Deşi făcusem un meci bun în finala cupei interşcoli, nu m-aşteptam să fiu primit cu surle şi fanfare. Nu eram în fond decît un licean de 16 ani, abia începeam să mă bărbieresc, iar fotbalişti ca mine se mai aflau mulţi în Oradea. Îmi legasem totuşi unele speranţe de mica vîlvă pe care o stîrnisem în tribune la ultima partidă şi mă gîndeam că voi fi primit cu bunăvoinţă, măcar... Dar cînd am văzut că nu mi se dă nici cea mai mică atenţie şi mi se refuză şi echipamentul pentru „probă", m-am simţit extrem de umilit. Am jucat totuşi, mai mult de ambiţie, mi-am făcut pantalonii ferfeniţă sărind după mingi şi apoi am fugit aproape plîngînd la internat. Un singur zîmbet binevoitor, un biet cuvîntel de încurajare m-ar fi legat pentru toată viaţa de *Crişana*. Dar le-am aşteptat zadarnic. Nimeni nu mi-a dat atenţie în ziua aceea.

Scanned with CamScanner

A doua zi, m-am apucat după-amiază să-mi meșteresc un costum „special" de portar, blindîndu-mi chilotul cu două bucăți dintr-o plăpumioară pe care mi-o dăduse mama. Tocmai cînd terminasem de însăilat „echipamentul", un coleg m-a înștiințat că e cineva la poartă care dorește să vorbească cu mine.

Carol Botnar îl întrerupe :

— Eu eram. I-am spus că sînt de la *C.A.O.* și doresc să știu ce-a făcut cu banii și cu bonul de fotografii. Nu i-am pomenit nimic de „escapada *Crișana*", de care aflasem prin „druckerul" Șoni prezent la antrenamentul cu pricina.

— Am vrut să-i dau cei 25 de lei înapoi, spune David. „Nu merg la nici o echipă, domnule, m-am săturat de fotbal".

— Eu l-am luat, însă, cu binișorul, l-am tratarisit cu cîteva caramele dintr-o pungă, i-am spus că n-am nevoie de bani și că singurul lucru pe care l-aș dori de la el ar fi să nu fie supărat pe mine, că eu nu i-am făcut nici un rău. Atunci Mircea mi-a dezvăluit toată povestea de la antrenamentul *Crișanei* și asta m-a impresionat teribil. „Bravo, am zis în sinea mea, uite, puștiul ăsta are stofă, nu-i ca alți mucoși care pasc vînt și mint de îngheață apele".

După vreo oră de discuție, l-am invitat să vină la antrenamentul juniorilor la *C.A.O.* și a doua zi m-am trezit cu el la teren, gata echipat în „costumul său de gală" pe care și-l aranjase singur. Mi-a mărturisit c-a sărit gardul internatului, deoarece nu-l găsise pe pedagog ca să-i ceară bilet de voie. „Nu știu cum am să mă întorc", s-a plîns el, îngrijorat. „Lasă, nu te mai preocupa de asta, l-am liniștit eu, o să te conduc cu doi băieți și te ajutăm să sari peste zid înapoi în curtea internatului".

A fost chemat să treacă în poartă, și juniorii au început să-l bombardeze. Mircea nu părea deloc stînjenit... Se arunca după fiecare minge, plin de ambiție, de parcă ar fi jucat finala Cupei Mondiale. După vreun sfert de oră, cine apare la teren ? Francisc Ronay de la seniori. L-a studiat o vreme, și apoi, mijindu-și ochii de viezure, a întrebat :

Scanned with CamScanner

— Cinei zvîrluga aceea din poartă ?

— Un licean de la *Gojdu*, i-am răspuns. L-am adus pentru probă la echipa de juniori.

— E cam micuț, se înecă într-un pahar, a glumit Ronay. Dar după cîteva minute, a exclamat admirativ : Ia te uită la el... Se aruncă, nu glumă... Ia să-l „încerc" și eu puțin !

Atunci, vă spun cu mîna pe inimă, am înghețat de teamă și am încercat să-l conving să se răzgîndească. Dar mai ia-l pe Ronay de unde nu-i. Pornise cu pași mari spre careul de 16 metri, spre băietanul acela subțirel ca o trestie, care habar n-avea ce-l așteaptă. Să n-o pățească la fel ca bietul Tzigany !, îmi spuneam în gînd, plin de teamă...

ȘUTUL CARE UCIDE !

Carol Botnar soarbe lung din pahar, privește cerul spuzit de stele și continuă cu un glas parcă ușor voalat :

— Și acum, să vă spun și povestea cu acel nefericit Tzigany. Cu cîțiva ani în urmă, el blocase o lovitură de la „11" executată de Ronay. Dar șutul, tras cu „ristul", fusese atît de teribil, încît portarul s-a prăbușit la pămînt, în nesimțire. Mingea îl lovise în plex, declanșînd o puternică hemoragie. Transportat de urgență la spital, i s-a făcut o operație, a mai zăcut cîteva săptămîni și apoi a murit. Desigur, fusese vorba de un accident, cine ar fi putut să bănuiască repercusiunile atît de tragice ale unui simplu șut de la „11 metri" ? Multă vreme de la această nenorocire, Ronay nu și-a mai găsit liniștea. Traumatizat de drama declanșată fără voia sa, el a renunțat să mai execute penalty-urile ! Mai mult chiar, noi, cei din preajma echipei, am constatat că la meciuri se ferea să mai tragă din poziții clare, preferînd să paseze balonul. Mai tîrziu, „Feri baci" și-a revenit de pe urma șocului, a scăpat de obsesia accidentului, și a reînceput să joace normal, marcînd cu duiumul din șuturi foarte tari. Ba, odată, a înscris un gol formidabil chiar de la centrul terenului.

Scanned with CamScanner

...Vă dați deci seama că acum, cînd se pregătea să-și pună tunul în bătaie, aveam motive întemeiate să tremur pentru soarta firavului licean din poartă... Dar el părea că nu se sinchisește de nimic. Bloca plin de curaj și de siguranță toate bombele lui Ronay, căci habar n-avea, probabil, de „șutul care ucide".

După o vreme l-am zărit și pe Ștefan Czinczer venind agale dinspre vestiar, gata echipat, ca să înceapă antrenamentul cu seniorii. Masiv, înalt, în aparență greoi, dar în realitate plin de curaj și îndemînare, Czinczer dobîndise o rapidă consacrare în Oradea, fiind adulat de toți ca un veritabil „zeu al porții".

S-a mulțumit să-l studieze cu un ușor aer de superioritate pe puștiul care zbura din bară în bară, la vînătoare după toate mingile și a exclamat ironic :

— Dar ce tot se omoară băiatul ăla acolo în poartă ?

Ronay care se îndrepta spre vestiar ca să se echipeze, i-a replicat scurt și tăios :

— Pișta, uită-te bine la el ! Drăcușorul ăsta mic o să-ți ia locul într-o zi !

Czinczer a pufnit în rîs, ca după o glumă reușită, a luat în mînă sifonul de care nu se despărțea niciodată și s-a îndreptat spre teren.

... Iar eu și încă doi juniori l-am ajutat mai pe seară pe liceanul David să sară cu echipamentul și ghetele în brațe gardul de trei metri al „fortăreței" de la internat.

Cocoțat sus pe vîrful zidului, l-am auzit apoi strigîndu-mi :

— Nea Carole, am întîrziat 20 de minute și precis voi fi pedepsit, dar nu-mi pare rău ! Sînt fericit că azi am apărat „bombele ucigătoare" ale lui Ronay !

Am încremenit ca o statuie, acolo, la poalele zidului. La așa ceva nu mă așteptasem... Vasăzică știa povestea, strengarul. Și cu toate astea nici nu se sinchisise în fața primejdiei. Măi, măi, cu băiețașul ăsta nu-i de glumit, zău... Merită să te faci capră ca să sară peste zid la internat !

...„Șoimul" și-a luat zborul cutezător spre înălțimi. Bătaia lui de aripă e tot mai aprigă, mai viguroasă. Mircea

Scanned with CamScanner

străjuiește poarta juniorilor de la *C.A.O.* în partida derby cu *Crișana* și, iată că din nou acest ghiduș zeu al fotbalului scoate din tolba sa miraculoasă o surpriză. Mircea David se trezește față în față cu Ioan, fratele său, pus să joace în echipa adversă. Îi separă exact distanța de 11 metri, de unde Ioan trebuie să execute lovitura de pedeapsă. E momentul cheie, dar Mircea se află în priză. Își îndeasă șapca pe frunte, încordat ca un arc, și apoi deodată țîșnește mlădios spre colțul drept, agățînd mingea :

— Măi Tiriplic, tocmai tu, fratele meu, vroiai să-mi marchezi ?

„Tiriplic", mînios, e gata să intre în pămînt de rușine. Frate, frate, dar penalty-ul trebuia transformat !

Jocul se încheie la egalitate, însă, toată lumea e mulțumită, frații se îmbrățișează, în vreme ce coechipierii îi gratulează :

— Aveți-vă ca frații... David !

CELE ȘAPTE PENALTY-URI...

Recitind manuscrisul, Mircea David propune un „adagio".

— La scurtă vreme după povestea cu „penalty"-ul fratelui meu, a urmat alta și mai grozavă, chiar de necrezut. Efectuînd un turneu prin Valea Jiului, mi-aduc aminte că la Lupeni am dat peste un arbitru care ținea în ruptul capului ca echipa locală să termine victorioasă. Și cum golul mult așteptat se încăpățînă să nu cadă din acțiuni, s-a decis, după vreo 20 de minute de joc, să-l înlesnească el printr-o lovitură de la „11 metri", absolut nejustificată !

Mi-aduc aminte fiecare amănunt din acest episod, de parcă l-aș fi trăit ieri, alaltăieri...

...Atacantul centru, un băiat roșcat, își potrivește balonul, mă binecuvîntează cu o privire sfidătoare, își ia elan și, șut ! Plonjez pe direcția balonului spre dreapta

Scanned with CamScanner

și resping în corner. Nu trăsese nici tare și nici plasat. Ai noștri se reped spre mine : „Bravo Mirceo, ai reflex". Dar nu trec nici cinci minute și un adversar se poticnește singur în minge, în careu ; arbitrul fluieră și indică iarăși... „11 metri". Ai noștri protestează, se tîrguiesc cu arbitrul, dar inutil. Acesta o ține tot pe-a lui. Cel care ratase prima oară, roșcatul, strigă spre ai săi : „Acum, nu-i mai merge". Își aranjează balonul și observ că trage cu ochiul spre bara stîngă. Îmi spun în gînd : „fie ce-o fi, plonjez spre stînga" Bum ! Mingea a pornit spre stînga, într-adevăr. O simt cum îmi arde degetele și o resping în afara careului. Roșcatul își pune miinile în cap, furios, suportînd ocările coechipierilor. Ai mei iar sar pe mine : „Măi, tu ai lipici la minge" îmi strigă Bulzan, fundașul. Reluăm jocul, dar ce crezi ? Arbitrul tot nu se astîmpără. La o îmbulzează în careu, răsună iarăși fluierul : „Hent careu !" (Nici vorbă de așa ceva, o minge sărită din pămînt într-un grup de cinci jucători.) Băieții noștri se irită de-a binelea, vor să iasă din teren. Eu mă bag între ei : — Lăsați, măi, să vedem unde vrea să ajungă !...

Acum nu se mai înfige roșcatul să bată. S-a ivit un nou pretendent, un fundaș masiv care își ia un avînt de vreo zece metri. Pămîntul parcă se clatină sub picioarele lui... „Dacă nimerește poarta, mă gîndesc, rupe plasa cu mine cu tot !" Din fericire mingea o ia razna vreo trei metri peste „transversală". Slavă domnului, am scăpat iar basma curată... Dar de unde ? La faza imediat următoare, o grămadă de jucători se rostogolește în careul mic. Bineînțeles, arbitrul se află și el pe aproape, cu fluierul în gură și nu ezită să-l folosească. Ce-o mai fi vrînd? A, da, tot „11 metri". Al patrulea în vreo 15 minute. Un adevărat record. Ai noștri se uită la el ca la un „marțian". În echipa adversă e fierbere mare. Vreo șase se tocmesc între ei. În sfîrșit, unul cîștigă bătălia și își aranjează balonul la punctul de la „11". „Ești zmeu, ăăă ?", mă ironizează el. Și plin de năduf, izbește... în pămînt, iar mingea, se îndreaptă țopa, țopa, spre mine, încetișor, ca o rață la grăunțe... „Pfui, strigă ghinionistul, ăsta are pe necuratul în el" Și începe să izbească cu piciorul vinovat în pămînt, ca și cum ar vrea să-l pedepsească. Ai mei, jubilează : „Să vedem mai are curaj să-l dea și pe-al... cincilea ?".

Scanned with CamScanner

Ei, uite că are ! Arbitrul nu se sfiieşte să arate din nou punctul de la „11 metri". Şi unde mai pui că abia a început repriza secundă ! De astă dată nimeni nu mai scoate o vorbă. Ne-am obişnuit. În vreme ce noul potrivnic se pregăteşte de execuţie, privesc în spatele porţii. „Hei, ce faci ? Vezi că trag", strigă adversarul, dezorientat. „Trage, spun eu, că tot prost o să tragi !" Şi, într-adevăr, mingea se izbeşte de mine. Ei nu, că asta n-aş fi bănuit să mă pici cu ceară. *A tras exact în mine, deşi stam cu spatele la el !* De astă dată au rămas cu gura căscată şi jucătorii mei şi adversarii. Arbitrul se uită chiorîş la mine. Iar eu ca să-mi fac curaj, îl sfidez : „Să ştii că le apăr pînă mîine dimineaţă". Adversarii ne atacă mai furioşi, cred că dacă nu marchează, nu mai ieşim vii de pe teren. De astă dată. da. E penalty clar ! Fără „mîna lui Mihai, balonul intra în poartă. În sfîrşit un „11 metri" curat ! Al şaselea. Surpriză. S-a decis să bată portarul lor... A tras tare, extraordinar de tare, dar drept în mine. Mingea m-a atins puternic, am căzut jos, dar golul a fost salvat. Au trecut 20 de minute din repriza secundă. Am apărat şase penalty-uri. Mîine n-o să creadă nimeni în Oradea. Şi iată-l pe-al... şaptelea. Da, da. Al şaptelea, acordat pe gratis. Îl văd pe căpitanul echipei, purtînd balonul spre punctul de „11". Mă priveşte lung şi oftează :

— Apăi, dragă fîrtate, ai prins şase lovituri pe ziua de azi. Na-ţi-o şi pe-asta şi fii sănătos !

Şi, premeditat, loveşte balonul moale, cu latul, ca să-l prind cît mai uşor. Aşa înţelege el să se răzbune probabil şi pe arbitrul „amabil" şi pe neşansa ratărilor de pînă acum...

..Astfel s-a încheiat „odiseea celor şapte penalty-uri" din jocul de la Lupeni. Şi totuşi, zîmbeşte David, pînă la urmă tot am mîncat bătaie cu 3—1. Dar, repet, *nici un gol n-a intrat din „11 metri"*.

Multă vreme nimeni n-a vrut să admită în Oradea că lucrurile se petrecuseră aşa ! Toţi ridicau din umeri şi băieţii *au fost nevoiţi să se jure*, ca să fie crezuţi.

Și eu am reflectat de multe ori la această nemaipomenită întîmplare și n-am fost în stare să-mi explic cum s-au rînduit lucrurile atît de grozav. Pînă la urmă, am ajuns la concluzia că „performanța“ mea se datora mai multor cauze :

— Adversari neexperimentați, care nu știu să execute lovitura de la „11 metri“.

— Inhibarea care i-a cuprins pe toți, cînd au constatat că primele două execuții fuseseră ratate.

— Un pic de șansă și reflex la portarul în cauză.

În orice caz, acest „examen al penalty“-urilor mi-a folosit enorm la meciurile următoare. Mi-a dat încredere și curaj pentru toate împrejurările de acest fel care au mai urmat de-a lungul anilor, m-a făcut să privesc cu calm și detașare momentul dramatic cînd un adversar așează mingea pe punctul acela fatal, la „11 metri“ de poarta mea, gata să te „execute“ !...

A CRESCUT BAIATUL !...

... Deci „druckerii“ orădeni au avut ce să discute multe zile la rînd. Dar „dracul gol“, cum fusese poreclit Mircea David, după „istoria de la Lupeni“, nu mai era de găsit în Oradea... Liceele luaseră vacanță, iar el o zbughise cu primul tren la părinți, la Tîrgu Trotuș. În țăcănitul monoton al roților, el nu deslușește acum decît aceeași frază obsedantă :

— Păcat de tine, Mirceo, că ești atît de scund. Trebuie să pui scăunelul ca să ajungi la bara de sus. Altfel, ce mare portar ar fi ieșit din tine !

Și deodată, parcă din geamul compartimentului, îi surîde prietenos Iuliu, băiatul măcelarului din parcul Reiday :

— Ascultă-mă pe mine, că sînt mai „bătrîn“ ca tine cu trei ani, bea lapte mult, Mircea, două-trei kilograme pe

Scanned with CamScanner

zi ! Fă gimnastică și stai la soare ! Și fructe multe... Ascultă ce-ți spune „Giussy"...

... Vacanța a trecut ca un vis de-o noapte. Elevii revin la licee, gata să reia bătălia cu cartea. Reapariția lui Mircea la clubul *C.A.O.* provoacă o uimire unanimă. Tînărul bronzat și zvelt nu prea mai seamănă cu micuțul de acum trei luni.

— Dar ce s-a petrecut cu tine ?, se crucește Botnar, uluit ca în fața unei vedenii. Parcă te-ai mai întins. Ia să-l măsurăm, fraților, propune el înfrigurat, puștiul ăsta a crescut într-o vară ca un cozonac la cuptor. S-o fi îndopat cu drojdie de bere. Sau numai cu... bere ? !

Într-adevăr, Mircea David a crescut într-o vacanță de vară cu... cîțiva centimetri. Dar nimeni din Oradea nu avea să afle cu cîtă ardoare și perseverență se străduise să-și atingă țelul. Din zori pînă seara făcea gimnastică și alergări pe malul Trotușului, în bătaia vîntului și a soarelui. Apoi, extenuat de efort, se repezea ca un pui de lup flămînd asupra bucatelor, preferînd fructele, peștele din Trotuș (prins cu undița de el și de fratele său) și mămăliguța cu lapte, foarte mult lapte, cum îl povățuise Iuliu Barátky. Urma somnul de după-amiază, sub cortel. Și-apoi iarăși joaca, pînă la asfințit.

Acesta a fost, probabil, primul mare examen pe care adolescentul David l-a absolvit cu „magna cum laudae" !

Antrenorul Pojar jubilează și el :

— Bravo, băiete, acum arăți a portar ! Pregătește-te ! Mîine ai să joci la „mînji", cu *C.F.R. Simeria*.

Altă viață, parcă. Stadionul înțesat de spectatori. Echipament nou și elegant. Zeci de suporteri în spatele porții care te încurajează și îți dau sfaturi. Iată-l și pe Csomag, marele Csomag de la *Crișana*. E și el printre privitori. Nu, nu te umfla în pene, băiete. Fii atent la joc. Salturi acrobatice după balon. (Acum mingile de la transversală nu mai prezintă probleme !) Blocaje peste blocaje în picioarele adversarilor. Aplauze furtunoase, ovații nesfîrșite...

— Bravo, Mircea. Bine, Mircea !

Scanned with CamScanner

Toți ochii sînt pe tine. Toate inimile bat pentru tine, cînd mingea planează în „careul mic". Numele tău e acum pe buzele tuturor. Ce poate fi mai frumos, la 16 ani ?

Totuși, pînă la culmi e cale, nu glumă ! Un drum lung, anevoios, uneori trebuie să-ți tai cale prin stîncă... Vei ajunge oare, băiete, la piscul pe care străjuiește dominator, ca o statuie de granit, marele Ștefan Czinczer ?

INTERVINE NEPREVĂZUTUL

Și totuși...

Peste noapte, întîmplarea, ca un „deux ex machina", netezește drumul liceanului pornit în temerara lui ascensiune.

Într-o seară de august a anului 1933, aproape de miezul nopții, telefonul de la sediul clubului *C.A.O.* sună prelung, repetat. De la Liegè, un conducător orădean anunță cu o voce sumbră, răgușită :

— O veste proastă. Czinczer și-a fracturat mîna. Va sta în ghips două-trei luni. Pînă acum am fost nevoiți să împrumutăm trei portari din Franța. Îngrijiți-vă de un înlocuitor pentru campionatul de toamnă...

Ușor de spus, dar de unde să-l scoți, că doar portarii nu cresc ca merele în pom ? „Alb-verzii" intră în fierbere. Toți știu că fără Czinczer C.A.O. nu valorează nici cît o umbrelă fără față.

Jucătorii orădeni se reîntorc din Belgia. Czinczer salută prietenii cu o singură mînă. Cealaltă se află imobilizată în ghips. Discuțiile reîncep de pe peronul gării: „Cine va apăra poarta ?", „De unde luăm un înlocuitor de nădejde ?".

Dar Ștefan Czinczer, portarul naționalei și marele idol al Oradiei, ridică singura mînă validă și aruncă o frază care explodează ca o grenadă :

Scanned with CamScanner

— De ce să căutaţi în alte părţi ? Iată, avem omul chiar aici !

Şi îl bate pe umeri pe liceanul David, care alergase într-un suflet la gară, în întîmpinarea idolului său.

— L-am văzut, continuă el, ştiu ce-i poate pielea. Văd c-a şi crescut, o să apere el pînă mă înzdrăvenesc eu. Lăsaţi-l pe mîna mea — asta pe care mai pot s-o mişc — am să-l ajut eu şi-o să se descurce, n-aveţi teamă ! Nu-i aşa, Mircea ?

David a uitat să mai vorbească. Cuvintele lui Czinczer i-au ferecat parcă graiul. Totul pare un vis, un basm.

CZINCZER, PRIMUL PROFESOR

La ceasul confesiunilor, după aproape cincizeci de ani, Mircea David evocă plin de emoţie „momentul Czinczer" :

— A fost un om cu o inimă de aur şi un pasionat al fotbalului. De la primul antrenament, cînd mă văzuse, a trecut cu seninătate peste insinuarea răutăcioasă a lui Ronay („vezi, Pişta, că drăcuşorul ăsta mic o să-ţi ia locul într-o zi !") şi a spart gheaţa cu o invitaţie caldă, generoasă : „Stai lîngă mine, să mai înveţi nişte lucruri. Eu am să apăr jumătate de poartă, iar tu cealaltă jumătate".

Prezenţa lui Czinczer alături de mine mă stimulase grozav atunci, la primul antrenament comun. Plin de ambiţie, dornic de afirmare, mă aruncam ca în bazin, după toate mingile. „Pişta" nu se prea omora cu firea, mai lăsa să „treacă" unele baloane. Apoi îmi făcea cu ochiul, complice : „La joc nu le scap eu. Dar acum mai închid ochii, ca să le dau înaintaşilor apă la moară".

Mi s-a povestit că Czinczer venise la Oradea prin 1929, cu o echipă obscură din Deva, unde îşi făcea armata. Ei bine, el a reuşit o partidă de-a dreptul formidabilă împotriva redutabilei înaintări a *C.A.O.*-ului, încît toţi orădenii din tribune au scandat plini de entuziasm :

— Portarul trebuie luat la noi !

Scanned with CamScanner

Copleşiţi de verdictul mulţimii — „Vox populi, Vox Dei", conducătorii *C.A.O.*-ului s-au conformat cu promptitudine, astfel că „Pişta" a devenit în scurtă vreme idolul oraşului. I s-a dat serviciu la Uzina Electrică şi nu după mult timp a îmbrăcat tricoul „naţionalei". Fusese denumit „omul de gumă". Boxa cu iscusinţă mingile în careu, la fazele aglomerate şi de la el am învăţat o mulţime de „taine".

Uneori însă devenea irascibil, îşi ieşea din sărite cînd primea un gol gratuit. Atunci nu era chip să te mai înţelegi cu el. Ar fi fost în stare să dea foc şi iadului. Nu suporta ironiile tribunelor cînd gafá şi riposta de fiecare dată, gesticulînd furios spre spectatori : „Treceţi voi aici, ca să vedeţi cum e treaba !". Publicul îl adora însă mai departe, iar cînd îl apucau hachiţele, unii strigau în glumă :

— Daţi-i sifonul, să se răcorească !

Czinczer avea o marotă. La fiecare joc, îl ruga pe magaziner să-i aducă un sifon şi să-l aşeze în spatele porţii. Cînd se simţea obosit, lua sifonul şi se răcorea. De aceea, suporterii *C.A.O.*-ului îl porecliseră „sifonarul".

Czinczer însă mai sufera încă de ceva : era foarte orgolios. Dar despre asta aveam să aflu mai tîrziu...

PRIMUL PAS ÎN VESTIARUL „SENIORILOR"

...Tînărul licean de la *Gojdu* ia parte azi la întîiul antrenament cu „echipa cea mare". Bineînţeles c-a venit cu o oră înaintea tuturor şi aşteaptă plin de emoţie, ronţăind nişte seminţe, apariţia „seniorilor".

Iată şi vestiarul, de fapt o modestă baracă din scînduri, acoperită cu carton gudronat, pe unde ploaia îşi făcea uneori mendrele, lăsînd în urmă băltoace pe podeaua aproape putrezită. Trei bănci de lemn ocupau un spaţiu

Scanned with CamScanner

destul de îngust. Dar ce importanţă prezintă acest modest decor cînd aici totul se luminează la apariţia „stelelor" orădene : Czinczer, Stettner, Remmer, Bodola, Cociş, Juhasz, Mosco, Krauss, Ronay, Glanzman, Sarkadi şi Covaci ?

Printr-o mică ferestruică, Harasty-baci distribuie echipamentul. Fiecare jucător are rezervat un mic compartiment pe raftul de scîndură, iar acum magazinerul a însemnat cu creionul chimic încă un nume : „M. David".

— Hai, Mircea, echipează-te !

— Da, desigur.

Liceanul a uitat să-şi mai tragă jambierele privind cu ochii mari, uimiţi, aceste „vedete" de care nu îndrăznise multă vreme să se apropie mai mult de doi metri. Iată-i, acum, pe toţi „marii" Oradiei, pe aceeaşi bancă cu el...

Colo stă Ronay, poreclit „cizmarul". De cum ia în primire ghetele, examinează cu migală crampoanele, apoi, cu un ciocănaş şi o pilă, îşi face de lucru, înlocuind cuiele slabe, sau netezind asperităţile. Iuliu Bodola, „arbitrul eleganţei", îşi admiră apărătoarele de aluminiu căptuşite cu burete de cauciuc, ca să-i facă piciorul mai frumos...

Covaci „Kopek", glumeţul echipei, are tot timpul probleme cu ghetele din cauza degetelor mari de la ambele picioare, care i-au crescut întoarse. El îşi comandă de obicei bocanci „speciali" şi loveşte mingea mai mult cu exteriorul. Dar acest defect fizic nu-l împiedică să fie cel mai abil dribleur al echipei, tehnicianul nr. 1. Nu de mult, într-un meci la Saint Nazaire, prins în cleşte de cinci apărători, i-a ridiculizat pe toţi prin driblinguri repetate, s-a descotorosit de „escorta" lor şi a dat gol, păcălind şi portarul !

Şi-apoi mai e Neny, nevasta magazinerului, care are grijă să mulgă vaca exact cînd începe antrenamentul pentru ca la sfîrşitul lui să apară cu cănile cu lapte fierbinte... Dar cîte n-ar mai fi de povestit despre „vestiarul C.A.O."-ului, unde duşul n-a apărut decît tîrziu, peste doi ani, atunci cînd jucătorii n-au mai acceptat să se spele la cişmeaua din curte, unde se adunau toţi curioşii, ca la urs, asistînd la un spectacol suplimentar...

Scanned with CamScanner

IN POARTĂ : DAVID !

Lăsăm să cadă colțul de cortină peste „vestiarul C.A.O."-ului, căci — iată — a apărut „carnetul de bord" al debutantului Mircea David :

„*17 septembrie 1933*. Azi am jucat pentru prima oară în echipa „întîia" a marelui *C.A.O.*, un „amical" cu *T.M.T.E.* Pentru cei din formație (Barta, Remmer, Kraus, Juhasz, Feuerstein, Glanzman, Covaci, Ronay, Bodola, Cociș — rezerve Stettner, Weichelt și Mosco) o partidă obișnuită, fără miză. Pentru mine, însă, „examenul cel mare". L-am trecut fără probleme. O singură emoție : Barta, fundașul nostru, căutînd să trimită o minge „acasă", a băgat un „șpiț" atît de puternic, încît era să dea autogol. Am zburat după balon și l-am prins. N-am scos însă nici un cuvințel. Mi-e o teamă grozavă de Barta, l-am văzut, joacă „la sînge". Nu știe, cred, niciodată, care-i adversarul și care-i mingea. Lovește unde se nimerește. Te-a plesnit o dată zdravăn, gata, trebuie să-ți comanzi ghipsul pentru o lună, două. Țin minte, l-am văzut cu ochii mei, cînd pe un atacant budapestan l-a lovit cu sete de-a rămas bietul de el grămadă la pămînt. Barta s-a dus apoi să-i dea ajutor să se ridice, dar „victima" a început iarăși să se zbată și să urle ca din gură de șarpe, atrăgîndu-și huiduielile publicului. Mai tîrziu, la pauză, un drucker mi-a spus cu un licăr de ironie în priviri : „Barta ăsta e dracu' gol. În vreme ce căuta cică să-l „ajute" pe adversarul căzut, știi ce făcea ? Îi băga unghiile în carne !!! De-aia striga, bietul de el !"

..Acum, Barta se apropie de mine în vestiar și, rînjind, mă bate pe umeri, gata să-mi disloce clavicula :

— Fiule, mă bucur c-ai fost atent și-ai prins șutul ăla al meu care era să fie „autogol" !

Și continuă apoi, vesel nevoie mare :

— Știi ceva ? Am vrut să te... *încerc* dacă ești atent !!!

Am învins cu 4—1 (golul l-am luat din penalty — n-a mai mers figura ca la... Lupeni) și toată lumea a fost mulțumită. Czinczer a venit din tribună și m-a felicitat : „Ai văzut că merge, băiete ?" Era cu mîna tot în bandaje !

Scanned with CamScanner

După cinci zile am jucat cu echipa *Cartierului III* din Budapesta. Partidă fără importanţă. Scor : 7—1.

1 octombrie 1933. Joc oficial, de astă dată, cu echipa *România* din Cluj. Am ghete noi. L-am rugat pe Ronay să-mi pună crampoane de 5 cm ca să par mai înalt în faţa atacanţilor. „Fery baci" a zîmbit pe sub mustaţă, dar mi-a satisfăcut hatîrul. I-am întrecut uşor pe clujeni, cu 5—1, şi n-am prea avut treabă în poartă. Numai Cipcigan m-a dezmorţit cu cîteva şuturi mai „sănătoase". Dar imediat după meci, Kopek m-a pus în gardă : „Cu studenţii ai scos-o la vopsea, să te văd duminica viitoare, la Timişoara". Mai bine nu-mi amintea ! Mi-a stricat tot cheful ! Jucăm cu *Ripensia,* duminică. Mă gîndesc la meciul ăsta tot timpul şi acum, la masă. Toţi mănîncă şi beau bere, numai de mine nu se lipeşte nici măcar bucăţica de şniţel din farfurie. Mă duc acasă, la gazdă, ca să mai învăţ pentru bacalaureat".

8 octombrie 1933. Cînd am văzut vestita garnitură a *Ripensiei* ieşind din vestiare la Timişoara, mi s-au tăiat parcă picioarele. Nu lipseau decît Bindea şi Dobay, chemaţi la lot, la Bucureşti. În rest, toate „piesele" binecunoscute : Zombory, Hocksary, Bürger, Deheleanu, Cotormani, Lacatoş, Schwartz, Ciolac, Rafinsky. Noi veniserăm fără Covaci, Juhasz şi Cociş, înlocuiţi de juniorii : Wanghel, Weichelt şi Nagy. Bodola juca pe post de half-centru, ca să întărească apărarea, în lipsa lui Juhasz. Cînd m-a văzut, Ghiţă Ciolac a aruncat o zeflemea : „Aţi venit la Timişoara şi cu sugacii ?" „Kopek", însă, i-a retezat-o scurt, aşa cum ştia el : „O să vezi tu ce poate sugaciul ăsta...". Toţi jucătorii au făcut haz şi s-au încolonat ca să iasă în teren, dar eu mă gîndeam : „Ce bine ar fi fost să se vindece nenea Czinczer, ca să joace el în poartă. Pînă la pauză, am primit un singur gol, dar Glanzman mi-a spus că mai salvasem vreo cinci ! Oare aşa să fie ? Nu pot să-mi dau seama. Ştiu doar că am avut mult de lucru. După pauză, „*Ripi*" a dat drumul şi mai tare la motoare. Vîntul începuse şi el să bată tot spre poarta mea, ca să-mi facă parcă în necaz. Bodola a fost extraordinar, a interceptat o groază de mingi, dar cu o floare... Ultimul sfert de oră a stîrnit un veritabil uragan spre poarta noastră... Cotormani trăgea de simţeam că-mi ard mîinile. Ciolac îl hărţuia tot timpul pe Stettner, iar

Scanned with CamScanner

Schwartz se juca cu Denghel de-a șoarecele cu pisica. Tot timpul mă trezeam cu timișorenii peste mine. Mă simțeam ca un fir de iarbă sub tălpile lor... Nici nu mai știu cîte mingi am blocat sau le-am aruncat peste transversală. În cele din urmă, am mai încasat două goluri. Dezamăgit, m-am pus pe bocit în vestiar, dar Ronay m-a mîngîiat părinteşte, aşa cum numai el ştia s-o facă : „Nu mai da apă la şoricei, Mirceo, n-are rost, ce eşti copil ? Dacă ar plînge toţi portarii pentru goluri, am face un lac... de aici pîn-la Oradea !“ Apoi s-au grămădit cu toţii lîngă mine, să-mi dea curaj.

11 octombrie 1933. Czinczer tot nu s-a restabilit. I-au făcut o nouă radiografie şi l-au băgat iarăşi în ghips. E foc supărat pe doctori, spune că sînt nişte „cîrpaci“ şi-o să-i bată cu singura mînă zdravănă.

BUCUREŞTI, BUCUREŞTI, CUIB DE VISE...

Am să văd pentru prima oară Capitala. Plecăm pentru jocul cu *Juventus*. Călătoria e lungă şi istovitoare, cu personalul, clasa a treia. Cei de la club s-au îngrijit să ne dea nişte pachete cu mîncare — carne de porc fiartă, pîine, caşcaval şi mere. Mi-am luat şi două sticle de lapte de la mama Neny. (Nu degeaba mi se spune „lăptucă“). Drumul trece însă repede, răsfoind cartea de istorie şi ascultînd sfaturile lui Remmer, noul nostru antrenor, care întocmeşte „planul de joc“. Şi-apoi mai e şi acest şugubăţ de „Kopek“ care tot timpul inventează cîte o glumă pe socoteala lui „Gusty“ (Juhasz), veşnicul său cal de bătaie.

...Iată şi peronul Gării de Nord. Niciodată n-am pomenit atîta animaţie. Ne aşteaptă Löwenstein, delegatul nostru. Prima lui întrebare : „Czinczer unde e ?“ „— N-a venit, dar avem un regăţean la fel de bun“, răspunde Ronay. Mergem la hotel „Princiar“. — „Cu cine dormi, Mirceo ?“ — Cu „Iuliu“ (Bodola). Băiat admirabil, „Duduş“. Calm, liniştit, bine crescut, nu bea, nu fumează. Singura lui plăcere e să stea cu picioarele cocoţate pe o

Scanned with CamScanner

pernă înaltă și să citească o carte bună. Eu obișnuiesc să trag un pui de somn înainte de joc. Asta mă liniștește, mă ajută să intru mai relaxat pe teren. Bodola îmi veghează somnul citind *Cocoșatul de la Nôtre Dame*. Mă trezește apoi ușor, plin de delicatețe : — „Mircea, e timpul să plecăm".

Luăm fiecare echipamentul sub braț, Löwenstein cheamă cinci taxiuri și pornim spre arena Romcomit...

...Partida s-a terminat. Am învins cu 4—2. Anghel Crețeanu, portarul națională, a încasat patru goluri de la Bodola și Ronay. Eu am scăpat mai ieftin, cu toate că Melchior trage ca din tun Și nici Vogl, Dobo, Palmer și Korony nu se lasă mai prejos. (Am auzit că acest Korony a avut un accident grav și joacă cu cîteva coaste de argint.)

Pe ușa vestiarului nostru intră un om grav, puțin aferat. Salută jucătorii și se apropie de mine :

— Cînd te-am văzut atît de tinerel n-am prea avut încredere în tine... Dar constat că te descurci destul de bine, chiar peste puterile lui Crețeanu. O să te am în vedere !...

Zîmbesc stînjenit, pentru că nici nu-l cunosc și nici nu înțeleg ce vrea să spună cu „o să te am în vedere".

Mă scoate din încurcătură tot „Duduș" Bodola care, împachetîndu-și ghetele tacticos, mă lămurește :

— Omul acesta este Octav Luchide, selecționerul echipei naționale. Poate, mai știi ? Într-o bună zi să nu te trezești cu o chemare la lot...

...O, dragă „Duduș", cît ești de optimist. Dar pînă atunci mai e un drum lung, un drum care nici nu știu încă unde începe și unde se termină...

Deocamdată, Ștefan Czinczer s-a însănătoșit complet și își va relua postul în poartă. Iar eu voi dispare tot atît de discret pe cît am apărut. Am fost un fir de fum care s-a topit împrăștiat de vîntul aprig... Maurul și-a făcut datoria, acum poate să plece...

Să plece ? Dar unde ? Mai bine să rămînă. Chiar dacă așteptarea se anunță lungă...

Scanned with CamScanner

TACTICA DE JOC LA C.A.O. : SPONTANEITATEA !

Jocul orădenilor se baza pe „Școala vieneză" : lent-sam, aber sicher (încet, dar sigur), cu broderii de pase scurte, de efect și multe „floricele". Compartimentele aveau zone delimitate de acțiune și foarte rar interii veneau înapoi pentru a culege mingi din propria jumătate de teren. Nu existau „sarcini duble", ca azi, nici eforturile conjugate ale apărătorilor și atacanților. La *C.A.O.*, mijlocașii, laborioși și tehnici, furnizau baloane liniei de atac care le gospodărea cum găsea de cuviință. Înaintașii, însă, posedau „atestatul" unor veritabili artiști. Tehnica lor individuală, iscusința și inspirația, erau izvorul unor superbe broderii de pase, făceau din joc o adevărată desfătare.

Combinațiile scurte, cu pase la firul ierbii, adevărate recitaluri de rafinament și fantezie, se succedau, uneori, în cascade amețitoare pentru apărătorii adverși. Niciodată, la antrenament, nu se repetau „scheme" anume. Atacul orădean își acorda instrumentele din mers, în funcție de adversar, cîntînd, cum s-ar spune, „după ureche", fără partitură. Dar cîtă încîntare stîrneau în tribune aceste mici „rondouri" sau „variațiuni pe aceeași temă"... O țesătură de pase machiavelice, dura uneori zeci de secunde în șir, fără ca adversarul să atingă mingea... Și-apoi urma, bineînțeles, șutul. O bombă din unghiul cel mai bine calculat, ca să paralizeze orice intervenție a portarului...

Peter Farmer, un antrenor scoțian care văzuse „la lucru" *C.A.O.*-ul în Franța, declara unui ziarist de la „Paris Match" :

„— Desigur, există o mare deosebire între jocul „romantic" al românilor și fotbalul englez, mai practic, cu pase lungi, în profunzime ; dar nu dau trei goluri „mecanice" de tip britanic, pe unul singur construit cu atîta artă și rafinament de „quintetul" : Glanzman, Covaci, Ronay, Bodola, Cociș... Deplîng de pe acum ziua aceea cînd apărările se vor betona atît de solid, încît vor sugruma din față orice tentativă de artă și poezie cu balonul rotund... Atunci va dispare tot farmecul jocului."

Scanned with CamScanner

— Farmecul jocului... Mircea David oftează cu gîndurile duse departe. Ar fi trebuit să-i vezi pe fraţii Stroch de la *Stăruinţa*, ca să înţelegi ce înseamnă „farmecul jocului“ şi mai ales străduinţa de a deveni un virtuoz al balonului. Pişta, fratele cel mare, nu se dezlipea de minge cît era ziulica de mare. Exersa cu ea tot timpul, executînd fel de fel de jonglerii, o „pipăia“ pe toate părţile ca să-i desluşească tainele. Celălalt frate, care a ajuns un mare portar, nu se lăsa mai prejos şi toată strada se amuza la giumbuşlucurile lor. Pentru că, orice s-ar spune, aşa cum nu poţi fi un mare violonist dacă n-ai deslușit glasul delicat al fiecărei fibre din acest instrument, tot la fel, nu vei stăpîni capriciile balonului rotund, dacă nu-i afli toate secretele...

Ei bine, acest Ştefan Stroch se ambiţiona uneori să jongleze mingea cu capul minute întregi, fără s-o lase să cadă pe pămînt. Urca şi cobora treptele scărilor jucîndu-o cu capul, trecea strada spre şcoală tot în acelaşi fel — noroc că circulaţia nu era prea densă atunci la Oradea — iar amatorii de glume se-ntrebau dacă cei doi fraţi nu continuă „jongleriile“ şi la masa de prînz...

Pe vremea aceea, „a.b.c.-ul“, şcoala elementară a fotbalului, o absolveai singur. La o echipă trebuia să vii cu lecţia bine pregătită, altfel n-aveai loc. Cum erai prins că nu ştii „stopul“ sau nu tragi cu stîngul, ţi se arăta banca din tribună : „Nu prăpădim echipamentul cu tine, mai mergi şi învaţă“. Antrenorul păstra mai mult un post onorific, fiind desemnat din rîndul jucătorilor şi bucurîndu-se de girul lor datorită calităţilor sale, unanim recunoscute. El dirija pregătirile, dar tot el era primul care executa exerciţiile impuse echipei. Formaţia se antrena „pe felii“, adică pe compartimente, exersînd mai mult şuturile la poartă şi degajările lungi. În timpul jocului, atacanţii operau numai în jumătatea de teren adversă. Apărarea imediată se menţinea în graniţele careului, iar mijlocaşii preluau sectorul următor, pînă la linia de centru. Ei consumau, ca şi acum de altfel, mai mult combustibil, fiind „cureaua de transmisie“ dintre apărare şi atac, dar foarte rar am văzut cazuri cînd un half îndrăznea să „finalizeze“. Asta reprezenta exclusiv treaba atacului şi orice imixtiune stîrnea discuţii şi chiar conflicte...

Scanned with CamScanner

Dragostea pentru fotbal era imensă. Vara, ţin minte, antrenamentele începeau la ora 17, dar jucătorii veneau cu o oră înainte ca să se „încălzească". Jucau tenis cu piciorul, sau trăgeau la o poartă. La un moment dat, conducerea C.A.O.-ului, grijulie pentru soarta mingilor care se rupeau prea repede, a interzis magazinerului să le mai dea jucătorilor înainte de ora oficială de începere a antrenamentului. Dar băieţii tot nu s-au dat bătuţi. Veneau tot cu un ceas mai devreme şi băteau mingile cumpărate din banii lor...

PE CERUL ORĂDEAN APĂRUSE O STEA : BARÁTKY

— Aici, propune Mircea David, cred că ar fi bine să ne abatem puţin de la traseul pe care ni l-am propus şi să zăbovim o vreme la Iuliu Barátky, acest briliant al fotbalului românesc, pe care l-am admirat şi iubit toată viaţa, deşi balonul rotund, prin forţa împrejurărilor, ne-a silit să ne înfruntăm deseori, acolo, în dreptunghiul gazonat.

Fiul unui măcelar care locuia într-o modestă căsuţă din parcul Reiday, Iuliu se obişnuise încă de mic cu munca aspră din prăvălie.

„Băiatul ăsta o să ajungă mare măcelar!", decretau oamenii cartierului. Nimănui nu i-ar fi trecut prin cap, atunci, care va fi, de fapt, adevărata vocaţie a puştiului cu cîrlionţi blonzi. Abia după ce a început să bată mingea de cîrpe pe străzile din Velenţa, druckerii s-au dumirit că Iuliu nu este sortit să îmbătrînească în prăvălia tatălui său, printre antricoate şi vrăbioare, şi că-l aşteaptă un alt destin, mult mai generos şi strălucitor, în arena fotbalistică.

Cum e şi lesne de bănuit, bătrînul Barátky nu a acceptat prea uşor ideea că fiul său va trăda o meserie cu veche tradiţie în familie şi a căutat să curme cu brutalitate această „erezie", folosind ca argument convingător

Scanned with CamScanner

cureaua. Dar cine mai poate opri avalanșa din drumul ei ? Micul Iuliu își urma neclintit drumul, suportînd cu stoicism martirajul, convins că fotbalul cere și merită sacrificii.

— Din acest punct de vedere, s-ar putea spune că d-ta, Mircea David, te-ai bucurat de o situație privilegiată !

— Fără discuție. Tatăl meu nu numai că nu s-a împotrivit, măcar o clipă, ideii de a juca fotbal, dar m-a și încurajat de la început ; pot spune chiar că se mîndrea cu mine. În sine, însă, el gîndea că fotbalul va rămîne un capriciu al tinereții mele și atît. Avea o singură deviză : *muncă și învățătură temeinică !*

— Ce s-a întîmplat mai departe cu Barátky ?

— Cum era de așteptat, opoziția tatălui său a mai slăbit, pentru ca în cele din urmă să cedeze definitiv. La 14 ani, cînd Iuliu devenise „vedeta cartierului", tatăl său a renunțat definitiv la „argumentele" violenței și a trecut cu arme și bagaje în tabăra admiratorilor fiului său !

La 15 ani, Iuliu era un bărbat în toată puterea cuvîntului, iar șutul său zguduia barele. Cei de la *C.A.O.*, cu „antene" prin coclaurile Oradei, au căutat să-l momească cu tot felul de promisiuni, dar tatăl său, constrîns de amici, a opus un „Veto" categoric, determinîndu-l să rămînă în echipa *Stăruința* care grupa toată elita fotbalistică a cartierului Velența. „Tata mi-a spus, îmi povestea odată Barátky, că dacă merg la *C.A.O.*, el va da faliment. Toți vecinii din cartier îl amenințaseră că n-o să mai cumpere carne din prăvălia lui !

„Băiatul măcelarului" avea de-acum o reputație bine stabilită printre pasionații fotbalului orădean. Faima lui depășise granițele cartierului Velența, toți vorbeau despre acest precoce vrăjitor al balonului rotund. Bătrînul Barátky nu-și mai încăpea în piele de fericire. Datorită faimei fiului său, măcelăria își sporise considerabil devorul. Îndemnat de Miklo Bela, sufletistul nr. 1 al echipei *Stăruința*, bătrînul Barátky își calcă pe inimă într-o seară și-i spune fiului său, care se spăla la cișmea, după o zi de istovitoare muncă în prăvălie :

— Gata, băiete, de mîine am să-mi iau un alt ucenic. Nu mai e nevoie să te omori cu hălcile astea de carne.

Scanned with CamScanner

Nu-i pentru tine meseria de măcelar ! Mergi la școală și la fotbal. Acolo e locul tău, acolo poți fi mai folositor !

...Otto Hittner, martor tăcut la convorbirea noastră, învăluit în fumul trabucului de care nu se desparte nici acum, la 70 de ani, intervine plin de însuflețire :

— *Stăruința* era pe vremea aceea o formație modestă în Oradea, dar avea în Barátky un diamant care îți lua ochii. Execuțiile sale tehnice, improvizațiile, driblingurile abile prin care știa să-i evite pe „demolatori", și mai ales acele teribile lovituri executate cu o neasemuită precizie și dexteritate, îi conferiseră de acum galoanele de general al terenului, deși nu împlinise 16 ani. La un joc amical, Iuliu a uluit pur și simplu întreaga asistență. O centrare de pe aripa dreaptă l-a găsit la opt metri de poarta lui Stroch. Balonul venea spre el cam la vreun metru de pământ. Mai întîi, Barátky a simulat un „volé" printr-o figură acrobatică și l-a constrîns pe marele Stroch să se arunce în dreapta, apoi, în ultima instanță, a stopat mingea în aer, parcă a atras-o cu un magnet invizibil cîteva clipe la bocanc și a plasat-o exact în colțul opus ! O astfel de figură, o spun cu mîna pe inimă, dragii mei, nu mai fusese văzută niciodată la noi și ea avea să constituie multă vreme un subiect de discuție printre cei ce iubeau fotbalul. S-au perindat în continuare jucători mari prin Oradea, dar nimeni n-a fost în stare să repete execuția lui Barátky !

David surîde amintirii și adaugă :

— Da, nici eu n-am uitat această întîmplare, căci venisem la meci cu colegii de liceu. O clipă chiar, văzînd cu ochii mei UMILIREA lui Stroch, m-am gîndit dacă n-ar fi cazul să RENUNȚ la postul de portar. Îl uram în acel moment pe Barátky, îi detestam pe toți atacanții din lume, care au în bocancul lor dreptul de a executa portarul, de a-l pune într-o postură penibilă, de a-l ridiculiza uneori în fața publicului ! Dar după ce am plecat de la meci, am înțeles că asta este legea nescrisă a arenei sportive, că fiecare folosește armele lui și totul e să ieși învingător din această aprigă încleștare. Cu timpul, m-am convins că „meseria" de portar e superbă tocmai datorită acestui pasionant duel cu înaintașii. Mai tîrziu, Barátky a fost unul dintre cei mai aprigi „dușmani" ai mei din teren. Dar starea de război nu dura decît 90 de minute

Scanned with CamScanner

și n-a alterat cu nimic dragostea și admirația pentru marele meu prieten orădean.

— Am să vă povestesc acum, se oferă entuziast Hittner, ce s-a întîmplat mai departe cu Barátky. Prin 1930 a semnat în cele din urmă pentru *C.A.O.*, dar aici n-a stat mai mult de trei luni. Doi emisari de la *Hungaria — Budapesta* au sosit cu un „Ford" la Oradea și s-au oprit drept la măcelăria de lîngă parcul Reiday. Ei au discutat aproape o jumătate de zi cu bătrînul Barátky, au destupat mai multe sticle de vin de Tokay la o cîrciumă denumită „Porumbița" și tîrziu, spre seară, l-au înduplecat. În schimbul a două bumăști de bancnote verzui, nou-nouțe, Iuliu fusese vîndut *Hungariei*, e adevărat, una dintre cele mai mari echipe continentale la acea oră !

Noaptea, Iuliu a fost îmbarcat în automobil, tulburat, cu ochii înlăcrimați, neștiind încă prea bine ce se întîmplă cu el. Astfel că la numai 17 ani — neîmpliniți — Iuliu Barátky a ajuns la *Hungaria*, alături de jucători de mare faimă ! Și nu i-a fost necesar decît doar un meci ca să subjuge publicul maghiar. La capătul partidei de debut, spectatorii din tribune au strigat entuziasmați : Ba-rát-ky! Ba-rát-ky ! ! !

Tînărul orădeam a reușit apoi partide memorabile în Europa și America de Sud, fiind licitat la sume astronomice de impresarii străini. În Mexic a fost cît pe-aci să fie răpit de un mare bogătaș, proprietar de vite, care ținea să-și alcătuiască o echipă proprie, cu o linie de atac condusă de băiatul măcelarului din Reiday. *Hungaria* n-a vrut însă să audă de vreo tranzacție, tot așa cum tigrul nu îngăduie să i se smulgă prada dintre colți !

Dar Iuliu nu se gîndea decît la reîntoarcerea în Oradea. Scrisorile adresate prietenilor dezvăluiau dorul de casa natală, de oamenii săi dragi. *C.A.O.* s-a dus în iunie 1931 să joace la Budapesta cu *Hungaria* care întrecuse națională Uruguaiului, campiona mondială din 1930. Barátky a apărut în formația maghiară alături de marile „somități" : Kolmar, Kampaty, Titkos, Hauer, Hires etc. Orădenii veniseră cu Czinczer, Mike, Simkovici (Columban), Bezi, Stemberg, Koda și „quintetul de aur" : Glanzman, Covaci, Ronay, Bodola, Cociș. *Hungaria* și-a adjudecat victoria cu mare greutate (4—3), iar Barátky a fost acuzat c-a trimis toate mingile peste poarta lui Czinczer,

Scanned with CamScanner

din poziţii clare de gol. La sfîrşitul partidei, tînărul Iuliu i-a şoptit lui Ronay :

— La revanşa de la Oradea, voi juca în echipa mea, la *Crişana* să ştii. Dar nu mai spune la nimeni pînă atunci !

Hungaria, însă, nu accepta să-i dea dezlegarea după un an, aşa cum fusese vorba, deşi Barátky devenise apatic şi blazat. Prin Oradea a început să se zvonească tot mai mult că „Giussy" renunţase de la o vreme la cura de lapte, schimbînd-o pe vin de Tokay. Marea stea muzicală a Budapestei, Roszy Barsony — nelipsită de la meciurile lui „Giussy" Barátky — se îndrăgostise de el, iar acesta, atins de aceeaşi săgeată a lui Cupidon, a capitulat fără condiţii.

Un prieten mi-a scris pe vremea aceea că Barátky e nelipsit în fiecare noapte de la petrecerile ce se organizau în vila artistei din Budapesta şi care ţineau — uneori — pînă în zori. Dar cu toate că se aruncase în acest vîrtej ameţitor, orbit de prima iubire şi măcinat de nostalgia oraşului orădean de care se simţea atît de legat, Barátky continua să se antreneze sîrguincios, reuşind partide de mare strălucire. Totuşi, dacă ar fi continuat în ritmul acesta, probabil că ar fi trebuit să plătească tributul exceselor, încheindu-şi cariera foarte devreme. A intervenit însă un mare pasionat al fotbalului, care nu punea pleoapă pe pleoapă, la gîndul că cel mai de preţ produs al fotbalului orădean se află la Budapesta. Radovici a reuşit în cele din urmă să-l smulgă pe Barátky de la *Hungaria*.

Iuliu a zburat deci ca o pasăre din colivie. Gîndul îl trăgea de multă vreme spre cuibul copilăriei, spre Oradea lui dragă. Lunga vară fierbinte a primei iubiri rămăsese în urmă... Capricioasa Roszy Barsony hotărîse să se căsătorească cu un coleg de teatru, junele comic Oscar Deneş, de care nu mai avea să se despartă pînă la moartea lui.

„Şocul" cel mai violent al „evadării din Budapesta", l-a resimţit însă tabăra suporterilor *Hungariei*. Cîteva zile nimeni n-a vrut să creadă că Barátky a fugit acasă. Toţi au aşteptat cu înfrigurare ziua meciului de duminică, şi atunci cînd *Hungaria* a intrat în teren fără „vedeta

Scanned with CamScanner

blondă", în tribune s-a dezlănțuit un uragan al furiei și disperării. N-a lipsit mult ca conducătorii Humgariei să fie molestați de cîteva grupuri de turbulenți. S-a aruncat cu pietre spre conducătorii clubului, unii au încasat cîteva bastoane în cap, iar zeci de fanatici dezlănțuiți au pătruns în vestiare, au smuls echipamentul lui Barátky din dulap și I-AU DAT FOC PUR ȘI SIMPLU ÎN MIJLOCUL TERENULUI, ca și cum ar fi vrut să ardă pe rug fantoma unui eretic. Sute și sute de voci s-au unit apoi într-un urlet deznădăjduit :

— Pentru noi, Barátky a murit !

Fără să știe, „vedeta blondă" dăduse foc iadului !

...Peste trei zile, apariția „fiului rătăcitor" în echipa *Crișanei* — la cîrma căreia trecuse marele animator dr. Teofil Morar — stîrnea în Oradea un entuziasm inimaginabil. Mii și mii de spectatori agitau drapelele clubului, scandînd numele lui Barátky. Uimit de această revărsare de dragoste, „Giussy" privea stînjenit în jur, palid de emoție, nemaiputînd să-și zăgăzuiască lacrimile.

În ziua aceea, Barátky a apărut pentru prima oară la Oradea pe post de centru înaintaș, înscriind trei goluri, unul mai frumos decît celălalt. (La Hungaria, el jucase mai mult pe post de mijlocaș lateral).

Tatăl său se plimba acum țanțoș prin fața tribunei principale, lăudîndu-se în gura mare :

— Iuliu e băiatul meu. Numai de la mine să cumpărați... carne !

— Da, așa a fost povestea cu *Hungaria* și cu Barátky, înceuviințează David cu un fior de emoție în glas. Și mai e ceva care trebuie să se știe. Barátky a primit și mai tîrziu tot felul de oferte, una mai tentantă decît alta ! Le-a refuzat, întotdeauna. Iubea Oradea, iubea oamenii ei, știa că numai aici se simte în propria sa casă. Cînd jucam în deplasare meciuri cu națională, Giussy abia aștepta să se întoarcă. „Nu pot să dorm în pat străin, vreau să ajung cît mai repede acasă, să-mi pună nevasta pe masă o tocăniță cu mămăliguță. Aici, prin străini, perna îmi pare umplută cu bolovani.".

Scanned with CamScanner

— Mircea David, mi-ai mărturisit mai de mult că Barátky a fost „tunarul" cel mai periculos dintre toți atacanții pe care i-ai înfruntat.

— Acesta e adevărul și mai trebuie să adaug că m-am referit nu numai la atacanții români, ci și la cei străini.

— Dacă ținem seama că printre străini s-au aflat „puncheri" celebri ca : Toldi, Zsengeller, Fiola, Tommy Lawton, Bican și mulți alții care făceau să tremure genunchii portarilor la simpla lor apariție în teren, afirmația dumitale reprezintă cel mai vibrant omagiu adus lui Barátky.

— Vezi, în focul luptei pe gazon, nu mai găsim timp pentru reverențe sau complimente. Dar Barátky a fost într-adevăr un „bombardier" de prima mînă. Toți portarii pot confirma ceea ce spun eu. Uneori mă simțeam complexat în fața lui, mai ales cînd îmi aminteam de adolescența noastră. Încă de atunci el devenise „Teroarea portarilor". La unele antrenamente, chiar dacă apărătorii construiau un zid prin care n-ar fi putut trece nici vrabia, „Giussy" mă avertiza calm și fără urmă de trufie : — „Mircea, am să trimit mingea colo sus, la colțul barei din dreapta".

Deși eram pus în gardă, deși mă concentram la maximum, nu reușeam să evit golul ! Balonul se ducea exact acolo, ca un bolid.

De penalty-uri, ce să mai vorbesc ? Portarul nu beneficia nici măcar de o șansă de unu la sută. Era un om condamnat. De-altfel, scorerul din Oradea obișnuia să schimbe tabela, fără ca să mai aștepte executarea loviturii lui Barátky.

La un antrenament, „Giussy" a pus rămășag cu mine pe cinci înghețate că din zece șuturi de pe linia de „16 metri", va trage nouă în *bara transversală !*

— Nu se poate, Giussy, i-am spus, o să pierzi pariul. Ții neapărat să dai cinci înghețate ?

— Mai ai timp să renunți, mi-a precizat el, imperturbabil.

Și a început.

Scanned with CamScanner

Ei bine, n-o să vă vină să credeți. N-a tras *nouă*, ci *zece* lovituri la rînd, în bara transversală !

Atunci i-am spus „diavolul cu crampoane" și am plătit cele cinci înghețate la cofetăria de pe „Corso".

ZEII ÎȘI APĂRĂ TRONUL

— Datorită împrejurărilor, își amintește Mircea David mai departe, nu așteptasem prea mult în „anticamera Czinczer". Intrasem „ex abrupto" în focul marilor bătălii, răscolit de tot mai mari ambiții și speranțe, încrezător în voința mea, în steaua mea. Citisem undeva că „oțelul se călește la o temperatură de sute de grade, iar oamenii la o temperatură și mai înaltă a *entuziasmului*. Începeam să cîștig primii bani. La club mi se oferise postul de practicant, unde lucram în orele libere. Eram mîndru din cale afară. Trimiteam bani acasă, îmi ajutam familia, căci tatăl meu rămăsese fără serviciu o vreme. Aveam acum tot mai multă încredere în puterile mele. Situația unui tînăr în fotbal e foarte plăcută, dar și dificilă în același timp. Cunoaște gloria de timpuriu. Cu un plonjon spectaculos sau cu o bombă imparabilă, face să se vorbească despre el mai mult decît despre un savant care a descoperit laserul sau remediul cancerului. Dar eu nu mă gîndeam la fotbal ca la o sursă de existență ; îl priveam ca o joacă în recreație, ca un divertisment. Auzeam mereu în urechi cuvintele bunicului, învățător într-o școală de țară :

— Fătule dragă, să faci în așa fel ca fiecare zi din viața ta să conteze.

Și mai era ceva. Îmi plăcea mult cartea. Nimerisem la *Gojdu* într-un liceu care dăduse țării mulți oameni de excepție. Mă simțeam tot mai sigur pe picioarele mele. Oamenii îmi zîmbeau cu prietenie, mă opreau pe stradă, invitîndu-mă la o prăjitură sau o bere, dar eu aveam urechile astupate cu bumbac. Mă autoclaustram în modesta cameră mobilată, tocind pe rupte cu storurile trase, spre

Scanned with CamScanner

marea dezamăgire a prietenilor amatori de mici escapade și petreceri tinerești. „Distracțiile, altădată", îmi spuneam. Acum aveam de susținut o bătălie hotărîtoare. În fața ochilor îmi apărea tot mai des chipul sever al tatălui meu iar odăița se umplea de cuvintele lui de om simplu, dar plin de bun simț și înțelepciune : — „Fotbalul, măi băiete, nu-i treabă serioasă, cartea e totul la om ! Vezi ce faci ! Să n-ajungi să spui cînd n-oi mai fi în stare să dai în minje cu piciorul „«unde mi-o fost capul ?» Cine are carte, are parte. Fă carte, măi băiete, fă carte !"

...Ooo, și de-ați ști cîte bilețele îmi strecurau pe sub ușă codanele din Oradea, dornice să se plimbe la braț cu „portarul cel chipeș". Dar toate misivele rămîneau fără răspuns, nu pentru că aș fi vrut cu orice preț să pozez în misoghin. Știam, însă, că nu trebuie să scap un tren foarte important în acea toamnă hotărîtoare a vieții mele și trenul, cu locuri strict rezervate, se numea *bacalaureatul*. Săptămîni la rînd n-am cunoscut decît două drumuri : spre terenul de antrenament și spre odăița cu cărțile și caietele gata orînduite ca să reluăm bătălia de la locul în care o întrerupsesem.

Recitam uneori, nu fără melancolie, versurile lui Macedonski din *Noapte de mai*... „Veniți, privighetoarea cîntă și liliacul a-nflorit...".

...Erau deocamdată singurele escapade romantice pe care mi le îngăduiam în așteptarea „marei iubiri".

Și-apoi din nou în fața maldărelor de cărți și caiete, la lumina lămpii care ardea pînă la trei dimineața...

— Scuză-mă că te întrerup, dar modul dumitale de a aborda lucrurile foarte serios de la o vîrstă atît de fragedă mi se pare cheia care ți-a deschis toate ușile în viață...

— Într-adevăr, îmi dau seama, aceasta este o trăsătură a caracterului meu. Cînd pornesc la o treabă, indiferent de importanța și dimensiunile ei, cumpănesc totul foarte serios. Altfel nu mai mă apucam de ea. În cazul de față, hotărîsem să jertfesc totul pentru a lua bacalaureatul. Nu concepeam o nereușită.

Unul din conducătorii *C.A.O.*-ului, intrigat de rîvna și pasiunea cu care învățam, mi-a spus :

— N-are rost să te omori atîta cu hîrțoagele alea, o să punem noi o pilă să-l treci cu bine !

Scanned with CamScanner

— Mulțumesc, domnule, i-am răspuns, dar la mine învățătura e o problemă de conștiință. Nu vreau să trec prin viață făcînd „pluta", vreau să dau din mîini !

— Lasă vorbele mari, m-a întrerupt el, viața ta e una singură : fotbalul !

— Da, dar viața asta e scurtă ! Apoi, trebuie să stai pe picioarele tale. Asta mi-a repetat-o și tata mereu și nici n-ar fi fost nevoie să mi-o spună, o știam și eu !

— Treaba ta, a ridicat din umeri respectivul, dar să știi că n-am văzut pînă acum un fotbalist savant sau academician.

Am decis să-mi păstrez replica pentru mai tîrziu și mi-am văzut de treabă. În toamnă, am luat bacalaureatul cu notă foarte bună — deși în comisie se afla un profesor care ținea cu... *Crișana*, rivala *C.A.O.*-ului !

Aș fi vrut să urmez Dreptul, dar facultatea era prea departe de Oradea. Ca să nu scap anul, am alergat deci la Cluj să dau examen la agronomie. Dar sosisem prea tîrziu. Se încheiase lista înscrierilor. Nu m-am dat însă bătut. Am intrat la rector și probabil pledoaria mea l-a impresionat în cele din urmă, astfel că mi-a îngăduit totuși să mă prezint la examen.

N-a trecut mult și mi-am văzut numele pe lista celor admiși. M-am bucurat, firește, și am sărbătorit evenimentul cu o bere la „Central". Cei din club însă nu-mi prea împărtășeau bucuria :

— Probabil c-ai dat examen la Cluj cu gîndul să joci la *Universitatea*.

— Da' de unde ? Cum o să părăsesc Oradea ? N-are nici o legătură una cu alta.

Eram în al nouălea cer. Trecusem cu brio două examene în acea toamnă. Pe cel de la facultatea din Cluj și pe cel de pe terenul de fotbal din Oradea.

Între timp, cum spuneam, Czinczer își scosese ghipsul și, cu toate că nu se vindecase pe deplin, a reluat antrenamentele mai îndîrjit ca oricînd, participînd la pregătiri cu o singură mînă validă. „Druckerii" șușoteau la berărie :

— L-ai văzut pe „Pișta" cum se mai omoară la teren ?

— A înnebunit, parcă. Vine cu mîna încă bandajată și apără cu cealaltă.

— Ce să faci ? Simte „cuiul David“ în coastă ! Șoaptele, bineînțeles, ajungeau și la urechile mele, dar nu le luam în seamă, catalogîndu-le drept mici răutăți. Și-apoi eu mă consideram încă ucenicul lui Czinczer. Ba mai mult chiar, mă rugam cerului să reintre cît mai repede, căci nu uitasem încă „bombele“ lui Ciolac și Cotormani, de la Ripensia...

Și totuși exista ceva care mă descumpănea. Descoperisem încet, încet, neasemuitul farmec al postului de portar, mă racordasem, cum s-ar spune, la marele circuit al pasiunii. Dar în același timp, o ezitare îmi stopa din avînt. Îmi dădeam seama că nu sînt încă destul de copt pentru confruntările decisive, că mai am încă multe de învățat și că oricît curaj și voință aș avea, una e să te arunci de pe o trambulină într-un bazin cu apă, și alta să plonjezi, de pildă, în oceanul învolburat, de pe stînca aceea înaltă de la Acapulco.

... Antrenori, ascultați un sfat de la un vechi portar : Oricît ar fi de talentat, nu-l împingeți pe tînărul portar în marile confruntări de pe gazon pînă nu-i rodat bine de tot, pînă nu l-ați perpelit la focuri mai mărunte. Un portar debutant, ascultați-mă pe mine, e un bibelou foarte fragil. Dacă-ți scapă din mîini, se face țăndări. Un gol primit copilărește și sancționat brutal de oprobiul întregului stadion îl poate traumatiza pe viață...

— MIRCEA, MERGI CU NOI ÎN FRANȚA !

Dar anul 1933 nu încheiase încă seria marilor evenimente din viața mea...

Într-o seară friguroasă de decembrie, cînd fulgii argintii țeseau o maramă sclipitoare peste Oradea, Popper și Grünstein m-au luat deoparte și mi-au spus : „Pregătește-te, la 15 pleci și tu în turneu în Franța !“.

Nu-mi venea să cred. În drum spre casă l-am întîlnit pe „meșterul Ronay“ și l-am întrebat dacă e adevărat.

Scanned with CamScanner

— Da, pleci cu noi, mi-a răspuns el laconic, fiindcă noi, bătrînii te-am propus. Te luăm ca să mai înveți cîte ceva. Dar, să știi, în poartă va sta Czinczer, pentru că așa e bine și drept !

— Și eu o să merg numai așa, în excursie ?

— Poți să ne cari și bagajele, dac-o fi nevoie, a replicat tăios „Fery baci". Apoi, mai îndulcit : iar dac-o vrea Pișta, poate că te va lăsa și pe tine, la cîte un meci, zece-cincisprezece minute, în poartă, să nu zici că n-ai jucat și tu !

Am tăcut mîlc. La C.A.O., distanța între generații era riguros respectată și dacă îndrăzneai să calci pe linia de demarcație, îți dădeai singur foc la valiză. Nu voiam locul lui Czinczer, repet. Responsabilitatea era uriașă, îmi dădeam seama. Dar nici așa, din 15 jocuri să nu apăr în nici unul... Prea era de tot, nu mă împăcam cu acest gînd. Deocamdată, însă, n-aveam ce face. Trebuia să ascult de „sfatul bătrînilor". Știam că Ronay ține mult la mine. (M-a dus de mînă la doctor să-mi extragă amigdalele, iar cînd toceam pentru bacalaureat, uitînd de somn și de mîncare, o trimitea pe soția sa cu sufertașele de supă și gulaș, să mă „readucă la viață"). Și-apoi, cum să uit antrenamentele „supliment" cu Ronay, cînd mă „pisa" cu sute de mingi, pînă la căderea întunericului ? Aceste lucruri nu se vor șterge niciodată din amintire. Ronay a fost de toate pentru mine : antrenor, pedagog, frate mai mare, tată și, în primul rînd, om de omenie.

... Am pornit deci în turneul din Franța, alături de Czinczer, Barta, Kraus, Juhasz, Feurstein, Glanzman, Covaci, Ronay, Bodola, Cociș. Ca „întăriri" i-am mai luat pe Remmer și Morawetz de la *R.G.M.T. — Timișoara* și „Ghiță" Albu de la *Venus*, incomparabilul Albu, pe care aveam să-l regăsesc peste ani la București, în Splai, și să sedimentăm o prietenie pe viață, alcătuind împreună cu Lazăr Sfera „triunghiul de oțel".

Am călătorit trei zile și tot atîtea nopți pînă la Paris, în vagoane de clasa a doua. Și încă era bine. Alte echipe se chinuiau în vagoane de clasa a treia. De cușete de dormit, nici vorbă pe vremea aceea. Îmi amintesc că eu mă aciuam sus, în plasa de bagaje, cu cărțile mele. Seniorii „de drept" se întindeau pe bănci, iar ceilalți pe cuferele

Scanned with CamScanner

așezate unul lîngă altul pe podeaua compartimentului. Dar cînd ai 18 ani, toată lumea e a ta, mai ales cînd ți se oferă prilejul să schimbi peisajul ! Nu te mai oprești la amănunte.

Între Oradea și Budapesta, am primit împreună cu ceilalți doi „boboci", Kraus și Feuerstein, cuvenitul „botez" rezervat celor care treceau pentru prima oară granița. Totuși, ținîndu-se seama de faptul că salvasem victoria echipei în meciul de la Tg. Mureș, „printr-un plonjon de sacrificiu", am fost gratulat cu un „botez" mai îndulcit. Kraus și Feuerstein, în schimb, au încasat-o serios. Vreo două nopți au dormit numai cu fața-n jos.

Ochii mei priveau avizi pe geamul vagonului la peisaje noi, iar urechile ascultau poveștile și glumele „bătrînilor", care nu mai conteneau. La un moment dat, „Gusty" Juhasz, privind pe fereastră, exclamă :

— Ia uitați-vă, băieți, în ce gară mare am intrat : „Eingang". Măi, tare grozavă e gara asta... „Eingang".

— „Asta-i Viena, savantule, rîse „Kopek". „Eingang" înseamnă... „Intrare".

Și, așa, din glumă în glumă, iată-ne la Paris.

De astă dată, Juhasz nu s-a mai oferit să anunțe numele ...gării.

— PENTRU CE M-AȚI LUAT CU VOI ?

În turneul prin Franța, prelungit apoi pe Coasta Africii, *C.A.O.* a repurtat victorii la scoruri astronomice (7-0 cu *F.C. Rochelle*, 4-0 cu *F.C. Lorient*, 10-1 cu *Saint Nazaire*, 15-0 cu *F.C. Vannes*, 5-0 cu *Montpellier*, 5-2 cu *F.C. Turcoing*, 10-2 cu *Rennes*, 6-1 cu *Marachech*, 8-1 cu *S.C. Meknech* etc.).

Călătoream foarte mult, uneori cîte 350-400 km pe zi, se juca foarte des pe terenuri desfundate — ploile ne-au însoțit multă vreme — dar trebuia să ne supunem fără crîcnire programului. Organizatorii n-aveau timp să ne asculte „doleanțele". Ei ne cereau să jucăm acolo unde hotărau, fără să ne mai întrebe cînd avem răgazul să ne

Scanned with CamScanner

odihnim. La un moment dat, drumurile noastre s-au încrucișat cu cele ale echipei *Crișana* și atunci am fost în culmea fericirii. Aveam prilejul să mai schimbăm cîte o vorbă cu Püllock, Corlac, Csomag și — mai ales — Barátky, care dăduse iarăși veritabile recitaluri...

... Erau atît de multe de văzut în Franța și la Paris, îndeosebi... Nu știai la ce să-ți oprești ochii mai întîi... E drept, cînd mergi într-o țară străină pentru un joc — mai ales unul cu miză — nu ai prea mult timp să cutreieri muzee sau biblioteci celebre. Te preocupă partida care urmează, de la gară sau aeroport alergi direct la terenul de antrenament sau la hotel pentru odihnă... Totuși trebuie să-ți găsești timp și pentru ceea ce se cheamă hrana spirituală...

În cazul meu, nefiind utilizat în echipă, aveam timp berechet. Astfel zilele petrecute la Paris îmi dăruiau la fiecare pas alte bucurii, noi revelații. Din traista sa fermecată „la ville lumierre" îmi scotea mereu în cale inestimabilele sale comori de artă. Petreceam ore întregi prin galeriile de la *Versailles, de la Louvre...* Am vizitat Biblioteca națională, Pantheonul, Sorbona, Opera, Catedrala Nôtre Dame...

Pe plan sportiv însă, drept să spun, n-aveam prea multe motive de bucurie...

Cît a durat turneul în Franța, Czinczer n-a vrut să părăsească poarta în ruptul capului, nici măcar pentru un minut-două... Stătea acolo de parcă ar fi fost lipit cu pap. Eu luam loc pe banca de rezerve, echipat complet, cu tricoul proaspăt spălat și călcat, dar după cele 90 de minute, mă întorceam la vestiar fără să mă fi atins vreodată de minge. Oftam, împăturam tricoul și-l așezam în valiză, spunîndu-mi în gînd : „Nu-i nimic, poate la jocul următor, voi fi mai norocos sau „Pișta" se va îndura de mine, să mă lase măcar cinci minute în poartă...

Dar cu fiecare zi ce trecea, Czinczer devenea mai nervos, mai irascibil. Îi sărea țandăra din orice fleac. La meciul cu *R. C. Strassbourg* a fost chiar eroul unui mare scandal și antrenorul Remmer l-a avertizat că-l scoate din echipă. Ce se întîmplase ?

Czinczer lăsase să „treacă" două goluri în propria poartă ca să se răzbune pe fundașii lui, Barta și Krauss cu care se luase la harță de la începutul jocului.

Scanned with CamScanner

Spiritele s-au încălzit și în cele din urmă s-a iscat și o mică busculadă între proprii noștri jucători. Nu știu ce-l apucase pe Czinczer în ziua aceea. Niciodată nu-l văzusem atît de furios și pus pe scandal...

Conduși cu 2-0, orădenii au reluat jocul cu sporită îndîrjire, urmărind remontarea handicapului, dar partida s-a degradat total. Faulturile alternau din ambele tabere, iar Czinczer a turnat iarăși gaz peste foc, călcîndu-l în picioare pe Kelter, cel mai bun atacant francez. Publicul a invadat terenul și, cu siguranță, fără intervenția poliției portarul nostru ar fi fost linșat. Partida a fost pierdută de *C.A.O.* cu 4-0 și foarte puțin a lipsit ca turneul să fie întrerupt, mai ales după „frecușul" de rigoare al gazetelor franțuzești...

Luat din scurt de către „sfatul bătrînilor", Pișta Czinczer a avut o replică teribilă, care ne-a lăsat pe toți cu gura căscată :

— Adică ce, a izbucnit el, portarului nu-i pot veni o dată dracii ?!?!

„Nu, nu are voie, se joacă cu soarta echipei", am gîndit eu.

Dar toți ceilalți, năuciți de această argumentație „ad-hoc" (și destul de omenească în fond) au înghițit în sec și l-au iertat pentru „momentul de nebunie" de la Strasbourg.

Eu păstram însă regretul că în tot acest turneu, nu intrasem în poartă nici măcar pentru „încălzire".

Curînd, soarele bucuriei mi-a luminat însă inima, căci zîna mea cea bună mi l-a scos în cale, cu bagheta ei fermecată, pe celebrul Rudy Hiden, portarul portarilor...

„LEUL DIN PRATER"
ȘI „MIELUȘELUL" DIN ORADEA...

Într-o bună dimineață, Glanzman a dat buzna în cameră, unde tocmai citeam un roman de Dickens și mi-a strigat :

Scanned with CamScanner

— Îmbracă-te, repede, Berkessy se întîlnește cu Hiden și vrea să te prezinte.

Bineînțeles, că în doi timpi și trei mișcări am fost gata și am alergat pe scări cu sufletul la gură, să-l văd pe cel care reprezenta pentru mine superlativul ca portar...

Coborîse întreaga echipă, gata de plecare la antrenament...

Rudy Hiden a apărut punctual la întîlnire, pilotînd o mașină extrem de elegantă, cum nu mai văzusem încă nici una pînă atunci...

Eram în al nouălea cer. În fața mea se afla vienezul care la 18 ani primise oferta unei celebre echipe engleze, dar nu fusese cedat, deși suma era astronomică, fiind considerat ca un „bun național al Austriei". Abia după cîțiva ani, Federația austriacă a consimțit să-l transfere, bineînțeles, după ce englezii au deschis și mai larg băierile pungii...

... Berkessy, care jucase o vreme în România, la *C.A.O.*, și acum activa la *Racing Club*, a făcut prezentările :

— „Leul din Prater"... „Mielușelul din Oradea"...

Rudy Hiden a zîmbit și mi-a întins mîna. Apoi a început să mă studieze din cap pînă în picioare și m-am simțit ca la „Razele X". Îmi făcuse de la bun început o impresie covîrșitoare. Era un sportiv înalt și puternic, iar costumul gri-deschis părea turnat pe el. Ne-a invitat în mașină, oferindu-se să ne conducă la „Colombes", unde urma să se antreneze și formația noastră.

Și aici a început, de fapt, „marea aventură".

Fără nici o introducere, „leul din Prater" mi-a propus să ne antrenăm împreună :

— Lasă-i pe băieții tăi. Hai cu mine, să-ți arăt cîte ceva !

La început, m-am fistîcit, vroiam să mă eschivez, dar încurajat de zîmbetul său cald și prietenos, am intrat în poartă. Și-apoi, vreme de două ceasuri, am devenit elevul receptiv și sîrguincios al unuia dintre cei mai străluciți profesori din vremea aceea. Rudy Hiden nu boxa mingile înalte cu dosul palmei, așa cum procedam eu pînă atunci. Lovea balonul cu ambele palme, dirijîndu-l spre părțile laterale ale careului, nu înainte, unde terenul continua să fie „minat", aglomerat de jucători.

Scanned with CamScanner

Tot de la el am învățat să nu mai stau lipit de linia porții, ci să manevrez pe un spațiu mai larg, pînă la „hotarul" de 16 metri. Tot Rudy m-a sfătuit cum trebuie să mă orientez la atacul de pe aripă sau la cel frontal, cum trebuie calculată fiecare mișcare. „Savantul porții" mi-a mai demonstrat că un zîmbet, chiar forțat, inhibă sau derutează total atacantul gata de șut și, în sfîrșit, tot de la el, am aflat că nici o minge nu e ușoară, indiferent dacă e trasă mai slab sau mai tare, din apropiere sau de departe !

Hiden apărase pînă atunci peste 50 de penalty-uri, și ajunsese să ghicească, de multe ori din privirile adversarului, colțul în care va trage. Mi-a demonstrat apoi cum execută „11 metri" și am înțeles de ce pînă atunci nimeni nu reușise să-i pareze loviturile magistrale.

Era un portar cu însușiri deosebite. Nu numai că apăra „penalty-uri, dar le și transforma cu o precizie extraordinară. Mi-a arătat apoi la vestiar colecția sa de tricouri. Avea o mulțime, în toate nuanțele deschise : alb, roșu, portocaliu, galben...

— De ce preferați culori atît de vii ?, m-am mirat eu.

— Pentru că în cursul jocului, nuanța vie reține mai mult atenția și, în mod mecanic, atacantul va trage în direcția aceea, ca la țintă. („Colțurile" porții devin deci mai puțin periclitate).

O părere justă și convingătoare pe care n-am întîrziat să mi-o însușesc. La întoarcerea în țară, am început și eu să apăr numai în tricouri viu colorate. S-au găsit, bineînțeles, unii să spună că o fac din snobism sau extravaganță, dar cu timpul mi-am întărit convingerea că „Leul" avea dreptate.

Dizertația asupra postului de portar, pe care mi-o oferise cu atîta solicitudine marele Hiden, mi-a călăuzit jocul în teren toată viața.

Revenind la hotelul din Paris, m-am întins pe pat istovit, dar fericit și am revăzut cu ochii minții tot filmul de pe stadionul Colombes. În urechi mi-a răsunat verdictul său :

— Ça ira ! (O să meargă).

Mă simțeam acum parcă alt om, mult mai încrezător în puterile mele. În numai două ore, un vestit fotbalist reușise să mă dinamizeze, pur și simplu. Ardeam de ne-

Scanned with CamScanner

răbdare să cizelez pînă la perfecțiune tot ce îmi dăruise el, ca să înfrunt apoi, pe teren, oricare linie de atac, oricît ar fi ea de teribilă.

Spre sfîrșitul lunii ianuarie, *C.A.O.* a întîlnit celebra echipă *Racing Club* — din care făceau parte austriacul Hiden, și maghiarii Berkessy și Sas — pe care a învins-o la capătul unui joc foarte disputat, cu 4-2. Cu cîteva luni înainte, „Racing"-ul întrecuse vestitele echipe engleze *Liverpool* și *Arsenal* !

TREBUIE ARUNCATĂ MĂNUȘA !

... După turneul din Franța, Czinczer încetase să mai fie idolul meu. El devenise o torță fără flacără. Simțisem, mai ales în turneul internațional în care lîncezisem pur și simplu, o umbră de neliniște și răutate în privirea lui. Iar ostilitatea netă cu care respingea fiecare tentativă de a fi schimbat măcar pentru zece minute, mă contraria pur și simplu, cu atît mai mult cu cît era vorba, în majoritatea cazurilor, de partide cu echipe anonime, care nu reprezentau o amenințare — dovadă scorurile-fluviu înregistrate de *C.A.O.* Eram atît de descumpănit, încît nu găseam puterea să protestez. Îl iubisem, aș fi fost în stare să-i curăț bocancii de noroi, mai ales după ce mă desemnase înlocuitorul său, după accidentare, în primul turneu. Acum însă înțelegeam limpede calculul său ascuns : sugerase doar o soluție provizorie, ca să evite concurența unui portar mai experimentat, cu șanse serioase de a-i lua locul. Această constatare mă umplea de amărăciune. Înțelegeam foarte clar, cu tristețe și dezamăgire că acolo, în Franța, în acele zile, de pe fața lui căzuse o mască. Acum apărea în adevărata lumină.

Înțelegeam acum din ce în ce mai clar că „nimic nu crește la umbra copacilor mari"...

În toiul luptei pentru întîietate, sentimentalismul și idolatrizarea oarbă deveneau anacronice.

Scanned with CamScanner

Ronay — acest înțelept al fotbalului, avea mare dreptate atunci cînd, vorbind despre Czinczer, scăpase o frază :

— Ehei, multe privighetori mai trebuie să înghită uliul ca să înceapă să cînte !...

Devenea pentru mine tot mai limpede că setei de glorie a „titularului" trebuie să-i opun de acum înainte o nestrămutată ambiție în munca de pregătire.

Da, acum mă simțeam în stare să ridic mănușa, să-l înfrunt cu lealitate, cinstit, ca un adevărat sportiv.

Miza întrecerii urma să fie poarta C.A.O.-ului.

S-o apere cel care merită, cel care va fi mai bun de acum încolo...

Mă aștepta o luptă grea, știam. Dar aveam de partea mea ambiția și — mai ales — tinerețea !...

VIAȚA LA C.A.O.

Îl găsesc pe Mircea David în fața clasoarelor. Știam de multă vreme că filatelia este una din marile sale pasiuni, dar nu mi-am închipuit vreodată că ea poate atinge asemenea proporții...

Numeroase colecții, sortate cu atenție, aranjate pe „serii" și țări, se înșiruie în vitrine și rafturi etichetate minuțios.

Într-un sertar, sute de plicuri sînt mărturia corespondenței pe care filatelistul Mircea David o întreține cu alți pasionați din lume. Printre ei se află și admiratori ai portarului David și adversari celebri, Silvio Piola, Biavatti, Sarossy etc. De altfel rîvna și pasiunea lui David au fost răsplătite prin două medalii de aur și altele de argint, la diverse concursuri filatelice internaționale.

Din sufragerie își face apariția, cu un surîs pe buze, soția sa, Odette, medic la Spitalul Studențesc.

— Mai avem puțin și sărbătorim nunta de argint, remarcă Mircea David.

Scanned with CamScanner

— Nici nu ştim cînd au trecut anii, zîmbeşte soţia, aşezîndu-ne în faţă ceştile cu cafea.

Amintindu-i soţului că a luat bilete la concertul simfonic de la Ateneu pentru mîine seară, soţia se retrage tot atît de discret cum a apărut, lăsîndu-ne să reconstituim amintirile...

— După retragerea lui Czinczer din poarta echipei orădene, am intrat în scena cea mare, în rolul titular. Au urmat cinci ani de jocuri neîntrerupte, în campionat, în cupă şi cu echipele străine. *C.A.O.*-ul — deşi cu o linie de atac care valora multe carate la vremea aceea — nu se lăuda cu o apărare la fel de strălucită. Acest evident decalaj ne plasa mereu pe locul de mijloc al clasamentului. *Venus* şi *Ripensia*, iar mai tîrziu şi *Rapidul*, dădeau lupta pentru locul liderului, orădenii mulţumindu-se cu poziţii „călduţe", de la IV în jos...

Eu, bineînţeles, mă băteam cu ambiţie pentru toate mingile, cînd apărarea ducea greul, dar, la drept vorbind, în afara lui Juhasz, nu prea aveam cu cine să baricadăm zdravăn careul. Apărătorii orădeni, deşi inimoşi, plini de vigoare, se dovedeau cam greoi, nereuşind să stăvilească „sfirleze" de calibrul lui Bindea, Petea, Beke, Bogdan sau „tancuri" vestite ca Dobay, Sepi, Auer, Barátky.

Cuvîntul hotărîtor urma să-l spună, de fiecare dată, atacul nostru strălucitor. El trebuia, de regulă, să marcheze un gol în plus faţă de cele primite de apărare. Uneori reuşea, alteori, nu.

Fiecare joc devenea pentru mine o aventură nouă, fascinantă, ca o expediţie temerară, plină de riscuri, dar şi de satisfacţii... În special cînd jucam pe terenul nostru din Oradea, întrecerea îmi insufla energii noi, uriaşe. Cînd zăream stadionul plin pînă la refuz aşteptîndu-ne intrarea în teren, retrăiam aceleaşi emoţii de la debutul din poarta *Gojdului*. Pentru mine, tribunele rămîneau mereu o inimă enormă care bate odată cu a mea, o inimă care palpită lîngă mine, care îmi reglează pulsul, respiraţia, totul...

Îmi făcea plăcere să aud vuietul tribunei, cu tălăzuirile ei de satisfacţie sau decepţie, cu clamările entuziaste şi blestemele furioase, apăsătoare...

Ah, tribuna, această vietate imensă, acest balaur cu mii de braţe agitate, ameninţătoare, această mare uriaşă,

Scanned with CamScanner

neîmblînzită și furioasă, cît de repede se schimbă, devenind o mamă bună, duioasă, care își alintă copilul drag cu cele mai blînde și fermecătoare cuvinte, răsfățîndu-l cu aplauzele și uralele ei neobosite...

Pentru tribună, portarul unei echipe este jucăria cea mai fragilă, care se poate sfărîma la prima atingere... Ca să înfrunți această tribună, trebuia să fii pregătit, nu glumă. Eu am înțeles de la bun început că meseria de portar e cea mai frumoasă, dar și cea mai aspră din echipă. E un dans pe marginea prăpastiei. De la o clipă la alta te poți trezi zvîrlit de pe cea mai înaltă culme a entuziasmului, în prăpastia oprobiului public. Îmbătat uneori de aplauze, „luat de vîrtej", mă lăsam pradă aventurii, nechibzuinței, hazardîndu-mă prin careul de 16 metri în expediții temerare ! Uneori, am greșit copilărește și — de ce să nu recunosc ? — am ieșit din teren purtînd în spate, ca o povară uriașă, tribuna care mă fluiera... Dar la prima partidă, aceeași capricioasă tribună uita totul și mă purta iarăși pe brațele ei calde, afectuoase, propulsîndu-mă spre culmile unei partide de zile mari.

— Jucătorii din „leatul" dumitale sînt unanimi în a recunoaște că fiecare gol — chiar imparabil — declanșa automat o mică dramă. Sfera îmi mărturisea odată : „David devenea pămîntiu, ai fi crezut că s-a prăbușit tot cerul. În ochii lui citeai o suferință, o durere copilărească, sinceră..."

— Da ! Am fost stăpînit totdeauna de demonul ambiției, al mîndriei de a nu primi gol. Și atunci nu mai calculam riscul. Mă aruncam orbește în cascada amețitoare a jocului. Am suferit, de-a lungul anilor, 22 de fracturi, începînd cu degetele și sfîrșind cu brațele și picioarele. (Celebrul Gordon Banks, numără cam tot atîtea (n.a.). Poate multe din aceste accidentări ar fi putut fi evitate, dacă, judecînd „la rece", m-aș fi pus mai presus de un simplu gol. Dar niciodată nu m-am gîndit la un astfel de calcul meschin...

Țin minte că într-o partidă cu *Juventus*, cînd echipa noastră conducea cu 5—0, deci practic nu se mai punea problema învingătorului, n-am pregetat să plonjez în picioarele lui Vasile Naciu, scăpat în careu, și m-am accidentat foarte grav, fiind nevoit să fac „tușa" aproape un an de zile...

Scanned with CamScanner

La intrebarea „De ce ?“ există un singur răspuns : Pentru simplul motiv că nu voiam să primesc gol, oricare ar fi fost situația în teren. Simțeam că de fiecare dată golul primit mă umilește mai rău decît o insultă sau un pumn primit în obraz.

Încă din vremea uceniciei sportive la Oradea, cînd mă străduiam să devin un portar de nădejde, mi-am dat seama cît trebuie să muncești ca să devii cu adevărat un om folositor echipei tale. Și tot aici am deslușit cît de important e rolul portarului, ce răspunderi implică...

Unii văd într-un joc al portarului numai cele nouăzeci de minute din teren. Dar munca de temelie, de veritabil Sisif, puțini o cunosc cu adevărat. Ei bine, acestei trude eu îi dăruiam sute și sute de ore. Perseverența este ca picătura care străpunge stînca de granit. Mă antrenam uneori pînă la căderea întunericului, rugîndu-mă de Ronay sau Bodola : „Mai stați nițel, să-mi trageți ca Dobay...“

Pregăteam lecția ca să am răspuns la toate problemele „dușmanului de duminică“...

„Time out“, cerut de autor care, răsfoind prin ziarele vremii, reține următoarea relatare din „Gazeta Sporturilor“ (1unie 1935) :

„Combinata Juventus—C.A.O. *s-a revanșat cu vîrf și îndesat pentru rușinoasa „săpuneală“ administrată „roș-albaștrilor“ în prima zi (6—1 !) cîștigînd a doua manșă cu* F.C. Milan, *cu 2—1. Au jucat de astă dată : Mircea David, Barta, Sarkady, Krauss, Braun, Petrescu, Mosko, Korony, Zăinescu, Palmer, Cociș. Milanezii și-au dovedit la început superioritatea în cîmp, dominînd autoritar și bombardînd cu asiduitate și energie poarta „combinatei“ noastre. De fapt, cea mai mare parte din timp, a fost o luptă între David — portarul orădean — și Goliat-ul atacului milanez. Orădeanul, însă, a cules minge după minge, mai ager decît regele biblic cu același nume. Milanezii au atacat mereu, au tras din toate pozițiile, dar David n-a cedat nici un capăt din năvodul fatal al plasei. Italienii ar fi putut repeta scorul din prima zi, dar au avut ghinionul să întîlnească un portar teribil de inspirat. Petrescu, de asemenea, a reușit să-l anihileze pe celebrul Arcari, vedetă de*

Scanned with CamScanner

talie mondială. S-au mai detașat : Bertoletti, Silvestri. De notat că golul primit de David s-a datorat fundașului său Sarkady, care a marcat în propria poartă !".

Să-l ascultăm iar pe Mircea David :

...Luni au sosit la București, plouați, selecționații de la Balcaniada de la Sofia. Crețeanu își fracturase mîna. Seara, la hotel Union, unde eram cazați noi, orădenii, „Kopek" povestea cu umorul său inimitabil cum se petrecuse faza cu pricina :

— Anghel sare la o învălmășeală, în careu, făcîndu-și loc cu pumnii în stînga și-n dreapta. Respinge mingea, după ce nimerește un atacant advers în cap și țipă : „Mamă, ce bine am boxat"... Apoi, imediat, „aoleo, fraților, cumnaților, se umflă mîna, să știți că al naibii cap a fost mai tare !"... E scos imediat din teren cu mîna ca un burlan și înlocuit cu Sepci. Mamă, și ce ploaie, ca la Cluj. Ploua de sus... ploua de jos cu goluri, așa că am ieșit și noi plouați..."

ZAMORA !

În 1935 am pornit pentru a doua oară în turneu cu C.A.O. prin Franța. De astă dată, poarta era numai a mea. Pișta Czinczer fusese nevoit să-și caute altă echipă. Deși mai păstram în inimă o mică rană din perioada primului voiaj în Franța, mă despărțeam cu regret și nostalgie de primul meu profesor. Ștersesem cu buretele tot ce ne așezase atunci pe două baricade potrivnice. L-am înțeles, pe deplin, mai tîrziu. Cu setea lui de glorie și cu nestrămutata ambiție de a rămîne un IDOL, își apărase atunci ultima tranșee... Acum, însă, nu mai avea arme. Echipa trecuse de partea mea !

Pișta s-a retras discret, ocolind o vreme locurile unde se adunau la șuetă suporterii C.A.O.-ului. Era prea min-

Scanned with CamScanner

dru ca să mai dea ochii cu ei, să asculte cuvinte care îi răneau orgoliul. Mult n-a mai stat nici la Oradea. Și-a găsit o altă formație, în alt oraș. Pe vremea aceea nu existau doi portari la o echipă. Și poate nu era rău deloc. Portarul reprezintă o categorie aparte în formație : se „tocește" extraordinar, stînd în rezervă...

Cum spuneam, plecasem într-un nou turneu, dar partidele nu ne puneau prea mari probleme. Adversarii — modești — se mulțumeau să ne privească mai mult cum jonglam balonul, străduindu-se să încaseze cît mai puține boabe. La Saint Nazaire am înregistrat chiar un scor — fluviu : 15—0...

Iată, însă, că într-o bună zi, ne oprim la Brest pentru un joc. Adversarii — nici mai buni, nici mai slabi — s-au retras în apărare de la bun început și noi dominam cu fundașii pe centru. Eu șomam pur și simplu și mă gîndeam ce bine mi-ar fi prins un ghem de lînă ca să tricotez ceva, acolo, în poartă... Dar, deodată, m-am smuls din „moțăială" privind tot mai încordat la ceea ce se petrecea la poarta adversă. Atacanții noștri se chinuiau de mama focului să deschidă scorul, dar nu reușeau și pace. „Numărul 1" de la Brest nu părea dispus să scape cheia porții din mînă cu una cu două. Bodola, Ronay și Cociș trăgeau din toate „mortierele", dar în zadar. Exasperat, începusem și eu să simt jăratec sub tălpi în poartă, eram, de ce să nu mărturisesc ?, un pic gelos pe „isprăvile" adversarului.

Repriza s-a încheiat la un scor alb și, bineînțeles, la pauză singurul subiect de discuție îl constituia „cerberul" Brestului.

— E formidabil, apără tot, se lamenta Bodola.

— Cum s-o fi pripășit pe-aici un astfel de portar ?, se plîngea Juhasz. Că restul...

Apărătorii au început să dea vina pe înaintași, gata să stîrnească furtuna în vestiar. Ronay însă a pus capăt discuției cu fraza sa preferată :

— Pianiști sînt mulți. Dar unii sînt buni numai să care pianul la care cîntă... virtuozul !

Scanned with CamScanner

Asta — în traducere liberă — însemna „mai tăceți din gură voi, apărătorii, că tot noi atacanții sîntem mai grozavi, pînă la urmă"...

A început repriza secundă, șuturile au pornit tot mai numeroase spre poarta adversă și, cu chiu, cu vai, am obținut în cele din urmă cîștig de cauză, la un scor minimal : 2—1. Dar fără acel împieliţat din poartă s-ar mai fi înscris cel puțin o duzină de goluri !

Imediat după fluierul final, într-un impuls entuziast, am pornit spre portarul gazdelor ca să-i strîng mîna și să-l felicit. Alergînd spre el, ţin minte, prin cap îmi umblau aceleași cuvinte : „E formidabil, numai Zamora ar fi fost în stare să apere ca el". N-am apucat să-i întind mîna și fotbalistul cu pricina s-a recomandat simplu, zîmbind prietenos :

— Ricardo Zamora !

Năucit de surpriză, m-am clătinat și probabil c-am făcut o mină tare caraghioasă. N-a trecut mult și am aflat restul amănuntelor : vestitul as spaniol se afla în vacanță la Brest și, auzind de acest meci, s-a gîndit că n-ar fi rău să mai facă un pic de... mișcare. Astfel mi s-a oferit acea incomparabilă lecție de măiestrie și har.

Așa am făcut cunoștință cu Zamora. Pentru că „episodul Brest" avea să fie doar primul capitol din povestea prieteniei care ne va lega mulți ani la rînd. Zamora îmbrăcase tricoul naționalei spaniole de 46 de ori. Triumful său a dăinuit aproape două decenii. Curajul lui era legendar, iar privirea avea o miraculoasă putere hipnotică. Numai astfel se explică faptul că oricare atacant aflat față în față cu Zamora se fîstîcea, paralizat parcă de privirea lui de oțel. „Era o adevărată onoare pentru un înaintaș să-i marcheze gol acestui om celebru", declara Escunes, unul dintre adversarii săi !

La Paris, într-un meci cu Franța, pe stadionul Colombes, trei jucători din echipa „Cocoșului galic" l-au călcat cu crampoanele pe față. Leșinat, e transportat pe tușă, dar revine după cîteva minute în teren cu un imens bandaj pe față. Spaniolii egalează, dar Zamora suferă o nouă comoție, plonjînd și salvînd, in extremis, golul. Zamora se dăruia fotbalului pînă la sacrificiu.

Scanned with CamScanner

JUCĂTORI DE VÎNZARE...

— Bodola plecase la Venus din 1937, lăsînd *C.A.O.*-ul fără coloana sa vertebrală. Tratativele între cele două cluburi începuseră mai de mult, de cînd Bodola, bolnav, fusese internat la Sanatoriul Sf. Iosif. Prin mai, el a rămas la Bucureşti ca să întărească echipa „negrilor" pentru jocurile cu *First Viena* şi *Leicester City*. Între timp, efectivul *Venusului* urma să se mai consolideze cu Gain şi Ploeşteanu. A urmat jocul internaţional cu *Ujpest-Budapesta*, la 13 iunie 1937, pierdut de bucureşteni cu 4—6, după o partidă splendidă, în care Humis şi Bodola au zburdat pur şi simplu printre apărătorii maghiari. Din păcate, Burdan — susţinut de antrenorul „François" Platko — n-a fost într-o zi prea bună, primind nu mai puţin de cinci goluri, majoritatea parabile. După acest joc, de altfel, *Venus* a renunţat la serviciile lui Platko, excluzîndu-l din echipă şi pe Burdan (înlocuit cu Iordăchescu). Totodată s-a hotărît ca din toamnă, Iuliu Bodola să-şi mute domiciliul la Bucureşti.

„Duduş" şi-a petrecut vacanţa de vară la Oradea şi, apoi, într-o seară, păstrînd o discreţie totală, ca să nu fie obstrucţionat de fanaticii druckeri, care nu l-ar fi lăsat să plece de la *C.A.O.* nici mort, s-a suit în tren cu două valize. Îl însoţisem pînă la gară şi de la fereastra vagonului mi-a spus zîmbind amar :

— De acum încolo, ne vom întîlni pe teren ca adversari !

— Să nu mă menajezi, dragă Iuliule, i-am replicat, iar el a filozofat gînditor :

— Crezi că plec cu inima uşoară ? Îmi las aici soţia şi oraşul drag... Dar viaţa fotbalistului e la fel de scurtă ca şi cea a unei balerine. Şi...

La *C.A.O.* n-a fost rău, a continuat el, dar în ultima vreme trebuia „să trag" prea mult şi pentru alţii în teren. La *Venus* e alta socoteala. Acolo mai toţi sînt de forţe egale. Or să vină şi Gain, Ploeşteanu, Demetrovici, se vorbeşte şi de Beffa, se strîng cei mai buni. *C.A.O.*-ul e bolnav. „Bătrînii" împing din ce în ce mai greu la jug, iar tu, Mircea, te vei convinge pe pielea ta. Oricît te-ai

Scanned with CamScanner

omorî, singur nu poți acoperi găurile. *C.A.O.* a fost o „mare armată", dar acum a rămas fără „generali". Aud că și pe Juhasz au pus ochii. Or să-l ia și pe el. Clubul are nevoie de bani. Or să te vîndă și pe tine, nici o grijă...

— Nu, eu nu plec din Oradea, „Duduș", asta s-o știi.

— Bine, bine, a zîmbit Bodola, om trăi și-om vedea.

Apoi locomotiva a șuierat scurt și trenul s-a urnit de la peron. Curînd n-am mai zărit nici batista pe care „Duduș o flutura de la geam, spre soția sa înlăcrimată.

BANII N-ADUC FERICIREA...

Aș fi rămas poate o viață întreagă la *C.A.O.*, cu toate că, vorba lui Bodola, „armata" se dezagrega, văzînd cu ochii. N-aveam nici un motiv temeinic să aplec urechea la cîntecul de sirenă al *Venusului*. Oamenii din Oradea mă simpatizau, mă răsfățau chiar, aici erau prietenii mei, aici era rostul meu. Aș fi continuat să stau pînă la sfîrșitul vieții... Dar, de la o vreme, clubul intrase într-un impas financiar și toate eforturile pentru redresare (inclusiv tranzacția pentru cedarea lui Bodola) se dovedeau zadarnice. Ajunsesem să nu mai primim nici salariile la ziua cuvenită. S-a hotărît deci scoaterea la licitație a mea și a lui Augustin Juhasz. Emisarii *Venusului* n-au întîrziat să-și facă apariția.

Într-o zi, unul dintre conducătorii clubului, un comerciant, m-a invitat la o prăjitură ca să discute ceva cu mine, „de la om la om". M-a luat mai întîi pe departe, explicîndu-mi situația materială jenantă a clubului, care în ședința din seara anterioară luase hotărîrea, „o hotărîre dureroasă și nu lipsită de mari regrete", ca să mă cedeze *Venus*-ului !

Acum, după ce sfîrșise monologul, mă privea mulțumit, ca o pisicuță care se linge pe botișor după ce a mîntuit smîntîna din farfurioară.

Scanned with CamScanner

— Stați puțin, m-am revoltat eu, cum vine asta ? Sînt scos la mezat ca la piață, fără să știu nimic ? Ce sînt eu ? O marfă oarecare ?

— N-o lua așa, Mircea, m-a întrerupt el șovăind, trebuie să salvezi clubul care te-a lansat... E vorba de recunoștința pe care i-o porți. Și apoi, nu uita, o să te alegi și tu cu niște bani, n-o faci pe gratis !

— Uite ce e, să fie clar !, l-am întrerupt eu, n-am nevoie de nici un ban. Eu nu mă gîndesc să plec din Oradea niciodată, indiferent dacă mai joc sau nu fotbal la *C.A.O.* !

Cu această replică am pus punct discuției, am plătit prăjitura și am plecat furios cum nu mai fusesem niciodată în viața mea.

O vreme, nimeni de la club n-a mai avut curajul să reia „tratativele" ! Mai mult chiar, conducerea a fost nevoită să dea o dezmințire oficială celor peste trei sute de „druckeri" masați în fața sediului clubului, căci zvonul începuse deja să dea roată în Oradea.

Au mai trecut cîteva luni, și „Împăratul" și-a lansat din nou copoii în căutarea vînatului, cu atît mai îndîrjit cu cît începuse să se vorbească prin Oradea că *Ripensia* intrase și ea în joc „supralicitînd" pentru mine și Juhasz. De astă dată, emisarii *Venusului* au dat atacul folosind alte arme, combinînd persuasiunea cu intimidarea și cu „impulsuri" la cele mai înalte nivele ale orașului.

Încolțită din toate părțile și aflată la ananghie, conducerea clubului m-a convocat din nou ca să-mi explice ceea ce știam din prima „rundă de convorbiri". Țin minte că unul dintre onorabilii preopinenți a lansat și teoria :

— Norocul e un cal de curse cu mulți călăreți... Trebuie să profiți de momentul cînd poți să te azvîrli în șa.

Ascultam, tăcut, „corul" celor care pledau pentru „abdicarea mea" de la *C.A.O.* :

— *Venus* a declanșat o adevărată „vînătoare".

— N-o să mai avem liniște.

— Și-apoi, oferă o sumă foarte bună pentru tine.

— Transferul tău salvează clubul.

Patru oameni se aplecaseră peste fotoliul meu, cu chipurile congestionate.

Mi-a căzut capul într-o parte, ca la o pasăre atinsă de glonț. Nu aveam nici cu cine lupta și nici de ce să

Scanned with CamScanner

mai lupt. M-am ridicat ca un robot de pe fotoliu și am ieșit afară, amintindu-mi de prietenul care îți vorbește atît de dulce, încît te poate îmbolnăvi de diabet. M-am tot învîrtit pînă aproape de miezul nopții prin grădina publică, căutîndu-mi liniștea, încorsetat de temeri, monologînd pe aleile pustii...

— Eu, care am deschis ochii la *C.A.O.*, care am iubit clubul acesta ca lumina soarelui, eu, care aș fi fost gata să suport zeci de lovituri de bocanc în cap ca să împiedic golul... ei bine, eu sînt zvîrlit acum la gunoi, ca o păpușă stricată... Dragostea mea, devotamentul, tot ce a investit cu atîta generozitate și pasiune inima mea în această echipă, nu mai valorează nimic ? Oare nimeni nu se gîndește cît de greu pot suporta ideea că mă voi dezrădăcina de aici ? Nu înțelege nimeni că mai degrabă aș fi gata să crăp de foame, numai de dragul de a apăra poarta acestui club care mi-a dăruit cele mai mari bucurii și satisfacții ? De ce se renunță cu atîta ușurință la mine ? De ce ?

Mă simțeam trist, părăsit, ca o rîndunică rătăcită de stolul ei... Oare asta este soarta fotbalistului pînă la urmă?

A urmat o noapte grea, de veghe și de zbucium, cu lacrimi amare și lamentări zadarnice. M-am hotărît în zori să cer sfatul mamei. Am fugit la ea și i-am mărturisit totul. M-a ascultat tăcută și la sfîrșit mi-a răspuns cu vocea ei metalică, penetrantă :

— Dacă la dragostea ta caldă ei au răspuns cu inima de gheață, nu mai are rost, băiete, să-ți faci sînge rău. Pleacă acolo unde te cheamă.

La numai o săptămînă după această discuție, coboram cu o valijoară ponosită în mînă, pe peronul Gării de Nord. Mă așteptau antrenorul Janossy și avocatul Eladescu de la *Venus*. Cu mine călătorise și Orza. Dormise tot timpul, fără să observe că eu măsuram cu inima strînsă fiecare kilometru care mă despărțea, în goana trenului, de Oradea primelor mele vise...

Știam că la *Venus* mă așteaptă altă viață, poate mai comodă, mai strălucitoare. Știam că în Capitală voi avea bani mai mulți, cravate și costume mai frumoase, dar eu rămăsesem incorigibilul adolescent Mircea David, deși trecusem de mult hotarul celor 18 ani... Banii n-aveau

Scanned with CamScanner

prea mare importanță în viața mea atunci. Mai mulți sau mai puțini, nu mă interesau. Tinerețea era capitalul cel mai de preț... Pentru mine conta DRAGOSTEA ORAȘULUI și acest oraș rămînea Oradea. Mă obișnuisem cu străzile lui, cu oamenii, în privirile cărora citeam atîta dragoste și admirație... Îmi plăcea, mai mult decît un teanc de bancnote în buzunar, să ciulesc urechile atent, cînd îmi auzeam numele rostit pe stradă sau într-un parc: „Uite-l pe Mirciulică, portarul nostru, băiatul nostru!".

...Dar Oradea rămînea undeva, în amintire, ca un vis al adolescenței, adică cel mai frumos din toate...

Iar acum, Bucureștiul mă speria cu imensitatea sa, cu tumultuoasa lui agitație, cu dinamismul său...

Ce însemnam oare eu pentru acest uriaș labirint de străzi și blocuri trufașe de beton armat?

Un tînăr provincial, rătăcit printre sutele de mii de oameni ce alergau grăbiți pe străzi ca să-și cîștige pîinea de toate zilele...

Căutam să-mi fac curaj, amintindu-mi de cuvintele pline de înțelepciune ale lui Nicolae Iorga: „Viața care se desfășoară este cel mai bun învățător"...

LA BUCUREȘTI

Sediul clubului *Venus* se afla pe strada Nicolae Filipescu, cam prin spatele „Intercontinentalului" de astăzi. O clădire vastă, cu mobile vechi, costisitoare. Aici fuseseră amenajate săli de deconectare (mese de ping-pong, camere pentru șah), precum și un mic restaurant unde se serveau diverse gustări și băuturi răcoritoare. (Alcoolul era interzis în sediul clubului.)

Cînd am pășit pentru prima oară pragul clubului, venusiștii se aflau cu toții acolo și m-au întîmpinat cu deosebită cordialitate. Bodola a alergat primul ca să mă îmbrățișeze:

— Ți-a trebuit cam multă vreme ca să te hotărăști!

— Oamenii de la club mi-au făcut vînt!

Scanned with CamScanner

M-am retras apoi cu el, cu Orza și cu Juhasz într-o cameră și am tăifăsuit în fața paharelor cu citronadă.

Bodola mi-a ținut un veritabil rechizitoriu :

— Ești ultimul mohican al romantismului. Noi fotbaliștii sîntem niște mașinării. Cît timp se învîrtesc rotițele e bine, totul e în ordine. Cum nu mai merge o rotiță, la gunoi cu tine ! Nimeni nu te mai cunoaște. Tu ce părere ai, Gusty ?

Juhasz și-a frecat nasul lui ca o ocarină și a răspuns monosilabic, mușcînd dintr-un sandviș :

— Vi... vi... viața fotbalistului e o călătorie ssss... scurtă, dra... dragii mei. Prefer s-o fac cu... clasa întîi decît c... c... cu vagon de marfă !

A intrat apoi în cameră Iordăchescu, titularul porții venusiste. Se silea să pară curtenitor, afabil. I-am întins mîna prietenește, iar el a ținut să precizeze :

— Cel mai bun va apăra !

— Cred c-o să apărăm pe rînd, am replicat eu, conciliant.

Dar știam că o nouă bătălie începuse chiar din acel moment.

Aici, la *Venus*, se adunaseră jucători din toate colțurile țării. Eu, Bodola, Juhasz și Orza veneam de la Oradea. Ploeșteanu, Sfera și Gain sosiseră de la Cluj, Albu de la Arad, Demetrovici de la Timișoara, Fredy Fieraru de la Cernăuți, Iordăchescu și Lupaș de la Ploiești, iar Humis și Beffa din Grecia. Mai existau apoi „clanul fraților Vilcov" (Petea, Colea și Volodea) și bucureștenii get-beget, Andrei Bărbulescu, Gorgorin și Traian Iordache, produs al Oborului. Mai tîrziu, în rîndurile *Venusului* au intrat Sandu Negrescu, Dan Gavrilescu, Ene, Gruin, Cîrciog și Ionescu Crum, sosiți și ei de la alte cluburi, de pe diferite meleaguri.

Acești oameni cu caracteristici și temperamente felurite, deși este greu de crezut, poate, formau o singură familie. N-au existat niciodată diferende între jucători, frecușuri sau animozități. Toți ne dădeam perfect de bine seama că numai printr-o conlucrare amicală și o coeziune exemplară vom putea rezista în această menajerie de elită care se numea *Venus*. Cînd unul din noi avea un necaz, ceilalți săreau în ajutorul lui, indiferent dacă omul era

Scanned with CamScanner

orădean, ploieștean sau clujean. O rotiță dislocată din mecanismul echipei ne cauza prejudicii tuturor, toți simțeam sabia lui Damocles deasupra capetelor... Jucam într-o formație străină inimilor noastre — toți păstram în gînduri încă amintirea cluburilor de unde veneam — dar orgoliul ne dicta să dăruim tot talentul și energia *Venusului*, și nu trebuia să uităm că „*Venus*“ nu ne plătea numai pentru ochii noștri frumoși ! Ni se cerea să jucăm la valoarea investiției ce se făcuse în picioarele noastre de aur.

Bodola se însurase la Oradea cu Clary Arato, campioana țării la tenis. Cu toate că își iubea foarte mult tînăra soție, „Duduș“ acceptase exilul la București. Trăia acum ca un schivnic într-o modestă garsonieră de pe lîngă Gara de Nord și nu-și vedea soția decît o dată sau de două ori pe lună. Sacrifica totul pentru fotbal. Se simțea foarte stingher în București, așa că s-a bucurat enorm cînd am sosit împreună cu Orza, în „eșalonul trei“. Familia orădeană sporise — eram patru acum : Bodola, Juhasz, Orza și eu — așa că împreună suportam mai ușor dorul de casă.

Bucureștiul oferea multe tentații unor băieți tineri ca noi. Se găseau pretutindeni suporteri „venusiști“ gata să te invite la un pahar de vin, sau la o petrecere în familie, unde, din întîmplare, apărea și o tînără admiratoare dornică să-ți intre cît mai curînd în grații. De multe ori am luat masa la conducătorul clubului, avocatul Eladescu, un mare pasionat de fotbal, dar niciodată nu i-am făcut prea multă pagubă la vin, pentru că nici eu și nici Bodola nu consumam alcool, sub nici o formă. Juhasz și Sfera, e drept, nu refuzau cîte un șpriț, dar nici ei nu exagerau. Cel mai mult avea să ne dea de furcă Orza. Cu el se petrecuse o mică dramă. Adus de la Iernuț la București, la sugestia lui Sfera, după ce jucase la Cluj și apoi la Oradea, Orza fusese o bună bucată de vreme ceea ce se numește un „copil cuminte“. Dar peste noapte a apărut aici, în București, „marea iubire“. O vreme corabia dragostei a navigat pe ape limpezi, potolite, dar într-o bună zi valuri potrivnice au copleșit-o, silind-o să naufragieze. Fata aceea l-a părăsit pe Orza fără nici o explicație, iar el, traumatizat de această lovitură, n-a mai fost în stare

Scanned with CamScanner

să se redreseze. A început să colinde prin restaurante, să neglijeze antrenamentele...

Bodola vorbea cu multă amărăciune de Orza :

— Păcat de talentul lui. Dacă și-ar vedea serios de fotbal, ar fi capabil să dea peste cap toate apărările din lume...

Cariera lui Orza s-a terminat destul de rapid, pentru că fotbalul nu iartă niciodată cînd e păcălit, nu admite circumstanțe atenuante...

Dar Orza a fost un caz izolat la *Venus*... Eram mulțumit că am intrat într-un cerc de băieți buni, serioși, cinstiți, preocupați de studii, nu numai de fotbal. De altfel, de multă vreme, *Venusul* își cucerise faima unui club cu „studenți silitori". Petea și Volodea Vîlcov, Humis, Sfera, Andrei Bărbulescu și Lupaș urmau Academia Comercială. Aceasta era și principala mea preocupare. Nu venisem la București doar ca să îmbrac tricoul echipei „negrilor" și apoi să-mi irosesc vremea prin cafenele sau cinematografe. Mă cravașa ambiția să iau și a doua diplomă. Fără să învăț temeinic, fără să-mi consolidez cunoștințele, ce-aș fi realizat în viață pînă la urmă ? Aș fi rămas cu amintirea unor plonjoane din tinerețe și atît. Și asta e foarte puțin. Amintirile arenei sportive nu prea țin de cald la bătrînețe, cînd vezi că viața a trecut pe lîngă tine, fără să te atingă, fără să clădești ceva ca lumea...

PLATKO ȘI JÁNOSSY

Cînd am trecut la *Venus*, l-am găsit la cîrma echipei pe Janossy care antrenase mai înainte o echipă maghiară. Venise de curînd și el, în locul lui Françisc Platko, despre care auzisem o mulțime de lucruri. Platko jucase în tinerețe pe postul de portar, devenind o vedetă de prima mînă, care rivaliza cu Jack și Zamora. I se spunea de altfel, „pisica", datorită agilității cu care zbura la balon. În momentul cînd s-a retras din cîmpul de joc, a devenit

Scanned with CamScanner

antrenor, cîștigîndu-și o meritată faimă de pe urma succeselor sale dobîndite la echipe celebre din Europa și America de Sud. Adus la *Venus*, bineînțeles în schimbul unei substanțiale sume de bani, Platko a reușit în scurtă vreme să alcătuiască o echipă solidă, care impresiona în primul rînd, printr-o excelentă pregătire fizică, capitol asupra căruia nu se insista prea mult la noi pe vremea aceea. Era un mare specialist, avea un „ochi" bine format și știa să lucreze cu fiecare, dezvoltîndu-i calitățile și corijîndu-i defectele. Alegea cele mai atrăgătoare exerciții, ca să stimuleze atenția și ambiția jucătorilor și organiza pasionante competiții de abilitate la antrenament!

În timpul partidei stătea pe bancă neclintit, impasibil, fără să scoată un sunet, orice s-ar fi întîmplat. Dădea indicații scurte, precise, numai înaintea jocului sau la pauză. În meseria sa, Platko era, incontestabil, un as și nimeni n-ar fi îndrăznit să susțină alt punct de vedere fără să cadă în ridicol.

Din păcate era ahtiat după bani, de o cupiditate feroce. Ar fi făcut orice ca să cîștige un leu în plus. Nu se da în lături să repare crampoanele de la ghetele jucătorilor săi, ca să mai ciupească niște parale. „Platko cizmarul", cum îi spuneau venusiștii între ei, obișnuia să declare:

— Dacă nu pun eu crampon la tine unde trebuie, ai să joci prost, băiete!

Multă vreme, „François" s-a ambiționat să-l mențină în poarta *Venusului* pe Burdan, deși Iordăchescu era mult mai talentat. Unii bănuiau că antrenorul miza pe Burdan datorită cointeresării sale la „primele de joc"; Platko încasa „partea leului" din suma cuvenită lui Burdan.

De altfel, numele lui Platko mai fusese pomenit cu un prilej anterior și anume cu ocazia transferului lui Bodola de la *C.A.O.* la *Venus*. Atunci el solicitase jucătorului un comision, iar Bodola, jignit, bineînțeles că a refuzat să discute. Furios, antrenorul a căutat să-i facă șicane cu prima ocazie, dar Bodola s-a plîns clubului și, în cele din urmă, scandalul a fost aplanat.

„Armistițiul" n-a durat însă prea multă vreme... Platko a fost concediat după „Cazul Burdan", găsindu-și un refugiu temporar în Galați, la o altă echipă.

Noul dirijor al *Venusului*, Janossy, un om integru, reușise de la bun început să-și facă din fiecare jucător un

Scanned with CamScanner

prieten. El nu avea iscusința lui Platko, dar compensa totul printr-o muncă stăruitoare, minuțioasă, foarte bine organizată. De altfel, beneficiam de condiții optime de lucru...

Pentru vremea aceea, *Venusul* era foarte bine dotat din punct de vedere tehnico-organizatoric. Sub tribuna I, de lemn, cu vestita „Pagodă", se afla o adevărată uzină de fotbal. Nici un club românesc nu se mîndrea cu instalațiile *Venusului* care ar fi putut rivaliza cu acelea ale marilor cluburi profesioniste din Europa: *Arsenal, Ujpest, Admira, F.C. Milano* etc.

În afara vestiarelor unde se dezbrăcau cele două echipe, „uzina" mai cuprindea un bazin, instalații de încălzire și dușuri. Tot sub tribună fusese amenajat un cabinet medical, utilat cu tot felul de aparate și ustensile necesare razelor infraroșii și ultra-violete. Un spațiu important ocupau magazia de echipament și materiale sportive, cizmăria, cabina arbitrului și alte încăperi cu diverse destinații. Venusiștii aveau la dispoziție tot ce își poate dori un fotbalist. Asta în vreme ce *Juventus* și *Unirea Tricolor* — ca să nu mai vorbesc de *Sportul Studențesc* — continuau să se spele, după jocuri și antrenamente, tot la cișmelele rudimentare, ca și echipele provinciale de altfel...

„IMPARATUL"

Era prefectul Capitalei. Ținea toate pîrghiile în mîinile sale. *Venus* reprezenta pentru el a doua mare pasiune, după jocurile de cărți.

Ar fi fost în stare să aresteze arbitrul după un meci în care credea c-a nedreptățit *Venusul*. De altfel a și pus să fie reținuți pentru „cercetări" jucătorii feroviari Vintilă, Auer, Barátky și Rafinschi, după un joc de cupă pierdut de *Venus* în 1938.

Era protectorul *Venusului* și stăpînul său trufaș!

Bunăstarea echipei i se datora lui și banilor pe care Malaxa sau Aușnit consimțeau să-i piardă la „poker" ca

Scanned with CamScanner

să nu se spună că i-au dat „comisioane" de sute de mii.

„Împăratul" asigura *Venusului* o trenă strălucitoare de regină a fotbalului. O făcea dintr-o mare pasiune, dar și dintr-un calcul foarte abil, ca să-și sporească considerabil popularitatea. Căci fiecare mișcare a sa în perimetrul fotbalului era prompt subliniată cu articole ditirambice în gazete.

„Împăratul" avea drept de viață sau de moarte asupra fiecărui „sclav" cumpărat de el. Cînd un venusist a vrut să plece din club, „împăratul" l-a chemat la prefectură — prin citație și cu doi agenți care îl escortau — și i-a spus foarte clar : „De aici nu pleci cînd vrei tu, pentru că asta înseamnă să lovești în fratele tău căruia mîine îi sigilez magazinul. Acum te iert, dar a doua oară să nu mai aud de „rebeliuni" de-astea. Duminică să-mi marchezi două goluri ca să mă faci să uit prostia ta !"

Fanatismul cu care iubea echipa „negrilor" întrecea orice închipuire.

La un joc pierdut de echipa lui favorită „împăratul" a leșinat în „pagodă" și a fost nevoie de intervenția unui medic din tribună, ca să-și revină după zece minute...

Acesta era „împăratul".

Un despot în biroul său de la Prefectură, un copil răzgîiat în „pagoda" din tribuna de la *Venus*, privind la „jucăria" sa în tricouri negre... Căci pentru el, noi, jucătorii, nu rămîneam decît niște păsări cu penaje strălucitoare, adunate din toate părțile și închise în colivia lui de aur...

S-ar părea că fiind „favoriții", copiii lui adoptivi, cum ni se spunea, am trăit fără ca vreun nor să întunece relațiile dintre noi... Dar n-a fost tocmai așa !

Înfuriat uneori de eșecul echipei, „Împăratul" își dădea jos masca și se dezlănțuia ca un veritabil plutonier major, așa cum obișnuia probabil să se impună printre subordonații săi de la Prefectură.

Dar nici noi nu ne arătam dispuși să suportăm „zgarda".

Ploeșteanu i-a trîntit-o răspicat, de la obraz :

— Noi nu sîntem servitorii nimănui. Banii pe care îi luăm, îi cîștigăm cinstit, nu-i cerșim. Noi aducem spectatorii în tribune. Uneori învingem, alteori sîntem învinși. Asta e legea fotbalului. Dar nu admitem să fim tratați

Scanned with CamScanner

ca niște haimanale aduse din beciurile de la Prefectură. Sîntem oameni — majoritatea cu studii la universitate — cerem să fim trataţi ca atare. Noi ne rupem uneori oasele în teren și dumneavoastră le auziţi troznetul de acolo din „Pagodă"...

...N-a lipsit mult ca înaintea unei partide cu *Ripensia*, să nu mai ieșim în teren. „Împăratul" dăduse ordin să fie introdus în formaţie un preferat al său, pe care echipa însă l-a respins. Nu eram de acord ca în locul lui Demetrovici să joace un șarlatan, al cărui singur „talent" era „ploconeala" în faţa atotputernicului...

Vizibil descumpănit de reacţia echipei, „Împăratul" a cedat. O vreme a pozat în rolul de „jignit", dar după o lună, a renunţat să mai joace teatru : — Faceţi ce vreţi ! Treaba voastră"...

„FAMILIA VENUS"

Cîţiva jucători se căsătoriseră, își întemeiaseră familiile lor : Sfera, Albu, Demetrovici, Bodola, Iordache, Petea, Ploeșteanu. Bodola, după cum v-am mai spus, se considera mai mult celibatar, alăturîndu-ni-se nouă, nefamiliștilor : eu, Juhasz, Humis, Gruin, Ene, Orza, Negrescu, Dan Gavrilescu, Ionescu Crum, Lupaș etc.

În orice caz, familiști sau nefamiliști, noi alcătuiam un conglomerat admirabil sudat sufleteşte, unit de ţelurile comune din terenul de fotbal și din afara lui !

Lunea era ziua noastră liberă și atunci ne întîlneam toţi ca să luăm masa împreună, fie la „Transilvania", fie la „Coșna", pe Buzești. Trebuie să știţi că pe vremea aceea, ca și azi de altfel, fiecare echipă bucureșteană beneficia de o „zonă" strict delimitată în perimetrul Capitalei, cu suporterii ei. *Venusul* „stăpînea" un întreg cartier, din Splai pînă la Buzești și Piaţa Matache, iar de la Gară spre Podul Grand, pînă aproape de Podul Constanţa, începeau „domeniile" *Rapidului*. Zona centrală a Capitalei, pornind de la Facultatea de Drept, cuprinzînd Calea Victoriei, Lipscanii și celelalte străzi cu bănci și birouri, intrau în

Scanned with CamScanner

teritoriul *Juventusului*, în vreme ce *Unirea Tricolor* și *Sportul Studențesc* își împărțeau cartierele mărginașe : Oborul și — respectiv — Belu-Șoseaua Giurgiului.

Aici, la Coșna, lunea venusiștii efectuau de fapt analiza jocului precedent, cu participarea „consilierilor" cei mai autorizați : soțiile sau logodnicele lor. Tot aici se lichidau și unele mici diferende ivite între jucători. Țin minte că la o astfel de reuniune, s-au împăcat Sfera și Gruin. (Într-un joc cu *F.C. Carpați*, „mezinul Gruin" se înfierbîntase prea mult și îl lovise cu violență pe un adversar căzut la pămînt. Fără să ezite, Sfera, căpitanul *Venusului*, l-a sancționat pe propriul său coechipier *pălmuindu-l în văzul a mii de spectatori*. Aceasta era „legea *Venusului*" : cei „bătrîni" făceau ordine fără să mai aștepte intervenția antrenorului sau a arbitrului. În cazul lui Sfera, el a recunoscut că se lăsase pradă unei enervări de moment și nu alesese cea mai indicată metodă de a-l pedepsi pe „puștul Gruin". Luni, însă, la „Coșna", „Badea" nu numai că și-a cerut scuze, dar i-a mai dăruit lui Gruin și două cravate franțuzești, spunîndu-i : — „Am greșit, drăguțule, că te-am pălmuit în fața lumii, dar să nu mai faci în viața ta ce-ai făcut cu jucătorul acela !...".

Venus a fost și a rămas ani de-a rîndul o familie unită. Nu exista clanul „bucureștenilor" sau al „orădenilor", ci doar „echipa noastră" căreia îi dăruiam întreaga energie și ambiție. Iar atunci cînd unul dintre noi simțea că nu mai poate ține pasul, recunoștea asta singur sau i se spunea fără menajamente : „trebuie să dai locul altuia". Cînd au apărut doi fundași tineri, Negrescu și Ionescu-Crum, de la „Telefoane", Sfera și Albu, „bătrînii", s-au apucat să muncească dublu la antrenamente. Concurența devenise foarte serioasă. Negrescu se anunța ca un talent viguros, în plină ascensiune, iar Ionescu-Crum ne înmărmurea pe toți cu calitățile sale atletice : campion la decatlon, practica boxul și luptele, era un polisportiv de frunte. Sfera a rezistat asaltului pentru că știa mai multă meserie de fundaș. În schimb, Albu și-a dat seama treptat că se menține din ce în ce mai greu pe linia de plutire. Suferea enorm din pricina asta, se măcina sufletește, obsedat tot mai mult de ideea iminentei înlocuiri... Și totuși, *el a avut pînă la urmă tăria să se retragă singur din echipă !* Într-o luni, la obișnuita întîlnire de la Coșna,

Scanned with CamScanner

Albu s-a ridicat în picioare și ni s-a adresat, copleșit de emoție :

— Băieți, m-am gîndit bine. De la o vreme încoace nu prea mai îmi merge jocul. Simt eu asta, deși voi vă jenați să mi-o spuneți. Dar pe partea stîngă trebuie un om de nădejde, nu numai un nume. M-am gîndit să mai joc un an-doi, dar am să plec la Craiova. Pentru ei mai fac ceva parale ! Pentru *Venus* însă, simt eu, nu mai pot fi ce eram odată. Sandule, să ai grijă pe partea stîngă, te las pe tine în loc. Și vezi, să nu ieși din vorba lui Sfera...

S-a dus apoi și l-a bătut pe umeri pe Sandu Negrescu. Ghiță Albu se retrăgea și îi dădea investitura oficială urmașului său...

A fost o scenă simplă, de retragere bărbătească, dar cîtă emoție declanșase ea în inimile noastre. Cu toate că „Ghiță" ne îndemna să bem un pahar pentru despărțire, nimeni n-a mai sorbit un strop... Sfera l-a scrutat apoi pe Ionescu-Crum care coborîse privirea, stînjenit. Dar „Badea" l-a scos din încurcătură :

— Hai, puștiule, nu te rușina... Ca mîine o să-mi iei și tu locul... Dar pînă atunci mai e, să știi. Trebuie să te bați zdravăn pentru postul ăsta, așa cum m-am bătut și eu ca să pun mîna pel el.

IN AȘTEPTAREA PARTIDEI DE DUMINICĂ...

Pregătirile noastre se încheiau vinerea, după antrenamentul de după-amiază. La lăsarea întunericului ne retrăgeam în vestiare, unde ne așteptau bazinul cu apă caldă și băile de lumină (utilizate mai ales de Juhasz, Fieraru și Sfera). Sfera pierdea în medie trei kilograme din greutate, după fiecare antrenament sau meci. Juhasz păstra tot timpul tendințe de îngrășare, deși se chinuia la antrenamente, pînă îl treceau mii de ape...

Plecam apoi fiecare la casa noastră, frînți de oboseală, căutînd binemeritata odihnă. La gazda mea de lîngă Podul Izvor, mă aștepta întotdeauna un kilogram de lapte rece, îl beam și mă culcam imediat. Sîmbăta, mă trezeam mai

Scanned with CamScanner

tîrziu și mă apucam să studiez cursurile ; seara, la șase, ne adunam la clubul din str. Nicolae Filipescu, pentru a primi ultimele instrucțiuni ale antrenorului. Nu era vorba de o ședință tactică, așa cum s-ar crede. Totul se rezuma la cîteva sfaturi ale lui Janossy :

— Aveți grijă să vă culcați devreme astă-seară, cel mai tîrziu la ora zece. Nu mîncați prea mult, un grătar cu salată și niște fructe ar fi cel mai indicat, iar mîine, în ziua meciului, sculați-vă cît mai tîrziu. Țin să vă anunț că am angajat un taxi cu ora și voi trece pe la cîțiva dintre dumneavoastră ca să văd dacă sînt oameni de cuvînt și să le spun... noapte bună !

Povestea cu „taxiul" antrenorului devenise însă de multă vreme doar o gogoriță. Niciodată Janossy nu și-a pus planul în aplicare. Ne cunoștea prea bine și știa că n-avem nevoie de nici un „control". La nouă jumătate, toți venusiștii dormeau și rar dădeai de vreunul care să se culce la... zece. Fiecare știa că-l așteaptă a doua zi o misiune grea, că trebuie să se prezinte cît mai odihnit, ca să dea totul pe teren, în cele 90 de minute infernale...

DUMINICA JOCULUI...

— Mircea, te-ai sculat ?

„Cuștica" Humis, zîmbitor, apare în pragul camerei. E zece, continuă el, ai dormit destul. Hai să mîncăm ceva la „Herdan" !

O cafea cu lapte, puțin unt și un ou fiert la „automat". Apoi un popas la ARPA. Un film cu cowboy, cu Tom Mix și pistoalele sale, pentru deconectare. Dar de unde deconectare ? Sala e tixită, aerul închis. Ieșim după o jumătate de oră. Mai bine o raită prin Cișmigiu sau la Șosea. Iată-i și pe Lupaș cu Ploeșteanu, a apărut și Bodola... S-a făcut 12.

— E timpul să mergem la masă, constată „Ploaie", grijuliu ca-ntotdeauna.

Deci, pornim spre restaurantul „Transilvania". Jovial, patronul aleargă în întîmpinarea noastră :

Scanned with CamScanner

— Știu. Ceva ușor pentru fotbaliști !

O friptură de pui cu cartofi și un compot de vișine. S-a făcut ora 13. Pînă la 15 — cînd trebuie să fim la vestiare — au mai rămas două ceasuri.

— M-am întîlnit cu „ripensiștii", ne informează Demetrovici. Au tras la „Princiar". Acum mănîncă la „Presei". Au venit fără Schwartz.

O veste bună. Mai cer un compot. Am scăpat de „capul răutăților", declanșatorul lui Dobay...

Mai rămîne vreme și pentru un pui de somn. „Cuștica" se oferă să mă scoale. E noul meu coleg de apartament. Iese în grădină, se întinde pe șezlong și frunzărește o revistă grecească. Mă trezesc, bătut pe umeri :

— Hai, Mirciulica. Ne așteaptă *Ripensia*, bre !

„Cuștica" îmi zîmbește. Doi dinți îi lipsesc. I-a pierdut într-o ciocnire cu Lengheriu și „trage mereu de timp". I-e groază de dentist. Cînd îi amintesc de dinții lipsă, surîde :

— Nu-i nimic. Fetele mă plac și așa, bre.

Într-adevăr, „Cuștica" se bucură în permanență de o escortă impozantă de admiratoare.

Gazda îmi aduce tricoul de portar. Mi l-a spălat cu mîinile ei. Spune că-mi va purta noroc. Humis cheamă o trăsură și plecăm la arenă. Iată, sosesc și ceilalți băieți. Juhasz și Bodola se dau jos din tramvaiul 14. Sfera a venit cu mașina unui prieten. E trei fără cinci.

Ne-am adunat cu toții în vestiar. De alături se aude tropotul crampoanelor celor de la Timișoara. Mihăiță, cabinierul, a deschis lada cu tricouri. Avem cîte 15. Sfera alege unul dintre ele. Ne echipăm în liniște, fiecare în fața dulapului său. E o tăcere de gheață. Arareori Fieraru și Humis o mai sparg cu cîte o glumă. A apărut antrenorul Janossy.

— Cum vă simțiți, băieți ?

— Bine !

— Se îmbracă următorii...

De fapt, se știa încă de aseară cine sînt titularii, dar Janossy ține să mai sublinieze o dată acest lucru.

Din cei 18, nu rămîn în cabină decît 11. „Rezervele" pornesc resemnate, să-și ocupe locurile în tribună.

Scanned with CamScanner

Janossy își plimbă privirile de la unul la altul. Acum se apropie de Bodola și-i șoptește :

— Iuliu, circulăm mai mult înainte și înapoi. Trebuie să ajutam tot timpul linia de mijloc. Și, dumneata, Ploeșteanu, la fel !

Cei doi încuviințează din cap.

Janossy se depărtează. S-a așezat acum pe bancă, lîngă Humis :

— Mai multă seriozitate, Cuștica, spune el, nu ne jucăm cu ocaziile, că ei nu se joacă !

— N-aveți grijă, maestre, azi am un motiv special să dau două „bobițe", exclamă vesel Humis, înnodîndu-și șireturile la bocanci.

— Vreau să văd un joc frumos, băieți, reia Janossy. Un joc care să-mi ardă ochii...

— Totdeauna cu *Ripensia* reușim partide frumoase !, vine replica lui Demetrovici...

— Bine. Succes !

Fluierul arbitrului ne somează strident, de pe culoar...

Ne încolonăm și pornim spre gura tunelului... De afară răzbate lumina Soarelui... Se aud tot mai intense aclamațiile tribunelor. Simțim tropotul spectatorilor nerăbdători deasupra noastră. Iată și „ripensiștii". Dobay îmi surîde, prietenos :

— Te-ai antrenat, bine, Mircea ?

— Special pentru tine.

— Bine... să te văd.

Mănușa a fost aruncată. Acum să vedem cine va rîde la urmă...

„BLESTEMUL" PARTIDELOR DE CUPĂ CU RAPID...

Feroviarii deveniseră „coșmarul" *Venusului*, atunci cînd era vorba de „Cupă". Oricare ar fi fost poziția celor două mari rivale în clasament — *Venus* în frunte și *Rapid* la mijloc — confruntarea pentru Cupă dădea de fiecare

Scanned with CamScanner

dată cîştig de cauză giuleştenilor. Pentru noi acest paradox ajunsese o permanentă obsesie. (Fredy Fieraru — *Venus*).

— Cupa trezea în „ei" (n.a. „rapidiştii") energii şi ambiţii neaşteptate. Deveneau peste noapte alţii. Chiar dacă ar fi pierdut cu două-trei zile înainte în faţa *AMEFEI*, să spunem, (n.a. De obicei *AMEFA* era „lanterna clasamentului), jocul cu *Venus* îl cîştigau NEAPĂRAT (Traian Iordache — *Venus*).

— Barátky glumea la intrarea în teren : „Învingătorul cred că-l ştiţi de pe acum, iubiţilor. Rămîne numai problema scorului... (Vintilă Cossini — *Rapid*).

...Pînă la apariţia în scenă a lui Mircea David — care, după cum bănuiţi, are şi el de spus ceva la capitolul „Cupelor *Venus—Rapid*" — autorul nu poate rezista tentaţiei de a face puţină statistică, reconstituind „istoria" pasionatelor confruntări de-a lungul anilor...

1937

Venus învinge *Jiul* în „sferturi" cu 4—1. *Rapid* (condus cu 2—0 la Cluj) elimină printr-un „forcing" irezistibil *Victoria* — echipa celor trei familii : Felecan, Cociuban şi Pop.

Urmează semi-finala : *Venus* — *Rapid*, la 31 mai. Barátky deschide scorul în min. 2, cu un şut fără apel, dar Beffa egalează după cîteva minute. Jocul se menţine echilibrat pînă la pauză. Îl va anihila oare Colea Vîlcov pe Barátky ? Repriza secundă oferă răspunsul. Rapidiştii se lansează spre victorie, prin două goluri „operate" de Moldoveanu. Barátky se „scuturã" de Colea şi înscrie şi el în două rînduri. *Rapidul* a făcut k.o. *Venusul* : 5—1. Platko, antrenorul „negrilor", îşi iese din fire pe banca rezervelor : „— Asta nu e meci, e vrăjitorie curat !"

Rapid şi-a croit drum spre finală. Iar *Ripensia* nu va rezista nici ea, deşi aruncă în foc cel mai bun eşalon de vedete : Pavlovici, Bürger, Agner, Lazăr, Cotormani, Deheleanu, Bindea, Opran, Ciolac, Schwartz, Dobay. Primeşte tot cinci goluri cu „autografele" : Barátky (2), Moldoveanu (2) şi Auer. Onoarea timişorenilor e salvată de Dobay.

Scanned with CamScanner

După eșecul *Venusului*, „Împăratul“ trece la represalii, dictînd concedierea antrenorului Platko și a portarului Burdan (învinuit de încasarea a patru goluri parabile).

Măsura va fi însă anulată după ce Platko își dă cuvîntul de onoare că... „la anul, Cupa aceea blestemată nu va mai sta în vitrina din Giulești !...“.

...Rapidiștii sorb pentru a doua oară șampanie din Cupă, după o pauză de un an. După cucerirea trofeului în 1935, rataseră în anul următor (în favoarea *Ripensiei*) și acum reintrau în drepturi. La tradiționalul banchet de la „Luther“ Barátky ia cuvîntul, spunînd :

— Atîta vreme cît voi îmbrăca tricoul *Rapidului*, nu mai dăm Cupa nimănui...

Și avea să se țină de cuvînt !...

1938

Venusiștii își consolidează din nou formația : Gain, Juhasz, Straja, Ploeșteanu, ca să nu mai vorbim de Bodola, fac parte din lot. Titlurile de campioni nu-i satisfac pe „Negri“. Vor să pună mîna și pe Cupă. Toți sînt convinși că vor rupe „tradiția“ care le leagă cătușe la picioare. Singur Albu clatină sceptic din cap :

— În campionat, n-avem probleme cu *Rapidul*. În Cupă însă, ei joacă mai bine ca *Ujpest !*

Încep „sferturile“. *Venus* surclasează *Unirea Tricolor* cu 5—1, iar *Rapidul* depășește la Timișoara *Chinezul* cu 5—3.

Semi-finala cheamă iarăși în terenul Giulești, la 15 mai, vechile rivale.

După 90 de minute, scorul rămîne egal : 1—1. Cei „22“ din teren sînt storși de puteri. Se intră în prelungiri. Lupta ia proporții dramatice. Apărările au de furcă tot timpul, dar scorul nu se schimbă pe tabelă. Mai sînt patru minute de joc. Humis ridică un balon peste poartă, de la numai cinci metri. Venusiștii își smulg părul din cap. Fuseseră la un pas de a destrăma o „legendă“. Au mai rămas doar două minute. Ene pierde duelul cu Vintilă. „Locomotiva“ *Rapidului* avansează, pasînd la Auer. „Tancul“ nu stă nici el pe gînduri și prelungește pe dreapta, la

Scanned with CamScanner

Bogdan. Acesta croșetează doi adversari și continuă infiltrarea. Albu se repede spre el ca tigrul spre gazelă, dar Ionică se strecoară ca o zvîrlugă, ajunge la linia de corner — oare mingea n-a depășit-o ? — și centrează. Barátky a apărut ca o nălucă, adulmecînd „vînatul". Se plasează exact pe traiectorie și plesnește balonul cu furie, declanșînd explozia de extaz a stadionului : 2—1. Victorie rapidistă !

Albu protestează :

— Balonul ieșise afară cînd a fost centrat !

Toți venusiștii s-au adunat în careu, vociferînd în culmea surescitării, dar arbitrul rămîne ferm pe poziții. Deci, gol valabil !

Petea plînge de furie:

— Parcă-i un făcut !

Sfera mormăie înciudat :

— N-a fost gol cinstit. N-a fost gol cinstit.

Discuțiile „pro" și „contra" continuă a doua zi în ziare. La presiunile „Împăratului", rezultatul este anulat. Partida va fi rejucată. (Auer, Barátky, Vintilă și Rafinschi vor petrece o noapte albă într-o celulă pentru „verificarea actelor". „Împăratul" n-a uitat că e prefectul Capitalei.)

SÎMBĂTĂ 21 MAI 1938

...Oștile stau din nou față în față, evaluîndu-și forțele înainte de a se arunca în bătălie. Vor abandona giulești lupta, oare, intimidați de perspectiva altor „represalii" ? Dă' de unde ? Barátky, Auer, Rafinschi și Vintilă sînt cei mai înverșunați. „Giussy" și „Rici" Auer servesc lui Iordăchescu cîte o porție dublă de goluri, Barátky uluiește adversarii și spectatorii, înscriind un gol printr-un șut nemaivăzut, *pornit de la centrul terenului !* Humis reușește cu dificultate să mai reducă din handicap. Scor final : 4—2. Rapidul mărșăluiește victorios spre finală. La ieșirea din teren, Auer nu uită să-și plaseze ironia :

Scanned with CamScanner

— Ce facem după victoria asta ? Diseară dormim acasă sau la „garsoniera Împăratului" ? Giussy, ți-ai pregătit pijamaua ?

Dar „Împăratul" nu mai gafează. Dimpotrivă, se proclamă și „președintele de onoare al *Rapidului*". Visul i s-a împlinit. Va bea, în sfîrșit, șampanie din cupă. Dar din aceea a... *Rapidului*. (Ceferiștii învîng în finală *C.A.M.T. Timișoara* cu 3—2, prin golurile semnate de Auer, Cuedan și Rafinschi.)

1939

Din acest moment, intră în „cadrilul Cupelor" un nou protagonist, Mircea David, transferat de la *C.A.O.* la *Venus*, în vara anului 1938. Să reluăm deci, firul confesiunilor :

Din toamna anului 1938 pînă în vara lui 1939, *Venus* a realizat un sezon excelent. De la memorabilul 2—4 din semi-finala cu *Rapidul*, N-A MAI PIERDUT NICI UN JOC, DIN 23 DE PARTIDE PROGRAMATE ! În campionat conducea detașat, cu un avans de zece puncte față de *Ripensia !*

Dar iată că tot *Rapidul* se ivește din ceață ca un tren neașteptat și ne decapitează cînd ne era lumea mai dragă. De astă dată nu în cupă, cum ar fi bănuit toți cei ce cunoșteau „tradiția", ci în campionat.

...Intrasem în teren mai siguri de victorie ca oricînd... Era vorba de un joc de campionat — aveam un moral betonat cu 23 partide fără înfrîngere, deci la naiba cu angoasele „cupelor", cînd venusiștii păreau niște domnișoare nevropate.

Dar iată că giuleștenii (Petrică Rădulescu, Marton, Lengheriu, Vintilă, Rășinaru, Costea, Dan Gavrilescu — plecat de la *Venus*, unde crescuse de cînd era „pitic" — Moldoveanu, Barátky, Auer și Bogdan) ne aruncă mingea în plasă, după numai trei minute prin „Berilă" (Bogdan, n.a).

Scanned with CamScanner

— Nu-i nimic, băieți, strigă Negrescu (care îi luase locul lui Albu în apărare) le dăm noi două — trei, la repezeală.

Atacul nostru se dezmorțește, „pistoanele" Ploeșteanu și Petea lucrează cu intensitate, dar în careul giuleștenilor nu văd decît biete „focuri de artificii". În schimb, Barátky reglează tirul artileriei grele. El vînează o minge, intră în careu, șutează cu sete, întind brațele, dar zadarnic. Balonul s-a așezat cuminte, acolo unde i se ordonase : în plasă. 2—0 pentru *Rapid*. Privim la adversari ca la niște marțieni. Nu ne vine să credem. Năbădăiosul de Orza ne mai însuflețește puțin cu un gol de zile mari, dar imediat Auer execută cu abilitate o lovitură liberă peste zid. Balonul ocolește toate capetele plantate în calea lui și se fixează exact în vinclu, tocmai în punctul acela critic unde-i e greu portarului (3—1, deci). „Negrii" par oameni adormiți și zadarnic strig la ei, ca să-i mai refrișez. Golurile primite le-au tăiat picioarele. Începe recitalul ! Auer a devenit o adevărată placă turnantă la mijlocul terenului, distribuind baloane în stînga și în dreapta cu dezinvoltura unui jongler. Acum joacă „polca pe furate" cu Demetrovici, pasează în „gaură", Barátky scapă de escorta lui Negrescu și-mi dau seama că trebuie să ies în calea lui, ca să-i închid unghiul. Dar „Giussy" nu se pierde cu firea. Supleţea lui de gîndire îi oferă formula cea mai potrivită. Calm, calculează poziția mea și-mi aruncă mingea peste cap, ridicînd-o ușor cu șpițul : 4—1. Fluierul final al arbitrului răsună ca un clopot de înmormîntare. *Rapidul* ne-a „îngropat" pur și simplu. Și asta chiar la noi acasă, pe „Venus"...

A doua zi, „Gazeta sporturilor" scrie : „Apărarea *Venusului*, cel mai bun compartiment".

La 1—4, aprecierea ar putea apărea ca o ironie. Dar nu era cazul. În ziua aceea, *Rapidul* ne-a surclasat pur și simplu, ne-a făcut să ne simțim ca școlarii în fața profesorilor. Ne-ar mai fi putut administra cel puțin zece goluri din acțiuni de mare spectacol, una mai strălucitoare ca alta...

— Nu-i nimic, fraților, azi a fost ziua lor, brăvează „Ploaie", ne luăm revanșa în „cupă"...

Scanned with CamScanner

Au trecut doar două săptămîni de la „umilința din Splai". Vom trage iarăși cu *Rapid*, de astă dată în Cupă, în semi-finală. Ne-am debarasat în sferturi de *Juventus* cu 2—1, iar giuleștenii au eliminat *Unirea Tricolor* cu același scor. Mîna mea e în bandaje. Korony m-a accidendat la un plonjon, fără să vrea. Voi urmări partida din tribună, cu toate că aș fi dorit atît de mult să înfrunt din nou „blindatele" *Rapidului*... Iordăchescu se agită în poartă. Îl simt nervos și-l înțeleg. Nu-i ușor lucru să-ți faci reintrarea, după multe luni de „tușă", tocmai în acest meci, în care ai în față o artilerie atît de teribilă... Inima mea era alături de el, în acele momente.

Iordăchescu a fost magnific în ziua aceea. A făcut tot ceea ce poate face un om în fața avalanșei. A stat în calea unor mingi formidabile care vizau plasa. A plonjat ca un cascador în picioarele adversarilor, a deviat baloane pe care nimeni nu le-ar fi putut atinge. Și totuși, pînă la urmă, „plutonul de execuție" și-a îndeplinit misiunea. Barátky și Bogdan i-au dat lovitura de grație. *Rapidul* spulbera iarăși fortificația venusistă, croindu-și drum spre finala cu *Sportul Studențesc*, pe care, bineînțeles, n-avea cum s-o rateze ! Hei, Cupă, Cupă, te-ai obișnuit cu vitrina din Giulești. Alt domiciliu nu-ți convine !

(Finala Cupei României 1939 : *F.C. Rapid — Sportul Studențesc* 2—0 (1—0) prin golurile marcate de Barátky).

1940

...Mircea David și-a adus aminte de ghiveciul de la fereastră și de magnolia care imploră mută puțină apă ca să-și păstreze frăgezimea tinereții. Odată ritualul sfîrșit, Mircea rămîne cu privirile ațintite pe fereastră, atent la zbenguiala vrăbiilor care își dispută „tainul" firimiturilor de pîine.

— Tot într-o primăvară ca asta a început „odiseea Cupei" din 1940, spune el pe neașteptate. Fusese o iarnă cam arțăgoasă, zăpada ne blocase prin case, am citit în două luni tot „Codul civil" din scoarță-n scoarță, iar apoi, cînd a dat colțul ierbii, ne-am adunat la primul antrenament în aer liber, prin martie. Primul punct pe ordinea de zi, bineînțeles :

Scanned with CamScanner

— Luăm „Cupa“ anul ăsta ! Acum ori niciodată !

Și într-adevăr, niciodată n-am fost atît de aproape de ea, trebuie să știi asta. Ediția 1940 a însemnat apogeul bătăliei *Venus—Rapid* pentru Cupă, mai întîi pentru că de astă dată am ajuns să dăm lupta ÎN FINALĂ și apoi pentru că a fost nevoie de PATRU CONFRUNTĂRI CA SĂ FIE DECIS ÎNVINGĂTORUL !

„Sferturile“ s-au desfășurat la București. „Galopuri de sănătate“ și pentru noi și pentru rapidiști. Noi am trecut de *F.C. Carpați Baia Mare* cu 3—1, iar giuleștenii au eliminat *Tricolor C.F.P.V.-Ploiești* cu 2—0. Au urmat semi-finalele. De astă dată sorții au decis : *F.C. Rapid — Dacia Unirea-Brăila* și *Venus — Sportul Studențesc*. Feroviarii au obținut calificarea în deplasare cu 2—0, iar noi am depășit *Sportul* cu 4—2.

La 30 aprilie 1940, arena din Giulești, înțesată de mii de spectatori, încă din primele ore ale dimineții, aștepta „marea bătălie“, care a început la ora 16, într-un decor splendid de primăvară, sub privegherea unui soare puternic, generos... Cot la cot cu mine intrau în teren, în tricouri negre, Sfera, Negrescu, Demetrovici, Juhasz, Lupaș, Orza, Ploeșteanu, Bodola (pentru prima oară centru-atacant ; „meseria“ lui era de inter), Iordache (altă improvizație) și Ene. *Rapidul* a aruncat în bătălie „falanga“ : Sadowschi, Slivăț, Lengheriu, Vintilă, Rășinaru, Moldoveanu, Sipoș, Bogdan, Barátky, Dan Gavrilescu, Jurcă. Spre deosebire de alte partide, noi am început jocul mai bine, Iordache a înscris cu un șut uluitor, Ploeșteanu l-a imitat, dar cele 90 de minute și prelungirile care au urmat, ne-au găsit la egalitate : 2—2 !

Rejucarea a fost fixată pentru 9 iunie. Cu trei zile înaintea ei, *Sportul Studențesc* ne servește un duș rece. Părăsim terenul învinși cu 2—1. Janossy caută să ne alunge amărăciunea :

— Nu face nimic. Batem *Rapid* la finale...

A doua manșă are loc pe ONEF. Plouă cu găleata, e frig, tribunele sînt aproape goale... Conducem la pauză cu 3—2 (Humis (2) și Bodola). Cupa ne surîde parcă pentru prima oară în această zi ploioasă, fără pic de soare. Meciul pare jucat — Orza sporește avantajul — dar deodată îl aud pe Bogdan strigînd :

Scanned with CamScanner

— Așa nu mai merge ! Pe ei, Giussy !

Careul meu începe să resimtă invazia giulești enilor. Gazonul a devenit un patinoar și mereu mă trezesc în față cu năluci mînjite de noroi, explorînd poarta, cu tot mai multă înverșunare. Barátky cîștigă un duel cu Negrescu și trimite „torpila" sub bară : 4—3.

— Hai, băieți, nu vă lăsați, strig eu. Azi, batem !

Dar Sipoș e de altă părere. Se lansează ca o rachetă pe aripă, lasă în urmă numai adversari doborîți în noroi ca popicele, și parafează egalarea : 4—4. Intrăm iar în blestematele prelungiri, dar nimeni nu mai are puteri să piloteze un balon în plasă...

„Cupa" rămîne tot în Grant.

La 27 octombrie, pe Giulești, ne instalăm iarăși în fața rapidiștilor gata de luptă. Aliniem cea mai redutabilă linie de atac : Orza, Ploeșteanu, Humis, Bodola, Iordache. La *Rapid*, o singură noutate : Wetzer III împins în linia ofensivă pe post de centru înaintaș. Barátky joacă interstinga. E o zi superbă, cu soare blînd de toamnă. Se construiesc faze de o rară frumusețe, dar nici de astă dată nu se decide învingătorul... După prelungiri ne aflăm iarăși la egalitate : 2-2. Chinul se prelungește. Încă două săptămîni de insomnii pînă la a patra „manșă". Va fi oare ultima ?

...10 NOIEMBRIE 1940,
STADIONUL ONEF, ORA 18

Maratonul, calvarul „Cupei 1940", a luat sfîrșit. *Rapidul* s-a detașat la limită (2-1) și a plecat iarăși cu Cupa în Giulești. Bodola și Demetrovici n-au jucat.

(În seara aceea, la „Luther", Maria Tănase cîntă pentru Barátky, Bogdan, Sipoș et Company, „Glasul roților de tren". În aceeași seară, venusiștii se retrag la „Coșna" unde Ioana Radu caută să toarne untdelemn pe inimi, cu romanța „De ți-ar spune poarta ta", dedicată lui Mircea David).

Scanned with CamScanner

(POVESTEȘTE, TOT MIRCEA DAVID) :

— „Împăratul" a hotărît să ne ajusteze „lefurile". Ce putea face altceva în furia lui dezlănțuită ? Xerses ordonase să fie biciuită marea ! Sancțiunile materiale nu ne afectau prea mult. Rănile noastre grave erau cele sufletești și ele rămîneau necicatrizate de ani... Nu izbuteam să ne împăcăm cu gîndul că soarta — sau ce vreți dv. — poate fi atît de vitregă cu noi și atît de generoasă cu „rapidiștii" cînd e vorba de „Cupă".

Toți venusiștii ajungeau la aceeași concluzie :

— Dacă nici în finala asta — dramă în patru acte — n-am reușit, cînd să mai cîștigăm ? Fiecare an e o piatră de moară agățată de picioarele fotbalistului. Cînd naiba să mai luăm Cupa ? Și totuși, am mai încercat o dată în 1941. Acum, în campionat se schimbase situația. Cedasem postul de lider *Unirii Tricolor*. *Rapid* venea pe locul doi, *Ripensia* pe trei și noi pe al patrulea. Ne-am gîndit că poate tocmai aici ar putea sta „salvarea" noastră. Pentru că în edițiile anterioare, deși conduceam în clasamentul campionatului, în „Cupă" capotam cu regularitate ! Poate, cine știe, tocmai acum ne va zîmbi norocul...

Am trecut în „sferturi" de *C.F.R.-Arad* cu 3-0 (în deplasare), *Rapid* s-a „scuturat" de *Juventus* (5-1), iar în semi-finale, bineînțeles, aceeași piesă : *Rapid—Venus*. Tradiționala semi-finală a giulești enilor cu cei din Splai.

Echipa noastră nu mai avea aceeași strălucire din anii 1938-40. Petea, Bodola, Juhasz dispăruseră din schemă, în vreme ce rapidiștii nu-l pierduseră decît pe Auer.

La drept vorbind, nici nu ne legam speranțele decît de un miracol. Dar miracolele nu apar decît atunci cînd vor ele pe terenurile de fotbal ! Rapidiștii s-au repezit asupra noastră ca o haită de lupi alungați de limbile de foc ale unei păduri incendiate și ne-au copleșit cu golurile lor (4-2). Am pierdut deci ultima speranță, cea a disperării. *Rapidul* pătrundea iarăși în marea gară a finalei

Scanned with CamScanner

și experiența sa trebuia — fără îndoială — să-și spună cuvîntul !

FINALA CUPEI 1941 : *F. C. Rapid—Unirea Tricolor* 4-3 (1-1). Autorii golurilor : Bogdan (2), Radu Florian, Barátky și — respectiv — Cricitoiu (3).

ULTIMA ȘANSĂ
EDIȚIA 1942

S-a stins viața falnicului... *Venus*. Din „vechea gardă" n-au mai rămas decît cinci jucători. Rapidiștii — fără Barátky, Vintilă și Sipoș — tranșează tot în favoarea lor rivalitatea în semifinale, la un scor fără comentarii : 7-2. Urmează finala : *Rapid—U-Cluj*. Joc de-a șoarecele cu pisica. *Rapidul* se detașează cu greutate în prima repriză, la un gol avantaj, dar apoi ambalează motoarele și în următoarele minute, Boroș, nu mai poate opri ploaia de goluri din poarta sa. Scor final : 7-1. Autori : Filote (2), Bogdan, Radu Florian, Tănăsescu, Dan Gavrilescu, Moldoveanu — respectiv Dascălu.

LA VENUS, AM AVUT ÎN FAȚĂ DOUĂ METEREZE DE NĂDEJDE...

— Albu și Sfera ? O singură ființă cu două inimi. Fără bariera lor acolo în față, n-aș fi fost Mircea David, ci un portar oarecare. Arătați-mi omul care a izbutit *singur* să facă din poarta sa o cetate puternică. N-a existat nici unul. Un portar poate reuși o partidă de excepție, două, dar nu va deveni celebru fără o apărare „ermetică" în față. Or, la *Venus*, eu am avut șansa unor fortificații foarte greu de străpuns. Cînd un val spărgea digul într-un loc, alt piept de stîncă astupa fisura. David, Sfera, Albu. Trei nume care

Scanned with CamScanner

se contopeau într-unul singur : frăția. Ne unea pe toți încrederea în forța și coeziunea noastră. Fotbalul sudase la flacăra sa trei inimi, reglîndu-le bătaia la unison. Toți pentru unul, unul pentru toți ! Poate, într-un fel, reeditam pilda de alturism a celor trei mușchetari ai lui Dumas, cu singura deosebire că utilizam alte arme în locul floretelor... O, dar dacă ați ști cît de aprige deveneau uneori duelurile din teren. Viața noastră de fotbaliști n-a fost ușoară, n-a fost desfătare...

Lazăr Sfera, temperament vulcanic, aprig și orgolios, adăpostea o inimă de leu într-un piept de oțel. Nu calcula niciodată pericolul spre care se avînta. Și nici riscul, uneori imens. Unii îl etichetaseră drept „măcelar" sau „fiară în bocanci de fotbal", dar Sfera n-avea decît „vina" că trăia fotbalul din toate fibrele și ataca bărbătește, necruțător, așa cum îi stă bine fundașului.

I-am urmărit deseori din teren pe celebrii Sesta, Male, Rava, Hapgood. Eu îi priveam mai de la distanță, dar atacanții noștri îi simțeau pe propria lor piele. Cereți-le părerea lui Dobay, Bindea, Bodola, Bogdan care i-au înfruntat și veți afla adevărul. Fiecare atac „la om" al acestor fundași celebri se transforma — de cele mai multe ori — într-o veritabilă agresiune. Cînd jucai pe partea lui Sesta, ieșeai din teren plin de vînătăi.

Pentru că, de cînd există fotbalul, în confruntarea fundaș—atacant, se utilizează arme deosebite. Atacantul are drept atu-uri : viteza, șiretenia și iscusința, în vreme ce apărătorul contracarează cu plasamentul, cu forța și mai ales cu tenacitatea.

Sfera a ținut piept unor „creiere prodigioase" ca Sárossy, și Sindelar, dar a dezamorsat și rachete teribile, de tipul Toldi, Piola sau Tommy Lawton care îngropau zeci de apărări bine fortificate sub torentul lor. „Badea", acest om dur, cu inimă viteză n-a tremurat în fața nici unei „celebrități". El spunea : „Trebuie să ai curaj ! Trebuie să-l ai tu, n-ai de unde să-l iei. Curajoșii nu ți-l dau". Ah, de l-ați fi văzut la Budapesta în 1940. A dezagregat pur și simplu tandemul Toldi-Harangozó. Pe partea lui Sfera n-ar fi putut trece în ziua aceea nici „uraganul Flora"...

„Ghiță" Albu, deși la fel de masiv ca Sfera, era mai temperat. Nu se arunca orbește în vîrtej, jocul nu-l consuma pînă la ultima fibră nervoasă. Degajările lui aveau

Scanned with CamScanner

întotdeauna „adresă", chiar la distanțe de 30-40 de metri. Revăd și acum, ca pe un ecran, palpitantele dueluri Albu—Bindea, Albu—Oană, Albu—Bogdan sau Sfera—Dobay, Sfera—Auer. File de veritabilă antologie fotbalistică... Închipuiți-vă trei șoricei isteți — Bindea, Oană și Bogdan — căutînd prin tot felul de șiretlicuri să se descotoroșească de Ghiță Albu, un motan mai greoi la fugă, dar cu gheare lungi și bine ascuțite...

Culmea e că „Binduț", deși mic și firav, de credeai că-l suflă vîntul, se zburlea ca un arici furios și se năpustea valvîrtej spre „Ghiță", neevitînd „impactul". Aveai impresia că ripensistul va ieși turtit din această ciocnire, dar nici gînd de așa ceva. La faza următoare, Bindea șarja cu întreită forță, fără să-l sperie gabaritul adversarului care ar fi putut să-l pulverizeze pur și simplu !

Duelurile Sfera—Dobay se angajau la alți parametri. Ambii adversari erau construiți cam pe același calapod, „calul" păstrînd doar avantajul vitezei. Sfera folosea două metode de marcaj. Se lipea ca ventuza de ripensist, presîndu-l cu pieptul său vînjos, ca să nu-și ia zborul, sau se replia în careu, pîndind rezultatul șarjei lui Demetrovici asupra „calului" scăpat din hățuri. Cel mai mare rol în bătălia tactică *Venus—Ripensia* îl deținea, însă, Șuby Schwartz, interul-computer al timișorenilor. El știa ca nimeni altul să descifreze rapid radiografia jocului, iar pasele sale provocau întotdeauna surpriză și derută în apărarea noastră. De aceea noi spuneam că „Șuby este arcul, iar Bindea și Dobay săgețile *Ripensiei*". Fără Schwartz și pasele sale scînteietoare, Dobay ar fi fost ca un ciocan fără mîner. Ar fi izbit, dar nu atît de puternic.

Partidele Venus—Ripensia sau *Venus—Rapid*, dădeau loc la dispute teribile, uneori. Ieșeam din teren complet consumați fizic și psihic. Sfera slăbea cîte trei kilograme într-o astfel de confruntare. Era, repet, un om tenace, luptînd pînă la sacrificiu. Punea capul fără să șovăie în fața unei „tălpi" ca să împiedice golul. La jocul *Venus—F.C. Carpați* din 1938, la o fază „cu probleme" la poarta noastră, Sfera s-a aruncat spre Stetz care se pregătea să marcheze. A întîlnit piciorul adversarului, mingea a fost deviată, dar „Badea" s-a ales cu gura spartă și a căzut jos, lac de sînge ! Cînd l-a văzut, Gain a leșinat lîngă el. „Ba-

Scanned with CamScanner

dea" a fost scos cu targa și transportat la vestiar. Albu umbla ca turbat să-i ceară socoteală lui Stetz că nu a evitat ciocnirea. La pauză, pe băncile din vestiar, plîngeam cu toții, „Badea" al nostru fusese transportat cu „Salvarea" la sanatoriul Saint Vincent de Paul. După meci, am căutat să pătrundem în spital, dar portarul nu ne-a dat voie. Albu a sărit totuși gardul și a vegheat neclintit în anticameră pînă a doua zi, pîndind fiecare mișcare a doctorilor. Sfera și-a revenit cu greu din comoție. Medicii i-au cusut buza despicată și el n-a putut scoate un cuvînt cîteva zile. Ne-am dus la spital cu flori și l-am mustrat : nu trebuia să rîște atît de mult pentru un gol ! „Badea" a scris pe hîrtie : „Bine, bine, asta e o problemă care mă privește numai pe mine. „Și-apoi, un P.S. : „Luați-l pe Ghiță de aici, că n-a dormit de trei nopți".

Da, da. Au fost multe partide cînd mi-am acoperit ochii cu palmele ca să nu văd sîngele care șiroia pe fața lui Sfera. A avut aproape 30 de accidentări în cariera lui. Era omul care nu folosea jumătăți de măsură. Nu admitea să fie... jonglat de adversar. Numai ideea că ar fi posibil așa ceva, îl scotea pur și simplu din sărite, trezea în el o demonică ambiție și bărbăție. Mai tîrziu, am mai avut ocazia să văd fundași „răi" de genul Zavoda II, Ritter, Macri, Popa, Rodeanu, Panait. Cînd urmăream un astfel de apărător, la cîte un meci, din tribune, mă amuzam să-l tachinez pe „Badea" :

„Îl vezi ? Așa era Sfera la *Venus* ?".

Sfera și Albu alcătuiau o pereche exemplară. Se completau de minune. Nu i-am auzit niciodată făcîndu-și reproșuri. Cînd unul din ei greșea, deveneau orbi și muți. Cînd luam gol, se priveau o clipă înciudați și apoi ridicau din umeri, ca și cum ar fi vrut să spună „Deh, se mai întîmplă și de-astea la casa omului !". Sfera, însă, tot simțea nevoia să-și descarce într-un fel nervii. Se apleca — chipurile — să-și strîngă șireturile de la bocanci, și acolo, cu capul în pămînt, trăgea cîteva înjurături în surdină, ca să se mai „răcorească".

Așa sînt fotbaliștii adevărați. Se consumă total la flacăra jocului. Ei au inimi calde, pătimașe, nu sînt niște mecanisme de jonglat cu mingea. Mi-amintesc de o partidă *Venus—Gloria Arad*. Noi aruncam în luptă cea mai

Scanned with CamScanner

Prima fotografie pe un teren de fotbal... 1931. Mircea David (17 ani), în tricou de portar (al doilea din dreapta) în selecționata elevilor din Oradea. Colegii de echipă : (de la stînga spre dreapta) Bulzan, Golgoțiu, Borodi, Ionaș, Mirea, Demian, Pleșa, Canavea, Balc și Hanga.

Scanned with CamScanner

In echipa celebră a C.A.O.-ului 1934, alături de : Juhász, Cociș, Czinczer (in costum), Stetner, Kraus, Glansman, Bodola, Covaci-„Kopek", Weichelt, Barta și antrenorul Csillag (al doilea din dreapta). In centru, între doi suporteri, Francisc Ronay. David (o steluță), alături de Ronay.

Scanned with CamScanner

Primul drum la București, Cișmigiu, 1935. In picioare : Feuerstein, Cociș, Barta, Tudose, Tache, Pojar (antrenorul C.A.O.-ului), Spielman și Mosko. Mircea David (in rindul de jos, între doi suporteri)

1936, arena Venus. C.A.O. – *Slavia Praga* 2–0. Mircea David schimbă fanioanele cu căpitanul echipei pragheze, Bradatz. De la stînga spre dreapta arădenii : Mosko, Cociș, Sarkadi, Bodola, Juhász.

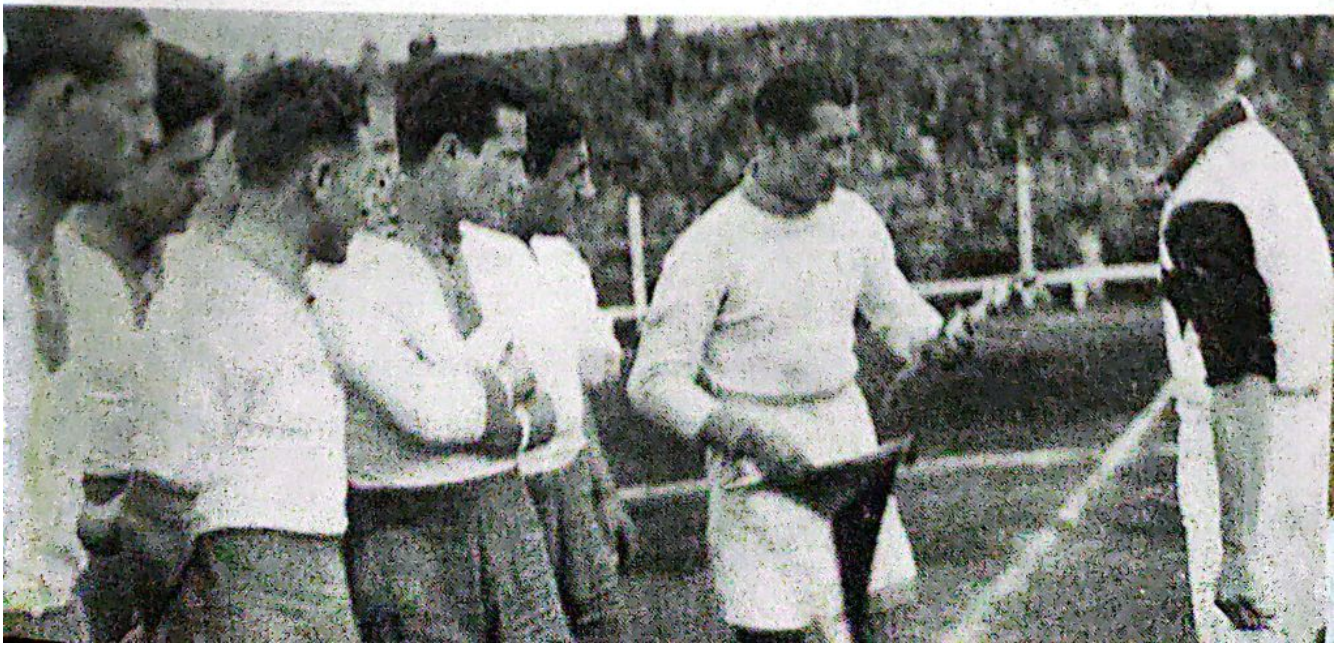

Scanned with CamScanner

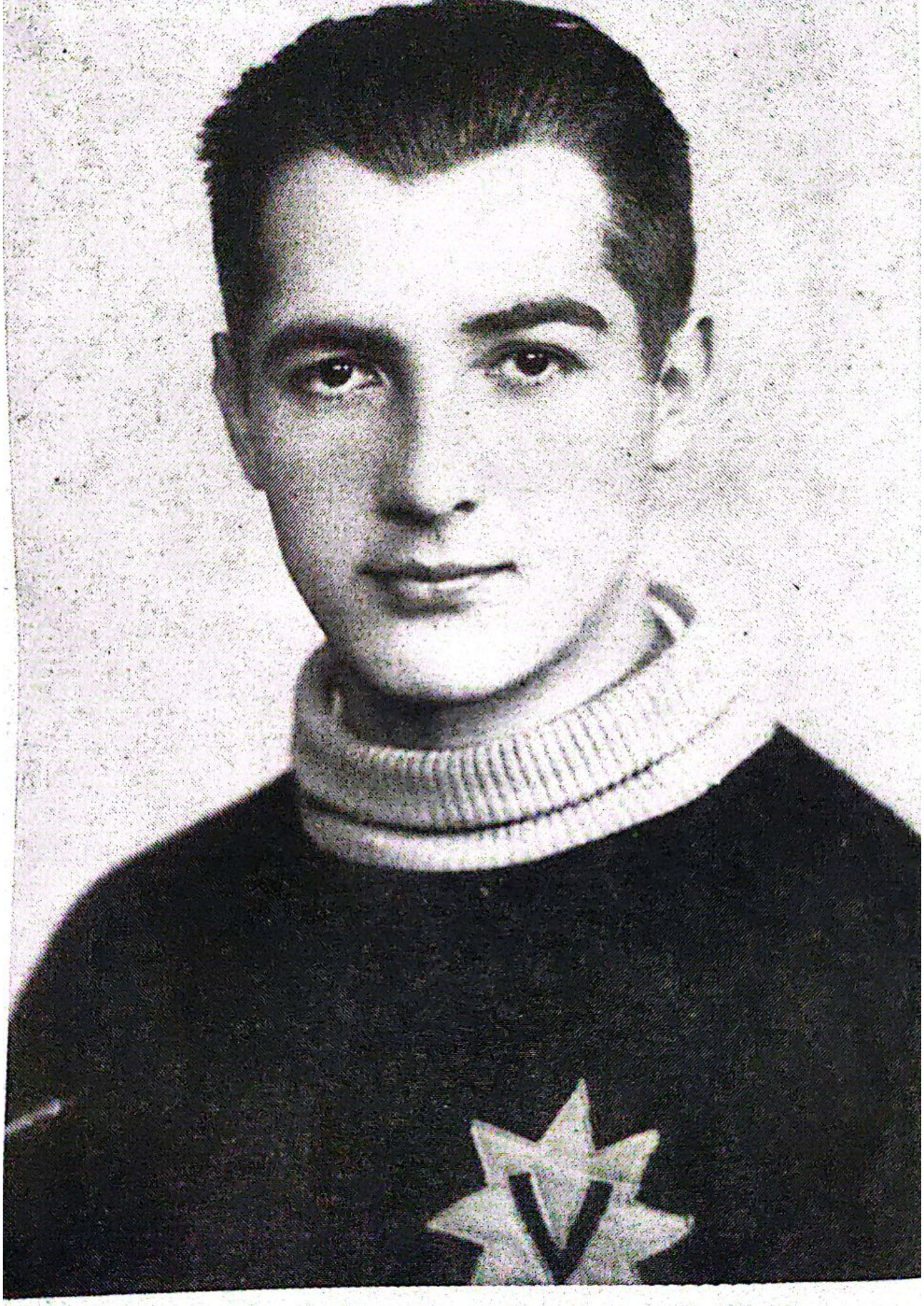

Mircea David îmbracă pentru prima oară tricoul de „venusist".

Scanned with CamScanner

„Negrii" la antrenament pe terenul din Splai. Se văd : Fieraru, Sfera, Gorgorin, Bărbulescu, Albu (parţial acoperit), Dan Gavrilescu, Ghenea, Ploeşteanu.

Alături de Orza, colegul de cameră.

Scanned with CamScanner

Ascultînd „poveştile" lui Costică Humis

Iuliu Barátky (cu genuncheră) l-a „incercat" din nou pe David cu o „bombă" puternică. (*Rapid – Venus*, meci de cupă, disputat în 1939 pe Giuleşti.)

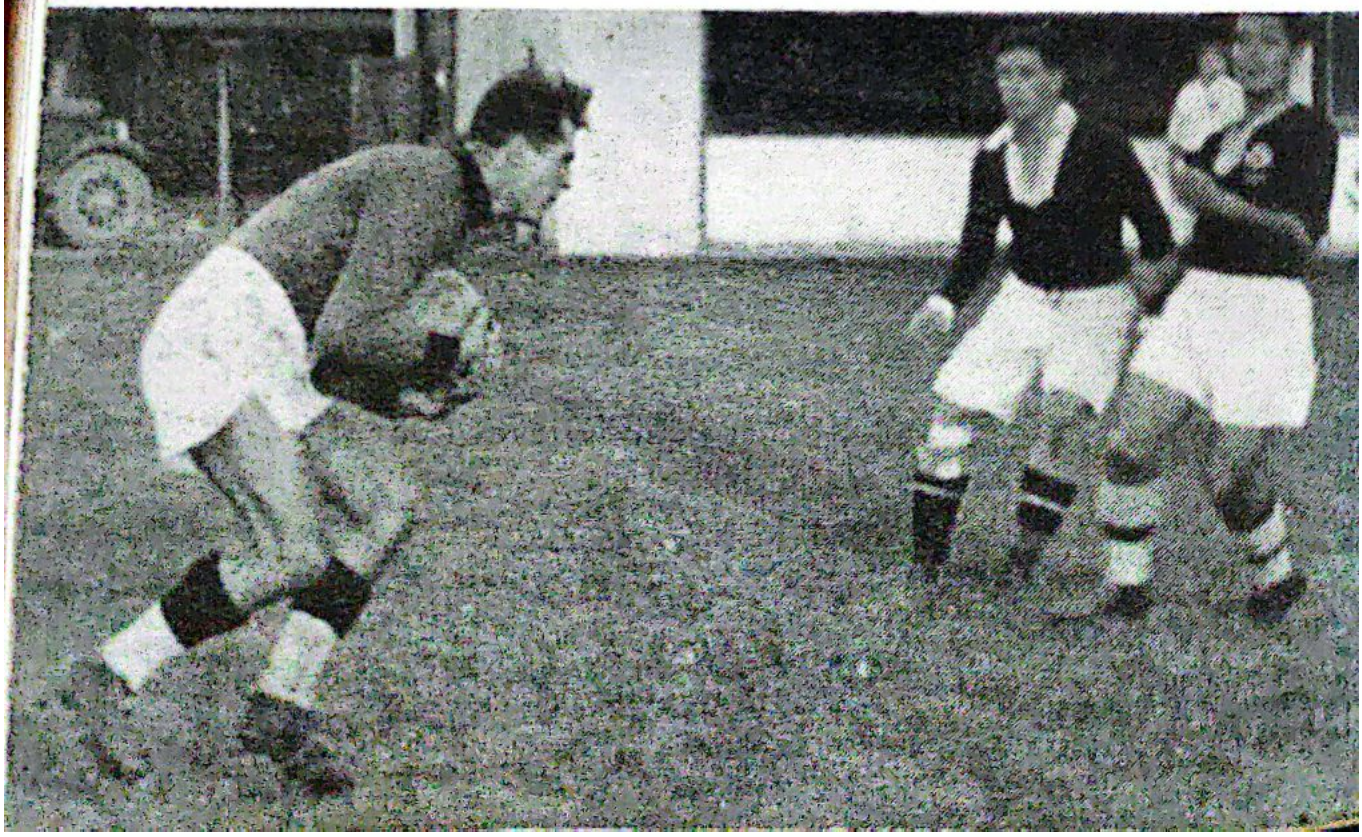

Scanned with CamScanner

David, în poarta națională, respinge un atac periculos în meciul cu Germania. Lîngă el, Stroch (tricou alb), Demetrovici și Lupaș. Sfera și Ploeșteanu sînt gata să intervină ; între ei (cu genuncheră) Helmut Schön, care ulterior a fost antrenorul echipei R. F. Germania, pînă în anul 1978...

Cu echipa națională în „turneul baltic". *Rîndul de sus :* Barátky, Bogdan, Moldoveanu, Pavlovici, Felecan, Rafinschi. *Rîndul doi :* Mircea David (primul din stînga). Costel Rădulescu (conducător), Denis Xifando (arbitru), doi membri ai delegației, Covaci, Juhász, Brandabur, Sepi, Buidaș. *Jos ;* Rășinaru, Dobay, Bodola, Burgher.

Scanned with CamScanner

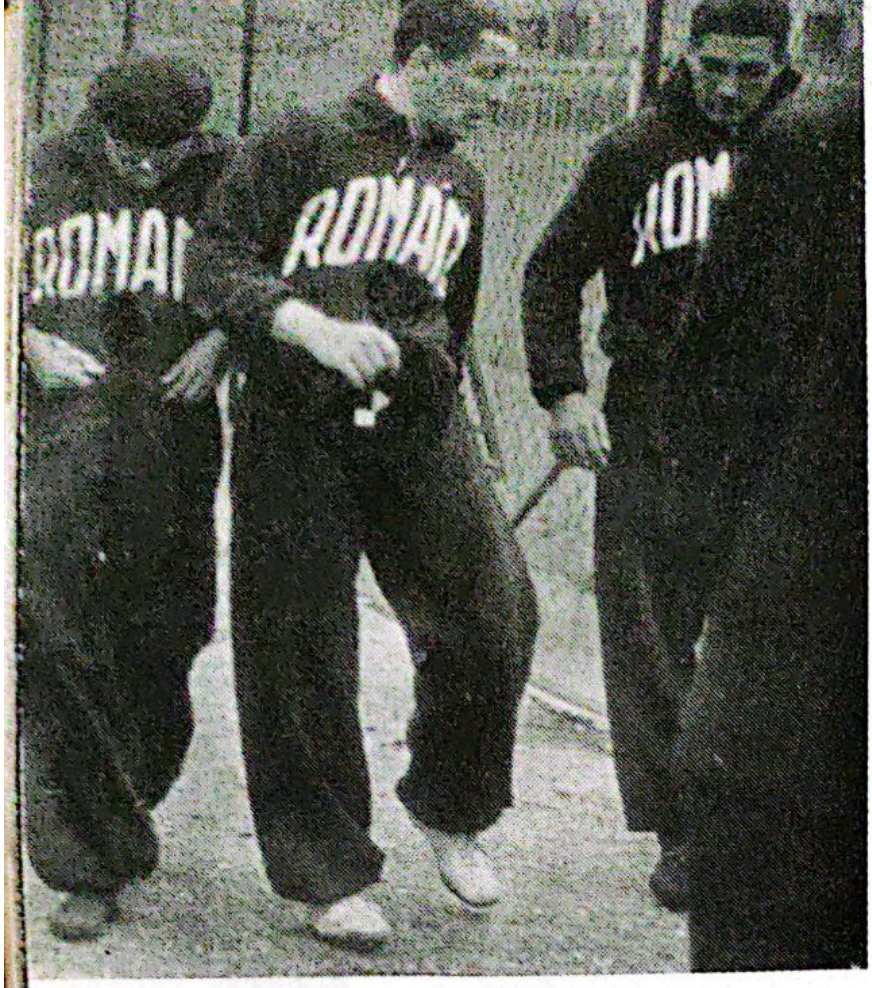

— Nu prea mă simt bine cu piciorul sting, Mirciulică. Dar trece el pină la joc... (Barátky și David înaintea unui antrenament, la Roma)

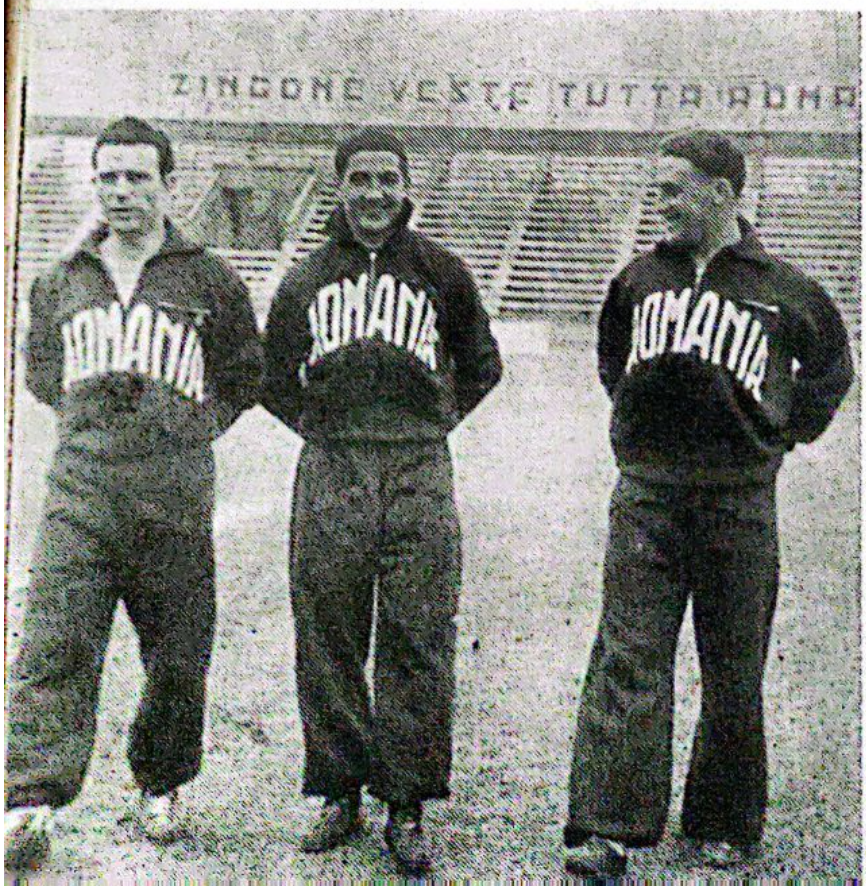

Sfera, David, Lenghe-riu, „triunghiul de oțel" din partida Italia–Ro-mânia, disputată la Ro-ma (14 aprilie 1940)

Scanned with CamScanner

Și acuma, meciul de neuitat. Echipa României salută publicul din Roma. De la stînga la dreapta : Virgil Economu, selecționer unic, Sfera, David, Gică Popescu, Lengheriu, Reuter, Barátky, Vintilă, Lupaș, Bindea, Mihăilescu, Juhász.

Italienii atacă mereu. David respinge balonul în luptă cu Bertoni. Sfera și De Maria urmăresc disputa...

Scanned with CamScanner

„Il Dio" stăvilește un nou atac al „azzurilor". În centru, Sfera îl blochează pe Piola. În preajma lor, De Maria, Lupaș și Reguzzoni.

Golul egalizator al italienilor, plecat din gheata lui Lengheriu (lîngă David). Lupaș încearcă să devieze balonul, dar... fără succes. Biavatti jubilează. În spatele porții românești, selecționerul Italian Vittorio Pozzo e în culmea bucuriei...

Scanned with CamScanner

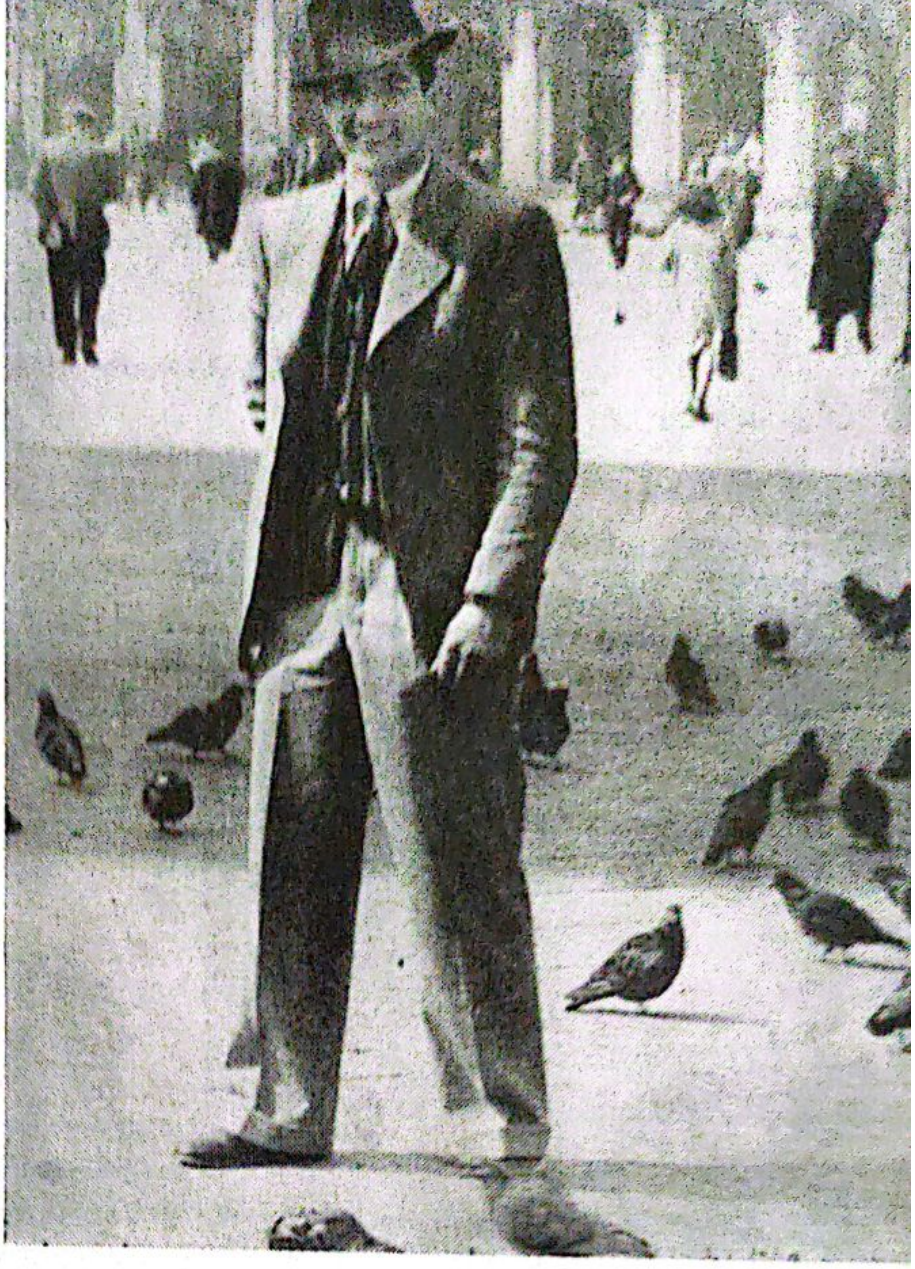

În piața San Marco, printre porumbei...

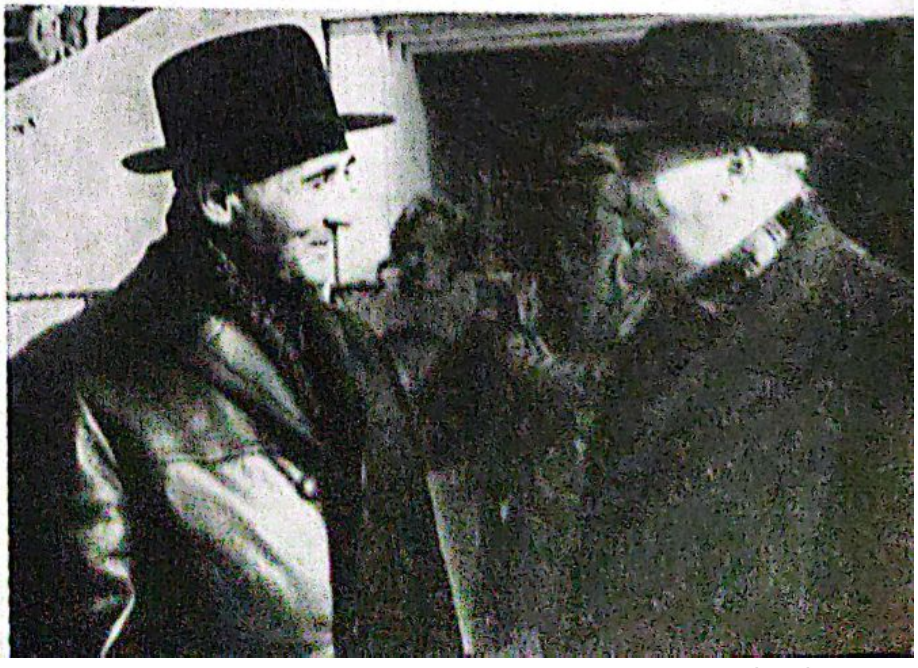

„După douăzeci de ani"... Întîlnire cu celebrul internațional italian Meazza, aflat în vizită la București...

Scanned with CamScanner

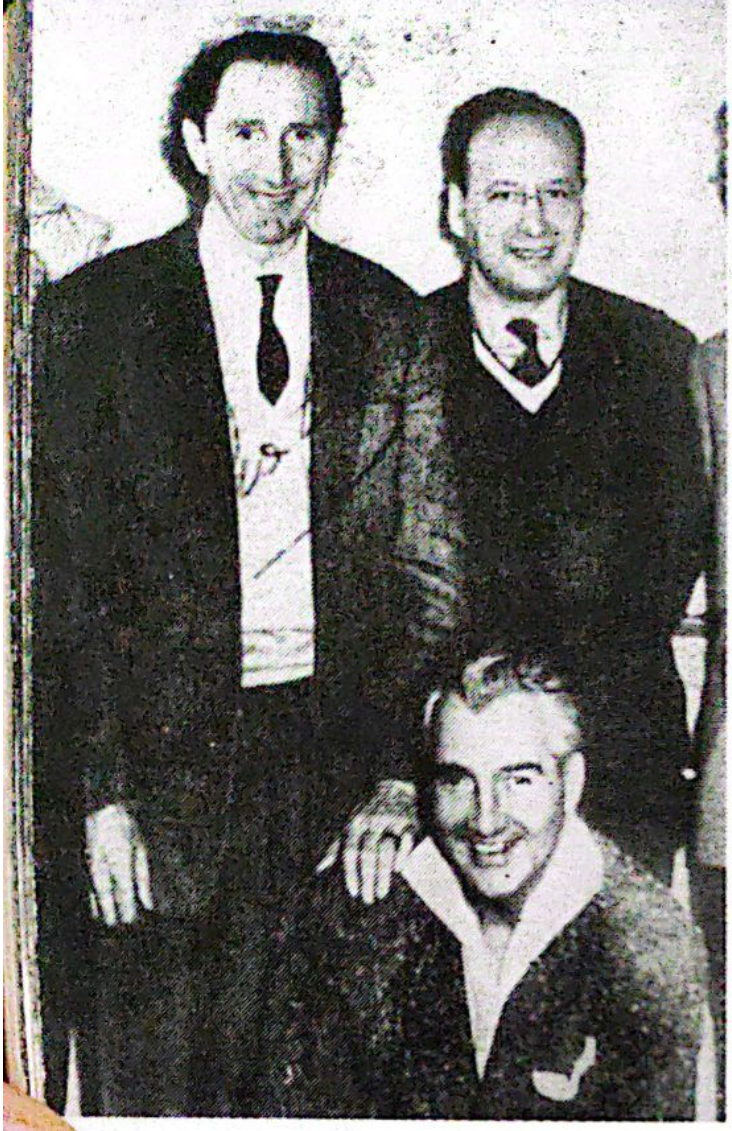

...Și iată-i și pe cei doi mari adversari de la Roma. Piola și David, rememorind, la București, după aproape 25 de ani, fazele neuitatului joc, din 14 aprilie 1940. Lîngă Piola se află antrenorul Angelo Niculescu.

— Aș vrea ca tinerii să înțeleagă, citind această poveste, că numai prin muncă asiduă și dăruire sufletească, poți izbîndi în viață și pe terenul de sport... (Mircea David și George Mihalache, la masa de lucru)

Scanned with CamScanner

strălucită formație : David, Sfera, Albu, Bărbulescu, Gain, Demetrovici, Humis, Ploeșteanu, Petea, Bodola, Orza. Dar, la un moment dat, mi-am dat seama că atacanții jucau în dorul lelii, iar toate șuturile lor parcă voiau să evite cu tot dinadinsul poarta lui Theimler. Spre sfîrșitul partidei, cînd scorul rămăsese tot alb, în ciuda dominării autoritare a Venusului, am strigat intrigat spre Ploeșteanu : — Ce naiba faceți acolo ? Nu sînteți în stare să-i băgați un gol lui Theimler ?

— Lasă-l, Mirceo, în pace, mi-a răspuns „Ploaie", apatic, că și așa e destul de nenorocit. I-a murit copilul azi dimineață. Asta-i mai trebuie acum ? Să-i mai dăm și goluri ?

Clubul ne-a aplicat atunci o amendă usturătoare. Dar nimeni n-a regretat banii pierduți !

— Mircea David, îmi permit o paranteză la capitolul „Celor trei mușchetari". După cîte îmi amintesc, Albu monopolizase postul de fundaș stînga la națională. A jucat de 42 de ori, dintre care de 39 de ori CONSECUTIV. Sfera a îmbrăcat tricoul reprezentativei mai rar. Cum îți explici acest lucru ?

— Albu n-a avut niciodată un contracandidat serios pe stînga. Pe dreapta, în schimb, s-au perindat de-a lungul anilor, mulți omeni de valoare : Rusen, Vogl, Bürger etc. Bürger i-a fost preferat lui Sfera datorită tehnicii superioare și calmului său proverbial. „Badea" avea multe calități, era tenace, rezistent, ambițios, dar cînd „îl lua apa" își pierdea firea, ar fi fost în stare să faulteze în careu, fără să-și dea seama de ce. Pînă la urmă, Sfera a făcut totuși pereche și la națională cu Albu, datorită indisponibilității lui Bürger în partida cu Lituania la Kaunas. Sfera a mai prins apoi echipa națională încă de vreo cîteva ori, iar după accidentarea lui Bürger din meciul cu Anglia, în 1939, a devenit titular, reușind partide remarcabile, în special, la Roma și Budapesta.

— Aș vrea să știu ce s-a întîmplat cu „Cei trei" după ce au părăsit arena fotbalistică ?

— Au rămas aceeiași prieteni credincioși, nedespărțiți decît de distanțe. Ne scriam însă foarte des și ne întîl-

neam ori de cîte ori se ivea prilejul, ca să ne împărtășim necazurile și bucuriile vieții. Bineînțeles, că rezervam capitolul principal tot fotbalului, căci tustrei eram dornici să punem umărul, pentru a împinge mai departe căruța lui cînd mergea pe roate... pătrate.

... În ultimii ani, Ghiță Albu se plîngea tot mai des de dureri la coapsa piciorului drept. Se stabilise la Făgăraș, ca antrenor coordonator la Centrul de juniori și l-am vizitat de multe ori împreună cu Sfera. Avea casa îmbelșugată, o viață de familie fericită, o bătrînețe liniștită... Ah, dacă n-ar fi fost povestea cu piciorul acela. Într-o zi, prin vara anului 1971, ne-am întîlnit la Federația de fotbal. Albu mergea greu și ne-a zîmbit resemnat :

— Ce să fac ? A izbit vremea-n mine, mă băieți ! S-ar putea să rămîn într-un singur picior.

Cuvintele lui ne-au cutremurat și pe mine și pe Sfera, dar acesta a căutat să pareze șocul printr-o glumă :

— Lasă, Ghiță, tu să fii sănătos, că și așa fotbalul nu mai are nevoie de noi, greoi și bătrîni cum sîntem. (Albu se îngrășase foarte mult în ultimii ani, cîntărea aproape 120 de kilograme).

Albu s-a silit să zîmbească, dar n-a prea izbutit. S-a retras la fereastră, cu spatele la noi și mi s-a părut că-și șterge pe furiș o lacrimă. S-a recules însă repede și, reîntorcîndu-se, ne-a luat de umeri :

— Veniți la mine, la aer curat, nepoluat, am niște păstrăvi pe cinste și un vin din care nu beau decît la zile mari.

N-am mai apucat să ne revedem. Albu ne-a telefonat de la Făgăraș că se simte foarte rău și atunci am alergat la dr. Dumitru Tomescu, rugîndu-l să-l vadă.

A urmat operația, iar Ștefan Covaci care antrena *Ajax*-ul pe vremea aceea, i-a trimis o proteză specială care i-a fost implantată în femurul drept, ca să-l ajute la umblat. Albu mergea spre vindecare. Se simțea bine, făcea plimbări pe coridoarele spitalului și se bucura ca un copil :

— Bine că am scăpat de cîrje. Am să mă pot juca cu nepoțelul meu la Făgăraș.

Dar, pe neașteptate, într-o zi nu s-a simțit în apele sale. Operația reușise perfect, însă inima lui n-a mai re-

Scanned with CamScanner

zistat multă vreme. Într-o noapte, pe la unu, cînd lucram la clasoarele mele cu timbre, a sunat telefonul. La capătul firului, am deslușit destul de greu glasul înăbușit de plîns al lui Sfera :

— Mircea, s-a terminat cu Albu al nostru. De acum n-am mai rămas decît „doi mușchetari"...

„VICLENIILE LUI BARÁTKY" ȘI „COMETA" SEPI GRAȚIAN...

Mircea David a pus pe masa de lucru două fotografii vechi și degetul său indică pe rînd atacanții care șarjează poarta sa :

— Acesta-i Barátky... acesta, Sepi Grațian. Mai scrutează cîteva clipe cele două imagini. Ce zici, nu-i așa, parcă-s turnați pe același calapod ?

O privire rapidă e suficientă ca să-i dau dreptate.

Într-adevăr, ambii atacanți centrali, și Barátky și Sepi, asaltează portarul cu aceeași vigoare, amîndoi sînt bine clădiți, excelenți săritori la cap și ai impresia că sub izbitura lor de „berbece" Mircea David va fi zvîrlit în plasă ca o jucărie...

— Dacă nu calculai bine saltul, riscai să fii proiectat în poartă cu minge cu tot ! Barátky avea un piept extraordinar de puternic. Impactul cu el era violent, trebuia să te ții bine-n șa...

— „Giussy" revine mereu în amintirile dumitale, ca o obsesie, aș putea spune.

— Da, recunosc, m-a fascinat totdeauna, chiar în zilele cînd strălucea mai puțin în teren, deși ele au fost rare... Dar chiar și atunci, el era un vulcan care a aținit numai pentru moment. În realitate, sub această aparentă somnolență, se pregătea să erupă cu o tărie fantastică, neașteptată. Cu experiența pe care o acumulase și miraculosul său talent, schimba în numai cîteva secunde fața unei partide.

Scanned with CamScanner

Atunci cînd credeai că echipa sa este iremediabil îngenunchează, „Giussy" plasa o lovitură magistrală care te înlemnea. Un dribling în slalom încununat de un șut-surpriză de la 20 de metri așeza mingea în gol și dădea oxigen echipei sale. Părea un iluzionist care, cu o singură mișcare, îți scoate un porumbel din buzunarul de la vestă. Alteori, recurgea la „lovituri de teatru", dovedind o șiretenie diabolică...

— De una din ele îmi amintesc, îl întrerup eu.

Și ca prin vis revăd arena Venus, înțesată de lume, într-o duminică de vară caniculară. Strecurat ca prin minune printre cerberii de la poartă, ținc de șapte ani, urmăream, înghesuit și strivit de oameni, cu nasul vîrît în plasa de sîrmă care împrejmuia terenul, una din partidele *Venus—Rapid*. „Negrii" conduceau cu 1-0. Tot publicul trecuse de partea lor, aplaudînd frenetic combinațiile lui Beffa, Gruin și Humis. Feroviarii, înhibați, nu-și regăseau busola. Păreau niște oi speriate de șuieratul trenului. Barátky folosea fel de fel de tertipuri, dar Colea Vîlcov și Sfera îl zăvorîseră parcă într-o cușcă... Deodată l-am văzut pe Barátky ciocnindu-se de Sfera, la circa 25 de metri de poartă. Un incident de joc banal, fără nici o intenție agresivă de-o parte sau de alta. Dar Barátky s-a prăbușit de parcă l-ar fi călcat tăvălugul și a început să se vaite și să se zvîrcolească în zgură atît de disperat, încît arbitrul a oprit jocul. Am auzit apoi cu urechile mele cuvintele lui Bogdan care se apropiase de coechipierul căzut :

— Ce-i cu tine, „Giussy", ce s-a întîmplat ?

— Vezi-ți de treaba ta, l-a admonestat Barátky, și a continuat să se contorsioneze la pămînt...

Sfera — cunoscut ca un „călău" — dar nevinovat de astă dată, s-a apropiat și el de locul incidentului.

— Ce faci, bade, acolo, ai obosit ?, l-a interpelat Sfera, aplecîndu-se să-l ajute. Dar Barátky a strigat și mai tare : „M-a lovit. iar !". Apoi, MÎNJINDU-ȘI FAȚA CU ZGURĂ DE PE JOS, s-a sculat, împleticindu-se, chemînd parcă toți spectatorii să-i fie martori și s-a prăbușit din nou la pămînt !...

A urmat „lovitura de teatru". Întreaga arenă s-a transformat într-un iad. Toți cei din tribune huiduiau și

Scanned with CamScanner

fluierau *Venus*-ul, iar Sfera înlemnise de uimire, copleşit cu cele mai îngrozitoare insulte. Un spectator de lîngă mine se congestionase la faţă, zbierînd prin plasa de sîrmă:

— Măcelarule ! Bestie venusistă !

Iar un ins cu o gambetă, probabil avocat sau profesor, uitînd de orice maniere, fluiera cu degetele vîrîte în gură, strigînd din cînd în cînd :

— Criminalul ! Prăjeşte pisici pe grătar !

Toată simpatia pentru *Venus* fusese transferată instantaneu *Rapidului*. În minutele următoare, propulsaţi în atac de ovaţiile tribunelor, giuleştenii au înscris două goluri prin Moldoveanu. *Venus*, a pierdut meciul cu... 5-1. Abia cînd l-am văzut pe Barátky zîmbind machiavelic la capătul jocului, în timp ce se îndrepta spre micul tunel de la tribuna de lemn, mi-am dat seama că prin „farsa" pe care o „montase" atît de magistral, el hotărîse victoria echipei sale. Da, da, Barátky era un inegalabil meşter şi la capitolul „Viclenii în teren".

Mircea David zîmbeşte ascultîndu-mi povestea.

— Cînd te gîndeşti că şi eu am căzut în plasa lui o dată... La un joc *Venus—Rapid*, prin 1942, dacă nu mă-nşel, Giussy a vrut să mă „neutralizeze". Şi atunci l-a îndemnat pe Azbiceanu — un jucător foarte dur — să mă contreze tot timpul. M-a aruncat cu gura-n iarbă, o dată, de două ori, de trei ori. În cele din urmă m-am hotărît să ripostez şi atunci arbitrul ne-a eliminat pe amîndoi.

La ieşirea din teren l-am auzit pe „Giussy" şoptindu-i radios lui Ionică Bogdan :

— Un cal şi-un pui !

Venus pierduse portarul, iar *Rapid* mult mai puţin : un jucător ca mulţi alţii. Iar operaţia se desfăşurase tot în „regia" lui Barátky...

— Venise vorba de Sepi Graţian...

— „Bombardierul !". Părerea mea e că Sepi a fost singurul centru înaintaş croit pe măsura lui Barátky, unicul său rival serios la supremaţie. Am apărat şuturile lor. Sepi nu avea tehnica şi iscusinţa lui Barátky, dar trăgea la fel de precis şi chiar mai puternic. Voleurile sale, de la 16—20

Scanned with CamScanner

de metri, te încremeneau pur și simplu. Se pare că îl ajuta enorm și conformația neobișnuită a labei piciorului, care imprima balonului o forță teribilă. Debutul lui Sepi fusese tumultos. Toți vedeau în el cel mai de temut bombardier al fotbalului, omul capabil să distrugă porțile, să scoată barele din rădăcini cu șuturile sale. Dar viața i-a plantat mereu în față cîmpuri de mine ascunse...

Mai întîi a fost acea teribilă „dramă de la Reșița", din prima ediție a Cupei (1933—1934), cînd *U-Cluj* a înfruntat *UDR*-ul la ei acasă. După o repriză egală, la scorul de 2—2. Lakatoș (care mai tîrziu va juca la *Ripensia)* l-a accidentat grav la cap pe Sfera și acesta a fost mutat figurant pe aripa stîngă. N-a trecut mult și fundașul reșițean Bundi l-a scos din circulație și pe Sepi ; lovitura sa cu bocancul a fost atît de gravă, încît — așa cum avea să se constate mai tîrziu la radiografie — i-a fracturat trei coaste, perforîndu-i pleura. Sepi a fost scos pe tușă, a primit îngrijiri, dar a ținut să reintre ; așa cum era, cu coastele fisurate, a marcat golul victoriei cu cinci minute înainte de final, printr-un volé excepțional. Transportat apoi pe targă la Cluj, a fost operat de urgență. A stat un an jumătate cu pneumotorax la Pălținiș. Toți credeau că a fost pierdut definitiv pentru fotbal. Sfera, care activa acum la *Venus*, l-a întîlnit într-o bună zi la Cluj :

— Cum o mai duci, „Gați" ?

— Prost. De cînd nu mai sînt bun pentru fotbal, nu se mai uită nimeni la mine.

— Și tu ce zici ? Ai mai putea ?

— Abia aștept să intru în teren !

Sfera l-a măsurat cu privirea, sceptic :

— Ai pus pe tine kilograme multe.

— Am 95, dar pot să mai dau jos !

— Crezi ?

— Sînt sigur.

Sfera îl cunoștea bine pe „Gați". Știa că nu aruncă vorbele în vînt. De aceea, cum a sosit la București a început să-l pisezе pe avocatul Eladescu, socrul său :

— Chemați-l pe Sepi la noi, la *Venus*. N-o să vă pară rău.

Scanned with CamScanner

Cînd Western — antrenorul „negrilor“ — a dat ochii pentru prima oară cu Sepi Grațian, s-a uitat chiorîș :

— D-ta ai jucat fotbal ?

— Da.

— Și cine alerga pentru dumneata în teren ?

Sepi și-a dat seama că face aluzie la „silueta“ sa care luase proporții în urma supraalimentației de la „Păltiniș“ :

— Dați-mi o minge, totuși...

Și așa cum era, îmbrăcat, cu pantofii de stradă, a expediat cîteva bombe care i-au încremenit și pe portarul Ghenea și pe antrenorul Western.

— Bine, bine, a mormăit Western, dar trebuie să dăm jos vreo 15 kilograme de slănină, pe puțin...

— Nu-i bai, a zîmbit Sepi Grațian. Cum le-am pus, așa am să le dau.

Și s-a apucat imediat de treabă. Sepi ura antrenamentele de condiție fizică. Ar fi preferat să cearnă întreg nisipul Saharei, decît să-l pui să alerge sau să facă gimnastică...

De astă dată însă și-a călcat pe inimă și s-a așternut la treabă cu o rîvnă care ne-a lăsat pe toți cu gurile căscate...

După cîteva luni a urmat „come back“-ul pe terenul de fotbal și marile dureri de cap pentru portarii adverși... Nu prea exista meci unde porția lui Sepi să nu fie de cel puțin două goluri. Mai tîrziu „apetitul“ avea să sporească. *Venus* își găsise — în sfîrșit — „bombardierul“ mult dorit. Am venit în 1936 cu *C.A.O.*-ul la București, ca să înfruntăm *Venus*-ul în propriul bîrlog din Splai. Bucureștenii jucau atunci în formula : Ghenea (Iordăchescu), Sfera, Albu, Bărbulescu, Fieraru, Gorgorin, Gruin, Sepi, Humis, Petea, Ene. Privește tripleta : Sepi, Humis, Petea. Tustrei tiraliori redutabili. Dar niciunul nu trăgea ca Sepi. Mi-a înscris două goluri fantastice, ambele din voleuri extrem de puternice. Apoi și-a continuat seria și cu *Ferencvàros* și *Admira*, cînd a reușit partide senzaționale. I-a marcat lui Platzer două goluri pe care acesta nici nu „le-a văzut“. Faima lui Sepi creștea din nou, de la joc la joc.

Scanned with CamScanner

Dar viața i-a pus iarăși piedică. Sau și-a pus-o singur. Răsfățat de admiratori și, mai ales, de admiratoare, „Gați" a început să piardă nopțile, împreună cu Fredy Fieraru, la restaurante și prin tripouri. Sfera se străduia zadarnic să-l abată de pe acest drum care ducea într-o singură direcție. Platko, noul antrenor al *Venus*-ului, închidea ochii la toate „slăbiciunile" lui Sepi. Îl iubea prea mult și, într-un fel, trebuia să-i dau dreptate. Ca fost portar, numai Platko își dădea seama cît valora acest „bombardier", cu numele de Sepi...

Dar situația nu s-a putut prelungi la infinit. Presat de conducerea clubului — scandalurile cu Sepi și Fieraru deveniseră tot mai frecvente — Platko a fost nevoit să subscrie la hotărîrea privind suspendarea celor doi jucători pe un an și jumătate. Rămas descoperit, antrenorul a recurs la o inovație, transformîndu-l pe Colea Vîlcov în „stoper" și încredințîndu-i juniorului Dan Gavrilescu rolul de „inter-rătăcitor". În felul acesta antrenorul aplicase pentru prima oară în țara noastră sistemul „W.M.", care mai tîrziu avea să se bucure de o largă utilizare...

Sepi s-a scuturat în cele din urmă de amețeala care îl făcuse să se scufunde în „nisipurile mișcătoare" ale vieții, a cerut dezlegare și a plecat la Timișoara, dornic să realizeze al doilea „come-back"... A mai jucat o vreme la *Ripi*, a mai „torpilat" de multe ori porțile cu șuturile sale, dar într-o bună zi — prea devreme — a fost nevoit să-și agațe bocancii în cui... Sepi Grațian a ratat astfel ocazia de a figura în analele fotbalului nostru ca o mare vedetă. Păcat !

— Aici, cred eu, există și explicația la marea enigmă : de ce Barátky rămîne un nume scris cu aur în fotbalul nostru, pe cînd numele lui Sepi...

— Pentru că la Barátky a existat o dragoste imensă pentru fotbal și o ambiție de fier. Nu uita că el a venit din Ungaria — după ce fusese vîndut la 17 ani — cu un singur picior valid. Al doilea fusese operat la genunchi de celebrul dr. Molnár la Budapesta, după o accidentare foarte gravă. Mulți din anturajul *Hungariei* îi preziceau sfîrșitul ! Dar „Giussy" n-a fost de acord. Se antrena cu furie, cu patimă, cu disperare. Cînd simțea tăișuri de cuțit în rotula

Scanned with CamScanner

operată, scrîșnea din dinți și se încuraja singur : „Nu-mi pasă de genunchiul ăsta beteag. Tot eu sînt mai tare ca el !“

De aceea nici nu alerga prea mult în teren. Se plasa însă acolo unde simțea că e nevoie. Și cu minimum de efort realiza maximum de profit pentru echipa sa !

...Acesta-i adevărul. Barátky și Sepi au fost cei mai vestiți „bombardieri“ ai noștri. Mai tîrziu a apărut și Bazil Marian cu șuturi la fel de nimicitoare. Împotriva lui, însă, n-am avut prilejul să mai joc și îmi pare rău. Aș fi vrut să figureze și el în „colecția“ mea...

TRICOURILE „NAȚIONALEI“

— Pentru astă seară am ales, dragă Mircea David, subiectul „tricourile“ naționalei.

„Il Dio“, cu același surîs liniștit cu care am început să mă aclimatizez, începe din nou să povestească :

— La *C.A.O.* înfruntasem „mitul Czinczer“ și lupta nu fusese deloc ușoară. Acum, după ce mai mă „rodasem“ puțin, îmi îndreptam privirile cutezătoare spre tricoul „naționalei“, pentru că, după părerea mea, nimic nu e mai frumos în viața unui adevărat sportiv decît să viseze că într-o zi va fi ales să apere culorile țării sale. Știam că mă așteaptă o confruntare aprigă cu Anghel Crețeanu de la *Juventus* și Dumitru Pavlovici, „pantera vestului“, amîndoi portari curajoși, talentați și, mai ales, călîți în grele partide internaționale.

Eu reușisem — e drept — cîteva jocuri bunicele, selecționerii mă luaseră „în vizor“, dar mai șoviăiau : „E fraged încă, să se mai coacă !... Și-apoi nu-și ține locul în poartă, se hazardează prea mult în careu“.

După „dezastrul de la Sofia“ în 1935, Crețeanu a trebuit să plătească oalele sparte și a fost „excomunicat“.

„Dezastrul de la Sofia“ caracterizează comportarea sub orice critică a echipei noastre, în toate cele

Scanned with CamScanner

trei partide ale Balcaniadei. În prima întîlnire, am fost învinși de iugoslavi cu 2—0 — partida întrerupîndu-se în minutul 75, datorită întunericului — în a doua, bulgarii ne-au surclasat cu 4-0, iar în a treia abia am reușit să smulgem un „egal" Greciei (2—2). Și încă două amănunte, nu lipsite de interes. La primul joc, Iugoslavia—România, cel mai periculos atacant din teren a fost Sipoș, iar în partida cu grecii ambele goluri adverse s-au datorat lui Humis. Ulterior, acești doi jucători străini vor fi achiziționați de echipe bucureștene (Sipoș la *Rapid* și Humis la *Venus*).

Dar să-i dăm din nou cuvîntul lui Mircea David :

—... Deci Octav Luchide a început să aplece urechea la „corul orădenilor" (Juhasz, Covaci, Bodola) :

— Ia-l pe Mircea, domnule Octav. Ne asumăm noi răspunderea. Cu el la Sofia, nu încasam atîtea goluri.

În cele din urmă, presat de evenimente — se apropia partida cu Ungaria din primăvara lui '36 — Octav Luchide și-a dat consimțămîntul : „Bine, să vină la trial cu voi !"

Eram în al noulea cer. Și, cum știam că-l am în coastă pe Pavlovici, m-am bătut nebunește la jocul de încercare, țintind neapărat titularizarea. Am dat tot ce am putut ca să îndrept opțiunile spre mine. Știam că trenul vieții nu-i așteaptă pe întîrziați. Nu pot să-mi explic nici acum ce demon mă cravașa din spate, dar la „trial" mi-au ieșit „pasențele" atît de bine, încît Costel Rădulescu, managerul lotului, a exclamat :

— Încetează, măi băiete, că doar n-a venit sfîrșitul lumii. Dacă te omori acum după toate mingile, ce-o să mai faci duminică ?

Bodola, care prinsese replica din zbor, mi-a zîmbit :

— I-ai convins, Mircea. Precis ești titular !

PRIMUL JOC LA „NAȚIONALA"

... *Duminică 15 iunie 1936*, la ora 16, coboram dealul de la O.N.E.F. purtînd primul tricou al „națională". Simțeam pe spate numai furnici umblînd încolo și-ncoace.

Scanned with CamScanner

Pavlovici fusese desemnat rezervă. Bodola mă ţinea de umeri încercînd să-mi dea curaj :

— Fii liniştit şi apără ca la noi, la *C.A.O. !*

Intram în teren alături de Bürger, Albu, Vintilă, Dobra, Demetrovici, Bindea, Schileru, Ciolac, Bodola şi Dobay.

Maghiarii aliniau formaţia lor „de aur" a anilor 1935—36 : Palinkás, Polgár, Fekete, Seres, Szücs, Lázár, Sas, Vincze, Cseh, Toldi, Titkos. Atacul era arma cea mai temută a adversarilor şi noi ştiam asta încă de multă vreme...

Arbitrul german Bauwens a dat semnalul de începere şi, cu toate că mă simţeam copleşit de o emoţie de nedescris, *m-am chinuit de la început să zîmbesc*. Ştiam că numai aşa pot să-mi ascund tracul şi teama de a da piept cu una din cele mai temute „artilerii" din Europa. Aşteptam să pornească primul şut, ferm convins că de el depinde totul în această importantă bătălie. Maghiarii nu se grăbeau, însă. Manevrau balonul cu prudenţă şi aparentă indiferenţă, căutînd probabil să descopere „fisurile" din sistemul nostru defensiv. Şi deodată s-au dezlănţuit pe partea dreaptă, ca nişte zvîrlugi semănînd panică în apărarea noastră. Sas a pornit ca o nălucă, s-a descotorosit de Demetrovici şi a centrat în partea opusă, spre Cseh. A urmat o bombă spre colţul lung al porţii iar eu m-am întins pînă la rădăcina barei, salvînd un gol ca şi făcut. Atunci am simţit declanşarea formidabilă a stadionului, strigătul său uriaş admirativ şi mi-am spus în gînd : „Zîmbeşte, David, zîmbeşte mereu, o să meargă bine !"

Şi-apoi, „caruselul" a continuat.

Din modestie, probabil, M.D. întrerupe aici confesiunea. Totuşi, pentru a da o imagine completă şi fidelă a „caruselului", voi recurge la relatarea fragmentară, desigur, a cronicilor din ziarele apărute a doua zi : *„Tînărul debutant din poarta naţionalei noastre a rezistat eroic în faţa tirului dezlănţuit de experimentaţii fotbalişti maghiari. David a dominat careul românesc cu intervenţiile sale oportune şi spectaculoase, a stopat mingi grele, iar publicul a sărit în ajutorul său, încurajîndu-l şi aplaudîndu-l din toate puterile. Ambiţionaţi de curajul acestei sprintene feline, în faţa căreia marii maeştri Toldi, Cseh şi Titkos se*

Scanned with CamScanner

dovedeau neputincioşi, jucătorii noştri au prins aripi, asaltînd cu înverşunare şi dîrzenie poarta lui Palinkás, care nu mai părea atît de inaccesibilă. O combinaţie ameţitoare între Schileru, Ciolac şi Bindea a ridicat tot stadionul în picioare. Apoi, în minutul 24, acest „argint viu", care se numeşte Bindea, a expediat mingea în poarta Ungariei.

Conduceam una dintre echipele cele mai temute ale continentului, dar acest avans n-ar fi rezistat fără intervenţiile salutare ale lui David la canonada dezlănţuită cu furie de atacanţii maghiari".

(N.A.) Ca martor ocular, cred că impasul echipei noastre s-a ivit la numai cîteva minute de la înscrierea golului lui Bindea, cînd poarta noastră a fost supusă unui veritabil asediu. La o degajare de la poartă, arbitrul Bauwens a apreciat că David făcuse mai mult de trei paşi — „Specialitatea" lui Răducanu, de mai tîrziu ! — şi a acordat o lovitură liberă indirectă de pe locul infracţiunii, adică la vreo 12 metri de buturile noastre. Echipa română s-a strîns, în întregime, ca un arici, la „zid". Un mare pericol plutea la poarta lui David care, foarte surescitat, renunţase la zîmbetul ce-l arborase pînă atunci şi striga enervat : „Nu văd nimic, mă mascaţi !" Clipele de tensiune se prelungeau, deoarece arbitrul, foarte scrupulos, măsura mereu distanţa, împingînd „zidul" înapoi. În cele din urmă, într-o tăcere de catedrală, Toldi şi-a luat elan, dar a tras razant cu bara dreaptă. Un oftat de uşurare s-a auzit în tribune, dar la faza următoare Sas a avut golul din nou în picior. David însă a blocat cu dezinvoltură. Surîsul îi revenise. Bine protejat de „grenadierii" Bürger şi Albu, el a zăvorît, în continuare, poarta noastră.

PAUZA NU-I UN SFETNIC BUN...

... Fluierul lui Bauwens pune punct ostilităţilor din prima jumătate a partidei. Jucătorii români se retrag, extenuaţi de efort, în spatele porţii. Vintilă se întinde primul pe iarbă, evident marcat. Albu cere două lămîi. Do-

Scanned with CamScanner

bay, plin de sudoare, zîmbește mulțumit : „Am demarat bine. David a făcut minuni". „Nu v-am spus eu ?", jubilează Bodola, ștergîndu-se cu un prosop. Tolănit pe iarbă, David își masează piciorul. Ultima ciocnire din careu îi lăsase „urme". Doi atacanți maghiari și-au pus autografele crampoanelor pe pulpa lui dreaptă. David cheamă masorul care începe să-l „mîngîie" de zor, șoptindu-i : „I-ai făcut praf, Mirceo, ține-o tot așa". Costel Rădulescu, managerul echipei, se apropie îngrijorat : — „Ce ai ? Ce s-a întîmplat ?" — „Nimic important, mă supără un pic piciorul drept, o întindere, cred, o să treacă" — „Eu știu ?!, face Costel Rădulescu, alarmat. Mai bine ar fi să-l bag pe „Mitty" (Pavlovici) în poartă". — „Dom-Costel, mai încerc cu masajul, poate... — „Lasă, lasă, dacă ești lovit, îl pun pe Mitty". Și se adresează timișoreanului : — „Pavlovici, treci la încălzire !"

Mitty se ridică șovăind, își trage genunchierele, și începe să alerge în dreapta și în stînga.

Publicul din tribune — încă sub impresia partidei strălucitoare prestată în prima repriză de Mircea David — intră la bănuieli că în culisele echipei noastre se petrece un lucru ciudat. Primele voci mîniate, răzbesc de la peluză:

— Hei, ce faceți acolo ?

— Vreți să-l înlocuiți pe David ?

— Ce v-a găsit, măi ?

— Pavlovici, stai în banca ta !

Și apoi, mai aţîţat, „corul" peluzei scandează :

— David, David ! Da-vid, Da-vid !

Dar, iată, Bauwens fluieră prelung, rechemînd echipele și în poarta noastră se instalează Pavlovici, nevoit să suporte umilința fluierăturilor tribunelor, cu toate că el, sărmanul, n-are nici o vină.

Vădit marcat de această atmosferă, bietul Mitty își pierde pînă la urmă calmul său proverbial. De acum înainte, va tremura la fiecare minge, primind două goluri stupide, copilărești, „fabricate" de Toldi.

...David își împachetează dezamăgit echipamentul. Partida s-a terminat cu victoria maghiarilor. Nimeni n-ar fi putut însă bănui că un nor neașteptat va întuneca ziua

Scanned with CamScanner

lui plină de soare. Dar așa este uneori viața. Nu vrea să-ți dăruiască o bucurie întreagă.

Cele două echipe se regăsesc seara la banchet, la „Athenée Palace".

— Unde este acel portar de gumă din prima repriză ?, întreabă Toldi.

Dar nimeni nu-i poate da un răspuns.

Mircea David rătăcește pe o alee de la șosea, prin noaptea de catran. Doi îndrăgostiți întorc capetele după el, iar fata gungurește mirată : „Nu-i oare băiatul acela drăguț, din poarta noastră, care i-a înebunit pe unguri ?" — „Ba da, el este !", răspunse tînărul. — „Și atunci, ce caută aici, noaptea, la șosea, singur ? „Băiatul ridică din umeri...

. . . . . .

Dumitru Pavlovici : *(Declarație apărută în „Gazeta Sporturilor"). Niciodată de cînd joc, n-am primit goluri atît de urîte. Primul șut a fost tras prin surprindere și, datorită terenului alunecos, mingea mi-a scăpat printre mîini. La golul al doilea, balonul s-a lovit de pămîntul ud și a căpătat un efect foarte curios. Rog să se țină seama de starea mea sufletească. Am intrat în teren în mijlocul nemulțumirii publicului care îl cere cu insistență pe David. Eu, însă, am fost obligat să-l înlocuiesc, căci David fusese lovit !*

— În orice caz — mi se confesa Ghiță Ciolac, cu ani în urmă — în acel meci din 1936, am reușit să jucăm pentru prima oară de la egal la egal cu marea echipă ungară. Dacă David — deși ușor accidentat — rămînea în poartă și în repriza secundă, am fi avut chiar speranța victoriei. Ungurii își pierduseră cumpătul în fața lui, David le dădea „complexe" ! Unde mai pui că am ratat și două ocazii cît roata carului de mari, eu și Dobay. Apoi au venit acele goluri nenorocite pe care, în mod normal, „Mitty" le-ar fi apărat legat de picioare și cu o mînă în ghips. Dar publicul l-a năucit cu fluierăturile lui !

Scanned with CamScanner

VIZAVI DE RUDOLF PLANICKA

(DIN ÎNSEMNĂRILE LUI DAVID)

18 aprilie 1937

„Povestea" înlocuirii mele cu Pavlovici a fost uitată, s-a topit odată cu omătul iernii. Dar și acum mai păstrez regretul că am deschis discuția cu C.R., despre piciorul meu lovit. Dacă aș fi tăcut, aș fi apărat mai departe — nu știu dacă mai bine sau mai rău — dar, în orice caz, n-ar fi existat atîtea comentarii. Totuși, pînă la urmă, lucrurile au intrat pe făgașul normal și odată cu apropierea jocului cu Cehoslovacia, am fost selecționat din nou, titular, alături de : Bürger, Albu, Vintilă, Juhasz, Rafinschi, Beke, Covaci, Ciolac, Bodola și Dobay. Cehii au venit cu vestitul Planicka în poartă (abia așteptam să-l văd), cu Bürger, (alt Bürger, deci doi în același meci), cu Citrocky, Kostalek, Proucha, Ludl, Fascinek, Kloz, Nejedly, Kopecky și Puc. Îl mai văzusem de două ori pe Planicka, dar am aflat și mai multe despre el de la Zombory, prezent la Triest, în partida aceea fantastică unde n-a lipsit mult ca Dobay și Sepi Grațian să răstoarne masivul „tanc cehoslovac" din drumul său impetuos spre finala cu Italia. Memorabila evoluție a lui Planicka în jocul cu italienii de la 10 iunie 1934, a făcut să curgă multă cerneală din stilourile gazetarilor. A parat goluri ca și făcute și a intrat în „prelungiri" cu o mînă accidentată, fără ca nimeni să știe, nici măcar coechipierii săi !...

...Iată-l acum, vizavi de mine, pe stadionul din Dealul Spirii, la poarta dinspre „Gib", cu șapca pe cap, în echipament negru, gata să intre în acțiune. Prezența lui mă stimulează, cum e și firesc, dar mă și emoționează. N-aș vrea să primesc un gol copilăresc, tocmai acum, cînd îl știu pe el vizavi, în poarta cealaltă...

Din fericire Bodola marchează primul punct în minutul 63, după ce, la ambele porți, am stins și eu și Planicka, toate focurile, în aplauzele entuziaste ale tribunelor. Golul nostru a fost imparabil. Covaci l-a păcălit pe cehul Bürger și a pasat spre Beke, care i-a retrimis imediat mingea.

Scanned with CamScanner

Acum, cei doi atacanți români nu-l mai aveau în față decît pe Planicka. Dar ei s-au hotărît să mai ofere un „supliment", pasînd spre Bodola care, venind lateral din urmă, a șutat năpraznic în poartă și gol ! A urmat după două minute o ratare incredibilă a lui Dobay.

...Începe să plouă, potolit, apoi cu o furie crescîndă. Mă decid să resping baloanele cu pumnii, ca să evit orice risc. Au mai rămas doar zece minute de joc.

Cerul revarsă necurmate torente asupra terenului de la ONEF. Dar nimeni nu se clintește din tribune, așteptînd fluierul final al italianului Barlassina. Bucureștenii sînt gata să aplaude victoria noastră... Dar, vai, izbînda ne-a ocolit în ultima clipă. Nejedly a tatonat poarta cu un șut, am zburat spre minge, dar iarba udă mi-a fugit de sub picioare, apoi mingea s-a lovit de gazon, mi-a atins vîrful degetelor și a intrat în plasă împietrindu-mi inima. Aș fi dorit atît de mult victoria în confruntarea directă cu marele Rudolf Planicka. Dar întîmplarea și gazonul alunecos, mi-au jucat festa ! Rămînem totuși cu consolarea unui meci egal cu vice-campioana lumii. Planicka a și uitat parcă de înverșunarea luptei. Îmi surîde cu prietenie și mă bate pe umeri :

— Es war ein guter Match, Kollega !

„DRACII ROȘII" LA BUCUREȘTI

...Belgienii au deplasat cel mai bun efectiv de care dispun la această oră : Badjou, Pavernick, Joachim, Dahlen, Stynen, De Winter, Boyle, Vorhoof, Capelle, Braine, Van den Eynde. Noi vom alinia formația din jocul cu cehii, cu două modificări în linia de atac. Ciolac a cedat locul lui Barátky, al cărui apetit de goluri în meciurile de campionat i-au determinat pe selecționerii Iuga, Luchide și Hațieganu să șteargă cu buretele vechile diferende cu atacantul rapidist. Dobay e bolnav și comisia de selecție s-a decis să-l promoveze pe pușțanul Gică Po-

Scanned with CamScanner

pescu (17 ani și jumătate) care debutează în echipa națională. Și de ce nu ? Băiatul e talentat și foarte bine dotat pentru postul său. Pare o gazelă. Și, după cîte îmi amintesc, Bodola a îmbrăcat tricoul național la 18 ani. Deci nu numărul anilor contează...

Gică s-a prezentat la trial în uniforma de liceu de la „Sfîntul Sava" și pentru o clipă am avut impresia că mă văd pe mine cu cîțiva ani în urmă, la antrenamentele C.A.O.-ului. Am stat de vorbă cu Gică la hotel, într-o seară. Era tare emoționat !

— Eu alături de Albu, de Barátky și de Bodola ? E un vis vechi al meu, însă nu mi-am închipuit că el o să se împlinească vreodată.

— Dar ce ai acolo, în mînă ?

— Un caiet de latină. Luni, după meci, mă prezint la examenul de fine de an. Sînt într-a șaptea.

— Auzi, dacă batem, vom primi, probabil, o „primă". Ce ai de gînd să faci cu ea ?

Gică nu șovăie cu răspunsul :

— M-am gîndit și la asta. Dacă luăm niște bani am să-i împart cu băieții de la *Sportul Studențesc*. Toți sîntem la fel de săraci.

...L-am văzut pe Badjou, cerberul „dracilor roșii". M-a impresionat teribil, nu numai prin statura sa, dar și prin intuiție și elasticitate. A reușit o partidă extraordinară, așa cum și-ar dori orice portar. În minutul 10, Beke și Bodola au avut golul în picior, dar Badjou, cu reflexe senzaționale, a respins. În minutul următor, a fost rîndul meu să salvez poarta. O ezitare a lui Rafinschi și m-am trezit în față cu Boyle, la numai șase metri. Am plonjat tocmai atunci cînd se pregătea să mă „execute". Belgienii n-au deschis scorul. Atacul nostru a început să construiască și el, dar fără rezultat. Totuși, în minutul 26, Barátky a pus piciorul în prag. Depășind întreaga apărare a „dracilor roșii", s-a infiltrat în careul de șase metri. A tras excelent, dar Badjou a apărat din nou, incredibil. Gică, Beke, Bodola și Barátky au continuat bombardamentul, mai înfuriați, dar belgianul părea o stîncă.

Am înscris abia în minutul 33 : Juhasz l-a deschis pe Barátky, plasat între „jandarmii" Pavernick și Joachim,

Scanned with CamScanner

„Giussy" a evitat „sandvișul" care i se pregătea și a tras formidabil sus, la păianjen, în colț, învingîndu-l — în sfîrșit — pe Badjou, care s-a întins cît era de lung, dar fără succes !

După pauză, belgienii s-au aruncat la atac și mi-au dat cam mult de furcă — mai ales Wornhoof — Braine m-a lovit cînd eram la pămînt și Rafinschi a fost gata-gata să-l facă „k.o.". Belgienii s-au aprins și mai rău, folosind tot mai des faulturile. Bodola a fost stopat în careu de fundașul Joachim printr-un plonjon clasic, și, bineînțeles, arbitrul Krist a fluierat penalty.

Și a urmat „recitalul Barátky", cu o poantă-unicat. „Giussy" a simulat că trage cu stîngul în colțul drept al porții. Badjou s-a aruncat bineînțeles pe dreapta, dar în aceeași clipă, în plin avînt, „vedeta blondă" a lovit balonul ușurel cu dreptul și mingea s-a dus în colțul... stîng, urmărită de privirile disperate ale belgianului. Badjou nu va uita multă vreme această „figură", sînt convins. Dar cine o mai poate oare repeta în toată lumea, în afară de Barátky ? Cred că nimeni... Conduceam cu 2—0 și se părea că apele s-au limpezit. Dar cu două minute înainte de final, după o mare ratare a lui Bodola, atacul belgian s-a avîntat spre poarta mea. Un schim de pase între Capelle și Wornhoof și „dracul împielițat" de Capelle, care îmi dăduse cel mai mult de furcă pînă atunci, mi-a expediat imparabil balonul în „năvod", la colțul stîng, unde a rămas țintuit între bară și plasă. Acest gol, venit aproape la spartul tîrgului, a declanșat mai intens focul în teren. Belgienii forțau egalarea și ai noștri au început, timorați, să arunce toate baloanele în tușă. În sfîrșit, s-a auzit fluierul final... Meci greu, foarte greu.

(Din cronica apărută în „Sportul Capitalei" : *„David a apărat tot ce i s-a tras. Ieri, mai cu seamă, cînd protectorii săi obișnuiți, Bürger și Albu, au fost mai puțin siguri ca de obicei, talentatul portar orădean a convins pe toată lumea că deține o clasă excepțională. El și-a modificat și stilul. E mult mai sobru. Golul primit de la Capelle a fost imparabil".*)

Scanned with CamScanner

23 iunie, 1937. A patra convocare la lotul național. Peste cîteva zile, jocul cu suedezii. Programul e același. Prezentarea la cantonamentul de la „Union". Masa la Restaurantul Presei din strada Academiei, cu friptura, salata și desertul de rigoare, ședința la baia de aburi, joc cu un sparring-partner — de obicei, *Socec Lafayette*, care nu ne pune prea mari probleme — plimbare la Băneasa și un film cu cowboy, la „ARPA"... Simbăta, iarăși deconectare în pădure la Băneasa și apoi o mică ședință tehnică în care ni se comunică formația. Apoi, somn de voie, iar duminică, meciul.

Suedezii sînt unul mai înalt ca altul, începînd cu portarul lor, Sjoberg (1,92). Lungren și Kallberg sînt fundașii, Halmgren, Jakobsson și Svantrom, mijlocașii, iar Josefson, Persson, Johansson, Bunke și Wetterstron, atacanții. Noi păstrăm apărarea din jocul cu belgienii : David, Bürger, Albu, Vintilă, Juhasz, Rafinschi, dar atacul apare din nou într-o altă variantă : Moldoveanu, Covaci, Barátky, Bodola, Dobay. Deci azi jucăm patru orădeni în echipă.

De două zile „Cibi-Baci" (Coloman Baci), ne vorbește mereu despre „marea revanșă". Într-adevăr, avem de plătit „polița de la Stockholm", unde suedezii ne-au surclasat în 1935 cu 7—1. Bine că nu m-am nimerit eu în poartă în ziua aceea de pomină !

[Disputată la 1 septembrie 1935, la Stockholm, partida Suedia—România a cunoscut o desfășurare extrem de agitată, care explică și nu prea explică, scorul sever cu care a fost înfrîntă echipa noastră (Bugariu, Bürger, Albu, Bărbulescu, Steinbach, Cuedan, Georgescu, Klimek, Barátky, Petea Vîlcov, Dobay). Cîteva amănunte semnificative. În prima repriză, încheiată cu scorul de 1—0 pentru gazde, arbitrul a acordat cîte un penalty ambelor echipe, amîndouă fiind ratate (al nostru, de marele specialist Barátky). În repriza a doua s-a pornit o ploaie torențială care a inundat terenul și a golit tribunele de spectatori. În minutul 60, scorul arată 2—1 pentru suedezi (golul românesc aparținînd lui Georgescu). Urmează apoi prăbușirea vertiginoasă : Min. 77 : 3—1, min. 78 : 4—1. (După 3—1, balonul abia repus la centru a fost trimis

Scanned with CamScanner

cu un șut lung în careul nostru. Învălmășeală teribilă, șase oameni pe jos, în noroi, și balonul pătrunde în plasă). Portarul Bugariu este grav accidentat și scos pe brațe, pe tușă. Barlassina, arbitrul jocului, refuză înlocuirea lui Bugariu, aproape inconștient... După cîteva minute, portarul român își mai revine și reintră în teren. Suedezii forțează atacul și în cinci minute înscriu încă două goluri: 6—1. Românii protestează — Bugariu e pe post de figurant și-l introduc pe Petrică Rădulescu în poartă. Barlassina se opune din nou, oprind partida, dar în cele din urmă, cedează. Petrică Rădulescu mai joacă opt minute și primește un singur gol : 7—1.]

...Mircea David : E lesne de bănuit deci ce ghiulele ne atîrnau de picioare, atunci cînd am intrat pe terenul ONEF-ului. Publicul bănuia și el cît de copleșitoare este misiunea noastră și ne-a dat oxigen, de la bun început. Dar ce folos ? În teren rămîneam tot noi unsprezece, nimeni nu ne sărea în ajutor. De la bun început am cedat inițiativa suedezilor și am avut de lucru, nu glumă, multe minute în șir. Mai cu blocaje, mai cu mingi boxate în careu, am reușit să scap cu fața curată. Trecuseră 25 de minute și parcă dracul nu mai părea atît de negru ca la început. Și iată că Barátky se hotărăște să forțeze lacătul suedezilor. Primește o minge de la Dobay și apoi se infiltrează, făcîndu-și loc cu pieptul său masiv printre trei adversari, în careul lui Sjoberg. Lundgren și Kallberg sar să-i închidă unghiul, dar „Giussy“ apucase să șuteze zdravăn. Complet mascat, Sjoberg, „girafa nordică“, n-a mai avut timp nici să vadă mingea. S-a trezit cu ea în poartă și s-a prăbușit pe gazon ca retezat de o coasă, doborît de furie și de izbucnirea frenetică a tribunelor...

Dar bucuria noastră a fost de scurtă durată, mai exact de patru minute. Juhasz s-a pierdut cu firea la o minge oarecare din careul nostru, Johansson s-a trezit cu balonul pe tavă și m-a fulgerat cu un „cap“ imparabil, de la șase metri. Iarba s-a făcut neagră în fața ochilor mei. Trebuia să sar la Johansson... Dar de unde să știu că Juhasz va scăpa această minge năzdrăvană ? Am renunțat la comentarii, știam că nu rezolvăm nimic cu imputările... Suedezii au renăscut, impulsionați de egalare, și pînă să ne dezmeticim bine au luat conducerea. După opt minute,

Scanned with CamScanner

același Johansson, care își pusese în gînd să ne îngroape la noi acasă, pe gazonul ONEF-ului, dintr-o fază aproape identică, a găsit din nou plasa cu un șut sec, fără speranțe. Loviturile de măciucă ale suedezilor semănaseră în tribună o tăcere de moarte. Mulți dintre spectatori își puneau probabil problema reeditării „catastrofei de la Stockholm".

Dar atacul nostru nu se arăta dispus să împărtășească această temere. Moldoveanu, Covaci, Bodola, Barátky și Dobay s-au dezlănțuit cu o forță neașteptată, asediind poarta lui Sjoberg. Suedezii păreau însă cai nărăvași, scăpați din hățuri. Ne contrau fără șovăire la fiecare atac, iar Moldoveanu, Bodola și Covaci cădeau ca niște popice. Am atacat furibund pînă la sfîrșitul reprizei, forțînd egalarea, dar poarta suedezilor rămînea o cetate inexpugnabilă...

La pauză, Barátky își frecționa piciorul drept, văitîndu-se :

— M-au lovit de vreo zece ori zdravăn, dar oasele mele sînt prea tari... or să reziste pînă la urmă !

L-a chemat apoi pe Bodola lîngă el și au început să vorbească în șoaptă. Puneau ei ceva la cale, asta era sigur.

SJOBERG FACE MINUNI...

S-a reluat jocul și băieții noștri și-au continuat asaltul. Dar Sjoberg prinsese o zi mare. O zi pe care și-o doresc toți portarii din lume, cînd toate baloanele se izbesc numai de pumnii lor sau vin, docile, să i se așeze frumușel în brațe... Și cînd te gîndești că, inițial, păsărilă... era rezervă ! Dar s-a îmbolnăvit titularul și... Ghinionul nostru !

...Sjoberg se nimerea mereu pe traiectorie, iar brațele sale lungi deviau toate proiectilele care-i vizau poarta. Bodola „ara" tot terenul în căutarea unei soluții de gol, îi punea mingi pe tavă lui Barátky, dar șuturile acestuia nu izbuteau să-l înfrîngă pe Sjoberg. Dobay, lac de su-

Scanned with CamScanner

doare, cerșea și el baloane și nu mai știa unde să-și îndrepte galopul furtunos...

Tribunele ne încurajau frenetic. Toți spectatorii, conectați la tensiunea din teren, trăiau din toate fibrele acele momente fierbinți, cînd golul nostru plutea în aer de atîtea minute, dar mingea refuza să străpungă poarta lui Sjoberg.

Niciodată nu-i văzusem pe băieți atît de înverșunați. Bătălia luase proporții nemaiîntîlnite. Sjoberg părea un demon înfricoșător care domina întregul careu. Apărase mingi de gol „sută-n sută", mingi trase de la cinci sau șapte metri ! Cerule, oare cît avea de gînd să ne mănînce zilele ? Îl urmăream cu necaz și admirație. Îl uram și-l iubeam în același timp.

Mai rămăsese doar un minut, doar un singur minut și simțeam că nimic nu se mai poate schimba în ziua aceea pe teren, datorită acestui „diavol" de aproape doi metri înălțime.

Dar Barátky, același Barátky, ambițios și tenace, a încercat ultima sarjă, aceea a disperării. A driblat un adversar, apoi pe al doilea, pe al treilea, a pătruns în careu și, la nouă metri de poartă, cînd nu-l mai avea în față decît pe „păsărilă", a fost cosit clar de Jakobson, tocmai cînd își pregătea lovitura de grație.

Bănuind că e vorba de vreun „truc" al lui Barátky — recunoscut ca un vechi vulpoi al gazonului — arbitrul Langenus a lăsat jocul să continue, fără să țină seama de vociferările și fluierăturile tribunelor... Mingea se afla acum în careul meu, dar Barátky rămăsese la pămînt în „16"-le suedez. I-a strigat probabil ceva fundașului Jakobson, l-a înfuriat cred, și acesta l-a lovit a doua oară, fără minge ! Barátky a căzut pe gazon, iar Langenus, care de astă dată văzuse agresiunea comisă de suedez, a fluierat prelung. A cerut apoi mingea, care se afla în terenul nostru, și s-a dus ferm cu ea în careul suedez, instalînd-o pe punctul de la „11 metri" !

Și atunci am văzut aproape 30 000 de spectatori răvășiți de un entuziasm fără pereche, ridicîndu-se, ca la o comandă invizibilă, în picioare. S-a lăsat apoi o tăcere apăsătoare pe întregul stadion. Toți așteptau deznodămîntul...

Scanned with CamScanner

Nu exista nici o îndoială... El era cel care *trebuia* să execute lovitura ! El. Numai el. Nimeni altcineva nu avea curajul în acel moment să-şi asume povara uriaşă a răspunderii. Şi, de altfel, aşa se stabilise de la vestiar : Barátky va bate atît loviturile libere din afara careului, cît şi pe cele de pedeapsă.

Pentru prima oară însă am simţit că „Giussy" şovăie, inhibat probabil de fantasticele intervenţii ale lui Sjoberg. Dar totul n-a durat decît cîteva clipe. Moldoveanu i-a dat mingea, căznindu-se să surîdă :

— Execută-l, Giussy, cum ştii tu !

Barátky şi-a şters fruntea, plimbîndu-şi mina prin părul blond, răvăşit de vînzoleala aprigei lupte din teren, şi-a umflat pieptul masiv, de piatră parcă, şi apoi s-a îndreptat spre minge ca s-o aşeze cum ştia el mai bine pe punctul de la „11 metri". Clipele păreau acum ore şi nimeni nu mai scotea o vorbă. Parcă nici păsările cerului nu mai îndrăzneau să zboare deasupra terenului. Suedezii, palizi, priveau cu mîinile în şolduri, iar Sjoberg spiona fiecare mişcare a „călăului", încordat ca un arc...

BARÁTKY IA O HOTĂRÎRE...

...Mă aflam la 60 de metri de locul unde urma să se consume ultimul act al partidei şi mă întrebam ce-o fi gîndind „Giussy" în aceste momente cînd ţine în mînă 30 000 de inimi de pe acest stadion ?

Ei bine, el s-a hotărît să-i plătească poliţele lui Sjoberg pentru toate suferinţele de pînă atunci. Şi a recurs la arma sa preferată : acea fentă pe care numai el era în stare s-o execute cu o diabolică iscusinţă... A pornit spre balon cu paşi şovăitori, a accelerat pe ultimii metri, s-a făcut că şutează cu dreptul şi l-a aruncat pe suedez în stînga lui. Apoi, în ultima fracţiune de secundă, a frînat brusc şi, în cădere, a trimis mingea cu stîngul în colţul opus... Tabloul mi-a rămas întipărit în memorie pentru toată viaţa. Îl văd şi acum pe Sjoberg, întins pe linia

Scanned with CamScanner

porții spre bara stîngă dinspre peluză, unde credea c-o să vină „trăznetul", în vreme ce mingea vicleană se îndrepta agale spre celălalt colț, absolut liber.

Și totuși ceva nu era în regulă. Se ivise o temere care făcea să ne înghețe inima. Giussy, deși executase cu brio fenta, izbise foarte moale balonul și acesta se rostogolea foarte încet, din ce în ce mai încet, tîrîndu-se ca un melc. Aveai impresia că, pe măsură ce se apropie de poartă, e gata să se oprească deodată, ca un drumeț istovit de un drum prin mlaștină... Sjoberg, păcălit, se zbătea neputincios, întins cît era de lung, agitîndu-și picioarele. Barátky căzuse și el pe gazon, la capătul fentei extraordinare, iar între ei, parcă dîndu-le cu tifla la amîndoi, se tîra acel balon năzdrăvan, chinuindu-se să ajungă la țintă... Nu știu cît a durat treaba asta. Mie mi s-a părut că au trecut ani și, toți din tribune, cred că au încercat același sentiment. Miile de ochi nu mai urmăreau acum mingea, ci pe Sjoberg, care se străduia să se ridice de jos. Mă cuprindea groaza la gîndul că deodată va țîșni în picioare și va agăța în ultima instanță balonul care înainta ca într-un film „au ralenti". Barátky probabil că făcea rugăciuni și el, acolo, în iarbă... Doamne, de s-ar sfîrși odată acest calvar. Oare cine va cîștiga întrecerea ? Balonul sau Sjoberg ?

Antrenorul echipei noastre, Coloman Braun, se afla în spatele porții lui Sjoberg. Îl vedeam clar. Probabil că se ruga și el ca o putere nevăzută să-l țintuiască mai departe pe suedez la pămînt. L-am văzut apoi gesticulînd din ce în ce mai febril... Parcă făcea semn mingei, parcă vorbea cu ea, o îmbia ca pe o pisicuță la o bucățică de carne : „pis, pis, pis, hai mai repede, drăguțo, intră mai iute în poarta aceea blestemată, pînă nu cad jos, lovit de apoplexie !"

În cele din urmă, la capătul rezistenței psihice, l-am zărit acoperindu-și fața cu mîinile ȘI N-A MAI ÎNDRĂZNIT SĂ LE COBOARE DE LA OCHI DECÎT ATUNCI CÎND A AUZIT ACEL STRIGĂT INCREDIBIL AL STADIONULUI.

Balonul trecuse, în sfîrșit, linia porții cu toată circumferința lui, cum scria la regulament. Un entuziasm formidabil s-a abătut peste întreg stadionul. Toți se îmbră-

Scanned with CamScanner

țișau, iar pălăriile zburau în aer. Jucătorii noștri s-au repezit cu toții spre Barátky și au căzut peste el, acolo, în iarbă. „Giussy", răvășit de o emoție fără seamăn, îngăima :

— Ce greu se ducea mingea aceea spre gol. Aș fi vrut să suflu spre ea de acolo, de jos, din iarbă, ca s-o împing mai repede din spate...

Apoi s-a sculat și a pornit cu brațele ridicate în semn de triumf, spre tribuna care îl chema cu aclamații, înebunită de bucurie...

Astfel am obținut egalul cu suedezii, în ultimul minut, după ce ne scoseseră peri albi la toți. Iar acel memorabil gol al lui Barátky „de ultimă oră", a prilejuit două episoade ieșite din comun : un spectator care urmărea faza fierbinte de pe acoperișul sălii de baluri de la „Gib", orbit de entuziasm, s-a dezechilibrat și a căzut în stradă de la o înălțime de 30 de metri, accidentîndu-se mortal, iar, a doua zi, Federația de fotbal a vrut să-l suspende pe Barátky, acuzîndu-l că „a încercat o figură riscantă, care ar fi putut periclita rezultatul final al jocului".

Bineînțeles că acest vot de blam a rămas numai pe hîrtie ; imediat, telefoanele au început să sune și voci anonime avertizau : „iubitorii fotbalului nu vor tolera această pedeapsă absurdă împotriva unui jucător care a salvat echipa de la înfrîngere...".

UNA CALDĂ, ALTA RECE...

În 1938 a fost numit un nou selecționer unic, Tane Săvulescu, care a opus iugoslavilor la București o formație alcătuită cam fantezist, cu Iordăchescu, Chiroiu, Prassler, Traian Iordache și Bandrabura. Jocul a fost pierdut. Gazetele — aceleași care l-au împins pe Tane Săvulescu pe drumul „restructurării echipei" — au făcut tămbălăul de rigoare. (Dobay, absent din națională, marca în aceeași zi — parcă ostentativ — nu mai puțin de șase

Scanned with CamScanner

goluri într-un meci la Arad, iar eu apăram două lovituri de 11 metri într-un „amical" cu *Crișana).*

Mai tîrziu a urmat „catastrofa de la Toulouse", unde echipa noastră capota în fața unei necunoscute : *Cuba,* fiind eliminată în mod surprinzător din preliminariile Campionatului Mondial.

Buturile României fuseseră străjuite de Pavlovici la prima manșă (3—3), apoi de către Sadowsky (1—2).

Despre mine se spunea că nu sînt în formă. Juhasz își rupsese piciorul într-un joc cu *Chinezul,* iar Sfera se operase de apendicită.

La reîntoarcerea lui Covaci la Oradea, am putut afla unele amănunte... Echipa noastră privise jocul cu infatuare, neglijînd pregătirea fizică. Cubanezii ne-au condus în prima partidă pînă în minutul 85 și numai efortul titanic al lui Barátky a înlesnit egalarea. În prelungiri, cubanezii s-au impus din nou printr-o voință de fier și au luat avantaj, dar „calul" a remontat după numai două minute, cu un șut imparabil.

A urmat rejucarea după trei zile și selecționerii noștri s-au gîndit să schimbe din mers jumătate din echipă. Pavlovici, Chiroiu, Vintilă, Bindea, Covaci și Bodola — acuzați de lipsă de combativitate — au cedat locurile lui Sadowsky, Felecan, Andrei Bărbulescu, Bogdan, I. Moldoveanu și Prassler.

Dar nimic n-a putut zăgăzui catastrofa.

Nu e bine să schimbi caii cînd treci vadul...

(Un amănunt nu lipsit de savoare. Tane Săvulescu a ales partida de la Toulouse, pe care o socotea „un galop de sănătate", drept un nesperat prilej pentru a-și petrece și „luna de miere".

El și-a îmbarcat la vagonul de dormit fericita mireasă, înconjurînd-o cu cele mai delicate atenții. Fără să știe, însă, furniza un suculent subiect de comentarii jucătorilor din lotul național.

Dar, după cum se va dovedi pe parcurs, „luna de miere" n-a durat decît pînă la partidele cu selecționata cubaneză. Apoi, a început „luna de fiere" pentru proaspătul mire Săvulescu....).

Scanned with CamScanner

NE DESCURCAM BINE LA BELGRAD...

La 6 septembrie 1938, ne aștepta confruntarea cu sîrbii, la Belgrad. La Federația de fotbal domnea o mare fierbere. Nimeni nu mai știa ce formulă de echipă să scoată din pălăria „scamatorului". În cele din urmă, după discuții aprinse, s-a decis ca naționala să revină la vechiul ei „tipar", adică : David, Bürger, Albu, Vintilă, Cotormani, Demetrovici, Bindea, Bogdan, Barátky, Bodola, Dobay. Dar cu toate că eram mai toți trecuți prin ciur și prin dîrmon, am plecat spre Belgrad împovărați de emoții și pesimism, ca niște debutanți...

Pe drum, Ionică Bogdan ne-a mai descreţit frunţile cu șotiile lui, astfel că în teren am intrat parcă mai calmi, mai încrezători în forţele noastre.

Sîrbii ne-au opus o echipă redutabilă, cu Glaser în poartă și alți zece echipieri în mare formă : Matosici, Zagoraț, Ketske, Jasbek, Kokotovici, Sipoș, Lesnik, „Aţa" Petrovici, Antolkovici, și Podrasky.

Am fost dominați multă vreme, uneori apărîndu-ne cu șapte-opt oameni, dar am reușit să ținem piept asalturilor pînă spre capătul primei reprize, cînd „Aţa" Petrovici a transformat în gol evidenta superioritate a echipei sale.

Pauza a fost un sfetnic bun însă pentru noi și, încetîncet, atacanții au început să-și croiască drum spre poarta lui Glaser, dîndu-i de furcă... Jocul s-a îndîrjit tot mai mult și după o declanșare-rachetă a lui Sipoș, pe partea dreaptă, Albu l-a atacat cu fermitatea sa recunoscută. A urmat o ciocnire extrem de dură și ambii jucători s-au prăbușit la pămînt. Sipoș s-a ales cu umărul dislocat, fiind scos cu targa. Accidentul a declanșat în tribune un val de iritare, spectatorii au pătruns în teren și jocul a trebuit să fie întrerupt cîteva minute. La reluare, faulturile au abundat și Demetrovici s-a accidentat și el destul de serios. A rămas totuși în teren, deși șchiopăta evident la fiecare pas.

Ţin minte că Dobay a înscris un gol clar ca lumina zilei în minutul 58, dar arbitrul german Bauwens nu l-a acordat din motive numai de el știute.

Scanned with CamScanner

— Nu-i nimic, fraților, s-a auzit glasul lui Bogdan, le dăm noi unul și mai frumos !

Parcă a avut gura aurită. Binduț, „reactorul *Ripensiei*", n-a stat prea mult pe gînduri și l-a înfrînt pe marele Glaser cu un șut-bombă, în minutul 69.

Îndîrjiți, sîrbii au forțat victoria, au atacat în valuri, dar Ghiță Albu, irezistibil, a măturat totul, iar eu am făcut restul. Obțineam astfel primul joc egal, la Belgrad, după 19 întîlniri cu iugoslavii. Notele acordate de ziarele din Belgrad :

David — 9 ; Bürger — 8 ; Albu — 10 ; Cotormani — 8.

Și, să știți, gazetarii sportivi iugoslavi nu erau atît de darnici cu notele.

„MAȘINĂRIA GERMANĂ" LA BUCUREȘTI

Ripensia, în declin de formă, încetase să mai reprezinte primul „rezervor" al națională. La Belgrad jucaseră doar patru timișoreni (Bürger, Cotormani, Bindea și Dobay) iar mai tîrziu, pentru confruntarea cu puternica „mașinărie germană", de la 25 septembrie 1938, n-a mai rămas decît Dobay.

Octav Luchide miza acum pe forța „bucureștenilor" (David, Sfera, Albu, Vintilă, Gain, Demetrovici, Orza, Ploeșteanu, Barátky, Bodola, Dobay). Deci un provincial (Dobay), doi rapidiști (Vintilă, Barátky) și restul de opt venusiști, printre care mă număram și eu...

Dar nici această formulă — unde se miza pe coeziunea *Venusului* — n-a putut stăvili forța echipei germane, condusă de celebrul Sepp Herberger. Cu 11 rotițe care formau un mecanism perfect : Raftl, Appel, Schmaus, Wagner, Mock, Skoumal, Bialas, Hahneman, Stroch, Schön (fostul antrenor al R.F. Germania) și Esser, germanii ne-au oferit o adevărată lecție, manevrînd admirabil în teren și căutînd cu asiduitate spațiul porții, prin șuturi foarte abile și puternice. Am rezistat onorabil în prima repriză cînd n-am primit decît golul lui Schön, dar după pauză apărarea noastră a cedat, sufocată. Stroch a

Scanned with CamScanner

înscris al doilea gol, pentru ca după numai cîteva minute, Albu să-mi servească și el unul, la o învălmășeală. Pesser a majorat scorul la 4—0, iar Orza a reușit în sfîrșit, să realizeze punctul nostru de onoare (4—1).

UN NOU DUȘ RECE : LA PRAGA

Două luni și jumătate mai tîrziu, m-am trezit convocat la lot pentru partida cu Cehoslovacia, programată în plină iarnă — la 4 decembrie 1938 — la Praga.

Campionatul se încheiase, plecasem în vacanță, dar pînă la urmă selecționerii ne-au adunat pe toți cei vizați și ne-au urcat în tren, cu direcția Praga.

Drept să spun, porneam cu toții resemnați, ca vitele spre abator. Cehii — citisem prin ziare — abia se reîntorseseră dintr-un turneu în țările calde, în vreme ce noi hibernam la gura sobei. Eu abia părăsisem patul după o răceală zdravănă, aș fi putut să rămîn acasă liniștit, dar replica lui Albu, („Hai, Mirceo, ce naiba, ne lași tocmai acum cînd e mai greu ?"), m-a făcut să uit de toate și am intrat echipat cu trei flanele pe terenul din Praga unde ploua cu găleata. În urma mea, în monom, dîrdîiau de frig : Bürger, Albu, Vintilă, Fieraru, Szanislo — Bindea, Ploeșteanu, Bodola, Barátky și Orza...

Cehii au aruncat împotriva noastră 11 telegari, unul mai vînjos decît celălalt : Burkert, Kostalek, Dancik, Proucha, Boucek, Kopecky, Riha, Senecky, Bican, Ludl și Nejedly.

Partida a debutat într-un ritm infernal. Toți alergau în toate părțile ca să se încălzească, în afara bieților portari nevoiți să înlemnească între bare, ca niște cîrci plouate. Ai noștri s-au „încălzit" atît de bine, încît după 25 de minute conduceam cu 2—0, prin golurile semnate de Bodola și Barátky. O clipă am avut senzația că aici, la Praga, vom produce una dintre cele mai mari surprize ale anului. Dar totul n-a ținut decît o clipă... Cehii s-au dezmeticit, s-au pus pe picioare și au năvălit pe celebra lor „uliță" spre poarta mea. Șutul lui Bican, deși nu prea

Scanned with CamScanner

tare, mi-a fript parcă mîinile înghețate și balonul a pătruns în poartă, în minutul 28. Peste alte zece minute, Ludl a obținut egalarea și „motoarele" noastre au înghețat și la propriu și la figurat.

A urmat „recitalul ceh" din repriza secundă, cînd acest buldozer numit Bican a circulat în voie pe adevărate „bulevarde" libere, marcînd trei goluri splendide... Scorul final a fost 6—2, dar, la drept vorbind, trebuie să-i mulțumesc și lui Albu, care a scos de pe linia porții încă trei goluri ca și făcute... Fieraru ne-a pus mari probleme, comportîndu-se mult sub valoarea obișnuită. Ulterior s-a aflat că jucase cu temperatura de 40 de grade, declanșată de o gravă infecție. Singurul din atac care s-a bătut eroic pentru fiecare minge, pornind în expediții solitare spre poarta lui Burket, a fost Barátky. Dar cu o floare nu se face primăvară, mai ales în plină iarnă ! Octav Luchide s-a supărat foc și a anunțat că „acesta va fi ultimul joc al așa zișilor *senatori de drept*".

Cel care stătea acolo în tribună, încotoșmănit în șuba călduroasă, n-a înțeles că noi, cei 11 înfrînți din teren, ieșeam acum cu inimile mai înghețate decît a lui...

Și tot dînsul avea să afle mai tîrziu că, imediat după sosirea la București, Albu și David au căzut la pat, contractînd o dublă pneumonie, care i-a făcut să privească mai toată iarna, din pat, jocul fulgilor de nea de la fereastră...

În această iarnă am fost foarte deprimat. M-am hotărît chiar să mă las de fotbal și să-mi văd numai de carte. Cei de la *Venus* mi-au amintit însă, cu argumente juridice, că sînt legat de ei printr-un contract cu toate parafele în regulă.

Dar supărările se topesc primăvara, odată cu puful argintiu al zăpezii...

La cîrma națională fusese instalat acum un nou selecționer unic : inginerul Virgil Economu.

Ce avea să aducă viitorul ? La început, perspectivele nu păreau prea încurajatoare. Relațiile dintre noi au fost destul de sinuoase în prima fază... Economu apucase să declare într-un ziar : „David nu prea vede bine și deci selecționarea lui comportă un anumit risc".

Scanned with CamScanner

Rănit în orgoliu, am reacționat imediat, anunțînd prin ziare că nu voi deranja pe nimeni la lot cu prezența mea. Apoi m-am suit în primul tren și am plecat la Căiuț, la părinți. Îmi luasem și cărțile căci mă aștepta un nou examen în toamnă la Academia Comercială. Și apoi munca te scapă întotdeauna de trei mari necazuri : de urît, de fapte rele și de nevoi...

Economu l-a chemat în poartă pe Justin, dar după jocul cu sîrbii (3—3, la București) ziarele au deschis focul asupra selecționerului unic, pledînd la unison „cauza lui David".

„Vede, nu vede, dar un singur lucru s-a văzut clar. Că David e totuși cel mai bun în poartă" (Gazeta sporturilor).

Deci, de voie, de nevoie, presat din toate părțile, Virgil Economu a retractat prima declarație, trimițîndu-mi o scrisoare conciliantă, care cuprindea următoarea frază :

„Tu poți fi singurul portar capabil să-i înfrunte pe italieni la Roma, pentru că ești foarte curajos și abil la „aglomerațiile din careu."

Și ea continua cam tot pe același ton :

„La ora asta nu cunosc decît doi portari în țară. Pe David și pe Pavlovici. În amîndoi am aceeași încredere. Pavlovici a apărat poarta în meciul cu italienii de la București. La Roma trebuie să mergi tu, Mircea David. E rîndul tău să arăți tot ce poți !"

...Deci, Mircea David, la treabă.

Acolo, la Roma, va fi examenul carierei tale de portar.

Uită tot ce a putut răni mîndria și orgoliul tău.

Asta-i viața. Ca apa liniștită a unui lac. Arunci o piatră, se tulbură și iarăși se liniștește...

Arată tot ce poți, acolo, la Roma, în fața celei mai puternice echipe a continentului...

LEGENDA...

Ajungînd la reconstituirea episodului „Roma 1940", unde s-a născut de fapt legenda lui „Il Dio" din manualul de istorie a fotbalului românesc, am reglat reflectorul spre

Scanned with CamScanner

mai mulți martori oculari prezenți în teren, pentru ca în conul de lumină să rămînă ADEVĂRUL, nu numai nimbul întreținut și de scurgerea anilor.

Cei care au trăit momentele de foc atunci, în craterul stadionului Lazio, sînt unanimi în a recunoaște că a fost partida vieții lui David și că pentru tot ceea ce înfăptuise el în ziua aceea, străjuind poarta românilor, nu merita să fie sancționat de soartă atît de crud prin cele două goluri stupide din minutele 61 și 68 !

...Cu cîțiva ani în urmă, depănîndu-și domol amintirile, pe o bancă dintr-un parc timișorean, într-un amurg de vară cînd undele obosite ale Begăi păreau că duc cu ele umbra copacilor de pe mal, Nicolae Reuter, unul dintre atacanții noștri de la Roma, mărturisea vădit emoționat:

— Atunci am simțit mai mult ca oricînd deziluzia unui mare portar, care, invulnerabil la teribilele lovituri ale atacanților „azzuri", n-a izbutit totuși să evite cele două săgeți viclene ale destinului. Aș fi vrut din tot sufletul să pedepsesc nedreptatea, înscriind alte goluri, ca să dobîndim victoria pentru care luptase cu atîta dăruire David. Dar neșansa și barele s-au opus. Și atunci nu mi-a mai rămas altceva de făcut decît să-l îmbrățișez ca pe un frate drag, să-i șterg lacrimile cu mîneca tricoului plin de sudoare și să-l consolez cum m-am priceput mai bine în momentul acela :

— Dă-le dracului de goluri, Mircea, odată și-odată tot trebuiau să intre. Gîndește-te la zecile de goluri care ar fi putut să mai fie și pe care tu le-ai salvat ca prin minune !

...Dar Mircea David nu poate uita nici acum, cele două spade care l-au izbit, retezîndu-i aripile tocmai atunci cînd mai avea puțin ca să atingă soarele cu mîna...

Salt de 533 de kilometri de la Timișoara la București.

— Lazăr Sfera, adevărul și numai adevărul despre partida de la Roma din 14 aprilie 1940.

Scanned with CamScanner

Ne aflăm în balconul casei din strada Timpului, o alee liniștită, ferită de zgomotul orașului, într-o dimineață de toamnă, cînd soarele mai zăbovește încă darnic și surîzător, peste frunzele ruginii ale arborilor din curte.

CONFLICTUL BODOLA—VIRGIL ECONOMU...

— Perspectivele erau destul de sumbre, încă din start, povestește Sfera. Ne măcina în primul rînd gîndul că vom înfrunta cel mai valoros adversar de pe continent. Colac peste pupăză, au apărut și defecțiuni în alcătuirea celei mai redutabile formații. Dobay, bolnav, rămînea acasă. Bürger terminase fotbalul cu meniscul rupt în meciul cu englezii. A urmat „radierea" lui Bodola și Ploeșteanu (aflați în maximă formă) și asta datorită lui Virgil Economu care a lăsat ca orgoliul să întunece rațiunea. „Conflictul" s-a declanșat la „trialul" de la *Venus*, unde selecționerul unic, adeptul W.M.-ului românesc, conducea jocul-școală de la microfon, dînd indicații în stînga și în dreapta. Părerea mea este că exagera, uneori. (Ne învăța și... aruncarea de la tușă.) Cum e și firesc, pînă la urmă toate aceste dădăceli, care țineau mai mult de a.b.c.-ul fotbalului, au determinat o iritare generală în teren. „Școlarii" au început să dea vădite semne de nervozitate, iar Bodola, de obicei foarte respectuos și echilibrat, a izbucnit :

— Pierdem vremea, dom' profesor ! Prea multe amănunte. Nu mai putem lega o fază ca lumea...

Vădit marcat de această ieșire, Economu a ripostat vehement, iar Bodola — lucru surprinzător la el — s-a aprins și mai rău :

— Ne dădăciți ca pe niște copii. Ascultăm arii de operetă la microfon sau jucăm fotbal ?

Ploeșteanu i-a ținut isonul imediat, astfel că după încheierea trialului, selecționerul a făcut uz de autoritatea sa, anunțîndu-i pe cei doi recalcitranți că renunță la „prețioasele lor servicii" :

— Noi plecăm la Roma, iar dumneavoastră plecați acasă. Să fie chemați Șiclovan și Mihăilescu.

Scanned with CamScanner

Bodola și Ploeșteanu s-au retras la dușuri, iar eu, luîndu-mi inima în dinți, am căutat, în calitate de căpitan de echipă, să-mi asum rolul de mediator, sperînd într-o conciliere. Eram coleg de echipă cu amîndoi la *Venus*, între noi se legase o prietenie foarte strînsă. Mai presus însă de aceste considerente, de ordin sentimental, știam că eliminarea lor din lot lipsea „națională" de două piese foarte prețioase, dereglîndu-i mecanismul și slăbindu-i forța. Am căutat deci, cu modestele mele calități de diplomat, să-l mai îmbunez pe selecționer, dar, spre marea mea dezamăgire, m-am trezit șfichiuit de biciul unei amenințări care m-a lăsat perplex :

— Vezi, Sfera, să nu rămîi și dumneata la București, să le ții de urît. Slivăț abia așteaptă !...

(Arădeanul făcuse într-adevăr pereche cu Lengheriu în prima partidă cu italienii la București, dar asta datorită faptului că eu eram bolnav de furunculoză.).

Vrînd-nevrînd, am înghițit pilula — mi-am dat seama că era un dialog între surzi — l-am tras de mînecă pe Barátky care se pregătea să peroreze și el și, cu inima strînsă, am bîiguit de circumstanță :

— Dumneavoastră răspundeți de echipă. Prin urmare, procedați cum credeți de cuviință !

Mă înfuria însă cumplit gîndul că „Duduș" și „Ploaie" nu vor intra cu noi în teren la Roma. Poate că unul dintre ei s-ar fi strecurat prin „rețeaua de sîrmă ghimpată" a italienilor și l-ar fi îngenunchiat pe marele Olivieri. Acum însă, singura nădejde rămînea Barátky.

Regretatul *Virgil Economu* recunoștea existența unui „mic incident" la antrenament, dar susținea că, în principal, lipsa lui Bodola din formația preconizată pentru Roma n-a fost determinată de latura *disciplinară*, ci de cea *tactică*. „Bodola, menționează selecționerul, deși un strălucit tehnician, nu se putea încadra în „W.M."-ul românesc, primul sistem de joc modern pe care am căutat să-l aplic la echipa națională. El rămînea tributar jocului „dantelat" orădean, bazat pe combinații scurte și laterale. Eu pretindeam joc dinamic, în adîncime ; de aceea l-am chemat la lot pe Mihăilescu. Hotărîsem, de altfel, cînd venisem la „națională", să nu mă ghidez după strălucirea

Scanned with CamScanner

„cărților de vizită", ci să promovez numai oamenii care pot servi ideea mea de joc."

(Ulterior, faptele vor confirma intransigența antrenorului asupra acestui punct de vedere — atît de discutabil. Cît timp s-a aflat la cîrma echipei reprezentative, selecționerul unic Economu n-a recurs *niciodată* la serviciile lui Bodola.)

PLECAREA SPRE ROMA

...Au primit pașapoarte pentru Roma 15 jucători (titularii — David, Sfera, Lengheriu, Vintilă, Juhasz, Lupaș, Bindea, Mihăilescu, Barátky, Reuter, Gică Popescu — și patru rezerve : Petrică Rădulescu, Ion Șiclovan, Gică Petrescu și Ion Bogdan). Andrei Sepci și L. Deak urmau să-l ajute la antrenament pe selecționerul Economu, care mai cumula o funcție, aceea de crainic pentru transmisia partidei la radio.

S-a călătorit în vagoane de clasa a doua, cîte o pereche într-un compartiment, astfel că fiecare jucător a putut dormi pe cîte o banchetă.

La sosirea în „Cetatea eternă", caravana românească s-a instalat la hotel „Excelsior", dar chiar la primul antrenament, Virgil Economu a intrat în conflict cu organizatorii, solicitînd ca pregătirile echipei noastre să se facă cu „porțile închise". Gazetarii italieni n-au cedat însă și, în cele din urmă, selecționerul a fost nevoit să renunțe la această cerere, ca să nu se pună rău cu presa.

Cu aceste noi amănunte — spicuite din presa vremii — intrăm deci în „prologul" partidei de la Roma, unde, potrivit unei vechi zicale, „duceau toate drumurile", dar, în acea perioadă, nici unul victorios. „Squadra azzura", etalînd din plin strălucirea galoanelor de dublă campioană mondială (Roma — 1934 și Paris — 1938), avea grijă să presare calea de întoarcere a tuturor adversarilor cu spinii golurilor încasate...

Scanned with CamScanner

Pe stadionul Lazio, 25 000 de spectatori freamătă nerăbdători în așteptarea unui previzibil triumf (10 000 de suporteri care n-au mai găsit locuri în tribune vor rămîne de strajă la porțile arenei, ca să ia pulsul partidei).

Ovații furtunoase întîmpină formația gazdă. Arbitrul ceh Beranek cheamă adversarii în teren.

Olivieri, Pagato, Ricci, Locateli, Olmi, Campateli, Biavati, Piola, Bertoni, De Maria, Reguzzoni (conduși de Vittorio Pozzo, omul care pilotase cu virtuozitate, în două expediții, nava italiană spre țărmul mult visat al titlului mondial), răspund ovațiilor cu chipurile radiind de certitudinea victoriei.

Românii par crispați. Vintilă, singurul care mai surîde din cînd în cînd, o face mai mult ca să-și ascundă starea de trac care a contaminat întreaga noastră formație. Jucătorii se plasează în teren. Reuter strigă spre Juhasz :

— Observi ceva, Gusty ?

— D... d... d... da. Piola e pe post de inter, iar Bertoni pe centru.

Din spate răzbește glasul baritonal al lui Lazăr Sfera :

— Marcajul rămîne același. Avem grijă de ei, eu și Lengheriu. Reuter se ocupă de Piola pe tot terenul, Vintilă la Reguzzoni, iar Lupaș la Biavati.

În cabina de transmisie, selecționerul Virgil Economu trimite în eter primele amănunte. Cei din România sînt de mult în fața aparatelor de radio.

David își caută de lucru prin fața porții, nivelînd terenul, conform unui mai vechi obicei.

„Italienii, reflectează el, beneficiază de avantajul vîntului, toate mingile vor veni mai repede spre poarta mea".

Deodată aude din spatele buturilor o voce metalică, autoritară, împărțind o sumedenie de sfaturi. Se întoarce brusc și-l recunoaște pe Pozzo, selecționerul italienilor. „Ce-o fi căutînd dumnealui lîngă poarta mea ?, se întreabă David. O să mă sîcîie toată vremea cu sfaturile lui..."

Scanned with CamScanner

...Şi chiar aşa a fost, confirmă Iosif Lengheriu, convocat şi el să depună mărturie în „cazul Roma". Tot timpul Pozzo se agita acolo, în spatele porţii noastre, ca peştele pe uscat, strigînd : „Incredibile !", la ratările înaintaşilor săi, sau : „Mamma mia, che diavolo !", la zborurile ca la trapez ale lui David. Dacă n-ar fi marcat italienii săi, cred că Pozzo făcea un atac de cord...

IUREŞUL ITALIAN SE DEZLANŢUIE...

Fluierul lui Beranek răsună prelung, declanşînd ostilităţile. Furtuna de aclamaţii a stadionului propulsează echipa „mondialilor" spre meterezele străjuite de Mircea David.

— Îţi mai aminteşti începutul, Augustin Juhasz ? Colegii de echipă susţin că în primele minute nu-ţi prea găseai locul, erai mai nervos ca niciodată.

Augustin Juhasz (părul alb, tuns perie, antrenor la Centrul de copii *F.C. Bihor*, joacă şi acum uneori lîngă puştii de 10—12 ani, iar pasele sale găsesc exact omul la distanţe de 30—40 de metri) :

— Da, cam acesta este adevărul. Italienii ne-au luat tare de la bun început. Ne aşteptam la „furia latină" şi cedaserăm deliberat iniţiativa. Ne-am sfătuit în vestiar să ne apărăm straşnic, ca să încasăm cît mai puţine goluri. Jucam opt în apărare. În faţă rămîneau doar Bindea, Barátky şi „Gică", cu mari spaţii între ei. Italienii atacau mereu, furibund, dornici să ne scuture plasa cît mai repede. Biavati te copleşea pur şi simplu. Lupaş căuta să-l blocheze, mai cu umărul, mai cu pieptul, dar italianul îl trimitea după ţigări în tuşă şi o zbughea pe aripă ca un spiriduş. Noroc cu Lengheriu, atent mereu la dublaj. Singurul mai calm în mijlocul acestei furtuni s-a dovedit Reuter, care se lipise ca o ventuză de Piola şi-l stînjenea la fiecare acţiune. Tripleta lor pornise să-şi regleze tirul. Tot mai multe „obuze" vizau poarta lui David, dar acesta, încordat ca un arc, para totul plin de calm şi siguranţă.

Scanned with CamScanner

Parcă ar fi jucat la C.A.O. cu o echipă din „orășenesc". Din cînd în cînd striga la noi : „Luați omul !"

Uneori întorcea capul spre spatele porții, iritat de vorbăria lui Pozzo. La un moment dat, l-am auzit cum îi strigă, exasperat : „Intră, bunicule, și joacă și d-ta !", dar desigur că Pozzo n-a înțeles nimic. Continua să se agite, așteptînd ca înaintașii lui să spargă gheața cu un gol.

Vintilă Cossini (actualmente un reputat inginer specialist în construcții de mașini grele, retrăiește cu vădită emoție clipele de tensiune din acel joc disputat în urmă cu aproape 40 de ani) :

— După ce ne-am instalat mai bine pe picioare, am îndrăznit să tatonăm și noi poarta italienilor. Gică și Bindea au înfipt primele „pene" în apărarea lor, Barátky și-a croit loc printre Pagato și Olmi, iar Olivieri a simțit ce-i acela un șut tras de tunarul nostru, de la 16 metri. Dar italienii stăpîneau în continuare terenul, iar șarjele lor, pe măsură ce minutele treceau, deveneau tot mai acerbe, mai periculoase. După zece minute, mărturisesc, eram extenuat de atîta alergătură. La un moment dat, am avut impresia că n-o să mai rezist și-o să cad acolo în teren. Dar deodată a răbufnit din urmă glasul teribil al lui Sfera : „Nu te lăsa, Vintilă !" și-atunci am început să zbor parcă și mai îndîrjit, ca și cum mă aflam pe o pernă de aer.

Micky Mihăilescu (antrenor la centrul de juniori din Giulești ; nici un fir de păr alb în cap, trăsături aspre, energice, ochii vii, pătrunzători, aleargă cot la cot cu tinerii de 16 ani și trage la poartă ca în zilele bune ale *RAPIDULUI*, în 1945) :

— Deși jucam inter, mă repliam mereu în ajutorul apărării, ca să rezistăm iureșului. În fața porții noastre domnea tot timpul „starea de alarmă". La mingile înalte, italienii se năpusteau ca taurii spre David. Unii îl împingeau, iar alții căutau să lovească balonul. Dar Mircea părea imbatabil în ziua aceea. Respingea tot. În focul luptei, nu mai făcea deosebirea între coechipieri și adversari, de parcă toți care se apropiau de poartă deveneau dușmanii lui. Sfera, Lengheriu și Juhasz au păstrat multă vreme cucuie în cap, ca „amintiri" de la David la ambuscadele din careul nostru. Dar nici el n-a fost scutit de „amabili-

Scanned with CamScanner

tăţile" adversarilor. Colecţionase două contuzii pe faţă şi o mică rană în frunte. Cînd s-a dezechipat, la sfîrşitul jocului, i-am văzut o mulţime de vînătăi pe tot corpul. În furia lor, atacanţii italieni nu se mulţumeau numai să împingă şi să lovească la toate mingile „de aglomeraţie". Unii l-au şi ciupit, zău, că-mi vine să rîd şi acum cînd îmi aduc aminte. Ca să vezi unde poate duce disperarea atunci cînd vezi că nu e chip să marchezi un gol.

— *MIRCEA... UNDE ŢI-E PARAŞUTA ?*

Silviu Bindea (contabil şef la Timişoara, cu părul cărunt, la anii pensiei, activînd în diverse comitete, mare amator de meciuri la televizor ; „la stadion nu mai merg, pentru că jocul *PE VIU* îmi ridică tensiunea şi vreau să mă menajez") :

— Apărarea noastră trecea prin clipe foarte dificile. De acolo, de pe aripă, unde pîndeam o minge pentru contraatac, simţeam clocotul luptei din cazanul careului nostru. Apărătorii reuşeau, fără exagerare, adevărate acte de eroism. Mai tîrziu, frînţi de oboseală, au început să arunce tot mai multe baloane în tuşă. Apoi reluau lupta de la capăt, cu forţe noi. În repriza secundă, Sfera, săracu', era atît de stors de puteri, încît nu mai reuşea să execute degajările de la poartă. „Ce dracu, a strigat el la un moment dat mînios, parcă am juca cu mingea dezumflată !"

Exasperaţi de neobişnuita rezistenţă a apărării noastre şi a lui David, peste care nu se putea trece nici cu tancurile, înaintaşii italieni au început să-şi facă imputări unul altuia. Jocul sporea în înverşunare din clipă în clipă. Beranek s-a pornit să fluiere fiecare atac de-al nostru la om. Dar nici loviturile libere n-au trimis mingea în plasă. David parcă îşi pusese în gînd să îmbolnăvească un stadion întreg de gălbinare. Reuter era lac de sudoare, Vintilă patrula pe tot terenul, Juhasz semăna cu un arici furios, iar Sfera şi Lengheriu : doi „Sfarmă-piatră". Închipuiţi-vă careul nostru ca un ocean frămîntat de o

Scanned with CamScanner

aprigă furtună și în toată această apocaliptică încleștare, un pescăruș înălțîndu-se deasupra valurilor furioase, bătind elegant și cutezător din aripi.

— Unde-ți sînt aripile, Mirceo ? i-am spus la sfîrșit. Sau unde ți-e parașuta ? Unde le-ai ascuns, dragule, căci altfel nu înțeleg cum reușeai să zbori prin aer la toate mingile din careul tău.

Andrei Sepci (fost portar ; antrenor secund la Roma) :

— Cînd băieții noștri au revenit în vestiare, după prima repriză, mi-am dat seama că trăseseră din greu, ca la galere. Chipurile lor purtau pecetea efortului și doar ochii păstrau licărul satisfacției că tăvălugul „azzurilor" nu reușise să treacă încă peste ei. Gică Popescu fusese lovit, iar Lupaș îi punea prișnițe. Sfera se văita de genunchiul drept. M-am îndreptat, mînat de primul impuls, spre Mircea David. Fiind tot portar la viața mea, mă conectasem cu întreaga ființă la zbuciumul lui, trăisem alături de el, pe banca antrenorilor, toate emoțiile și acum, firesc, voiam să-i spun un cuvînt de îmbărbătare, să-i dau puteri pentru repriza a doua care, presimțeam, urma să fie și mai aprigă.

Parcă-l văd și acum în fața ochilor. Nu părea prea turburat. Își pipăia cu gesturi mecanice un cucui și o mică contuzie de la frunte. S-a întins apoi ușurel, obosit ca după un drum istovitor, pe o banchetă, cu privirea în tavan, refuzînd lămîia cu zahăr. Închisese ochii și părea complet detașat de vînzoleala și vacarmul vestiarului. La ce s-o fi gîndind, m-am întrebat. O clipă am crezut chiar că adormise, biruit de oboseală. Dar a deschis imediat ochii, privindu-mă tăcut, cu zîmbetul unui copilaș trezit din somn.

— Te simți obosit, Mircea ? l-am iscodit eu, puțin emoționat. Aș fi vrut să explodez, plin de entuziasm : „Bravo, băiete, ai fost fantastic !" Da, acestea erau singurele cuvinte potrivite, dar ceva mă oprea ACUM. Așa că m-am mulțumit să-l mîngîi în tăcere pe frunte ca un bunic care vrea să-și adoarmă nepoțelul, trudit de joaca zilei.

— Nu-i vorba de oboseală, Andrei baci, a murmurat el, dar am încasat una zdravănă la o învălmășeală și acum... A făcut o pauză, s-a crispat puțin și a continuat : „dar n-avea grijă, mă descurc eu mai departe". S-a ridicat

Scanned with CamScanner

apoi cu o mișcare iute, viguroasă : „Ei, dar oboseşte omul şi de şedere".

Doream să-i mai spun ceva, dar îmi dădeam seama că vorbele mele ar cădea ca sămînța în piatră. Petrică Rădulescu, portarul de rezervă, venise și el lîngă David. Îl lăuda și-l bătea pe umeri, livid de emoție. Partida lui David îl copleșise și pe el. Mircea făcuse uneori imposibilul, parcă avea arcuri sub tălpi. Acum, deși lovit destul de greu, cum aveam să aflu mai tîrziu, el zîmbea, trăindu-și din plin euforia visului său de aur : nici un gol din partea „mondialilor" aici, acasă la ei.

Am așteptat cu inima strînsă repriza a doua. Simțeam că ea va declanșa evenimentele hotărîtoare...

LOVITURĂ DE TEATRU !

Gică Popescu (fost antrenor la C.C.A. și la echipa națională, îndeplinind mulți ani roluri de răspundere în cadrul Federației de fotbal, păstrînd și acum aceeași ținută sveltă și elegantă din tinerețe) :

— Cînd am revenit în teren, tribunele ne-au întîmpinat cu o tăcere de gheață. Dar cum a apărut Mircea, au răsunat salvele de onoare ale aplauzelor. Jucătorii italieni se mai sfătuiau încă la cabine, întîrziind să intre pe gazon. Cînd, în sfîrșit, s-au așezat în teren, am observat că Piola schimbase locul cu Bertoni, trecînd în centrul atacului. Deci „azzurii" își ascuțeau lăncile împingîndu-l pe Piola mai în față. Primele șarje ne-au confirmat presupunerile. Piola se năpustea ca un taur scăpat din cușcă, căutînd cu ardoare o breșă. Dar n-au trecut nici două minute de la reluare și s-a produs seismul care a zguduit stadionul din temelii. În plină dominare a italienilor, Sfera a deposedat un adversar și i-a trimis balonul lui Reuter. Acesta, sesizînd poziția foarte avansată a italienilor, a mai făcut cîțiva pași în viteză și m-a lansat pe mine, pe stînga. Nu-l mai aveam în față decît pe Pagato, dar m-am descotorosit lesne de el, continuînd infiltrarea mai adînc. Deodată am

Scanned with CamScanner

auzit în dreapta mea : „Gică“ și, automat, am sesizat cine mă strigă. Am trimis pasa lateral cam spre punctul de „11 metri“. Barátky, bineînțeles, se afla exact acolo. A reluat din mișcare, „dintr-o bucată“, cu dreptul, după ce fentase, și balonul s-a dus ca un fulger drept în colțul porții italiene. L-am zărit ca prin ceață pe „Giussy“ ridicînd brațele spre cer, plin de bucurie, și în clipa următoare am năvălit cu toții spre el. „Bravo, puștiule !“ mi-a strigat, și eu am fost atît de fericit, de parcă mi-ar fi oferit lumea întreagă pe-o tavă aurită. Conduceam *Italia* în propriul ei „bîrlog“. Italia, campioana mondială. Parcă nu ne venea să credem. Dar tăcerea și dezolarea tribunelor ne-a confirmat realitatea. N-a trecut mult și spectatorii au tăbărît cu ironiile pe Pozzo. Se auzeau fluierături pretutindeni. „Mondialii“ din teren păreau derutați de această neașteptată lovitură. Și nici nu știți cît de puțin a lipsit să le mai servim o directă „azzurilor“ ! Profitînd de buimăceala apărării, Barátky și Reuter au expediat alte două lovituri zdravene care, cu un pic de șansă, ar fi decis soarta partidei. Dar, din păcate, una dintre ele a fost deviată ca prin minune de pumnul lui Olivieri, iar a doua, o bombă extraordinară a lui Barátky, de la 16 metri, a izbit muchia barei și s-a prelins în aut de poartă. Olivieri, împietrit în colțul opus al porții, părea resemnat ca un snop de grîu în fața secerei. Dar, iată, cu o șansă extraordinară, secera trecuse pe lîngă el, la numai o grosime de deget, fără să-l doboare.

— Ah, ce noroc are Olivieri, a exclamat „Giussy“. Acum am fi încheiat socotelile definitiv.

NU VREAU SĂ VORBESC DESPRE JOCUL ACESTA !...

— Mircea David, pînă aici am lăsat pe colegii de echipă să povestească despre tot ce-a fost la Roma. De acum încolo însă, aș vrea să-ți dau cuvîntul dumitale. Știu că, deși a fost vorba despre „meciul vieții“, ai rămas totuși cu un regret, cu un gust amar..

Scanned with CamScanner

„Il Dio“ mă privește cu o imputare mută : „Și tu, Brutus ?“. Apoi, parcă răvășit de o mai veche suferință, propune :

— N-ai vrea să-l chestionezi pe „Badea“ ?

— Cu Sfera am vorbit. Acum aș vrea să continui dumneata.

— Altă dată, te rog. Mă simt foarte obosit.

...Un refuz politicos dar categoric. Îmi adun deci însemnările și caut să schimb vorba. Discutăm în liniștea nopții pe terasa care dă spre Parcul Cotroceni, despre uluitoarea combinație cu care olandezii s-au infiltrat în careul advers, obținînd penalty-ul cu care au deschis scorul în primul minut al finalei cu vest-germanii la München. Ridiculizăm apoi la unison naivitatea cu care s-au retras în apărare sperînd să păstreze rezultatul 89 DE MINUTE.

— O copilărie, o imensă copilărie. Parcă nici nu-ți vine să crezi că tocmai acest titan, Cruyff, a fost în stare să dea semnalul nechibzuinței. Dar de ce să ne mirăm ? Uneori, fotbalul nu-i decît o mare copilărie, o joacă a destinului care jonglează cu noi oamenii, transformîndu-ne în marionete ale hazardului.

Rostind această sentință, „Il Dio“ rămîne cu privirea ațintită undeva departe, în păienjenișul înstelat al cerului. Ne luăm rămas bun și pornesc spre casă un pic abătut, hărțuit de gînduri și mustrări : „Ce tot îl sîcîi pe om cu *povestea de la Roma* ? Nu vezi că nu poți scoate nimic de la el ? Poate are o taină a sa, așa cum avem fiecare...“

...Și, iată, tocmai atunci cînd mă așteptam mai puțin, inginerul Mircea David redeschide „dosarul Roma“ cu de la sine putere. E o zi aurie, mîngîiată de soarele neașteptat de generos al lui octombrie. Am făcut tocmai popas la „Bufet“ după o promenadă pînă la Arcul de Triumf. Un chelner cu ghiocei pe la tîmple (ca și noi) ne-a umplut paharele cu bere și s-a retras, nu înainte de a-l privi cu admirație pe cel care a fost, poate, „steaua“ copilăriei sale.

— M-am gîndit că n-are nici un rost să îngrop în inima mea regretul jocului de la Roma, spune David pe neașteptate și eu tresar la șocul surprizei. Mi-a venit cam greu să mă decid, mărturisesc sincer, continuă el la fel de calm, pentru că atunci cînd îmi amintesc de această

Scanned with CamScanner

partidă, mă cuprinde o mare emoție, un sentiment ciudat, caut să scotocesc prin memorie și parcă deschid niște sertare goale. Și asta pentru că, după tot ce-a fost la Roma, am rămas cu convingerea că pînă la urmă soarta mi-a întins o mînă binevoitoare și m-a izbit cu cealaltă. Aici, în vălmășagul acestei lupte, am înțeles că destinul portarului e ca o lumînare bătută de vînt. La Roma am avut convingerea după prima repriză că voi urca în vîrful piramidei sportive. M-am bătut ca să nu iau nici un gol, cu îndîrjire, cu fanatism, cu disperare, pentru că știam că n-o să mi se mai ofere niciodată prilejul să înfrunt cel mai temut atac din lume la ora aceea. Și-apoi, cît mai aveam să stau pe gazon ? Încă trei-patru ani. Roma reprezenta deci, VISUL MEU DE AUR, ambiția supremă a carierei sportive. Dar, de cînd e lumea, există jocul hazardului. Și aici, la Roma, șansa n-a fost de partea mea. Norocul m-a ocolit, a trecut pînă la urmă pe trotuarul celălalt și mi-a dat cu tifla... Nu vreau să par un fatalist, dar te rog să judeci la rece tot ce urmează.

Mircea David aruncă firimituri de pîine spre cîteva vrăbiuțe care s-au aciuit pe lîngă noi și se zbenguie într-o mică oază de soare. Zăbovește cîteva clipe cu privirea spre ele, apoi continuă să-și depene firul :

— Deci, să recapitulăm. Barátky împlîntă spada în poarta lui Olivieri, iar italienii se prăbușesc, cosiți de surpriză. Reuter și Barátky profită de derută, dau iama prin apărarea lor. Olivieri scapă, totuși, basma curată. Tribunele sînt reduse la tăcere. Privesc spre ele, fericit, și nu-mi vine să cred. Tot stadionul Lazio este învăluit de fum. Arde undeva, oare ? Sau și-a aprins iarăși pipa vestitul Vezuviu ? Imposibil. Vulcanul e prea departe de noi, tocmai la Neapole. Atunci ?

Ca la o comandă invizibilă, după înscrierea golului nostru, italienii din tribune și-au aprins țigările. Aproape 15—20 000 de țigări, cred, conectate parcă la un singur foc al unei uriașe brichete, copleșind întregul teren de joc cu un val gros, înecăcios. Valuri de fum coboară din toate părțile, învăluindu-ne pe toți.

— Dacă mai marcăm un gol, ne asfixiază cu țigările lor !, mi-am spus în gînd și-am zîmbit, amuzat de comicul situației.

Și așa mai trec cîteva minute bune.

Satisfăcuți de reușită, începem să ne strîngem și mai mult, ca ariciul, spre buturi. Cam devreme, o să spui. Foarte devreme, dar ai văzut la München ce-au făcut olandezii. Și-apoi, nu uita, ne apărasem strașnic și în prima repriză. Iar acum, în noua situație, trebuie să întărim și mai bine fortificațiile noastre.

Italienii se agită o vreme, crispați, dar brusc renunță să-și mai facă imputări și atacurile lor devin tot mai lucide, mai impetuoase. Încet, încet îmi dau seama că în gardul apărării noastre se produc „spărturi", că șipcile cad sub izbiturile necruțătoare ale lui Bertoni, Piola, De Maria. Și iată fatidicul minut 61. Nu l-am uitat nici azi, poți fii sigur, deși au trecut mai bine de 37 de ani de atunci. Visez faza și acum, noaptea.

...ACEL BLESTEMAT MINUT 61 !...

S-a executat o lovitură liberă spre poarta mea. Piola, înalt și masiv ca o stîncă, a țișnit la minge, dar s-a izbit de o altă stîncă, Lazăr Sfera, care, deși mai scund, avea o detentă remarcabilă. Balonul a „șters" fruntea lui Piola, a sărit peste Sfera, apoi și peste Lengheriu care îl dubla. Vedeam mingea cum cade la șase metri și, instinctiv, m-am avîntat spre ea, țipînd spre Mișu : „Las-o !". Dar Lengheriu era ocupat cu un alt adversar, care parcă răsărise din pămînt hăituind și el balonul. Presat de Bertoni, căci el era nepoftitul, Mișu s-a fîstîcit, încercînd să degajeze. Mingea s-a izbit de Bertoni, iar eu, derutat de noua traiectorie, am rămas cu mîinile întinse și goale, legîndu-mi speranțele de ultima confruntare dintre Lupaș și Biavati care se băteau pentru balon, la un metru de linia porții. Biavati l-a împins ușurel pe Lupaș, dezechilibrîndu-l și acesta n-a mai reușit să devieze traiectoria mingei, care a intrat în plasă, atinsă ușor și de italian. Balonul buclucaș parcă ne dăduse cu tifla la toți românii, dar mai ales mie, care aș fi fost gata să-mi sap groapa acolo, ucis pe jumătate de această farsă a întîmplării. Într-adevăr, poate exista oare ceva mai stupid decît, după

Scanned with CamScanner

ce ai apărat goluri ca și făcute, să primești o astfel de „răsplată" ?

Dar, probabil că asta este soarta bietului portar, și istoria fotbalului cuprinde multe, foarte multe drame de acest gen.

Ce-a urmat, e greu de descris. Stadionul a devenit un vulcan în erupție. Vuietul lui îmi rănea urechile. Băieții din apărare s-au repezit cu reproșurile spre Lengheriu :

— De ce n-ai lăsat, măi, mingea ?

Dar ce, numai Mișu era vinovat, oare ? Toți împărțeam povara acestui gol stupid.

În spatele porții, Pozzo țipa acum plin de satisfacție de parcă l-ar fi prins pe dumnezeu de picior. Era atît de transfigurat de fericire, încît aveai impresia că a cîștigat iarăși Cupa Mondială. Biavati, care, exasperat de blocajele mele, îmi strigase furios : „Ori ești dracu, ori dumnezeu ! Cred că dumnezeu !", jubila acum în culmea bucuriei, culegînd mingea din plasa noastră, în chip de autor al golului. Dar toți știam că balonul pornise din piciorul lui Mișu, iar noi, ceilalți, parcă hipnotizați, nu mai reușisem să-i schimbăm drumul spre plasă.

Aș vrea să nu fiu înțeles greșit. Departe de mine gîndul celui care, neștiind să danseze, dă vina pe orchestră. Ce mă doare și mi-a lăsat un gust amar în inimă de-a lungul vieții e faptul că acest gol s-a nimerit să cadă într-o întîmplare ridicolă, care ne-a uimit pe toți cei care am fost implicați în ea, cînd mai tîrziu am disecat-o „la rece". Poate destinul a vrut să monteze această farsă, angajînd trei interpreți principali (Lengheriu, eu și Lupaș) într-un surprinzător lanț al gafelor, asta după ce atîta vreme făcusem față unor situații mult mai critice.

Această lovitură de măciucă mi-a tăiat pur și simplu picioarele. Priveam totul ca prin ceață. Lengheriu căzuse jos ca o cîrpă. Plîngea, probabil. Sfera, cu mîinile în șold, împietrise. Lupaș se făcuse pămîntiu de necaz.

Și, în tot acest tablou al deznădejdii, un singur om, în spatele porții mele, se bucura ca un copil în recreație : „bunicul" Vittorio Pozzo. De-ar fi bănuit ce e în inima mea, cîtă deznădejde și disperare se adunase în ea în acele clipe... Dar cum să înțeleagă el toate astea ? Pentru Pozzo era vorba de golul egalării. Pentru mine, de cea mai cruntă sancțiune morală suportată pe gazon.

Scanned with CamScanner

In acele momente am simțit cum zecile de lovituri pe care le încasasem cu stoicism de la adversari, la „grămezile" din careu, se adună toate și mă izbesc în ficat. Am avut senzația că n-am să mai pot juca mai departe, că trupul meu nu mai răspunde la comenzi. Asta a durat însă numai cîteva clipe. Ambiția a fost mai puternică. Mi-am înfrînt slăbiciunea și am hotărît să mă bat pînă la capăt.

SE STIRNEȘTE FURTUNA...

Între timp, în teren, atmosfera devenise foarte încinsă. Reuter s-a enervat și l-a lovit pe Piola, iar De Maria l-a „cosit" pe Barátky. Un val de surescitare răvășea acum ambele echipe. În special ai noștri, treziți atît de brutal din dulcele vis al victoriei, păreau oameni scăpați dintr-o casă în flăcări. Am căutat să-mi regăsesc calmul, dar lacrimile mă dădeau de gol și totul se răzvrătea în mine. Aș fi fost capabil să comit, în acele momente cea mai mare nebunie. Băieții mi-au spus, la sfîrșit, că m-am aruncat ca un halucinat în picioarele lui Piola și Bertoni, scăpați singuri spre poartă, strigînd : „n-o să vă mai meargă !". Apoi am zburat la o minge înaltă cu atîta furie și înverșunare, încît laolaltă cu balonul am prins și captele a doi italieni. Mai tîrziu, l-am blocat pe Bertoni cu un plonjon disperat, planînd prin aer circa patru metri. Am simțit apoi mingea la piept și două lovituri groaznice. Bertoni mă izbise, în acest impact, la cap și la ficat. M-am pipăit mecanic la frunte. Am simțit cucuiul cum crește sub mîna mea. Curios, rana de la cap nu mă mai durea. În schimb, ficatul, parcă aveam o rană deschisă, acolo. Am rămas la pămînt cu mingea în brațe. Nu mă simțeam în stare să mă mișc. L-am zărit ca prin negură pe Sfera lîngă mine, mormăind îngrijorat : „Mircea, o să te nenorocești dacă mai sari așa". Apoi, probabil c-am leșinat. M-am trezit mai tîrziu pe tușă, masat de Sepci, în vreme ce Deak îmi făcea vînt cu un prosop. Deslușeam încet, încet, stadionul, dar el se învîrtea în jurul

Scanned with CamScanner

meu ca într-o horă ameţitoare. Respiram greoi. Am crezut că n-am să mă mai scol niciodată în picioare. O clipă m-am gîndit să cer schimbarea cu Petrică Rădulescu. Dar în momentul următor am înţeles că lupta nu e încheiată şi că băieţii mai au nevoie de mine în poartă. Luptasem alături de ei din toate puterile, n-aveam dreptul să-i părăsesc. Acolo era postul meu în ziua aceea şi nu aveam voie să-l cedez nimănui. Cu un suprem efort m-am ridicat încet de jos. Genunchii îmi tremurau încă. Am tras aer în piept, tot aerul din stadion aş fi vrut să-l sorb, de-ar fi fost posibil. Apoi am pornit, sprijinit de Sepci, spre teren. Am auzit aplauze din tribune. Italienii salutau reintrarea mea în luptă. Jocul s-a reluat într-o tensiune şi mai mare. Se vorbea mult pe gazon, şi într-o tabără şi în cealaltă. În tribune, spectatorii trăiau cu intensitate frenezia luptei din teren. Dar eu nu mai auzeam nimic, nu mai vedeam decît mingea. Oamenii din jur nu mă mai interesau. Eram furios pe toţi : pe jucătorii mei, pe adversari, pe spectatori, toţi parcă îmi deveniseră dintr-o dată duşmani.

La şapte minute după egalarea italienilor, am primit şi al doilea gol, de astă dată EXCLUSIV DIN GREŞEALA MEA. Reuter l-a faultat pe De Maria cam la vreo 30 de metri lateral de poartă şi Olmi a executat lovitura. Am văzut balonul zburînd ca o pasăre ciudată spre Piola, care se infiltrase ca de obicei în faţa porţii, la pîndă. Am ezitat să intervin, cu toate că pînă atunci îi furasem toate mingile. Ezitarea mea s-a dovedit fatală. Juhasz şi Sfera au şovăit şi ei, aşteptîndu-mă, probabil, pe mine. Dacă i-ar fi „luat faţa", poate c-aş fi scăpat basma curată. Dar, cum am spus, ei credeau că voi ţîşni eu la intercepţie, aşa că Piola, beneficiind de aceste nesincronizări, a putut manevra în voie. S-a înălţat splendid, cu un salt ireproşabil şi atunci cînd eu am întins în ultima instanţă braţele spre direcţia presupusă a mingii, vicleanul italian i-a imprimat o traiectorie cu totul opusă. Dacă, repet, aş fi ieşit la intercepţie, să boxez balonul, cu certitudine că al doilea gol ar fi fost evitat. Dar reflexele mele probabil nu mai funcţionau la parametrii iniţiali. M-am prăbuşit deci a doua oară, asurzit de urletul cumplit al stadionului : „goooool". Ah, ce infernală e această muzică pentru un portar. E un cîntec de îngropăciune, deşi izvorăşte dintr-o simfonie a bucuriei unanime.

Scanned with CamScanner

...David fusese din nou înfrînt. De astă dată de un „Goliat" al fotbalului : Piola.

Îmi legasem poate prea mari speranţe de acest joc al vieţii. Poate mă asemuiam unui vultur care ţintea să urce cît mai sus, în ziua aceea, pe culmile gloriei, să atingă soarele. Dar aveam totuşi aripi de ceară şi soarele mi le topise la jumătatea drumului, curmîndu-mi zborul şi prăbuşindu-mă din înălţimi !

Cînd m-am ridicat din prăpastia deznădejdii, de acolo, din poarta străpunsă de un nou gol, l-am zărit pe Biavati cu degetele mîinii resfirate :

— Cinque, cinque.

— Pe naiba, asta s-o crezi tu, i-am răspuns eu cu obidă, în gînd.

Şi — curios — din acea clipă mi-am dat seama că cele două goluri ridicole nu-mi mai leagă lanţuri de picioare cu obsesia lor, că voi relua lupta de la capăt, ca şi cum scorul ar fi alb... Au urmat suspans-uri după suspans-uri, s-a pornit iarăşi o ploaie de obuze spre poarta mea, dar mingea n-a mai dansat în plasă niciodată, pînă la sfîrşitul partidei.

Ion Lupaş : După înscrierea celui de al doilea gol, italienii au atacat „la baionetă", ne-au dat peste cap apărarea, presînd tot mai insistent poarta lui David, Bertoni, Piola, Biavati, De Maria, Reguzzoni şi Locateli au izbit balonul cu furie, cu şiretenie, cu disperare, de la cinci metri, de la trei metri şi chiar de la un metru de buturile lui Mircea. Dar „Il Dio" n-a mai putut fi înfrînt de iureşul „diavolilor" din faţa porţii...

LUPTA S-A ÎNCHEIAT...
PROTAGONIŞTII AU CUVÎNTUL...

Pentru completarea „dosarului Roma 1940", un popas în faţa colecţiilor de ziare, îngălbenite de vreme.

„Declaraţii după încheierea partidei Italia—România" :

Arbitrul Beranek (Germania) : *Eroii meciului ? În cimp, Piola, în poartă, David.*

Silvio Piola (căpitanul echipei italiene) : *Am fi putut realiza mai mult, dar acest portar, David, este omul minune. Italienii nu greșesc cînd fac din el un „zeu". Azi a fost și zeu și înger salvator. Barátky s-a dovedit, deasemeni, un virtuoz al balonului rotund.*

Lazăr Sfera (căpitanul echipei române) : *Dacă Piola nu trecea în centru după pauză, nu cîștigați. Apărarea noastră a dus greul. A muncit cît pentru trei meciuri. Iar de David, ce să mai vorbim ? Vorbește toată Roma...*

Vittorio Pozzo (selecționerul unic al Italiei) : *Cu Silvio Piola în centru și cu Mircea David în poartă un selecționer nu mai are probleme cu echipa.*

Virgil Economu (selecționerul unic al echipei române) : *Piola a făcut, cred, una dintre cele mai strălucite partide din carieră. Linia de mijloc a italienilor a fost inepuizabilă. Românii au dat dovada unei bune pregătiri fizice, luptînd cu abnegație. Mircea David s-a remarcat în mod special. Juhasz e vinovat la golul al doilea, fiindcă n-a sărit la balon cu Piola.*

... — Nu, nu. Nu sînt de acord !, intervine Mircea David recitind manuscrisul în 1978. Repet, „Gusty" nu are nici o vină. Eu am greșit atunci pentru că am șovăit să sar la balon.

Absolvîndu-l din nou de greșeală pe Juhasz, „Il Dio" continuă confesiunea :

— Publicul italian m-a ovaționat îndelung, ziariștii și foto-reporterii m-au asaltat ore întregi, am primit trei oferte fabuloase, iar la masa comună episcopul Romei s-a apropiat de mine, m-a măsurat de sus pînă jos cu privirea și a început să-mi pună mîna pe umeri și pe brațe : „Nu te supăra, fiule, vreau să mă conving dacă ești din carne sau din cauciuc".

Complimentul m-ar fi putut flata, recunosc, dar tot untdelemnul din candelele Italiei n-ar fi putut să tămăduiască rana din sufletul meu. Deși supranumit „Il Dio", la Roma, n-am fost în stare să așez pleoapă peste pleoapă două zile și două nopți, de supărare.

Scanned with CamScanner

Aș fi vrut ca acolo, la Roma, să obținem victoria. Și cît de puțin a lipsit... Nu-ți poți da seama cît de puțin a lipsit. Dar e greu de dobîndit gloria fără spini !

Așa am rămas cu o mică aureolă, dar și cu un imens regret.

NU PLÎNGE, „BINDUȚ" !

La 15 mai 1940, echipa noastră națională se urca în trenul de Budapesta, pentru jocul cu Ungaria. După ultimul trial de la București, condus de Virgil Economu, se cristalizase următoarea formație : David, Lengheriu, Sfera, Vintilă, Juhasz, Demetrovici, Bindea, Spielman, Barátky, Reuter, Gică Popescu. Deci două modificări : Lupaș și Mihăilescu cedau locurile lui Spielman și Demetrovici.

Ajunși la Budapesta, am aflat din ziare că maghiarii concentraseră în echipa lor toate „piesele grele" disponibile la acea oră : Csikos, Polgár, Dudás, frații Sárossy, Kincses, Harangozó, Toldi și Gyetvay.

Sfera i-a suflat lui „Binduț" :

— Bucură-te, bădie, Korány și Hada lipsesc.

Mai tîrziu, în camera de hotel, aflam și tîlcul frazei. *Ripensia* jucase în 1938 cu *Ferencváros* la București, în Cupa Europei Centrale și năbădăiosul „Binduț" — autorul a patru goluri — îl ridiculizase pur și simplu pe fundașul Korány. Duelurile lor se transformaseră pe parcurs în veritabile lupte de „catch" și, în cele din urmă, Korány, umilit, jurase să-și ia revanșa peste o săptămînă, la Budapesta. Și s-a ținut de cuvînt. Dar nu s-a mulțumit numai cu satisfacția victoriei echipei sale, ci a dat semnalul „prelungirilor" ; la sfîrșitul jocului, ajutat de portarul Hada, l-a încolțit pe Bindea într-un ungher mai dosnic, plătindu-i cu pumni și picioare ofensa de la București...

La 19 mai, pe o vreme foarte frumoasă, am început jocul cu maghiarii. Aceștia, avînd de partea lor atu-ul terenului și al tehnicii superioare, ne-au pisat multă vreme cu atacurile lor iuți și rafinate. Am avut mult de lucru,

Scanned with CamScanner

dar m-am descurcat destul de bine, blocînd în ultima instanță baloanele în picioarele lui oldi și Dudás. Gyetvay — altă piesă de artilerie grea — trăgea șuturi cu care ar fi putut „doborî și elefanții" (cum scria un ziarist maghiar după meci). Dar nici el și nici „tancul Toldi", n-au putut realiza, în prima repriză, mult așteptatul gol. Sfera — în special — s-a bătut formidabil, neutralizînd tandemul Harangozó—Dr. Sárossy.

La reluare, vremea s-a stricat din senin, a început ploaia. Înaintarea noastră a prins mai mult curaj, tatonînd tot mai des poarta lui Csikos. Barátky, Bindea și „Frankie" (cum îi spuneam lui Spielman) au tras cu sete în cîteva rînduri, dar barele și piciorul stoperului Sárossy III au împiedicat deschiderea scorului.

Iată însă că, tocmai cînd ne era lumea mai dragă și atacul nostru se mișca tot mai vioi, am capotat ! Gyetvay a scăpat de Vintilă pe partea stîngă, s-a dus ca pe derdeluș pe aripă și a centrat. L-am zărit pe dr. Sárossy la vreo șapte metri, cu spatele la poarta mea și m-am gîndit c-o să am destul timp să-l blochez pînă va stopa balonul și se va întoarce. Dar „doctorul" a reușit o pasență care nu iese decît foarte rar. Cu spatele spre poartă, a reluat din volé și mingea s-a dus ca o ghiulea la colțul de sus, la vinclu. Execuție de mare virtuoz al balonului, în fața căruia, vrînd-nevrînd, trebuie să-ți scoți... șapca de portar.

N-a trecut mult și am trecut la „pasiv" al doilea gol : o bombă a lui Gyetvay care a scuturat mai întîi cu violență bara din dreapta, poposind apoi în plasă.

Totuși, meciul nu fusese jucat ! La o pasă lungă și precisă a lui Juhasz, Bindea a înșirat pe drum trei adversari (Dudás, Polgár și portarul Csikos) trimițînd balonul în poartă. A urmat însă cea mai stupefiantă decizie văzută în viața mea : arbitrul Mika Popovici a fluierat... ofsaid. Nimeni nu înțelegea cum e posibilă o asemenea năzdrăvănie. Cînd Bindea îl driblase pe Dudás, fundașul Polgár se afla la circa cinci metri, în spatele coechipierului său. Barátky, care de obicei se comporta foarte calm în orice împrejurare, își ieșise acum pur și simplu din sărite ; se agita furios ca un leu cu un spin în labă... După joc, *Nemzeti Sport* a scris : *„Arbitrul Popovici ne-a făcut un deserviciu neacordînd un gol clar ca lumina zilei, înscris*

Scanned with CamScanner

de Bindea. David, Sfera și Juhasz au fost cei trei „ași" ai oaspeților. David execută salturi după minge care țin de domeniul fantasticului. Are în el însușirile lui Tarzan din faimoasele filme ale lui Johny Weissmiiller".

Recitind aceste rînduri, Mircea David surîde :

— Cam exagerează. Desigur, n-am făcut o partidă rea, dar Sfera a fost extraordinar. Fără „Badea" pe partea lui Gyetvay, mai primeam cel puțin trei goluri în ziua aceea. Gyetvay era pur și simplu irezistibil... Budapesta a rămas în amintirea tuturor celor care au luptat atunci în teren ca un strălucit exemplu de dîrzenie și dăruire. Cele două goluri primite pe stadionul Ferencváros ne-au întristat, firește, dar știam că n-am rămas datori cu nimic, că dădusem tot ceea ce se putea da pe teren...

Ca o mică consolare, seara, am aflat prin telefon că echipa „B" pulverizase cu 5—1, la București, reprezentativa secundă a maghiarilor. De comun acord, le-am trimis învingătorilor de la București o telegramă „fulger" cu felicitări : *„Bravo, băieți. Victoria voastră splendidă ne-a făcut să uităm de înfrîngerea noastră de aici. Să știți, însă, că am ieșit din teren cu fruntea sus.* Echipa „A" a României".

„DEZASTRUL" DE LA BUCUREȘTI SE REPETĂ LA FRANKFURT PE MAIN...

Drept să spun, n-aș vrea să-mi mai aduc aminte despre această blestemată de partidă cu germanii, în care am primit un sac de goluri. Rezultatul de pe tabelă (9-3) e implacabil, el își spune ultimul cuvînt, așa cum are dreptate o avalanșă prăvălită din munți...

Totuși acest dezastru n-a venit din senin. Au existat niște cauze care au atîrnat greu în balanță. Mai întîi, cred eu, nefericita inspirație de a se renunța la formația călită în focul aprigelor încleștări de la Roma și Budapesta. „Grenadirii", care ținuseră piept șarjelor maghiare cu

Scanned with CamScanner

două luni în urmă, au dispărut din formație. Sfera, „leul de la Budapesta", fusese înlocuit cu Slivăț, iar Vintilă și Demetrovici au cedat și ei locurile lui Moldoveanu și Lupaș. S-a „umblat" și la linia de atac, „cîrpită" acum cu Orza, Ploeșteanu și Bogdan. Adăugați la toate acestea faptul că rapidiștii (cinci la număr) au fost luați din „zbor", de la Subotița, unde susținuseră al treilea meci într-o săptămînă, împotriva lui *Gradjansky* în Cupa Europei Centrale, și veți avea o imagine asupra problemelor care ne apăsau în momentul cînd ne pregăteam să înfruntăm un adversar extrem de periculos, care ne servise, dealtfel, chiar pe ANEF, nu de mult, o lecție de fotbal și patru goluri față de unul singur al nostru...

(*Intervenție a selecționerului unic, Virgil Economu* : N-am vrut să accept acest joc, în plină vacanță de vară. Venusiștii se scăldau în apa mării, David se afla la Oradea, la părinți, iar Demetrovici la Timișoara. Totuși, n-am avut ce face. Jocul ne fusese impus de la Berlin. Și atunci a trebuit să ne supunem. Așa era piesa. La Frankfurt, am nimerit în plin bombardament al aviației engleze, fiind cazați la Hotel Metropol, lîngă gară, adică tocmai în „punctul nevralgic" căutat cu insistență de bombele escadrilelor. Toată noaptea premergătoare partidei am petrecut-o în adăpostul antiaerian. Jucătorii germani, în schimb, fuseseră evacuați la 40 de km, depărtare de oraș, într-un hotel turistic unde dormeau în tihnă. De teama bombardamentelor, jocul a început la o oră nepotrivită — la 13,30. Ne-a impresionat numărul mare al invalizilor care înconjuraseră terenul ca o carapace, cu cărucioarele lor. La jumătatea meciului, sirenele au urlat din nou alarma și deasupra orașului s-au angajat lupte aeriene. Publicul a evacuat tribunele, căci se anunța valul bombardierelor. Ai noștri — alarmați, firește — și-au pierdut și ei capul cînd au văzut că deasupra stadionului se dau lupte aeriene. Orza și Ploeșteanu au părăsit terenul. „Messerschmit"-urile și „Spittfeyer"-urile se înfruntau cu înverșunare, dar arbitrul ne-a cerut să jucăm mai departe ca să nu sporim panica ce se iscase în tribune. A fost un joc pe marginea craterului. Nu mă-ntreba ce s-a mai întîmplat, că am uitat totul. Țin minte numai scorul...).

Relatarea partidei o continuă David :

Scanned with CamScanner

— Germanii aruncau în luptă pe Martinek, Janes, Moog, Kupfer, Kreiger, Kitzinger, Plener, Hahneman, Fritz Walter, Fiederer și Arti. Fritz Walter debuta cu acest prilej în națională germană, la 17 ani.

Echipa noastră s-a dezagregat rapid și a alunecat pe topoganul derutei totale. Apărătorii nu-și mai găseau locul și curînd mi-am dat seama că am rămas să mă bat singur, cu mîinile goale, în mijlocul unei haite dezlănțuite de lupi...

Fritz Walter mi-a administrat în această partidă trei goluri cu șuturi de la șase și opt metri, iar Hahneman, Plener și Fiederer au completat „porția" cu cîte două goluri fiecare.

Atins în orgoliu, Barátky a făcut pe dracu-n patru să mai spele rușinea. S-a năpustit de două ori cu un cîrd de adversari în spate și l-a obligat pe Martinek să scoată și el mingea din plasă. Primul gol a fost înscris din „11 metri". În min. 53 scorul devenise 2-1, dar în următoarele patru minute a urmat adevărată „ploaie" în poarta mea și germanii au înscris în serie, la unul din puncte participînd și Lengheriu. Apoi Ploeșteanu a trimis și el o rachetă formidabilă ; astfel s-a scris istoria acestui joc...

Nu-i prea ușor, mai ales cînd ești portar, să ieși din teren ducînd atîtea goluri în circă. Mulți dintre noi am dat apă la șoricei în vestiar, dar regretatul Barátky, om frecat de viață, a făcut haz de necaz :

— Ce rost au bocetele, măi băieți ? Lacrimile astea sînt o supă cu gust sălciu. Plîngem noi pentru prostia altora ? Să fim serioși ! Eu tot timpul mă uitam spre cer să nu mă trezesc cu vreo schijă sau un avion în cap... Nemții sînt obișnuiți cu de-alde astea... Ei se uitau mai mult la minge, asta-i...

NEUITATA PARTIDĂ DE LA BELGRAD

În însemnările lui David există numai cîteva fraze laconice : *„La o lună și ceva de la* Dezastrul de la Frankfurt pe Main, *urmează jocul la fel de dificil, de la Belgrad.*

Scanned with CamScanner

Economu și-a dat demisia și-l înțeleg. A fost nevoit să plătească cu capul un eșec pentru care nu era vinovat cu nimic. În rîndurile naționalei a suflat parcă viforul. Dintre toți „senatorii de drept" n-am fost chemat decît eu, restul — o întreagă echipă încropită peste noapte : Slivăț, Lengheriu, Simatoc, Rășinaru, Lupaș, Coracu (debutant), Ploeșteanu, Constantinescu Grecu, Bodgan și Gică Popescu.

Prietenii mă sfătuiesc : „Rămîi acasă, Mirceo, găsește o scuză, o să-ți frîngi gîtul".

Dar nici nu mă gîndesc la așa ceva. Mi-a plăcut totdeauna să mă arunc în vîrtej. Viața e o partidă grea pe care trebuie s-o cîștigi fără să îngenunchezi în fața obstacolelor. Merg la Belgrad plin de hotărîre, așa cum am mers la Roma și Budapesta și mă voi strădui să fac tot ce e posibil".

Puțin mai jos, la marginea filei, o adnotare scurtă : *„E prea frumos să fie adevărat. Am bătut Iugoslavia la ea acasă, atunci cînd nimeni nu ne-ar fi acordat o șansă dintr-o mie. Băieții spun că am avut o zi bună".*

Aici se încheie însemnările lui David referitoare la acest capitol.

După opinia unanimă a celor care au trăit momentele dramatice ale încleștării din teren, partida menționată a însemnat o altă culme a portarului David, după memorabilele prestații din jocurile de la Budapesta, Roma și București — în fața Cehoslovaciei, aprilie 1937.

Dar să dăm din nou cuvîntul cîtorva martori oculari : *Constantinescu Grecu :* — Am pornit spre Belgrad la drept vorbind, ca „eșalon de sacrificiu". Eu, de pildă, fusesem chemat de la lotul „B" în ultima clipă, ca să-i iau locul lui Marcu. Bindea avea examene, nu putea lipsi de la Timișoara. A fost solicitat deci telegrafic Coracu de la *U. Cluj,* cunoscut mai mult ca atlet (campion la 100 și 200 metri plat) decît ca fotbalist. Bine, bine, dar ce facem ? Mergem la Belgrad pentru curse de viteză ? În sfîrșit, pe seară a apărut și Coracu, „subiectul nostru", mort de oboseală și totuși cu surîsul pe buze. Schimbase vreo trei

Scanned with CamScanner

trenuri, dar nu se văita. „Știi împotriva cui vei juca ?", l-am tatonat eu la hotel. — „Habar n-am !" — „Împotriva lui Glaser !" — „Ei și ? Cine-i el să mă sperie ? Îi trag două goluri și gata !"

Am zîmbit. Tupeul tinereții...

Bine că-l avem printre noi pe Mircea. E mai grav, mai puțin volubil. Nu zîmbește nici la șotiile lui Ionică Bogdan, care ne descrețește frunțile, uneori. Dar de data asta nici lui nu-i prea arde de glumă. Aseară, în timp ce-și trăgea pijamaua pe el, a oftat îngîndurat : — Rîdem și noi, măi Grecule, pînă la Belgrad. Că acolo, n-o să mai avem motive...

...Ne-am nimerit bine să jucăm cu sîrbii. Tocmai i-au învins pe englezi cu 2—1 !

Gică Popescu : — ...Antrenorul Maior II nu mai știa unde îi este capul. Se lamenta tot timpul : — „N-am atac, n-am atac !" Fusesem nevoiți să încropim o înaintare *cu trei aripi stînga :* Grecu, Bogdan și eu. Bindea și Marcu au căutat zadarnic să ne vină în ajutor. Au sosit la Belgrad după ce se terminase jocul. Marcu s-a bucurat grozav : — „Uite c-a mers mai bine așa... Cu noi, mai știi, luați bătaie !"

Ion Lupaș : — Țin minte că „tactica de joc", am stabilit-o singuri în autobuz, luînd ca lege de bază „teoria" lui Ploeșteanu : „Fiecare, măi, să muncească, să aibă grijă de adversarul lui direct, să nu-l lase să joace nici înainte nici înapoi". (În fond ideea de la care pornește astăzi „pressing"-ul pe tot terenul).

22 *SEPTEMBRIE 1940. STADIONUL DIN BELGRAD (FRÎNTURI DIN AMINTIRILE LUI ION BOGDAN)*

Arbitrul Datillo ne cheamă la centru. Sîrbii au venit pe teren cu : Glaser, Stoikovici, Matosici, Manola, Draghievici, Lehner, Zimmermanici, Valejarevici, Railici, Petrovici, Wolker. Ei trec imediat la atac, dar noi nu le dăm pace. Aplicăm marcajul strîns, om la om. Venim și noi atacanții, în sprijinul apărării ; mai mult mă învîrtesc

Scanned with CamScanner

prin jumătatea noastră decît prin jumătatea lor de teren ! David e în „mînă" și azi. Unde e mingea se află și el ! Sîrbii atacă, atacă și iar atacă... Însă golul tot cade. În min. 17, Aţa Petrovici scapă de marcajul lui Răşinaru şi Slivăţ, pătrunde decis în careu şi înscrie imparabil : 1—0. „Nu-i nimica, strigă Lengheriu cu vocea lui de milioane, nu ne dăm bătuţi !" Sîrbii au mai slăbit presiunea. Golul le-a dat liniște. Dar iată că noi le servim surpriza. Spre sfîrșitul reprizei, Coracu, acest băiat iute ca o sfîrleză, o zbughește pe aripă ca la „sută" și pasează la Ploeșteanu. Acesta scapă de Lehner și Draghicevici și-l deschide, printre Manola și Stoikovici, pe Gică Popescu. „Lunganul" nu stă prea mult pe gînduri și, cu un șut precis, trimite balonul printre doi apărători repliaţi pe linia porţii. Am egalat. Glaser ratase intercepţia, undeva prin careul mic.

— Vezi, bre, nea Ionică, radiază Coracu, i-am făcut-o marelui Glaser !

— Bravo, măi, ai lucrat pe cinste. De la tine a pornit golul.

— Și stai, că n-am terminat !

Reluăm jocul, în repriza secundă. Aţa Petrovici pune iar ceva la cale. Se înșurubează în apărarea noastră, pătrunde în careu, dar Mircea aterizează la picioarele lui, blocîndu-l. Șocul e teribil. Fără să vrea, „Aţa" îl calcă pe portarul nostru cu crampoanele. Dar Mircea nu se sinchisește deși are fața însîngerată. Bate mingea de pămînt și o zvîrle spre Coracu. Mezinul nostru pasează la Simatoc, iar acesta mă zărește nemarcat. Bun ! Ia să vedem ce iese de aici ! Iau balonul, înșir trei adversari pe o distanță de 15 metri, cum naiba oi fi brodit-o nu înţeleg să mă tai ! Acum îl am în fată pe Glaser. Mi-a barat calea cu mîinile întinse lateral și picioarele cam depărtate, gata de salt. Ionică, fie ce-o fi ! Bag un șpiț și a naibii minge se strecoară printre picioarele portarului ! Neiculiță, s-a făcut 2—1 ! Pe ei și... la banchet ! Sîrbii nu acceptă gîndul înfrîngerii. Vin în valuri spre poarta noastră. David însă, le culege mereu caimacul din farfurie, ca la Roma... Și, culmea, de la șapte metri prind una sănătoasă, dar mingea izbește bara. Al naibii băț. Dacă nu se opunea el, ar fi fost 3—1. Dar nici 2—1 nu-i de lepădat, aici la Belgrad, cu sîrbii, cînd toţi erau pregătiţi să ne cînte „prohodul" !

Scanned with CamScanner

Minutul 91. (La masa comună a echipelor, seara.) Vădit afectat, marele Glaser se apropie de Bogdan. Translatorul traduce :

— Dacă aș fi știut c-am să încasez un gol *printre picioare*, m-aș fi lăsat de fotbal.

Replica lui Bogdan :

— Dă-o-ncolo de supărare, frate ! Ce, crezi că eu am vrut să trag așa ? Dar nu știi cum e mingea asta, nebună ? O ia razna, cîteodată, pe unde vrea ea !

De alături, Sever Coracu, „sprinterul", oftează cu ochii spre portarul iugoslav :

— Aș fi dat orice să-i bag eu golul ăsta ! Oare voi mai avea vreodată prilejul să joc împotriva lui ?

— Iartă-l, măi, intervine Ploeșteanu, că și așa e destul de amărît de golul lui Bogdan. Nu-l vezi ? E la a doua sticlă de vin !

Ața Petrovici (spre David, prezent la masă cu un plasture pe față) :

— Te rog să mă ierți ! N-am mai putut să te evit.

— Nu-i nimic, amigo, aceasta-i soarta portarilor. Am să mă laud cu încă un „autograf" de la marele Ața Petrovici ! Mai am cîteva de la Toldi, de la Hahneman, Braine, Piola, Bertoni și alții.

„IL DIO" ȘI IA ADIO DE LA „NAȚIONALA"...

...Războiul ne tăiase tuturor aripile. Crivățul care bîntuia în toată Europa ne risipise. Unii jucători fuseseră mobilizați, alții scăpaseră mai ușor, cu „concentrări pe loc".

În 1942, „națională" a plecat la Beuthen cu Pavlovici, ca să joace iarăși cu germanii. Mitty n-a scăpat nici el de pedeapsă, avînd poarta perforată de șapte ori...

Scanned with CamScanner

Ne-au bătut apoi slovacii în 1942 cu 1—0, iar la București abia am smuls croaților un meci egal (2—2). După jocul de la Belgrad mă hotărîsem să închei conturile cu fotbalul, ca să ies din arenă cu fruntea sus. Totuși, în 1943, vechiul demon m-a silit să-mi revizuiesc părerea, așa că iată-mă din nou în poarta națională pentru jocul cu Slovacia, care avea să fie — irevocabil — meciul de adio a lui... Il Dio. Am intrat în terenul din Giulești alături de : Felecan, Moldoveanu, Constantinescu Grecu, Macri, Wetzer II, Iosif Covaci, Marian, Gică Popescu, Filotte și Naciu. Pe parcurs, urmau să mai joace Lupaș și Humis. Slovacii ne-au opus pe : Reiman, Yanak, Bielek, Porubsky, Kovaci, Malatinsky, Bolcek, Arpas, Venutti, Balaji și Danko. Speram ca retragerea mea să coincidă cu o victorie, dar, din păcate, n-a fost așa. E drept că la un moment dat am condus cu 2—0, datorită golurilor lui Marian și Covaci, dar șiretul de Venutti, dribler de mare clasă, a obținut în repriza secundă egalarea.

Seara am stat de vorbă cu mine, așa cum obișnuiam după fiecare confruntare în teren, și mi-am spus :

— Mirceo, azi n-a prea fost în regulă. Ai încasat două goluri cu prea multă ușurință.

„Avocatul" din mine a căutat să obiecteze : „Era timp noros, știi că pe vreme închisă nu prea deosebesc bine mingea la șuturile de la distanță. Poate avea dreptate și „Nea Virgil" cînd spunea ce spunea... Dar ambele goluri au fost înscrise de la șase metri, cu capul, de Venutti...

— Lasă scuzele, băiete, a ripostat „procurorul David", ai fost poate neatent... reflexele tale nu mai funcționează !

— Poate o fi de vină și vîrsta, a sărit iarăși „avocatul", anii nu stau pe loc... bat spre 30...

— Atunci, ar fi timpul să termini ! În fotbal ca și la balet, trebuie să știi cînd să te lași !

Și în seara aceea, rătăcind singur pe străzile întunecate, cu gulerul pardesiului ridicat, ca să nu fiu recunoscut de oameni, m-am decis să spun adio națională.

Hotărîrea n-a fost luată fără un mare regret, crede-mă. E atît de minunat să fi portarul echipei țării tale, să simți că ai atîtea mii de inimi în palmele tale și că tu le dirijezi bătaia... Dar cu tricoul național nu te poți juca niciodată. Și cînd înțelegi că povara lui întrece puterile

Scanned with CamScanner

tale, trebuie să ai curajul și tăria să-l refuzi, chiar dacă simți în suflet o imensă amărăciune...

Rămîne amintirea ! Sau nostalgia. Tulburătoarea nostalgie pe care anii n-o pot alunga niciodată din inima ta, veșnic tînără...

De aceea, poate, și azi, după atîția și atîția ani, cînd joacă națională noastră și ascult din tribună, pierdut printre miile de spectatori, imnul țării mele, mă cuprinde o adîncă înfiorare. Privesc portarul nostru și de acolo, din teren, parcă-i simt bătaia puternică a inimii, la unison cu a mea. Gîndul meu e alături de el, în primul rînd :

— Ai grijă, băiatule, poarta aceea e tranșeea *noastră*. Da, da, am apărat-o și eu cînd am fost tînăr ca tine. Uneori mai bine, alteori mai slab. Dar totdeauna am fost însuflețit de același gînd : să lupt pînă la ultima picătură de energie pentru această poartă, care reprezintă un simbol... Deci, ai grijă băiete... ai mare grijă !

ORADEA — LA CEASUL CONFESIUNILOR...

Iarna n-a intrat bine în orașul de pe malul Crișului, mai zăbovește parcă șovăitoare, pe la porțile lui. Prin munții Bihorului a nins zdravăn cîteva zile, dar prin Oradea n-a răzbit decît o pală de fulgi jucăuși care s-au zbenguit cîteva ceasuri, risipindu-se apoi ca goniți de o mînă invizibilă...

Mircea Mera, președintele C.N.E.F.S.-ului județean, s-a oferit să adune în jurul unei singure mese cîteva din vedetele fotbalului orădean. Participarea masivă depășește așteptările. În această după-amiază molcomă de decembrie am prilejul să stau de vorbă cu cîțiva dintre conducătorii și jucătorii mai multor generații de fotbaliști. Lîngă Augustin Juhasz — masiv și alb, dar cu același haz contagios din tinerețe, s-au așezat Cociș, Krauss și Ujlacky (cel care a fost fundaș la *C.F.R.* prin 1933 lîngă Roșculeț) — adică o parte din „vechea gardă" C.A.O., 1930—1940. Vizavi, îi identific pe Bodo, Tudose

Scanned with CamScanner

și Ion Vasile, din „promoția 1940—1955, apoi pe Serfőző și Barta din „contigentul următor", iar într-un colț, simpli martori la această seară a amintirilor, jucătorii din prima echipă a *F.C. Bihorul* 1976, în frunte cu frații Kun, Popovici, Lupău, Bigan și toți ceilalți. Au mai venit și o serie de vechi animatori ai sportului orădean : Ladislau Botnar, Bela Botnar, Arcadie Pascu, Marin Stancu, Alexandru Racz, I. Hodossy, precum și mulți colegi de-ai lui Mircea David, la Liceul „Emanoil Gojdu" : Romulus Pop, fost arbitru, Tiberiu Giurcău, Iosif Tîrlea, dr. Ioan Costa și Nicolae Crișan, directorul unei școli din Bistrița Năsăud. „Minuta discuției va fi extrem de dificil de întocmit. Vizibil emoționat și stînjenit, Mircea David a ieșit să dea telefon unui cunoscut... El nu va reveni decît spre miezul nopții, cînd cei de față vor consimți, în sfîrșit, să plece la casele lor, după ce au depănat micile lor amintiri legate de prietenul și coechipierul de odinioară...

Spicuiri din „rezumatul" unei seri de amintiri la Oradea, 6 decembrie 1976 :

Tiberiu Giurcău : — ...Am fost cu el coleg la școala din Brusturi și apoi la liceu, la „Gojdu". Era mic de statură, dar nu accepta gîndul că va rămîne așa. În recreație, căuta cu asiduitate „paralelele" și se chinuia cu ele pînă cădea jos, frînt de oboseală. „Trebuie să mai cresc", repeta el cu îndîrjire. Odată cînd jucam fotbal la Brusturi, în focul luptei l-am faultat și i-am rupt cămașa. Cînd s-a întors spre mine, am crezut c-o să mă pleznească, dar deodată s-a făcut palid și a început să scîncească : „Ce-o să zică mama cînd o să mă vadă cu cămașa ruptă ?" De atunci, de cîte ori îl vedeam pe stadioane, înfruntînd adversari puternici care nu se sfiau să-l atace violent, îmi reveneau mereu în gînd aceleași cuvinte din copilăria lui... „Ce-o să zică mama"...

Dr. Ioan Costa : — ...Clasa noastră de la „Gojdu" a dat oameni de ispravă societății, ingineri de renume, medici pricepuți, artiști de valoare, profesori universitari, dar noi, toți aceștia, cînd ne întîlnim uneori pe drumurile vieții, vorbim în primul rînd cu admirație despre Mircea David. Căci el a reușit pe două fronturi : pe cel al muncii

Scanned with CamScanner

și al fotbalului. Iată de ce și acum se mai discută la „Gojdu", despre *contigentul lui Mircea David*...

Iosif Barta (fiul lui Ioșka — cel crud — de la *C.A.O.*) : — Tatăl meu mi-a povestit o întîmplare amuzantă de pe vremea debutului lui Mircea la *C.A.O.* David nu știa limba maghiară. La cornere sărea ca un drac împieliţat peste grămada de jucători și respingea cu pumnii. Tatăl meu, Ioșka, i-a strigat la o minge aeriană „Hadd !" (Las-o !). Dar Mircea n-a înțeles nimic. A sărit atît de hotărît, încît l-a făcut k.o. chiar pe tata (fundașul lui). Și tata era om voinic, nu glumă, se lua la trîntă și cu ursul, cînd avea chef ! Dar nu s-a supărat. S-a ridicat ameţit de jos, s-a dezmeticit și a strigat : „Poți să mă cotonogești... bine că nu-i gol !". Bodola, David și Barátky sînt cele mai prețioase talente ale fotbalului orădean de-a lungul anilor. Barátky — după mine cel mai mare atacant al tuturor timpurilor — îi umilea pe portarii adverși ! Uneori îi fenta ca pe niște copilași, alteori îi ataca cu pieptul și-i arunca în poartă. Pe David, însă, l-a respectat întotdeauna, n-a căutat să-l ridiculizeze în fața publicului. Poate și pentru faptul că îi lega o veche prietenie, încă din copilărie...

Adalbert Botnar (coechipier cu David în echipa de juniori a *C.A.O.*-ului 1933) : — ...Nu ajungea pînă la bara transversală. Mulți se îndoiau de el cînd am plecat în acel prim turneu prin Valea Jiului, cu „mînjii", dar Mosko a spus : „Ce ajunge, ajunge, ce nu, or să tragă adversarii peste bară..."

— E adevărat că atunci a apărat șapte penalty-uri ?

— Nu șapte. Unsprezece !

— ? ! ? !

— Șapte la Simeria și încă patru la Lonea și Petroșani.

Ujlacky : — „Pișta" Stroch a fost unul dintre cei mai mari portari ai Oradei, în perioada anilor 1925—1930. Reflexele lui erau pur și simplu uluitoare. Dar cînd „Pișta" l-a văzut pe David în primul meci al *C.A.O.*-ului, a spus „Copilul ăsta va fi urmașul meu". Și așa a fost !

...Mai tîrziu l-am auzit pe Barátky gîndind cu voce tare : „Al naibii, Mircea ăsta, parcă e un spiriduș ascuns în capul meu... Ghicește ca nimeni altul unde vreau să trimit balonul" De aceea „rivalitatea Barátky — David"

Scanned with CamScanner

a fost atît de frumoasă de-a lungul anilor... Fără ei doi, meciurile *Venus — Rapid* n-ar fi avut atîta farmec.

...Barátky a trecut prin toate posturile, în echipa de club și apoi și la națională. În Spania, a jucat și portar. N-a primit nici un gol în două partide.

Tudose : — Mircea a crescut în fotbal într-o vreme cînd la Oradea se aflau 30 de maidane și terenuri, copiii băteau mingile de cîrpe de dimineață pînă seara. Eu am jucat la 16 ani la *Gloria C.F.R. Galați* alături de Zapis II, Guță Tănase, Voronkovski etc. Cel mai bătrîn avea 20 de ani. Și era vorba de o formație de divizia A. Marian juca la 14 ani într-o echipă „A" la *Victoria*. Mircea a trecut ca o legendă prin fotbalul nostru în anii tinereții, dar a revenit mai tîrziu în arenă, la fel de pasionat și ambițios. La 34 de ani apăra din nou poarta la *I.C.O. — Oradea*. La Tg. Mureș el ne-a cîștigat meciul decisiv. David a strălucit și în perioada revenirii în fotbal deși îl avea „în coastă pe Vecsey, mult mai tînăr...

Bodo : Cu Mircea în poartă, am cîștigat campionatul 1948—49. A apărat multe penalty-uri. Și nu uitați, avea 34 de ani acum. Dar se antrena dublu față de noi, cei mai tineri. Parcă atunci ar fi început drumul său spre glorie. Uitase că își cucerise de mult celebritatea.

Romulus Pop (arbitru) : — A rămas cel mai bun portar pe care l-a dat Oradea. I-a depășit și pe Czinczer și pe Püllock. Se consuma enorm în timpul partidei. Parcă era o sobă încinsă. Adevărul e că, dacă n-ai temperament, nu ești portar. Cînd s-a lăsat de fotbalul de performanță, juca în echipa Băncii, centru atacant. „Să le mai dau și eu goluri, că destule am primit !" glumea el. Juca și acum cu mare pasiune de parcă ar fi fost vorba de cine știe ce finală de Cupă a României... A pus și pune suflet în tot ce face... acesta-i Mircea David.

Gabriel Serfőző (jucător la *I.C.O., U.T.A.* și *C.C.A.*) : — David și Ion Voinescu sînt cei mai străluciți portari pe care i-a dat România. I-am văzut pe amîndoi, cu Voinescu am jucat în echipă. „Top" avea o detentă excelentă, apăra mai bine mingile pe jos. David era „zeul careului", la baloanele de pe sus se dovedea excepțional. Amîndoi au fost creați pentru postul de portar.

Augustin Juhasz (vechi internațional — generația lui David) : — Viața mea s-a împletit foarte multă vreme cu

Scanned with CamScanner

cea a lui Mircea. La Oradea eram coechipieri, la *Venus* am devenit ca frații. După trei jocuri la *C.A.O.* în 1934, îi spuneam lui Barta : „N-ai grijă, Joska, e Mircea în poartă !". *C.A.O.* a fost o mare familie pentru noi toți. Nu știa ungurește, dar toți îl iubeau atît de mult, încît se sfiau să vorbească ca să nu se creadă că ascund ceva față de Mircea. Și atunci s-a petrecut un lucru extraordinar. Mircea a început să învețe limba maghiară, ca să ne facă nouă o surpriză, iar noi îl rugam să ne corijeze la limba română, ca să vorbim cît mai corect... Cînd oamenii se iubesc, graiul nu reprezintă o piedică...

...Era foarte concentrat la joc, punea multă patimă și însuflețire. A plîns la multe goluri, de necaz. Parcă băga cineva un cuțit în el cînd primea gol. Se transforma. Devenea alt om. Un om palid, nefericit, distrus. Căutam să-l încurajăm : „Hai, Mircea, că doar nu s-a prăpădit pămîntul...." Trebuia să treacă vreo cinci-zece minute ca să-și revină... Cu mine n-a vorbit o săptămînă pentru autogolul dat la un meci cu *Ripensia*. Dar îi iertai orice. Era un copil mare, un talent unic... Și avea o inimă minunată. Am dormit de multe ori cu el în aceeași cameră, în deplasări. Tot timpul se gîndea la meciul care vine. Alcoolul nu se lipea de el niciodată. Laptele era băutura sa preferată. Îi făcea plăcere să apară pe teren cît mai elegant echipat, ca scos din cutie. Pentru el stadionul devenea și o mare scenă. A fost rănit de multe ori, cîteodată destul de serios. Dar niciodată nu ne-a părăsit. Se vira unde era pericolul mai mare, iar loviturile primite nu-l clinteau. Sînt fericit că am fost avanpostul lui atîția ani de zile. Iar tuturor stoperilor nu le doresc decît un lucru : să aibă întotdeauna în spate un portar cum a fost David...

SCRISORILE „CALULUI"...

...Și iată miracolul, ivit pe neașteptate din vraful de scrisori rînduite ordonat în mapele lui „Il Dio".

Scanned with CamScanner

Ştefan Dobay, „calul *RIPENSIEI*", care, cravaşat de o formidabilă ambiţie şi dîrzenie, dădea năvală neîmblînzit prin toate apărările adverse, este cel mai fidel corespondent al venusistului Mircea David... Balonul rotund i-a aşezat mereu faţă-n faţă pe gazon, în tabere potrivnice : mulţimile cuprinse de frenezie, le-au scandat numele, le-au stimulat ambiţiile şi energiile. Dar atunci cînd ghetele cu crampoane au fost agăţate în cui, cei doi eroi au uitat de toate duelurile din teren şi au luat condeiele în mîini ca să-şi apropie, de la sute de kilometri distanţă, inimile, să-şi împărtăşească gîndurile, să-şi regăsească, nostalgic, tinereţea...

Din Tg. Mureş, unde îşi trăieşte anii pensiei, Ştefan Dobay scrie cu litere mari, elegante, frumos caligrafiate :

„Dragă Mirceo, îţi doresc ca în acest an să ai numai fericire, bucurie, mulţumire şi, ceea ce e şi mai important, sănătate de fier. Restul, aranjezi tu ! Eu am driblat boala ori de cîte ori am putut, doar cu picioarele nu prea e-n regulă... De fapt acesta este instrumentul pe care l-am folosit mai mult în tinereţe, aşa că, ce să fac ?, trebuie să mă împac cu gîndul că s-a cam uzat... Doctorul m-a sfătuit să folosesc cît mai mult bicicleta şi, bineînţeles, mă conformez, fără să tind însă spre... performanţe de viteză în acest sport... Mi-ai scris ultima oară că vrei să vii pe la Tg. Mureş. Te aştept cu dragoste, pentru că mai avem atîtea de povestit din tinereţea noastră, dar, deoarece vei locui la noi, te anunţ de pe acum că trebuie să te supui unui program cu reguli foarte bine stabilite. Nepoţelul nostru are doi ani, la ora 20 face „nani", aşa că noi, bunicii, nu vom fuma ca să nu-i poluăm aerul : deci vom continua şueta în grădină sau pe terasă, la cofetărie...

... M-a vizitat nu de mult „Binduţ" (Silviu Bindea) iar ieri m-am pomenit şi cu „Soby" Schwartz interul meu de la „Ripi". A rămas microbistul U.T.A.-ei şi nu vreau să-l contrazic. L-am prezentat „druckerilor" din oraş şi facem zilnic programe comune. Dar am nişte probleme cu el. Ştii, Mirceo, dacă ar fi un băutor, l-aş pune să bea cît duce, l-aş împacheta repede şi l-aş duce la culcare. Dar ce te faci cu Soby, că nu bea şi nici nu fumează. Îi plac, în schimb, plimbările şi îţi dai seama ce chin pe mine, care sufăr de picioare. Nu vreau însă să-i spun asta, nu sînt

Scanned with CamScanner

obișnuit să mă vait... Așa că mă plimb cu el ore-ntregi, în două zile m-am antrenat ca pentru maraton. Dar ce nu face omul pentru un prieten ca Soby, care timp de zece ani i-a pus mereu pe tavă pase de toată frumusețea, mai ales în diagonală — mai ții minte, nu ? — că doar spre tine porneau bombele alea, nu ?

... Răducanu mă calcă pe nervi, mă scoate din sărite. Tu ce părere ai despre el ? Cine îi dă dreptul să se joace cu nervii noștri și să gafeze în halul în care gafează ? El face prostia și alții trebuie să tragă ponoasele pentru el. Cum poate să arunce mingea aia drept în bocancul lui Capkovic ? Ce se făcea oare dacă nu-l scotea din groapă acest inimos Lucescu, care i-a pus imediat balonul pe cap lui Dobrin ca să marcheze golul decisiv ? Mircea dragă, doctorul mi-a spus să nu mă enervez, dar cum să nu te enervezi cînd vezi așa ceva la televizor ? Dacă n-ar fi anii și boala la mijloc, zău că aș pune bocancii de fotbal în picioare ca să-i trag eu cîteva bombe, să mă ție minte. Dar, ce să fac ? Calul nu mai galopează. Merge la trap. Mă duc la Geoagiu trei săptămîni, la băi, poate mă mai pun pe picioare...“

Mircea David (răspuns la scrisoare) :

— *„Dragă căluțule bătrîn, dacă eu aș fi făcut „figura“ lui Răducanu, venusiștii m-ar fi călcat în picioare, cu toate că eram prieteni la toartă. Dar parcă noi am iubit mai mult fotbalul, am pus mai multă dragoste și inimă în slujba lui... Fiecare meci al nostru ridica probleme și nopți nedormite în ambele tabere, mai ții minte ? Și acum, după aproape patruzeci de ani, cînd mă gîndesc la șuturile tale și-ale lui Barátky, simt cum mă frig mîinile“...*

FOSTUL SELECȚIONER UNIC ÎȘI AMINTEȘTE...

Într-o veche casă de pe strada Maria Rosetti, am stat de vorbă cu regretatul Virgil Economu. La vîrsta senectuții, el păstra nealterată de scurgerea anilor marea pasiune în slujba fotbalului.

Scanned with CamScanner

— David a fost eroul romantic al porții, ne spunea plin de emoție Virgil Economu. Datorită farmecului său personal și talentului înnăscut, el reușea să împletească eleganța cu acrobația temerară, ridicînd sau coborînd, ca la o comandă magică pulsul mulțimilor din tribune.

Intuiția și curajul lui erau de-a dreptul fascinante. Reușea momente senzaționale, incredibile. A luptat deseori singur, cu mîinile goale, împotriva unei întregi „cavalerii" adverse, înarmată cu cele mai perfecționate arme de atac.

A lăsat în amintire stadioanelor partide de neuitat, în compania unor formații din elita fotbalului mondial. Nimeni nu poate uita excelentele prestații din jocurile cu *A.S. Milan*, cu *Cehoslovacia* — la București —, cu *Ungaria* la Budapesta, cu *Iugoslavia*, la Belgrad, cu *Beogradsky* și *Slavia*, cînd pur și simplu a fascinat publicul și adversarii cu intervențiile sale „in extremis". Ar fi o greșeală ca numele lui David să fie legat numai de partida de la Roma, din 1940. Ea a reprezentat o culme a carierei sale, dar David a ajuns acolo după ce escaladase multe alte piscuri, în meciuri memorabile...

O spune asta un om care i-a urmărit drumul în fotbal, de la început și pînă la sfîrșit. Și — mai ales — o recunoaște un om ale cărui raporturi cu David n-au fost întotdeauna dintre cele mai cordiale. Dar trebuie să dăm Cezarului ce-i al Cezarului. Mircea David a conferit un farmec și o strălucire aparte postului de portar, a făcut din el „punctul cheie" al echipei !

Au fost — e drept — și zile în care a greșit copilărește. (La Praga, de pildă, și în două partide cu *Rapid*). Dar, ce să facem ? Acesta este destinul marilor portari. Să treacă uneori de la sublim la ridicol ; să umbrească strălucirea unei partide extraordinare cu o eroare incredibilă în partida următoare, dacă nu chiar în același joc.

Ei nu umblă cu jumătăți de măsură.

Și trebuie să-i iubești așa cum sînt, ca pe niște odrasle alintate. Dar ei nu trebuie să știe asta niciodată. Ca antrenor, am înțeles că portarul este ca un copil care nu trebuie mîngîiat decît atunci cînd doarme.

Între David și Pavlovici, înclinam la început balanța spre „Mitty", care rezolva problemele din careu fără

Scanned with CamScanner

„floricele", cumpănit și meticulos ca un funcționar sobru, corect și experimentat.

Dar „Mitty" rămînea un portar conștiincios și atît.

David, în schimb, poseda acel sublim dar al fanteziei, acel neasemuit farmec al „copilului teribil", căruia îi ierți micile pozne pentru că îl iubești prea mult...

Cînd i-am încredințat poarta la Roma, în 1940, am pornit de la o singură premiză :

Valoarea excepțională a atacanților italieni va trezi în el o ambiție uriașă, va declanșa resorturi și energii extraordinare și atunci va fi singurul portar român capabil să reziste iureșului covîrșitor, influențînd direct și pozitiv moralul celorlalți coechipieri.

Pentru aspra confruntare de la Roma nu mă puteam bizui pe un portar sobru și conștiincios care va aștepta atacul în reduta celor șase metri. Aici se simțea nevoia unui temerar, a unui cascador, dacă vreți, gata să dea bătălia necruțătoare PE TOATĂ SUPRAFAȚA CAREULUI DE „16" !

Iar acest om nu putea fi decît unul singur la acea oră ! Numai David avea capacitatea să evite dezastrul previzibil. (Jucam, nu uitați, cu dubla campioană mondială, PE TERENUL EI !).

Calculele mele au fost confirmate pe deplin.

David și-a făcut datoria cu prisosință, salvînd echipa noastră din situații extrem de critice. Comportarea lui a acționat nu numai asupra moralului echipei noastre, ci și asupra atacanților italieni. La un moment dat, exasperați de „etanșeitatea" porții noastre, Piola, Biavatti, Bertoni și De Maria, se înhibaseră, greșeau ca niște începători...

Oricare alt portar român la Roma, o spun cu toată convingerea și sinceritatea, n-ar fi ieșit din teren fără să primească cinci-șase goluri pe puțin. David, însă, a reușit miracolul. Însuflețiți de exemplul său strălucit, jucătorii noștri s-au bătut ca niște lei, conectați la această imensă sursă de energie, iscusință și temeritate care s-a numit înainte de joc, David și după joc, „Il Dio" !

— De mai bine de 50 de ani, ați avut ocazia să vedeți la lucru mai toți portarii de elită ai țării noastre. Ce apreciere îi acordați lui David într-o ierarhie a lor ?

Scanned with CamScanner

— Îl situez pe primul loc, alături de Ion Voinescu. Aceşti doi oameni *au fost născuţi pentru postul de portar!* Urmează apoi o listă destul de lungă din care nu ar trebui să lipsească : Czinczer, Pavlovici, Zombory, Sepci, Pullock, Toma, Crîsnic, Datcu, Adămache, Răducanu, Ghiţă, Gornea, Mihai Ionescu şi alţii din „noul val".

Aceşti băieţi fac parte din eşalonul de aur al fotbalului românesc. Ei au înţeles — în marea lor majoritate — că gloria nu surîde decît celui ce nu trişează. Cel ce crede că fotbalul este o treabă de mîntuială, generatoare numai de satisfacţii şi lipsită de obligaţii, se înşeală amarnic. Fotbalul nu poate fi păcălit. Marii portari şi marii fotbalişti în general n-au ajuns pe culmi catapultaţi de şansă, din întîmplare. Le-au trebuit nenumărate ore de antrenament dur, plonjînd la mii şi mii de şuturi trase din toate poziţiile, au dat foarte mult de lucru doctorilor cu fracturile lor. Am văzut mulţi portari la antrenamente „ucigătoare". Ştiu bine ce înseamnă meseria asta. L-am urmărit din umbră şi pe David, la *Venus* ; îl vedeam muncind pe brînci, pînă nu se mai deosebea balonul în întunericul serii !

Aici stă taina reuşitei sale : În toată această trudă necurmată izvorîtă dintr-o sfîntă pasiune, o muncă neobosită care a cizelat cu fineţe talentul său indiscutabil. De aceea Mircea David a fost ceea ce a fost, la vremea lui.

De aceea a rămas o pildă demnă de urmat în istoria fotbalului românesc !

MECI VENUS—RIPENSIA, DUPĂ 35 DE ANI...

1976... Masă rotundă, la Lazăr Sfera acasă, într-o după-amiază de vară. Pe terasa locuinţei, cu soarele în faţă, Mircea David şi Lazăr Sfera *(Venus)*. Cu soarele în spate, Ştefan Dobay şi Vasile Deheleanu *(Ripensia)*.

Spicuiri din „cronica" partidei :

Dobay : — Cînd plecam să jucăm cu *Venus*, ne vorbeam între noi : „Haideţi, băieţi, să-i distrăm puţin pe „domnişorii" de la Bucureşti.

Scanned with CamScanner

Deheleanu : — Asta pentru că la „negrii“ existau mulți băieți cu carte : David, Ploeșteanu, Orza, Sfera, Bărbulescu, Petea Vîlcov, Humis, Lupaș, Gain...

Dobay : — La noi predominau meseriașii. Cotormani era strungar, Bürger și Pavlovici tîmplari...

Sfera : — Las-că aveați și voi „domnișorii“ voștri. Pe Bindea și Deheleanu contabili, pe Rafinschi, calculator...

David : — E mai puțin importantă meseria fiecăruia. Esențialul, gîndesc eu, îl prezenta pasiunea și dîrzenia pe care o cheltuiam cu toții pe terenul de fotbal.

Deheleanu : — Am fost două echipe de forțe egale.

Dobay : — Nu sînt de acord. Linia noastră mediană — ca și atacul, de altfel — păreau mai omogene. *Venus* prezenta multe „găuri“ în apărare...

Sfera : Recunosc. Noi, fundașii, aveam foarte mult de lucru cu înaintarea *Ripensiei*.

Deheleanu : — Bodola era ca săpunul ! Îți scăpa mereu din mîini...

David : — Într-o partidă *Venus* — *Ripensia*, proporția șuturilor era de 4—1 în favoarea timișorenilor.

Dobay : — Aveai dreptul la indemnizația de efort, dragă Mircea... (Rîsete).

Deheleanu : — *Venus* poseda o mare calitate. Nu făcea deosebirea între un joc în deplasare sau „acasă“. Juca deschis întotdeauna. Băieții atacau grozav, cu mare înverșunare. Ca să le stopăm elanul, trebuia să-i „pasăm“. Pase cît mai multe, care îi descumpăneau. Și în materie de țesături, de „combinații“, trebuie să recunoașteți, „*Ripi*“ era specialistă...

David : — Pasele lui Cotormani, Beke și Schwartz te amețeau, iar fantezia lui Ciolac n-avea limite. Nu știai niciodată ce are de gînd cu mingea...

Sfera : — Pe „Vasi“ (Deheleanu) nu-l întrecea nimeni la jocul cu capul.

Deheleanu : — Ba da ! Cotormani. Și Petea de la voi.

Sfera : — Ești modest. Dar adu-ți aminte ce-ți spuneam la vestiar, înainte de meci, cînd jucai împotriva mea...

Deheleanu : — ...„Vasile, să nu te prind că vii la corner în careul nostru. Te lovești de mine !“

Sfera : — Văd că n-ai uitat.

Scanned with CamScanner

Deheleanu : — ...Dar eu tot veneam.

David : — Și mingea se lovea de capul lui „Vasi", mai totdeauna ! Știa unde să se plaseze.

Dobay : — La *Venus*, cel mai bun la jocul de cap era Petea. Și șuta formidabil cu stîngul.

David : — (Cu subînțeles). Mai știu eu pe cineva care trăgea tare cu stîngul...

Dobay : — Persoanele de față sînt...

David : — Incluse, incluse... Nu mai face pe naivul, „calule" !

George Mihalache : — M-ar interesa foarte mult să știu dacă cele două mari rivale pregăteau o tactică specială în ajunul partidei ?

Sfera : — Existau unele indicații, în primul rînd legate de „marcajul" adversarului. Fiecare avea un „om" al lui din formația opusă de care trebuia să răspundă...

Deheleanu : — Dar niciodată n-am auzit la noi în vestiar, cînd jucam în deplasare, formula devenită lege azi : „Să nu primim gol".

Dobay : — Legea jocului nostru pe vremuri era una singură : să dăm mai multe goluri ca adversarul ! Astăzi, cînd urmăresc partide la televizor, îmi vine să sparg aparatul cînd văd că trec nouăzeci de minute cu doar cinci-șase șuturi la poartă...

Sfera : — Am văzut jocuri cînd „calul" singur trăgea trei-patru bombe în două minute !...

David : — Ca să nu mai vorbim de „sfertul de oră al *Ripensiei*", cînd literalmente ploua cu bombe din toate părțile...

George Mihalache : — Ce părere aveți ? Se juca mai dur înainte decît acum ?

Dobay : — Fundașii au fost și au rămas „agresivi". Altfel n-ar fi fundași ! Sfera și Albu lucrau foarte „bărbătește", fără mănuși !

Sfera : — Dar nimeni nu ne-a spus vreodată : „Lovește, ca să-i scoți din circulație !". Ciocnirile violente erau inerente. Ambiția și dîrzenia făceau să scapere scîntei pe teren. Dar după joc redeveneam prieteni, uitam de toate...

Deheleanu : — La *Ripensia* am avut două categorii de fundași : tehnici și abili (Bürger) și „rupători" (Chi-

Scanned with CamScanner

roiu și Hocksari), care țineau să compenseze lipsa tehnicității prin duritate, loveau fără milă.

David : — Uneori strigam la Bodola și Ploeșteanu : „Dați drumul la minge, să nu vă atingă Hocksari și Chiroiu !“

Sfera : — Schwartz nu-i suporta pe „duri“. Îl auzeam adeseori în teren, strigînd : „Potoliți-vă, măcelarilor, ăsta-i joc, nu cotonogeală !“

Deheleanu : — Și „Mitty“ (Pavlovici) și-a ieșit o dată din pepeni la Timișoara, după ce încasase patru goluri de la „Cuștica“ Humis. I-a strigat lui Bürger : „Nu mai face pe domnișoara cu ei. Dacă nu-l speriați pe grecul ăla, vă mănînc pe toți !“

David : — Asta era o enervare de moment. De obicei „Mitty“ dădea dovadă de calm și mult bun simț...

Sfera : — Dar ce era să mai facă bietul de el în meciul acela de pomină, cînd am zdrobit *Ripensia* în bîrlogul ei cu 6—1 ?

Deheleanu : — Țin minte că Lazăr, președintele nostru, se învîrtea fioros pe tușă și-l amenința pe Pavlovici cu bastonul : „Cît mai ai de gînd să le slobozi, mă, în poartă ?“ Ca și cum numai „Mitty“ singur ar fi fost de vină...

Dobay : — „Mitty“ a fost unul dintre cei mai buni portari ai țării noastre. Cu el între bare, aveam certitudinea că acolo, în spate, totul este în ordine...

Deheleanu : — Pavlovici era un portar sobru, manevrînd pînă la limita careului de șase metri. Rar se aventura peste granițele lui...

Dobay : — David plăcea mai mult publicului datorită stilului său spectaculos, acrobatic, inventiv. Se vîra în pericol plin de temeritate, iar la aglomerațiile din careu, la mingile înalte era neîntrecut. De cîte ori nu mi-a plonjat în picioare, zburînd ca o ghiulea prin aer la marginea careului de 16 metri... ehei, cîte goluri a mai salvat...

Sfera : — De aceea cred eu că duelul Pavlovici—David a fost atît de pasionat, de-a lungul anilor.

David : — Fără „concurența“ lui Pavlovici n-aș fi progresat poate nici eu. Dar așa, simțindu-l mereu „în coastă“, căutam să mă pregătesc cu și mai multă dîrzenie și ambiție. Știam că selecția pentru poarta națională

Scanned with CamScanner

va fi o cursă pasionantă, iar decizia se va stabili „la fotografie", ca la o cursă de „100 metri plat" !

Deheleanu : — Adevărul este că noi ne pregăteam cu deosebită pasiune și sîrguință, fără dădăceala nimănui. Cînd a venit la *Ripensia* ca antrenor Uridil — celebru jucător austriac în tinerețe — și ne-a văzut la lucru în partida cu *Unirea Tricolor*, le-a spus conducătorilor : „Echipa asta eu nu mai am ce s-o învăț în plus. Pot pleca înapoi la Viena. Asta echipa poate bate oricînd marea «Hungaria» !"

Dobay : — Da, da, astea au fost cuvintele lui Uridil și nu le-a rostit numai ca să ne flateze...

Deheleanu : — Și mai rețineți un amănunt, fraților. Cînd juca Uridil la Viena, în berării se cînta : „Heute spielt Uridil !" (Astăzi joacă Uridil).

Dobay : — Și vorbă să fie că nu mai avea ce să ne învețe... Ehei, cîte taine n-am mai aflat de la el.

George Mihalache : — Cum vă organizați viața „extra-sportivă" ?

Sfera : — Fiecare fotbalist se îngrijea de propria sa persoană. N-aveam nevoie de „cerberi" sau de „zbiri". Citesc uneori prin ziare că Teașcă se urcă noaptea în copaci ca să-și spioneze jucătorii, să nu fugă din cantonament...

David : — Ce să facă ? E nevoit bietul de el să se transforme în liliac... Nu el e de vină.

Deheleanu : — La noi, în Timișoara, rar mai întîlneai cîte un jucător seara, la vreo bere...

David : — La Oradea, țin minte că antrenorul Pojar s-a gîndit O SINGURĂ DATĂ să întreprindă o inspecție „inopinată" pe la casele fotbaliștilor, după ora zece. Toți dormeau tun ! Ba Iuliu Bodola se culcase încă de la ...nouă, odată cu găinile.

Sfera : — Și la Venus tot așa s-a întîmplat. Într-o seară, în ajunul unui meci cu *Rapid*, Jánossy s-a gîndit să ne controleze. La zece, dormeau toți la casele lor, numai Orza juca șah cu Ploeșteanu.

Dobay : — Existau și unele excepții, de ce să nu recunoaștem ? Ciolac și Chiroiu aveau patima băuturii, dar nu-și dădeau în petec niciodată, iar la antrenament munceau dublu, ca să nu scape echipa.

Scanned with CamScanner

Deheleanu : — Tînărul Marcu s-a chinuit aproape doi ani pînă să-i ia locul „bătrînului Ciolac". Cum simțea că postul său e periclitat, „Ghiță" suspenda șprițurile și juca apoi ca un demon.

Sfera : — Mai sînt și alte exemple. Bodola n-a pus o țigară în gură niciodată și a băut, cred, cîteva cisterne de lapte și citronadă. În schimb, Barátky, fuma ca un șarpe și consuma alcool. Și totuși amîndoi au fost viori prime ale fotbalului.

David : — „Giussy" făcea uneori chefuri cu prietenii. Avea mulți admiratori și, mai ales, admiratoare. Dar miercuri seara spunea „stop" și din acel moment nu se mai atingea de alcool pînă la meciul de duminică. Iar duminica juca așa cum numai el știa să joace : dumnezeiește !

Sfera : — Pe Bürger l-am văzut în cantonamentul națională ducîndu-se după dejun la bufet ca să bea pe ascuns un șpriț la țap. Și asta chiar ÎN ZIUA MECIULUI ! Dar șprițul acela, de care știa și antrenorul, nu-l împiedica să fie stîlpul apărării, chiar în ziua aceea, a meciului.

Dobay : — Iar seara, la banchet, cînd toți beam vin sau bere, el cerea... apă minerală. Bea doar cînd avea chef !

George Mihalache : — În fond, care este „piatra filozofală" în acest mult discutat fotbal ?

David : — Fotbalistul trebuie să joace cu poftă, cu pasiune, cu totală dăruire. Dar generația de azi n-a onorat decît cu „jumătate de măsură" condițiile privilegiate de care se bucură, condiții de care noi n-am avut parte, în trecut.

Deheleanu : — Fotbalul nu se învață la echipă, așa cum vioara nu se învață în Orchestra Filarmonicii. Fotbalul începe pe stradă, în curtea școlii, în scuaruri, pe mici terenuri amenajate printre blocuri. Acolo e pregătirea de bază. Vogl, Barátky, Wetzer, Bodola, Petschovschi, Ozon, Constantin, Dobrin, Dumitru sau Iordănescu n-au apărut în fotbalul nostru ca „deux ex machina".

Dobay : — Toți aceștia și încă mulți alții, intrînd în echipele de seniori la 15 sau 16 ani, știau despre fotbal tot atît de multe ca și profesorii lor, absolvind mai întîi „școala jocului de stradă".

Scanned with CamScanner

Sfera : — Voleul cu șpițul nu i-l putea arăta nimeni lui Sepi. L-a învățat singur, singurel. Tehnica și precizia șutului lui Barátky nu se predă la nici o Academie superioară de Fotbal. Petschowschi s-a născut cu intuiția balonului și s-a perfecționat apoi la „cursurile serale", la „miuțele" de pe străzile Aradului !

David : — Antrenamentele de azi se fac uneori în dorul lelii, deși par mai minuțioase și mult mai bine chibzuite ca în trecut. Cîteodată fotbalistul se sustrage de la efort total, crezînd că trișează antrenorul. Dar se trișează pe el. Blazarea și comoditatea sînt rănile încă deschise ale fotbalului nostru. Dar ar fi bine să știe toți că în fotbalul mondial deviza a devenit una singură : „Chi dura, vince !" (Cine stăruiește, izbutește !).

Deheleanu : — La ora asta fotbalul este un mecanism mult mai complex și mai perfecționat. Probabil noi am fost niște romantici. Azi se joacă mai realist. Poate din această cauză a dispărut spectaculozitatea, estompată de calculul riguros, marcaj pe tot terenul, apărare „beton".

Dobay : — Se joacă de trei ori mai iute decît pe vremea noastră, tactica a evoluat, strategia în teren se schimbă de la caz la caz. Travaliul este enorm, au apărut „sarcinile duble".

Sfera : — Vom bate pasul pe loc atîta vreme cît fotbaliștii noștri nu înțeleg pe deplin că nu trebuie să facă nici un rabat pregătirii tehnice și fizice. Or, noi la ora aceasta sîntem un expres la care acul kilometrajului oscilează de la 150 la 80 km. Vrem să întrecem racheta utilizînd diligența ! Nu e posibil. Trebuie deci ca fotbalul să fie luat în serios și tratat ca atare. E vorba deci de o schimbare totală de mentalitate, lucru care îi privește deopotrivă pe jucători și pe antrenori...

George Mihalache : — Care credeți că au fost cei mai mari jucători ai fotbalului românesc, de la apariția lui pînă în acești ani ?

Dobay : — Rudy Wetzer, Iuliu Barátky, Iosif Petschovschi, Alexandru Apolzan, Ion Pîrcălab.

Deheleanu : — Emerich Vogl, Iuliu Bodola, Taentzer, Ion Nunweiller și Bazil Marian.

Sfera : — Guga, Barátky, Bodola și Petschovschi. Guga a jucat între anii 1920—1930 la vestita echipă timi-

Scanned with CamScanner

șoreană *Chinezul*, care atunci reprezenta integral selecționata țării.

David : — Iuliu Bodola, Iuliu Barátky, Dobrin și Dumitru.

MIRCEA DAVID : OPINII DESPRE PORTARII DE ASTĂZI...

RĂDUCANU

— Îl cunosc de mult, încă de pe vremea cînd era ucenic la Fabrica „Flacăra", unde lucram și eu ca inginer. Ilie Savu m-a invitat odată la un antrenament și acolo am dat pentru prima oară ochii cu un băiat solid, brunet și simpatic. Răducanu, căci despre el e vorba, juca atacant în echipa de juniori antrenată de Enescu. Jovial, puțin mucalit, părea un armăsar în libertate... M-au impresionat îndeosebi reflexele sale, modul cum știa să se plaseze și deodată m-am trezit spunîndu-i lui Savu :

— Deși talentat, băiatul acesta nu și-a găsit rolul cel mai bun în echipă.

— Știu ce vrei să spui, m-a întrerupt Ilie Savu, fost portar și el, într-o vreme, la *C.C.A.* Locul negriciosului e acolo, între buturi...

Experimentasem pe vremea aceea antrenamentul cu mingea cu elastic, o metodă descoperită de mine, care sporea eficiența pregătirii portarilor. De comun acord cu Enescu, l-am pus pe Răducanu la o mică probă. Dovedea reale calități, dar nu prea părea dispus să „bată sîrba pe loc acolo, între bare", cum se exprima el. Ar fi dorit să zburde pe tot terenul, să dea goluri, nu să primească...

Oarecum dezamăgit, m-am retras, dar după o bucată de vreme, Ilie Savu mă oprește pe stradă și mă interpelează zîmbind :

— Ți-aduci aminte de vlăjganul acela de la juniori ? Ei bine, l-am convins să se facă portar.

Scanned with CamScanner

Mai tîrziu am auzit că Răducanu trecuse la *Rapid*, iar Valentin Stănescu — și el tot fost portar — a reușit să-l convingă să renunțe la veleitățile de... atacant.

— Uite ce e, „față palidă", i-a spus Valentin, înaintași am berechet, mai pot da și la vecini, dar mie îmi crapă buza după un portar ca lumea. Ori rămîi aici în Giulești ca să lucrezi cu mine în poartă, ori te duci oriunde vrei, ca să joci înaintaș. Nu e nici o supărare, să știi, și-o să ne salutăm la fel pe stradă...

Răducanu a acceptat prima variantă și s-a așternut imediat pe treabă, cravașat de „nea Tinel". În scurtă vreme a devenit una din piesele de bază ale apărării giulești. Mă duceam pe la meciuri și-l urmăream cu tot mai mult interes. Îmi devenise foarte simpatic chiar. Vedeam în el acolo, în poartă, un Goliat, gen Lașin, calm, atent, curajos, care ajutat de Lupescu, Greavu și Dan Coe destrăma toate „urzelile" atacanților adverși. Avantajat enorm de gabarit — ocupa aproape toată poarta — și de jocul supraaglomerat al apărării, se plasa exact și *simțea mingea*, ceea ce e lucru mare. Descifrasem și cîteva defecte — nu boxa prea bine și nu ieșea la centrările adverse — dar timpul avea să corijeze totul, n-aveam griji...

A avut momente de excepție în multe partide, mi-a bucurat ochii, mi-a amintit într-un fel de tinerețea mea...

Dar anii au trecut și acest uriaș capricios a alunecat încet, încet, pe toboganul concesiilor și superficialității. Ciulind urechile prea mult la alintările și capriciile „galeriei", s-a apucat să dea tot mai multe „reprezentații". Pînă la urmă toate aceste giumbușlucuri l-au tîrît tot mai jos, dintr-o gafă în alta... După cîțiva ani s-a demonetizat ca portar în fața publicului — și mai ales — a mea, care nu-mi puteam ierta slăbiciunea ce o avusesem la început pentru el. „Capetele acuzării" au început să se adune tot mai numeroase, pe măsură ce vremea trecea...

Mai întîi s-a jucat cu soarta meciului cu portughezii, în toamna lui 1969, cînd l-a trîntit în careu pe Eusebio. Arbitrul Cianak n-a acordat, dar fusese penalty clar ca lumina zilei! După cîteva minute, ca și cum nu i-ar fi fost de-ajuns, l-a lovit pe Nelson fără minge, dar a ieșit

Scanned with CamScanner

din nou basma curată ! Golul victoriei înscris de Dobrin a făcut să se uite totul. Dar eu n-am uitat !

După o lună, la jocul hotărîtor cu grecii, Răducanu a greșit din nou. Mingea trasă de Domazos de la 35 de metri l-a surprins undeva, în careul de șase metri. Dar — mă rog — am scos meci egal și am plecat la Mexico, unde însă s-a întîmplat ce s-a întîmplat...

În 1971, la Bratislava, a primit golul în ultimul minut de la Vessely, după ce fusese păcălit copilărește de fenta lui Kabat. E drept însă că totul a pornit de la mingea pierdută stupid de Dumitrache. Dar, repet, dacă Răducanu intervenea mai hotărît în fața lui Kabat, golul putea fi evitat. De al doilea meci cu cehii, la București, nu mai vorbesc. Toți vă amintiți de faza stupefiantă cînd i-a aruncat mingea lui Capkovik în picioare. La 17 mai, la Belgrad, în al treilea meci cu ungurii, s-a lăsat din nou surprins în minutul 88, la șutul lui Szőke și a plonjat prea tîrziu. Peste patru ani, în septembrie, la Helsinki, a ținut mingea mai mult decît prevede regulamentul și a determinat înscrierea punctului egalizator cu trei minute înaintea finalului, spulberîndu-ne visele pentru calificarea la Campionatul Mondial 1974. Apoi, în iunie 1975, în ultimul minut, a fost din nou sancționat pentru neatenție de lovitura scoțianului Mc. Quenn... și din nou am oftat după o nouă calificare. La jocul cu bulgarii din toamna anului 1976, pentru „Cupa Balcanică", s-a aruncat mai mult de formă după două baloane care s-au transformat în goluri. Oricare portar atent le-ar fi apărat, sînt sigur.

N-aș vrea ca toate lucrurile amintite să pară un rechizitoriu... Dimpotrivă, vorbesc de ele cu mîhnire, pentru că noi, cei care am cedat locul din poartă tinerilor, suferim mult cînd asistăm la astfel de lucruri neplăcute, dureroase. Iar Răducanu — și nu numai el — trebuie să înțeleagă că aceste greșeli nu pot fi tolerate portarului care îmbracă tricoul național.

Sînt pe deplin convins că dacă l-aș întreba pe Răducanu : „Crezi că ți-ai făcut pe deplin datoria acolo, în poartă ?" el ar lăsa privirile în pămînt.

Scanned with CamScanner

Și mai trebuie să știe că adevăratul portar nu e cel care salvează loviturile imparabile, ci acela care apără toate mingiile parabile !

Cu Răducanu s-a întîmplat însă, deseori, invers. Păcat !

La 34 de ani el lasă în urma sa un trecut spre care — dacă n-ar fi fost sclavul superficialității — ar fi putut privi cu oarecare mîndrie... Așa, însă...

COMAN

Actualmente la Tîrgoviște, după peregrinări la *Dinamo*, *Steaua*, *S.C. Bacău* și *F.C.Argeș*, a avut și el un drum sinuos prin fotbalul nostru. A ajuns pe culmi, apoi a alunecat și a căzut în rîpele periculoase ale înfumurării și vieții nesportive. „Revenirea" sa mă bucură. E un portar de nădejde, curajos, cu plasament foarte bun. A cîștigat în ultima vreme multe meciuri pentru echipa sa și probabil va mai cîștiga și altele. La 33 de ani, Coman mai poate avea în față încă multe campionate de strălucire, cu condiția să rămînă în continuare la fel de serios preocupat de pregătirea sportivă și, mai ales, de viața sportivă.

ARISTICĂ GHIȚĂ

Tipul de portar care inspiră încredere. Omul de piatră, hotărît, ambițios, capabil să ducă în spate o întreagă echipă. *S.C. Bacăul* n-ar fi rezistat atîta vreme în prima categorie a țării fără acest Ghiță. El a cîștigat zeci de meciuri apărînd goluri ca și făcute. I-a uzat pe atacanți pînă la exasperare și a corectat greșelile propriilor apărători prin intervenții de excepție. N-a intrat în poarta națională pentru că a fost lăsat în umbra lui Răducanu. Dar, vă asigur, în unele partide, cu Ghiță în poartă, naționala noastră n-ar fi suferit eșecuri. Și asta pentru că Ghiță e un portar serios. El nu poate *gafa*. Poate fi înfrînt de o minge vicleană sau teribil de puternică, dar nu de propria sa neatenție sau nesocotință.

Scanned with CamScanner

Regretatul Stere Adamache făcea parte din aceeași categorie cu Ghiță ; Iorgulescu, de asemenea.

Meritele lor sînt cu atît mai deosebite cu cît toți acești trei „gol-keeper"-i n-au beneficiat în echipe de apărări pe măsura valorii lor.

IORDACHE

L-am întîlnit cu ani în urmă la Iași și mi-a atras atenția în mod deosebit. Virgil Mărdărescu, care se ocupa de *Politehnica Iași* la vremea aceea, m-a rugat să-l antrenez special o lună de zile, dar mutațiile intervenite în serviciul meu nu au permis realizarea proiectului. Iordache mă impresiona îndeosebi datorită ambiției și rîvnei pe care le punea în munca de pregătire. „Trăgea formidabil la galere", mi-a confirmat-o și Ion Voinescu care l-a antrenat și el o bună bucată de vreme. Iordache avea toate atributele unui portar de mare clasă. Dar... Și aici intervine acel neașteptat și nefericit obstacol teribil, implacabil, pe care de ani și ani a fost nevoit să-l înfrunte acest tînăr : urmările unei hepatite, care i-au pus mereu bețe în roate, sîcîindu-l și tracasîndu-l în permanență. Dacă l-ați observat atent, Iordache caută să rezolve problemele prin reflexe și plasament. El plonjează rar și atunci probabil cu prețul unor eforturi deosebite. Dar el strînge din dinți și joacă mai departe. Formidabilă ambiție și perseverență la acest băiat, nedreptățit de soartă, somat tot timpul să se supună restricțiilor alimentare și să lupte în teren în condiții inegale. Mă întîlnesc de două ori pe an cu el la Sîngiorz, la băi. Înțeleg, eu am nevoie de băi la cei 65 de ani ai mei, dar el, el abia a împlinit 28 ! Și totuși nu cedează, se pregătește, scrîșnind din dinți. Splendid exemplu de abnegație și curaj. Păcat că în ultima vreme nervii săi au început să cedeze uneori...

BUCU, NASTE, LĂZĂREANU, SPERIATU, CRISTIAN

Văd în fiecare din ei viitorul portar al națională. Toți au statură ideală, sînt supli, curajoși, plonjează oportun și precis, știu cînd să iasă, apreciază exact unghiul,

Scanned with CamScanner

într-un cuvînt posedă mai toate atributele unui portar modern. Mai au însă de muncit la groapa cu nisip pentru a-și perfecționa plonjoanele la mingile pe jos. Uneori ei se lasă surprinși sau poate nu se concentrează îndeajuns. Dar prin muncă, dragoste și perseverență vor deveni portari totali, portarii de care avem atîta nevoie.

Închei acest capitol cu cel care aș vrea să figureze pe lista portarilor de nădejde și anume cu...

IONIȚĂ

Pentru mine acest băiat reprezintă tipul de portar cu reflexe și dentetă, curajos ca un leu și agil ca o felină. S-a lansat de altfel peste noapte, în vîrtejul unor partide de mare miză, pe care pot spune că le-a absolvit cu brio. E dotat cu toate calitățile. S-a născut probabil cu ele. Reflexele lui te uimesc. Știe să iasă cînd trebuie, închide foarte bine unghiul, boxează cu iscusință mingile. Singur poate cîștiga o partidă !

E însă cam mic de înălțime. Cred că are 1,70. De fapt, statura ideală pentru un portar e de 1,76—1,78, dar eu, Planicka și Olivieri am făcut treabă destul de bună în poartă, deși aveam numai 1,75 !

Ion Motroc mi-a spus că Ioniță vine cu o jumătate de oră înaintea tuturor și rămîne încă o jumătate de oră în teren după fiecare antrenament. Ăsta-i un obicei bun și sper că Ioniță nu se va dezobișnui de el !

Dar mai e ceva și acest „ceva" nu-i de neglijat. Ioniță e dezavantajat și de faptul că nu poate fi protejat de apărători puternici, de nădejde.

Ca și Wind de la Reșița, care luptă din greu pentru *supraviețuire* în „B".

Destinul acestor doi portari e deci încă sub semnul întrebării. Să vedem ce le va aduce viitorul... Ar fi păcat

Scanned with CamScanner

să se piardă, înghiţiţi de mediocritatea echipelor din care fac parte... Pentru că orice s-ar spune, tot „o echipă mare poate face un portar mare..."

LA „ORA BILANŢULUI"...

Drumurile inginerului Mircea David l-au purtat de-a lungul anilor prin numeroase funcţii, în diferite oraşe ale ţării.

În 1941 e numit şef de birou la Ministerul Muncii. Peste patru ani se prezintă la examenul de inspector şi iese primul pe ţară cu media 9,90. Transferat la Lugoj, nu uită să pună în valiză bocancii şi tricoul „orange" ca să apere duminica poarta echipei minerilor din Divizia B...

Nu trece multă vreme însă şi David se reîntoarce în Oradea adolescenţei sale, fiind numit într-un post de răspundere la Banca de Stat. Dar nici acolo nu poate sta departe de terenul de fotbal... Într-o bună zi, orădenii au revelaţia unui alt „Il Dio", cu tîmple cărunte, dar care parcă n-a pierdut nimic din agilitatea şi talentul de odinioară. Cu David (şi Vecsey) în poartă *I.C.O. — Oradea* va cuceri în 1950, pentru prima oară, titlul de campioană a ţării... Şi — nu uitaţi — pe David nu-l mai despart decît trei ani pînă la 40 !!

Petre Popescu (directorul Băncii de Stat Oradea) : — În baza licenţei obţinută la Academia de înalte studii comerciale, Mircea fusese angajat inspector la bancă. Deşi proaspăt în această meserie, prindea foarte rapid totul, avea o inteligenţă nativă. De altfel, cred că acest creier care lucra febril îl ajutase să fie şi un mare portar. Conştiinciozitatea sa devenise proverbială printre colegii de la serviciu. După un joc în deplasare cu echipa *I.C.O.* şi

Scanned with CamScanner

o noapte nedormită pe tren (uneori), venea de la gară direct la birou. Nu înțelegea să-și abandoneze sarcinile de la birou cu nici un chip. Asta în vreme ce alți fotbaliști nu dădeau pe la serviciu cu zilele. David a privit munca și fotbalul cu egală seriozitate. De aceea cred eu c-a izbîndit pe ambele terenuri. Prietenii și colegii din Oradea l-au iubit foarte mult pentru că și el i-a respectat pe cei din jurul său. Îi ajuta pe toți puștii care jucau fotbal. Mulți se mîndreau să declare : „Apăr ca David !".

...Într-o perioadă marcată de proiecte și obiective ambițioase se cer pretutindeni oameni capabili, buni organizatori. Inginerul Mircea David — altă dată solicitat de numeroase echipe aflate în întrecere — ajunge de astă dată, datorită pregătirii și capacității sale remarcabile, să fie chemat acolo unde greul e mai greu, unde e nevoie de oameni de nădejde. Deci noi popasuri, mai lungi sau mai scurte, la Bacău, la Comănești, la Iași și la Deva unde este numit inginer șef la Trustul Minier. Și bineînțeles, oriunde e chemat nu poate rămîne departe de gazonul pe care l-a îndrăgit de copil. Pretutindeni el împletește rîvna conștiincioasă a inginerului cu priceperea și talentul antrenorului....

În cele din urmă Mircea David se va stabili definitiv la București, lucrînd mai întîi ca inginer la Flacăra Roșie și apoi ca director tehnic în Ministerul Muncii, pînă la anii pensionării...

... Iar acum, privind în urmă cu îndreptățită mîndrie, are satisfacția ca, răsfoind printre hîrtiile din biroul său, să întîlnească aceleași aprecieri unanime : *„...un element bine pregătit, muncitor, corect, sîrguincios, bun organizator, cu o viață exemplară, meritînd respectul și admirația tuturor celor din jurul său..."*

— Lupta aspră din arena sportivă, remarcă inginerul Mircea David, a fost pentru mine o adevărată școală a

Scanned with CamScanner

vieţii. Nu numai că mi-a oţelit curajul şi voinţa, dar în acelaşi timp m-a învăţat ce e iubirea şi respectul faţă de om, faţă de viaţă în general.

VOI, TINERI, CITIŢI DE DOUĂ ORI ACESTE RÎNDURI...

— Această poveste — o poveste adevărată — dragă, Mircea David, va fi citită, probabil, de mulţi dintre tinerii care visează izbînda în viaţă şi pe terenul de sport, realizarea lor deplină în societatea noastră nouă care oferă infinit mai multe condiţii de afirmare ca în trecut. Cu ce îndemn şi sfaturi ar putea călăuzi drumul lor vechiul sportiv şi reputatul inginer Mircea David ?

— Viaţa mea, dăruită cu aceeaşi dragoste şi devoţiune cărţii şi stadionului, m-a învăţat multe lucruri preţioase. Tot ce năzuieşti nu se poate realiza decît prin entuziasm, dăruire totală, muncă. N-aş vrea să alunec în didacticism şi nici n-am pretenţia să distribui formule magice cu care un om poate cîştiga partida cu viaţa. Ştiu numai că legea ei este aspră, necruţătoare. La un moment dat te interoghează fără menajamente : „Ce-ai făcut ? Cum te-ai pregătit pentru bătălia cu timpul ? Cu ce te mîndreşti în momentul cînd lupta din arena sportivă va deveni doar o veche amintire a zvăpăiatei adolescenţe ?“

... Tinere, ascultă sfaturile unui sportiv din vechea gardă, care acum e cu inima alături de tine, omul din noua generaţie...

Honeste vivere, trăieşte cinstit, cum spune dictonul latin Clădeşte-ţi soarta pe betonul trudei şi al învăţăturii, nicidecum pe crampoanele ghetelor de fotbal.

Viaţa are legea ei infailibilă : dacă nu eşti în stare să-i dai totul, nu-ţi dă nimic. Fără un mare ideal, vei orbecăi

Scanned with CamScanner

printr-o ceață fără sfîrșit. Fotbalul îți poate dărui unele satisfacții efemere, dar veritabilii epoleți îi împarte numai viața și adevărata împlinire ca om al societății.

Unii cad în greșeala de a-și alege deviza : „Carpe diem" (Bucură-te de ziua de azi !) ; trag toate foloasele din anii strălucirii lor pe stadioane. „Secondo tempo" înseamnă pentru ei declinul, dacă n-au învățat și nu s-au gîndit că vremea nu se oprește la 30 de ani, ci merge mai departe.

Fotbalul, ascultă-mă pe mine, tinere, e o pernă de cauciuc. Dar nu poți dormi pe ea mereu. Dacă nu te îngrijești să-ți clădești o existență serioasă poți avea surprize : perna se desumflă și te trezești pe scîndura goală... De aceea, încă o dată te sfătuiesc, fă-ți un rost serios în lume, ca să stai bine înfipt pe picioarele tale, cînd ele nu mai sînt în stare să lovească balonul rotund...

... Acum, la ceasul bilanțului, nu mai pot da vremea înapoi, dar pot face unele comparații. Ar fi atît de frumos să fiu tînărul David, acum în anii aceștia...

In locul *Venusului* cu zgură aspră, de unde ieșeam plini de julituri, aș juca pe un gazon tuns la milimetru „á la Wembley"...

În locul celor 10—12 000 de spectatori, înghesuiți în tribunele de lemn care putrezeau măcinate de ploi și de zăpezi, m-ar primi cu aplauze zecile de mii de „microbiști" din ovalul de beton de la „23 August", în vreme ce alte milioane m-ar urmări pe micul ecran, la televizor...

Ce minunat lucru e să fii astăzi un fotbalist de frunte... Să te antrenezi în cele mai bune condiții, să te simți înconjurat de atîția oameni care se ocupă de tine...

Să știi că te așteaptă după antrenament vestiare mari, luminoase, dușuri, saune și bazine de înot... Să știi că vei fi găzduit în hoteluri de prima mînă, nu în școli sau internate, cu paturi de fier și saltele tari ca piatra...

Scanned with CamScanner

Să știi că iarna sau vara vei pleca în vacanță cu echipa în cele mai pitorești locuri ale țării, să știi că undeva, cineva veghează mereu asupra ta, ca să nu-ți lipsească nimic din ceea ce îți trebuie pentru lupta din arena sportivă...

Să știi că ești și tu cineva în această lume nouă, și că dacă nu vei mai fi jucător, te așteaptă meseria de antrenor sau oricare alta pe care ai fost ajutat s-o înveți cînd erai tînăr...

Iată de ce, tinere prieten, Mircea David regretă că nu s-a născut cu 20 de ani mai tîrziu...

— Un regret tardiv, ar vrea să adauge autorul, compensat însă de mulțumirea că el a reușit totuși, în condiții destul de dificile, muncind cu dîrzenie și chiar cu disperare, să-și găsească un drum drept, într-o lume pentru care omul, în vremea aceea, nu reprezenta mai mult decît un biet grăunte, zvîrlit în moara infernală a vieții, care măcina, măcina orbește, pulverizînd mii și mii de vise și năzuințe...

Scanned with CamScanner

EPILOG...

... Zi de toamnă cu cer plumburiu, posomorît. Bolta a deschis toate robinetele sale ; orașul, copleșit de aceste torente lichide, pare o insulă a singurătății. Rareori cîte un camion sau un autoturism se încumetă să-și taie drum prin pînzele de ploaie...

Ne grăbim amîndoi sub umbrele, parcurgînd strada C.A. Rosetti, discutînd despre manuscrisul care a fost încredințat editurii.

— Crezi oare, mă descoase „Il Dio", că povestirea mea va trezi interesul cititorilor ?

— Sînt convins, altfel nici nu mă înhămam la o asemenea treabă. Ai avut o viață interesantă, palpitantă, presărată de numeroase obstacole, dar încununată de foarte multe reușite și satisfacții... Și-apoi biografiile sportivilor cunoscuți stîrnesc mai totdeauna interesul...

— Da, am citit și eu destul de multe... Lumea sportului și a stadioanelor e atît de fascinantă încît reprezintă o irezistibilă atracție pentru orice om...

— Aș vrea să-ți amintesc că scriitori celebri au aprins torțe strălucitoare care au luminat figuri de eroi ai arenelor sportive.

— Într-adevăr ! Albert Camus, Antoine de Saint Exupéry, Montherlant, Hemingway, Jack London, Umberto de Saba, Ionel Teodoreanu, George Căli-

Scanned with CamScanner

nescu, spirite înalte și grave, au privit sportul ca o manifestare a încrederii în viață, iar performanța ca o aspirație a sufletului, o încununare, o confirmare a valențelor umane...

— Ca o concluzie aș vrea să subliniez că sportul — în ultimă instanță — nu reprezintă numai o treaptă spre glorie. El devine o probă de foc, de cristalizare umană.

Ploaia a devenit și mai violentă. Pur și simplu sîntem bombardați din toate părțile... Umbrelele nu mai folosesc la nimic. Ne retragem sub un balcon care, oricum, reprezintă o pavăză.

Aprind o țigară :

— Aș vrea să te mai întreb ceva.

— Întreabă-mă, încuviințează David, tot n-avem ce face pînă nu se potolește ploaia.

— Cum îți explici oare setea dumitale de muncă, de învățătură, marșul acesta non-stop pentru a afla cît mai multe de la viață și — în ultimă instanță — de a dobîndi două licențe ?

— Uite cum a fost ! Dacă-ți amintești, la Oradea luasem bacalaureatul. Apoi am intrat la agronomie, la Facultatea din Cluj. Dar mai tîrziu drumurile m-au purtat la București, la Venus. *Aici nu îmi găseam astîmpăr. Simțeam permanent nevoia să lucrez, să învăț, să fac ceva. Am urmat doi ani la Drept — vechiul meu vis — dar în cele din urmă m-a tras inima spre Academia Comercială, mai ales că acolo aveam colegi de învățătură mai mulți venusiști.*

— Știu că ai terminat Academia Comercială în 1945, dar nu te-ai mulțumit numai cu atît !

— Peste zece ani m-am înscris la Politehnica din Iași, unde am absolvit cei șase ani în numai

Scanned with CamScanner

patru, astfel că în 1959 sub sticla biroului meu stătea și a doua licență.

— Adăugînd la toate acestea și diploma de antrenor categoria I-a, obținută în 1950, trebuie să constat că sportul a ținut pasul cu viața.

— Ba, aș îndrăzni să spun, că viața a luat-o înaintea sportului în cele din urmă ; sportul a jucat un rol preponderent în prima parte a vieții... Apoi meseria a devenit preocuparea de bază... Pentru că gloria unui sportiv, am mai spus-o, durează puțin, cît strălucirea unui fulger pe cerul înnorat. Restul e viață, o viață de strădanii și împliniri ... pentru partida asta dificilă îți trebuie pregătire, nu glumă.

... Ploaia s-a mai domolit. Ieșim de sub adăpostul provizoriu și, cu umbrelele încă deschise, ne așternem din nou la drum. Mașinile săgetează în goană de o parte și de alta a străzii...

Deodată, un taxi în plină viteză despică o băltoacă de toată frumusețea, chiar lîngă trotuar, și ne stropește cu apă de sus pînă jos. N-avem timp de replică și — surpriza surprizelor ! — mașina frînează brusc, iar șoferul un bărbat cărunt, între două vîrste, aleargă prin ploaie cu capul gol, oprindu-se lîngă noi :

— Vă rog să mă scuzați, maestre, nu am observat băltoaca aceea, gîfîie el, vădit emoționat. Știți,... v-am recunoscut și am venit într-un suflet ca să vă cer scuze...

— Nu era nevoie să te deranjezi, bădiță, surîde David și-mi aruncă o privire ghidușă.

Probabil c-am rămas cu gura căscată de uimire. Povestea mi se pare de domeniul fanteziei.

Dar omului nu-i arde de glumă. El continuă să-și deșire frazele, fără să-i pese de ploaie sau de clien-

Scanned with CamScanner

tul care, vădit impacientat, a scos capul pe ușa taxiului.

— Vă știu din tinerețe, reia șoferul plin de însuflețire... Jucam și eu la „promoție", la „Turda", am fost cel mai mare admirator al dumneavoastră ! V-am cărat și valiza o dată, la un meci cu Ripensia... *Iar acum, am simțit așa, parcă un fier înroșit în inimă... Cum adică, să-l stropesc cu noroi pe „Il Dio" ... tocmai pe el, idolul tinereții mele ? Nu se poate, vă rog !...*

Cu mișcări stîngace încearcă să șteargă cele cîteva pete de noroi, dar David îl refuză zîmbind...

Clientul își reclamă enervat șoferul care a părăsit mașina, acesta se mai scuză o dată, apoi, răsucindu-se pe călcîie, pornește cu pas grăbit, prin ploaie, spre taxiul său.

... Ne continuăm drumul tăcuți... Ploaia a stat. Mircea David a alungat supărarea, s-a înseninat parcă, evident emoționat. Cu un surîs blajin remarcă, scuturîndu-și umbrela de ploaie :

— Și eu, bădiță, care credeam că m-a cam uitat lumea...

... Nu, Mircea David. Oamenii adevărați, care lasă ceva în urma lor, nu sînt uitați atît de ușor...

13.XII.1975—6.I.1979

Scanned with CamScanner

CUPRINS

„Il Dio“ 5

Nu m-am gîndit c-o să ajung sportiv : 9
Băiatul măcelarului 15
Întîmplarea chibzuieşte mai bine... 17
Bătălia pentru „Micul David“ 22
Şutul care ucide ! 25
Cele şapte penalty-uri... 27
A crescut băiatul !... 30
Intervine neprevăzutul 32
Czinczer, primul profesor 33
Primul pas în vestiarul „seniorilor“ 34
În poartă : David ! 36
Bucureşti, Bucureşti, cuib de vise... 38
Tactica de joc la C.A.O. : spontaneitatea ! 40
Pe cerul orădean apăruse o stea : Barátky 42
Zeii îşi apără tronul 49
— Mircea, mergi cu noi în Franţa ! 52
— Pentru ce m-aţi luat cu voi ? 54
„Leul din Prater“ şi „mieluşelul“ din Oradea 56
Trebuie aruncată mănuşa ! 59
Viaţa la C.A.O. 60
Zamora ! 64
Jucători de vînzare... 67
Banii n-aduc fericirea... 68
La Bucureşti 71

Scanned with CamScanner

„Împăratul“ 71
Platko şi Janoss 76
„Familia VENUS“ 78
În aşteptarea partidei de duminică... 80
Duminica jocului... 81
„Blestemul“ partidelor de Cupă cu RAPID... 83
La VENUS, am avut în faţă două metereze de nădejde... . 93
„Vicleniile lui Barátky“ şi „Cometa“ Sepi Graţian... . . 99
Tricourile „Naţionalei“ 105
Primul joc la „Naţională“ 106
Pauza nu-i un sfetnic bun... 108
Vizavi de Rudolf Planicka 110
„Dracii roşii“ la Bucureşti 112
Suedezii ne scot fire albe... 115
Sjoberg face minuni... 117
Barátky ia o hotărîre... 119
Una caldă, alta rece... 121
Ne descurcăm bine la Belgrad... 123
„Maşinăria germană“ la Bucureşti... 124
Un nou duş rece : la Praga 125
Legenda... 127

Conflictul Modola — Virgil Economu 129
Plecarea spre Roma 131
Roma, 14 aprilie 1940, ora 15 132
Iureşul italian se dezlănţuie... 133
— Mircea... unde ţi-e paraşuta ? 135
Lovitură de teatru ! 137
Nu vreau să vorbesc despre jocul acesta !... . . . 138
...Acel blestemat minut 61 !... 141
Se stîrneşte furtuna... 143
Lupta s-a încheiat... protagoniştii au cuvîntul... . . 145

Nu plînge „Binduţ“ ! 147
„Dezastrul“ de la Bucureşti
se repetă la Frankfurt pe Main... 149

Scanned with CamScanner

Neuitata partidă de la Belgrad 151
22 Septembrie 1940. Stadionul din Belgrad . . . 153
Epilog la Belgrad 155
„Il Dio" își ia adio de la „Națională"... 155
Oradea — la ceasul confesiunilor... 157
Scrisorile „Calului"... 161
Fostul selecționer unic își amintește... 163
Meci VENUS—RIPENSIA, după 35 de ani... 166
Mircea David : opinii despre portarii de astăzi... . . . 173
Răducanu 173
Coman 176
Aristică Ghiță 176
Iordache 177
Bucu, Naste, Lăzăreanu, Speriatu, Cristian . . . 177
Ioniță 178
La „ora bilanțului"... 179
Voi, tineri, citiți de două ori aceste rinduri... 181
Epilog... 185

Scanned with CamScanner

Lei 7,50

Scanned with CamScanner